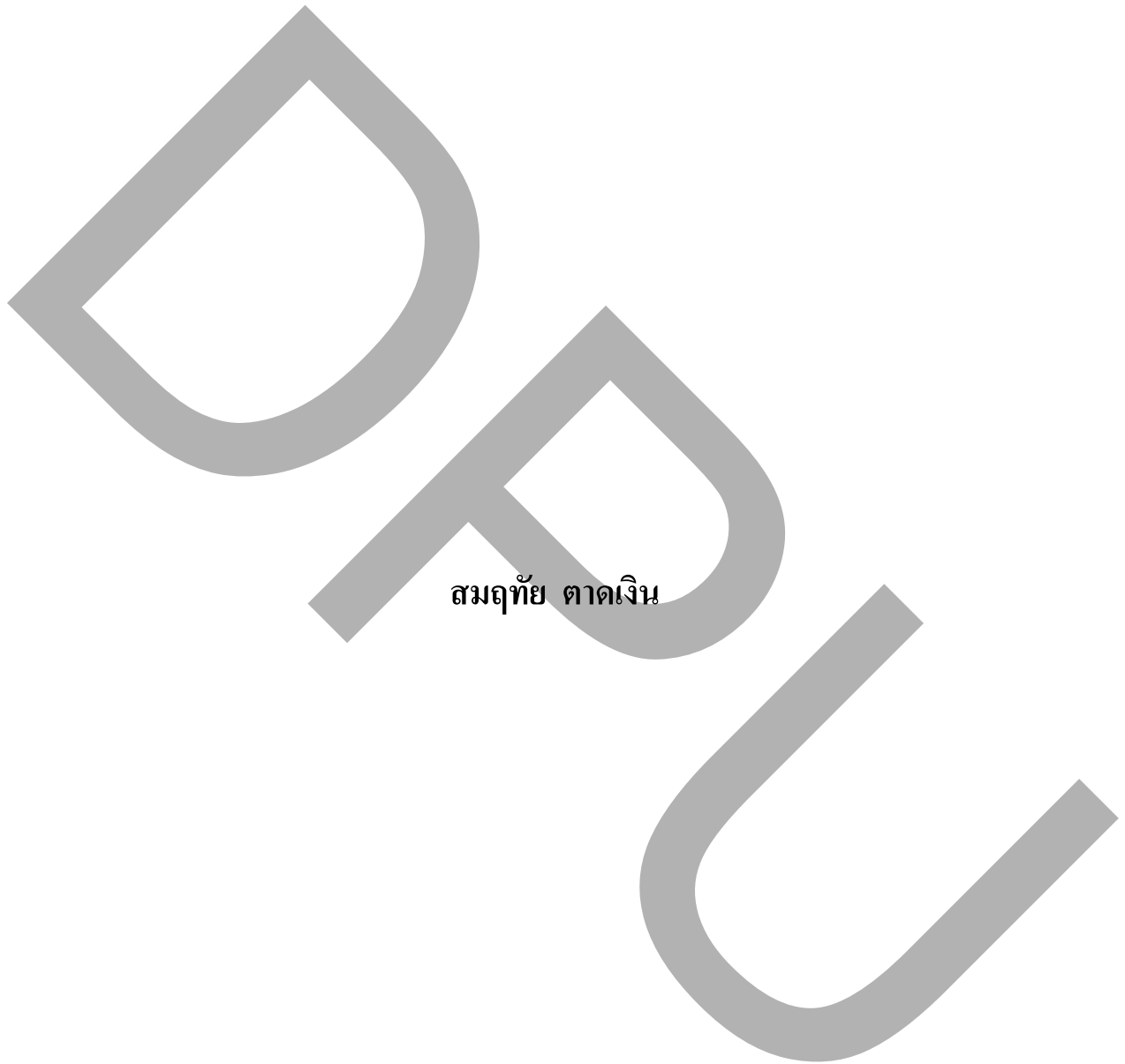

กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของ
สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

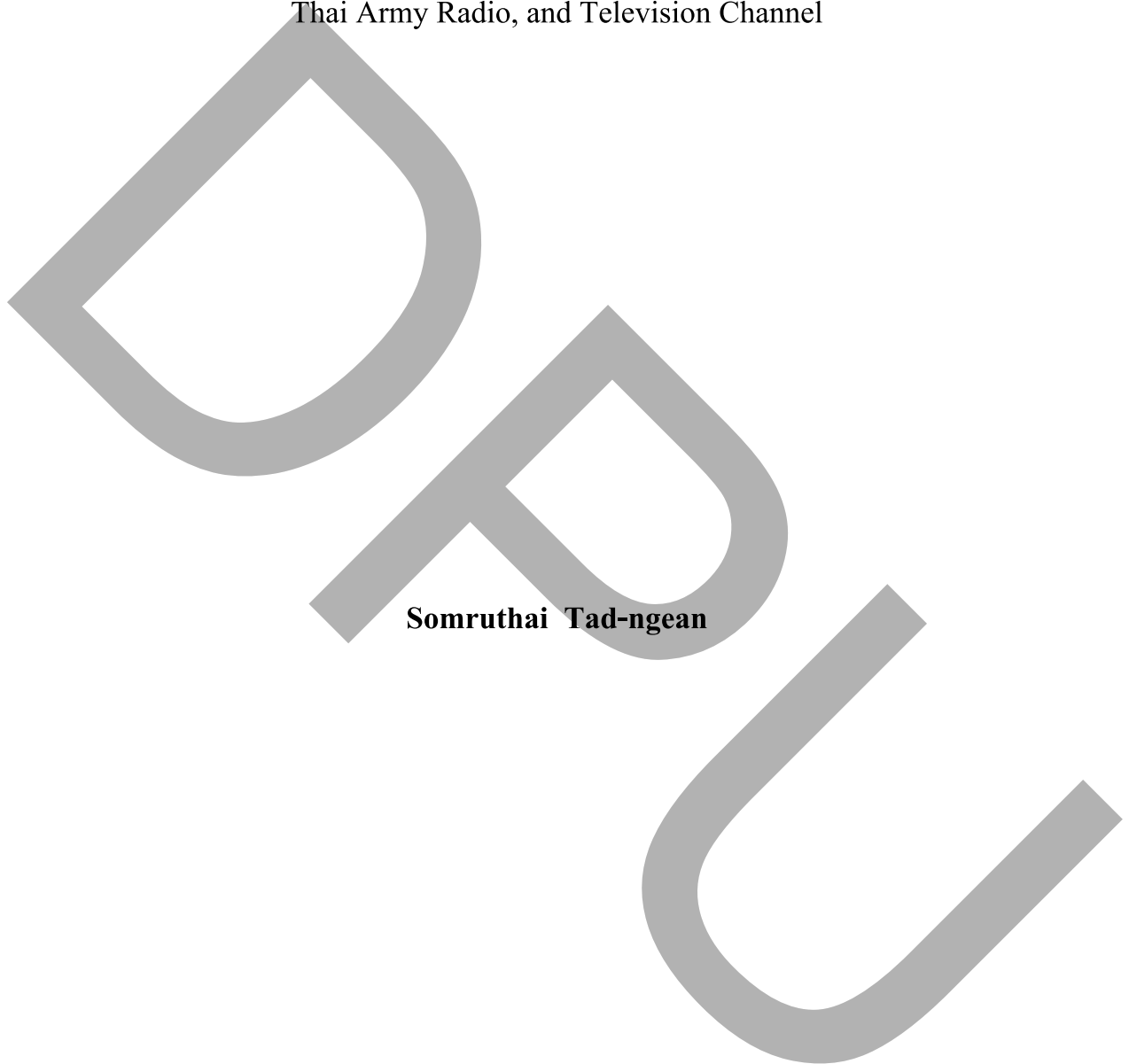

สมฤทัย ตาดเงิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์สารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2551

Selection, and Presentation Process of A
News Bar On Air During Midday News Through The Royal
Thai Army Radio, and Television Channel

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication)
Department of Information Communication
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

2008

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีอาจสำเร็จได้เลยถ้าไม่ได้รับความดูแลเอาใจใส่จาก ผศ.ดร.อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ปรับปรุงแก้ไข จนสำเร็จลุล่วงลงได้ รวมทั้งอาจารย์ที่ร่วมเป็นประธานและกรรมการสอบ คือ รศ.ดร.อุษา บิ๊กกินส์ ผศ.ดร.กุลทิพย์ ศาสตราวุฒิ และผศ.ดร.กิตติ กันภัย ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการมาให้คำแนะนำ ให้แง่คิดและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการเพิ่มเติมเนื้อหาการศึกษาวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และข้อมูลต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งเพื่อนๆ พี่น้อง ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ ส่งแรงใจ เป็นแรงผลักดันมาโดยตลอด เพื่อนร่วมงานที่ใกล้ชิดทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ สอบถามถึงความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ อีกทั้งยังช่วยแบ่งเบาภาระในหน้าที่การงาน ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่ให้โอกาสและสนับสนุนทางการศึกษา รวมถึงญาติพี่น้องทุกคน และ คุณอรอุมา สิทธิสารท ที่คอยให้ความรัก ความห่วงใย เป็นกำลังใจสำคัญในยามเหนื่อยล้าและท้อแท้ ตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สมฤทัย ดาดเงิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ.....	๘
สารบัญแผนภูมิ.....	๘
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำการวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 ข้อยกเว้นของการวิจัย.....	6
1.7 นิยามศัพท์.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 โครงสร้างของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5.....	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน.....	3
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับข่าว.....	17
2.4 ทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร.....	26
2.5 ทฤษฎีการกำหนดวาระของข่าวสาร.....	32
2.6 ทฤษฎีเทคโนโลยีสื่อสารเป็นตัวกำหนด.....	35
2.7 การสื่อสาร โลกาภิวัตน์กับบริบทความเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่.....	47
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	55
3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	55
3.3 แหล่งข้อมูล.....	55
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
3.7 การนำเสนอข้อมูล.....	58
4. ผลการวิจัย	
4.1 สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท	60
4.2 กระบวนการในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง.....	72
4.3 กระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอ.....	89
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	107
5.2 อภิปรายผล.....	111
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	122
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	131
ภาคผนวก ก ตัวอย่างข่าวตัวอักษรวิ่ง (News Bar).....	132
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เชิงเจาะลึกรายบุคคล.....	147
ประวัติผู้เขียน.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงเปรียบเทียบสื่อประเภทต่าง ๆ ของ E.Rogers.....	36
4.1 แสดงจำนวนข่าวตัวอักษรวิ่งและร้อยละของสัดส่วนประเภทข่าวตัวอักษรวิ่ง ในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ช่วงเดือนกรกฎาคม - เดือนตุลาคม 2548.....	63
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอักษรวิ่งที่จำแนกตามลักษณะการยื่นข้อ่าว ในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ช่วงเดือนกรกฎาคม - เดือนตุลาคม 2548.....	90
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของข่าวตัวอักษรวิ่งที่จำแนกตามความสอดคล้อง กับเนื้อหาภาพข่าว.....	98

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1 ภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะการย่อข่าว.....	93
4.2 ภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะการย่อข่าว.....	93
4.3 ภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะการย่อข่าว.....	93
4.4 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว.....	99
4.5 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว.....	99
4.6 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว.....	100
4.7 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว.....	100
4.8 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว.....	100
4.9 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว.....	101
4.10 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว.....	101

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 แบบจำลองแสดงโครงสร้างการบริหาร สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.....	9
2.2 แบบจำลองแสดงขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนภายใต้แรงผลักดันทางสังคม.....	15
2.3 แบบจำลองแสดงของผู้เฝ้าประตูของ ดี เอ็ม ไวท์.....	27
2.4 แบบจำลองแสดงกระบวนการไหลจากแหล่งสารผ่านผู้ส่งข่าวไปยังสื่อ ที่ทำหน้าที่เหมือนผู้เฝ้าประตูข่าวไปยังผู้รับสารและข้อมูลสะท้อนกลับ.....	29
2.5 แบบจำลองแสดงการกำหนดวาระของข่าวสาร โดยสื่อมวลชนของ McCombs and Shaw.....	33
4.1 แสดงสัดส่วนของประเภทข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.....	65
4.2 แสดงแผนผังกระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.....	88
4.3 แสดงแผนผังกระบวนการเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.....	105

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสมฤทัย ดาดเงิน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อศวิณ เนตรโพธิ์แก้ว
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์สารสนเทศ
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งได้จำแนกประเด็นที่สำคัญออกเป็น

1. สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5
2. กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5
3. กระบวนการในการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ส่วนใหญ่ จะเน้นการนำเสนอข่าวที่เป็นประเด็นหรือเหตุการณ์ในแต่ละวันที่มีความน่าสนใจ ใกล้เคียง และมีความเป็นข่าวมากกว่าที่จะเจาะจงข่าวประเภทใดประเภทหนึ่ง ซึ่งมีการนำเสนอตามลำดับสัดส่วนดังนี้ อันดับที่ 1) ข่าวต่างประเทศ 2) ข่าวเศรษฐกิจ 3) ข่าวอาชญากรรม 4) ข่าวการเมือง 5) ข่าวความหายนะ แต่ข่าวบันเทิง และข่าวสตรี ไม่ได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่ง เนื่องจากเป็นข่าวไม่ได้มีความสำคัญเร่งด่วน หรือส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนรวม

สำหรับกระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ ซึ่งต้องคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวนั้นๆ เป็นสำคัญ โดยแหล่งข่าวที่ได้มาอันดับแรกคือ จากทางผู้สื่อข่าวของทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 รองลงมาเป็นแหล่งข่าวจากทางเว็บไซต์ สุดท้ายจะคัดเลือกข่าวจากสำนักข่าวต่างๆ ที่มีการซื้อสัญญาอนุญาต นอกจากนี้การคัดเลือกข่าวยังต้องคำนึงถึงควมมีคุณค่าของข่าว ความน่าสนใจ และความมีประโยชน์ต่อสาธารณชน ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง คือ บรรณาธิการข่าวประจำวัน

ผลการศึกษาการเรียบเรียงเนื้อหาของข่าว เริ่มจากการแปลข่าวต่างประเทศและข่าวกีฬา นำมาย่อเนื้อหาข่าว โดยใช้การเขียนข่าวมาเป็นเกณฑ์ในการเรียบเรียง (5W1H) เริ่มจากใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม โดยย่อให้สั้น กระชับ อ่านเข้าใจได้ง่าย แล้วค่อยนำมาจัดลำดับความสำคัญของข่าว โดยเรียงลำดับความสำคัญของบุคคลและเหตุการณ์ในแต่ละวันก่อน รูปแบบการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่ง โปรแกรมที่ใช้ในการนำเสนอตัวอักษรวิ่ง คือ โปรแกรม Inscribe พิมพ์ตัวอักษรสีขาวบนแถบสีน้ำเงิน ใช้รูปแบบตัวอักษร Cordial UPC โดยมีขนาดตัวอักษร (Size) ขนาดความสูง 55 กว้าง 100 ซึ่งมีทิศทางวิ่งไปตามแนวนอนด้านล่างของจอโทรทัศน์ โดยจะวิ่งจากขวาไปซ้าย และมีความเร็วในการวิ่งอยู่ที่ 1.50

Thesis Title : Selection, and Presentation Process of A
News Bar On Air During Midday News Through The Royal
Thai Army Radio, and Television Channel

Thesis Advisor : Asst. Prof. Dr. Asawin Nedpogaeo

Department : Information Communication

Academic Year : 2007

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study the selection, and presentation process of a news bar which on airing during midday news through the Royal Thai Army Radio, and Television Channel. The key findings can be broken down into five phases:-

1. Proportion Ratio of a news bar airing during midday through the Royal Thai Army Radio, and Television Channel
2. Screening and Selecting Process of a news bar airing during midday through the Royal Thai Army Radio, and Television Channel
3. Compiling, and Presenting Process of a news bar airing during midday through the Royal Thai Army Radio, and Television Channel

The study shown that proportion ratio of news bar publicize during midday through the Royal Thai Army Radio, and Television Channel emphasizes on the hot issues news or high valuation news or an incident that has a major affect to mass people in which the audience put their eyes on. Each proportion has been sequences as following orders: 1) International News, 2) Economic News, 3) Criminal News, 4) Political News, 5) Disaster News while Entertainment, and Femininity News are excluded because these two news has no urgency or mass affect to the people.

For the selection process, its first step commenced from gathering news information from numerous sources with regard of the credibility of that source. Normally, the initiate source

should come from the Royal Thai Army Radio, and Television's newsman, next consequence will be from website, and lastly came from News Agency in which the Royal Thai Army Radio, and Television made purchasing news agreement with. Moreover; the selection process must meet up with these criteria before airing such as value to know, has an interesting contents, provide useful information to public population, and a person who has full authority to screen, and make selecting decision is called Daily News Editor.

From study, compiling news process will started from international news, and sport news translation, makes it concise by using 5W1H rules. 5Ws are; 1) Who, 2) What, 3) Where, 4) When, 5) Why, and 1H is How. This process will help digest the news, make it shorten, and easy to understand. Then, sorting the importance of the news by who is in the news, and story of the news respectively.

For the presentation process, a white letters on a blue tab will be released to run horizontally at the edge of television screen, started from right to left. They will use Inscribe program to shoot news bar with Cordial UPC font style at dimension at 55 Height, 100 Width, and fix running speed at 1.50.

บทที่ 1

บทนำ

1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ด้านข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสารการรับทราบข้อมูลเป็นสิ่งใกล้ตัวและจำเป็นที่มีอาจปฏิเสธได้ สื่อวิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์มีอิทธิพลอย่างสูงต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม มีการไหลเวียนของข่าวสารอยู่อย่างกระจัดกระจาย และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญกับชีวิตประจำวันของผู้คน ไม่ว่าจะข้อมูลเชิงพาณิชย์ ข้อมูลส่วนตัว ฯลฯ ทำให้มีการหาข้อมูลจากที่ต่าง ๆ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ หรือ Billboard แม้แต่การสอบถามจากบุคคลใกล้ตัว เพื่อน และสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา จะเห็นได้ว่าข่าวสารนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก และอาจเป็นตัวเปลี่ยนแปลงอนาคตของสังคม ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม บุคคลใดที่เข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วกว่าจะมีความได้เปรียบ ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการที่ผู้คนมีความต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดความหลากหลายในข้อมูลข่าวสาร วงการสื่อสารมวลชนเองก็ได้รับบทบาทจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เมื่ออินเทอร์เน็ตเริ่มเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันต่าง ๆ ในสังคมไม่มากก็น้อย

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ไอที” (Information Technology :IT) ความหมายของคนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ง่ายที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ ไอทีมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งและสังคมกำลังให้ความสนใจมากที่สุดคือ “อินเทอร์เน็ต” โดยเฉพาะในประเทศที่มีผู้ใช้จำนวนมากอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกา อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาททั้งกระบวนการทางการเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจและการพาณิชย์ การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม และการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์ แม้กระทั่งวงการสื่อสารมวลชน แหล่งข้อมูลประเภทอิเล็กทรอนิกส์นับวันจะมีมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วไม่หยุดยั้ง จนทำให้ในปัจจุบันราคาของเทคโนโลยีสารสนเทศลดลงเป็นอย่างมาก การพัฒนาเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะ เกิดการประยุกต์การใช้งานในเครือข่ายได้ง่าย ทำให้คนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ทั้งนี้ เพราะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในสังคม การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นี้จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

อีกทั้งความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากทั้งในส่วนของราชการและเอกชนได้มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในด้านจัดการงานสารสนเทศ เช่น เทคโนโลยีการสื่อสารต่าง ๆ ได้นำไปใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจ เป็นการประหยัดเวลา และทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

การเสนอข่าวสารมีความจำเป็นทางหนึ่งที่จะสามารถตอบสนองความต้องการรับรู้ของมนุษย์ได้ และสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ในการนำเสนอหรือรายงานข่าวสาร ได้แก่ สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ จึงมีบทบาทที่สำคัญในการช่วยสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นให้กับสมาชิกในสังคม และนับวันบทบาทนี้ก็ยังเพิ่มความสำคัญมากขึ้น จึงเป็นแรงผลักดันให้สื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ในการรายงานข่าวต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อแข่งขันในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา (พรสุรีย์ ธนศรีสืบวงศ์, 2535)

ในบรรดาช่องทางทางการสื่อสารมวลชน ดูเหมือนว่าโทรทัศน์จะเป็นสื่อมวลชนที่มีคุณลักษณะพิเศษ ซึ่งประกอบทั้งภาพและเสียงซึ่งเร้าใจผู้ชมได้มากกว่าสื่ออื่น อีกทั้งยังเข้าถึงกลุ่มคนที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว มีศักยภาพทั้งการเพิ่มพูนความรู้ การเผยแพร่ข่าวสาร รายการข่าวโทรทัศน์จัดอยู่ในประเภท Journalistic Program ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญคือ ต้องเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น มีพยานหลักฐานยืนยัน มีการนำเสนอที่มุ่งให้สาระสนเทศ (Information) รวมถึงคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น มีความสด ความแปลก มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ (กาญจนา แก้วเทพ, 2540 : 257) ข่าวเป็นเนื้อหาของสื่อมวลชนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวโทรทัศน์ซึ่งเป็นรายการที่สนองต่อบทบาทของสื่อโทรทัศน์ในการเผยแพร่ข่าวสารสู่สังคมโดยตรง แต่เนื่องเวลาในการนำเสนอข่าวนั้นน้อยกว่ารายการสารบันเทิง ทำให้สถานีโทรทัศน์มีความจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนตัวเองเพื่อให้ผู้บริโภคกลับมาให้ความสนใจ และจากการที่ข่าวสารมีจำนวนมากและผู้คนในสมัยนี้มีเวลาน้อยในการที่จะตั้งใจดูและรับข่าวสารที่มีอยู่ ทำให้รับข่าวสารอย่างฉาบฉวยรู้เฉพาะหัวข้อข่าวแต่ไม่สามารถรับรู้ถึงรายละเอียดของเนื้อหาเชิงเจาะลึกได้ เพราะไม่มีเวลาในการอ่านข่าว ทำให้สถานีโทรทัศน์หรือสื่ออื่น ๆ นิยมที่จะนำเสนอข่าวที่สั้น

การที่จะนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้มีความน่าสนใจต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาการนำเสนอข่าวให้มีความรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ เห็นได้จากการที่สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ได้มีการเปลี่ยนรูปแบบของรายการข่าวให้มีความน่าสนใจมากขึ้น มีการรายงานข่าวทุกต้นชั่วโมง หรือมีการแทรกข่าวที่เป็นเหตุการณ์ที่ด่วน การรายงานสดเกาะติดสถานการณ์ตลอดเวลา รวมถึงมีการวิเคราะห์ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่รายการข่าวเองก็มีข้อจำกัดด้วยช่วงเวลาของการนำเสนอข่าวและผู้คนต้องรับชมตามเวลานั้นๆ ทำให้เกิดการนำเสนอข่าวที่ไม่ต่อเนื่องและเนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีทั้งภาพและเสียงจึงทำให้ขั้นตอนการผลิตเป็นอย่างล่าช้า การนำเสนอข่าวด่วน

ไม่สามารถนำเสนอได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ จึงต้องหารูปแบบใหม่ในการนำเสนอข่าว โดยการเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาการนำเสนอข่าวมีการลงทุนพัฒนาความพร้อมในด้านเทคโนโลยีไปเป็นอันมาก โดยเฉพาะการเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์เป็นเครือข่าย (network) ทั้งเครือข่ายเฉพาะภายในองค์กร (intranet) และเครือข่ายสากลอย่าง (internet) ที่เชื่อมโยงเข้ากับคอมพิวเตอร์ทั่วโลกนับล้านเครื่องเข้าด้วยกัน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่มักพบโดยทั่วไปก็คือ ขณะที่องค์กรสื่อสารมวลชนได้พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีความหวังว่าจะพัฒนางานของกองบรรณาธิการ (news room) ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการรวบรวมข้อมูลข่าวหลาย ๆ ครั้ง ทำให้ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อประยุกต์เป็นเครื่องมือในการช่วยค้นหาข่าวผ่านทางแหล่งข้อมูลประเภทอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำเสนอข่าวให้ทันต่อสถานการณ์

ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านรายการทางโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นรายการข่าวรายการสนทนา รายการสารคดี ตลอดจนรายการบันเทิงต่าง ๆ ได้มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอที่ต่างกันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้วิธีการสอดแทรกตัวอักษรวิ่งในรายการทางโทรทัศน์ โดยเริ่มนำมาใช้เป็นครั้งแรกในรายการการกุศลที่มีการบริจาค และพัฒนามาเป็นการประชาสัมพันธ์รายการต่าง ๆ เผยแพร่กิจกรรมของกองทัพบกและหน่วยงานราชการ แต่ในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารมีมากขึ้นการที่จะนำเสนอข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้มีมากขึ้น แต่ช่วงเวลาในการนำเสนอข่าวสารมีเพียงทางเดียว คือ ในช่วงเวลาของการนำเสนอข่าวของทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เท่านั้น

ปัจจุบันสื่อโทรทัศน์ได้มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะวงการโทรทัศน์ในประเทศไทยได้มีการพัฒนาก้าวหน้าขึ้นไปเป็นลำดับ เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ทำให้กิจการโทรทัศน์ของไทยได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองต่อกระแสการแข่งขันทางด้านข่าวสารทางสถานีโทรทัศน์ในประเทศได้ได้เพิ่มช่องทางการนำเสนอข่าวด้วยรูปแบบตัวอักษรวิ่ง จากเดิมการนำเสนอข่าวจะเป็นการนำเสนอทั้งภาพและเสียงจากผู้ประกาศข่าวเท่านั้น เมื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น มีการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น แต่ประชาชนที่เข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตมีน้อย ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จึงได้มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อให้มีการเข้าถึงประชาชนได้มากยิ่งขึ้น การนำเสนอข่าวด้วยตัวอักษรวิ่งจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการนำเสนอข่าวที่ความสำคัญได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และมีความกระชับ โดยทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการคัดเลือกข่าวได้จากทางเว็บไซต์ต่าง ๆ มานำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่ง ซึ่งการใช้ตัวอักษรวิ่งทางโทรทัศน์มีผลทางด้านจิตวิทยาและการรับรู้ข่าวสารข้อมูลของ

ผู้ชมเป็นอย่างมาก เนื่องจากตัวอักษรเป็นสื่อที่ผู้ชมสามารถรับรู้ได้ทันทีที่มองเห็นส่วนการรับรู้และการจดจำเนื้อหาจากตัวอักษรจึงจะขึ้นอยู่กับเทคนิคและวิธีการใช้ตัวอักษรจึงเพื่อให้ผู้ชมสามารถรับรู้และจดจำได้นาน

โดยสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 ได้เริ่มจากการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 11 ก.ย. 2544 ในเหตุการณ์วินาศกรรมตึกเวิร์ลเทรด เซ็นเตอร์ รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และมีการรายงานข่าวเกี่ยวกับความคืบหน้าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนติดตามรายงานการให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ประสบภัยในเหตุการณ์นั้นด้วย ตลอดเวลา ซึ่งเหตุการณ์ที่ประเทศมหาอำนาจอย่างอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศสได้แสดงเจตนาเป็นศัตรูกับกลุ่มผู้ก่อการร้ายอย่าง โอซามา บินลาเดน การเกิดสงครามอ่าวเปอร์เซีย รวมถึงการทำสงครามกับนายซัดดัม ฮุสเซน ผู้นำประเทศอิรัก ทางสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 มีการรายงานเหตุการณ์ความคืบหน้าในรูปแบบตัวอักษรวิ่งอย่างต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 1 ม.ค. 2546 ทางสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 ได้มีคำสั่งอย่างเป็นทางการให้มีการรายงานข่าวในรูปแบบตัวอักษรวิ่งข่าวในทุกข่าวต้นชั่วโมงและข่าวภาคค่ำ โดยมีรูปแบบการรายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ต่างประเทศ กีฬา ฯลฯ เช่น เหตุการณ์การก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การเกิดมหันตภัยคลื่นยักษ์สึนามิในวันที่ 26 ธันวาคม 2548 เหตุการณ์ระเบิดสนามบินหาดใหญ่ การเกิดแผ่นดินไหวของแต่ละประเทศ การสวรรคตของพระสันตปาปาจอห์น ปอลล์ ที่ 2 การอภิเษกสมรสครั้งใหม่ของเจ้าฟ้าชายชาร์ล หรือเหตุการณ์น้ำท่วมในประเทศจีน ฯลฯ ต้องมีการนำเสนอข่าวที่มีความรวดเร็วอย่างต่อเนื่อง และทันเหตุการณ์ ซึ่งสามารถนำเสนอในช่วงเวลาใดก็ได้โดยไม่ต้องรอในช่วงเวลารายการเท่านั้น ทำให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจสูงขึ้น สถานีโทรทัศน์ของไทยทุกช่องจะมีตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าว ซึ่งเป็นส่วนดีที่ทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ความเป็นไปที่สำคัญได้อย่างรวดเร็ว แต่ก็รับรู้แค่หัวข้อและประเด็นของข่าวแต่ไม่ถึงรายละเอียดต่าง ๆ ของข่าวได้ ทั้งนี้ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในปัจจุบันที่ต้องการรับรู้ข่าวสารในเชิงปริมาณและความรวดเร็วโดยไม่คำนึงถึงรายละเอียดมากนักที่มีมากในการนำเสนอตัวอักษรวิ่งของสถานีโทรทัศน์ในแต่ละช่องจะมีความแตกต่างกันไป บางสถานีจะมีการใช้ตัวอักษรวิ่งในช่วงของรายการเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถรับรู้ข่าวได้ แต่บางสถานีจะมีเฉพาะในช่วงเวลาข่าวเท่านั้น

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 ได้มีการนำรูปแบบใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการรายงานข่าวที่ออกอากาศกันอยู่เสมอ ซึ่งการนำตัวอักษรวิ่งมาใช้นั้นได้กลายเป็นสิ่งที่นิยมใช้กันมากในทุกสถานี จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 เนื่องจากสถานี

โทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นสถานีทหารแตกต่างจากสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ มีการเน้นการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับความมั่นคงแต่การนำเสนอข่าวทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ไม่สามารถนำเสนอข่าวทางด้านความมั่นคงได้เพียงอย่างเดียว และการนำตัวอักษรวิ่งมาใช้จึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับความมั่นคงได้มากขึ้น จะเห็นได้ว่าตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีประเด็นข่าวที่ค่อนข้างหลากหลาย มีทุกหัวข้อข่าวและข่าวบางข่าวมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งข่าวในช่วงเที่ยงวันจะมีข้อมูลข่าวสารไหลเข้ามามาก แต่การนำเสนอไม่เพียงพอกับช่วงเวลาทำให้ต้องนำเสนอข่าวในรูปแบบตัวอักษรวิ่งแทน

จากที่กล่าวมาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่งานวิจัยชิ้นนี้จำเป็นต้องศึกษาว่าบรรณาธิการมีการแบ่งสัดส่วนข่าวแต่ละประเภท การคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง การเรียบเรียงและการนำเสนอเป็นอย่างไร ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงในเรื่องการนำเสนอตัวอักษรวิ่งให้มีความน่าสนใจและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อองค์กรสื่อมวลชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการนำไปพัฒนากระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและนำเสนอในข่าวภาคต่าง ๆ ของทางสถานีต่อไป

2. ปัญหาการวิจัย

2.1 สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นอย่างไร

2.2 กระบวนการในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นอย่างไร

2.3 กระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นอย่างไร

3 วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

3.2 เพื่อศึกษากระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

3.3 เพื่อศึกษากระบวนการในการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบถึงสัดส่วนของข่าวแต่ละประเภท กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง การเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

1.4.2 ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งให้มีความน่าสนใจ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ตลอดจนจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องในการนำไปพัฒนากระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและนำเสนอในข่าวภาคต่าง ๆ ของทางสถานีต่อไป

1.4.3 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสัดส่วนของข่าวแต่ละประเภท กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง การเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งสำหรับผู้สนใจในเรื่องนี้ต่อไป

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวัน คือ ในช่วง 12.00 – 12.30 น. ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – ตุลาคม 2548

1.6 ข้อยกจำกัดของการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคลกับกลุ่มบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย ได้แก่ บรรณาธิการข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ทั้ง 13 ประเภท ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวความหายนะ ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวสตรี ข่าวบันเทิง ข่าวการศึกษา ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวเกษตรกรรม ข่าวสาธารณสุข และข่าวกีฬา ทั้งนี้ บรรณาธิการข่าวมีทั้งหมด 9 ท่าน มีบรรณาธิการข่าวตัวอักษรวิ่งบางท่านไม่สะดวกในการให้สัมภาษณ์ เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อหน้าที่การงานและความลับขององค์กร ส่วนที่ยินดีให้การสัมภาษณ์ 5 ท่านเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยสามารถทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกถึงหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการดำเนินงานของสถานี กระบวนการคัดเลือกข่าว การเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่ง ได้แก่ บรรณาธิการข่าวในประเทศ บรรณาธิการข่าวสังคม บรรณาธิการข่าวทหาร บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ และบรรณาธิการข่าวกีฬา

1.7 นิยามศัพท์

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 หมายถึง องค์กรที่ดำเนินการด้านวิทยุโทรทัศน์ที่ก่อตั้งขึ้นจากคำริของ ฯพณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก โดยออกอากาศแพร่ภาพด้วยความถี่ทางช่อง 5 เพื่อความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อประโยชน์ในการศึกษาของเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความชำนาญ สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านวิทยุโทรทัศน์ได้
- 2) เพื่อบริการด้านความรู้และความบันเทิงให้แก่ทหารและประชาชน
- 3) เพื่อเป็นสื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกิจการทหารของชาติกับประชาชน

ตัวอักษรวิ่ง หมายถึง ตัวอักษรที่จัดเรียงให้เคลื่อนไหลทางแนวนอนโดยผ่านทางด้านล่างของจอโทรทัศน์ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ชมรับข่าวสารทางโทรทัศน์เพื่อรับทราบถึงข่าวด่วนและข่าวต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อมวลชน

ข่าวเที่ยงวัน หมายถึง ช่วงเวลา 12.00 – 12.30 น. ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 รายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นและอยู่ในความสนใจของประชาชน โดยสรุปเนื้อหาครอบคลุมข่าวทุกประเภท อาทิ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ และข่าวกีฬา เป็นต้น

สัดส่วนของข่าว หมายถึง การแบ่งประเภทของข่าวออกเป็น 13 ประเภท ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวความหยามช่า ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวสตรี ข่าวบันเทิง ข่าวการศึกษา ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวเกษตรกรรม ข่าวสาธารณสุข และข่าวกีฬา

กระบวนการคัดเลือกข่าว หมายถึง ขั้นตอนการคัดเลือกข่าวอักษรวิ่งโดยวิธีการรวบรวมข้อมูลข่าวและนำข่าวที่น่าสนใจและส่งผลกระทบต่อมวลชน มานำเสนอโดยตัวอักษรวิ่งทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

การเรียบเรียง หมายถึง การแปลและการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้มีความสั้น กระชับ รัดกุม อ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย

การนำเสนอ หมายถึง การแสดงเนื้อหาของข่าวด้วยตัวอักษรวิ่งในแนวนอนด้านล่างจอโทรทัศน์ในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

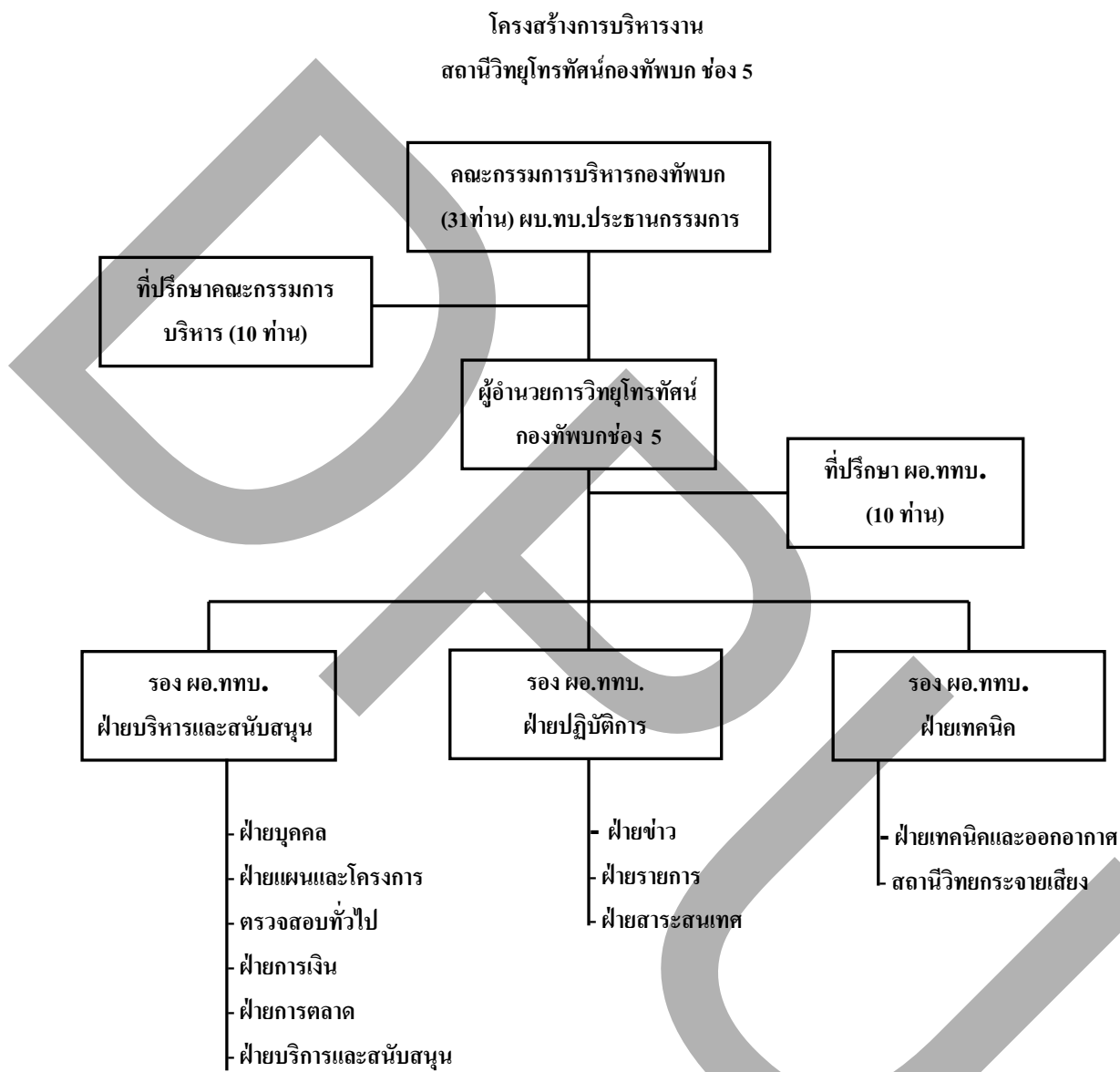
บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5” มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาเป็นกรอบในการศึกษาดังนี้

- 2.1 โครงสร้างของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับข่าว
- 2.4 ทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร
- 2.5 ทฤษฎีการกำหนดวาระของข่าวสาร
- 2.6 ทฤษฎีเทคโนโลยีสื่อสารเป็นตัวกำหนด
- 2.7 ทฤษฎีการสื่อสารโลกาภิวัตน์กับบริบทความเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 โครงสร้างของสถานีวิทยุโทรทัศน้กองทัพบกช่อง 5

แผนภูมิที่ 2.1 แบบจำลองแสดง โครงสร้างการบริหารวิทยุโทรทัศน้กองทัพบก ช่อง 5

(ที่มา : ครบรอบ 49 ปี สถานีวิทยุโทรทัศน้กองทัพบก ช่อง 5)

ข้อมูลจำเพาะ

สัญลักษณ์

หน่วยงานดำเนินงาน

ที่อยู่

ภูมิหลัง

กรมการทหารสื่อสาร กองทัพบก

ถนนพหลโยธิน สนามเป้า กรุงเทพฯ 10400

โทร. 271 – 0060 ถึง 9 โทรสาร 270 – 1510

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก ดำริให้ก่อตั้งโดยยืมเงินงบประมาณจากกองทัพบกจำนวน 10,101,212.- บาท เปิดสถานีครั้งแรกในวันกองทัพบก 25 มกราคม 2501 มีชื่อสากล คือ HSATV ชื่อย่อ “ททบ. 5” มอบอำนาจให้กรมการทหารสื่อสารดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ

1. เพื่อใช้ในการฝึกให้เจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความชำนาญสามารถติดตามความก้าวหน้าของวิชาการโทรทัศน์ได้ทัน
2. เพื่อส่งเสริมในด้านบำรุงความรู้ ความบันเทิงให้แก่ประชาชนและทหาร
3. เพื่อให้เป็นสื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกิจการทหารของชาติกับประชาชนชาวไทยทุกคน

การแพร่ภาพออกอากาศ

- ระบบ PAL VHF คลื่นความถี่ 174 – 181 MHz

- แพร่ภาพ 24 ชั่วโมง / วัน

- จากกรุงเทพมหานครไปยังสถานีเครือข่ายในส่วนภูมิภาคจำนวน 30 สถานี

- ส่วน Global Television Network เริ่มออกอากาศระบบดิจิทัลผ่านดาวเทียมไทยคม 3 ตั้งแต่ 10 พฤศจิกายน 2540 เพื่อแพร่ภาพออกอากาศให้เข้าถึงคนไทย 144 ประเทศ ใน 5 ทวีป

(ที่มา : ครบรอบ 45 ปี สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 124-125)

โครงสร้างปัจจุบันของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

(ที่มา : หนังสือ ครอบรอบ 49 ปี ททบ.5)

ตามอัตราโครงสร้างในปัจจุบัน สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีภารกิจในการดำเนินการส่งโทรทัศน์ และวิทยุ กระจายเสียงตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เพื่อเป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสารสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับประชาชนกับจัดรายการอันมีประโยชน์ที่ให้สาระความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน

ปัจจุบัน ททบ.5 มีหน่วยขึ้นตรงทั้งสิ้น 11 หน่วย โดยสามารถจัดเป็นกลุ่มตามลักษณะของการปฏิบัติงานได้ 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 เรียกว่า “ส่วนบริหารและสนับสนุน” ประกอบด้วย ฝ่ายบุคคลและธุรการ ฝ่ายแผนและโครงการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายตรวจสอบทั่วไป ฝ่ายการตลาดและฝ่ายบริการและสนับสนุน

กลุ่มที่ 2 เรียกว่า “ส่วนปฏิบัติการ” ประกอบด้วย ฝ่ายข่าว ฝ่ายรายการ และสาระสนเทศ

กลุ่มที่ 3 เรียกว่า “ส่วนเทคนิค” ประกอบด้วย ฝ่ายเทคนิค และสถานีวิทยุกระจายเสียง

เพื่อให้เห็นภาพของการดำเนินงานในปัจจุบันของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ในโอกาสต่อไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาภารกิจ และการจัดหน่วยของแต่ละหน่วยขึ้นตรงของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ดังนี้

1. ฝ่ายบุคคลและธุรการ เป็นหน่วยขึ้นตรงของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดอยู่ในส่วนบริหารและสนับสนุนฝ่ายบุคคลและธุรการมีภารกิจเกี่ยวกับกิจการด้านบุคลากร ทั้งในเรื่องการจัดการ การปกครอง การบำรุงขวัญ การบริการและสวัสดิการ นอกจากนี้ยังมีภารกิจในการปฏิบัติงานด้านการสารบรรณ และธุรการทั้งปวงให้กับสถานี

หน่วยรองของฝ่ายบุคคลและธุรการ มีจำนวน 3 หน่วย ได้แก่ แผนกจัดการ แผนกสารบรรณ และ แผนกสวัสดิการ

2. ฝ่ายแผนและโครงการ เป็นหน่วยขึ้นตรงของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดอยู่ในส่วนบริหารและสนับสนุน ฝ่ายแผนและโครงการมีภารกิจเกี่ยวกับงานนโยบาย แผนงาน และโครงการต่าง ๆ การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของสถานี ตลอดจนการวิเทศสัมพันธ์ต่อบุคคล/องค์กร/หน่วยงาน หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ

หน่วยรองของฝ่ายแผนและโครงการ มีจำนวน 4 หน่วย ได้แก่ แผนกแผนและโครงการ แผนกวิเคราะห์และประเมินผล แผนกวิเทศสัมพันธ์ และแผนกฝึกอบรมและพัฒนา

3. ฝ่ายการเงิน เป็นหน่วยขึ้นตรงของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดอยู่ในส่วนบริหารและสนับสนุน ฝ่ายการเงินมีภารกิจในการบริการด้านการเงิน ตลอดจนควบคุมทั้งการ

รับและจ่ายเงินของสถานีเพื่อให้มี ประสิทธิภาพสูงสุดหน่วยรองของฝ่ายการเงิน มีจำนวน 2 หน่วย ได้แก่ แผนกบัญชี และแผนกการเงิน

4. ฝ่ายบริการและสนับสนุน เป็นหน่วยขึ้นตรงของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สนับสนุนฝ่ายบริการและสนับสนุนภารกิจ ด้านขนส่ง อาคาร สาธารณูปโภค การจัดเลี้ยง อสังหาริมทรัพย์ รักษาความปลอดภัย การส่งกำลังและการรักษาพยาบาล

หน่วยรองของฝ่ายบริการและสนับสนุน มีจำนวน 3 หน่วย ได้แก่ แผนกบริการ แผนกขนส่ง และแผนกอาคารและสาธารณูปโภค

5. ฝ่ายตรวจสอบทั่วไป พิจารณาตรวจสอบบทภาพยนตร์ ตัวละคร และตรวจสอบคุณภาพของเทปโทรทัศน์ที่ออกอากาศทาง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้อยู่ในกรอบของกฎหมายและตามระเบียบข้อบังคับของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 รวมทั้งวิเคราะห์ประเมินผลข้อมูลทางเทคนิค ข่าว รายการและผังรายการ โทรทัศน์ ตลอดจนจัดทำระบบควบคุมและตรวจสอบภายในเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดำเนินงานด้าน งบประมาณ การเงิน การบัญชี การพัสดุและดูแลทรัพย์สินทรัพยากรทุกประเภท เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ป้องกันการรั่วไหลสูญหายของทรัพย์สินและการทุจริต

6. การตลาด วางแผนอำนวยความสะดวกประสานงานกำกับดูแลการดำเนินงานกำหนด ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการตลาดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดำเนินการขายสินค้าและบริการตลอดจนทำ สัญญาและบริหารสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการขาย ส่งเสริมการขายทั้งปวงให้กับ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

7. ฝ่ายข่าว เป็นหน่วยขึ้นตรงของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดอยู่ในส่วนปฏิบัติการ ฝ่ายข่าวมีภารกิจใน การผลิตรายการข่าวทุกประเภทให้กับสถานี รวมทั้งเก็บข้อมูลและ ภาพเหตุการณ์สำคัญไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

หน่วยรองของฝ่ายข่าวมีจำนวน 8 หน่วย ได้แก่ แผนกธุรการ แผนกข่าวในประเทศ แผนกข่าวต่างประเทศ แผนกข่าวกีฬา แผนกข่าวภูมิภาค แผนกผลิตข่าว แผนกสื่อสาร และแผนกห้องสมุดข้อมูลข่าว

8. ฝ่ายรายการ เป็นหน่วยขึ้นตรงของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดอยู่ในส่วนปฏิบัติการ ฝ่ายรายการมีภารกิจในการจัดและผลิตรายการ โทรทัศน์ เพื่อออกอากาศเป็นประจำ ทุกวันตามเวลาที่สถานีกำหนด หน่วยรองของฝ่ายรายการมีจำนวน 6 หน่วย ได้แก่ แผนกธุรการ แผนกควบคุมรายการ แผนกโฆษณา ศูนย์ผลิตรายการ แผนกปฏิบัติการออกอากาศ และแผนก ศิลปกรรมแผนกดาวเทียมควบคุมรายการออกอากาศไปยัง 144 ประเทศใน 5 ทวีปทั่วโลก

9. ฝ่ายสารสนเทศ กำกับดูแลกิจการสารสนเทศ ตอบสนองการใช้งานให้คำแนะนำฝึกอบรม การใช้ระบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ควบคุมดูแลการใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย

10. ฝ่ายเทคนิคและออกอากาศ เป็นหน่วยขึ้นตรงของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดอยู่ในส่วนเทคนิค ฝ่ายเทคนิคและออกอากาศมีภารกิจในการดำเนินการทางเทคนิคให้สามารถปฏิบัติการออกอากาศได้ตลอด 24 ชั่วโมงทั่วประเทศ รวมทั้งดำเนินการถ่ายทอดและบันทึกเทปโทรทัศน์ให้กับสถานี หน่วยรองของฝ่ายเทคนิคและออกอากาศ มีจำนวน 9 หน่วย ได้แก่ แผนกธุรการ แผนกเครื่องส่งส่วนกลางและไมโครเวฟ แผนกเครื่องส่งภูมิภาค แผนกสถานีดาวเทียมภาคพื้นดิน แผนกเทคนิคโทรทัศน์ แผนกเทคนิคทั่วไป แผนกส่งกำลังอิเล็กทรอนิกส์ แผนกซ่อมบำรุงอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกศูนย์คอมพิวเตอร์

11. สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นหน่วยขึ้นตรงของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดอยู่ในส่วนเทคนิค สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีภารกิจในการส่งวิทยุกระจายเสียงในระบบ FM เพื่อประโยชน์ของ สถานีหน่วยรองของสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีจำนวน 3 หน่วย ได้แก่ แผนกจัดรายการ แผนกผลิตรายการ และแผนกส่งกระจายเสียงและเครื่องส่ง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน (The Media Organization)

จากแนวคิดที่องค์กรจะต้องดำเนินอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แนวความคิดในการเปลี่ยนแปลงองค์กรอย่างมีแบบแผนจึงเกิดขึ้น เพื่อสนองตอบกับการแก้ปัญหาความเสื่อมถอยขององค์กร โดยมีสมมติฐานที่ว่าหากปล่อยให้องค์กรมีความเปลี่ยนแปลงโดยธรรมชาติตามสภาพแวดล้อม โดยไม่มีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดแล้ว องค์กรย่อมเสื่อมถอยไปในที่สุด ดังนั้นลักษณะโครงสร้างขององค์กรหรือวิธีในการจัดองค์กรจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม และเข้ากันได้กับสภาพแวดล้อมดังกล่าว ดังที่ Hodge และ Anthony (Organization Theory, 1984) ได้สรุปไว้ว่า “องค์กรที่ประสบความสำเร็จจะปรากฏว่ามีการจัดโครงสร้างรูปแบบองค์กรที่สอดคล้องกับความต้องการของสิ่งแวดล้อม” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ John Child (1976) ที่ได้สรุปให้เห็นถึงแรงกดดันซึ่งทำให้ต้องปรับปรุงโครงสร้างขององค์กร

1. สภาพแวดล้อม (Environment)

สภาพแวดล้อมขององค์กรในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่นมีภาวะการแข่งขันทางการค้าเพิ่มขึ้น ภาวะเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทำให้การวางแผนล่วงหน้ากระทำได้ยากขึ้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องได้รับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

2. การขยายกิจการไปทำอย่างอื่น (Diversification)

การขยายกิจการไปทำธุรกิจด้านอื่นๆ โดยการให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานเดิมดูแล หรือ จัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมารับผิดชอบ

3. เทคโนโลยี (Technology)

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายการดำเนินงานขององค์กร

4. การขยายตัว (Growth)

การขยายตัวเป็นเหตุผลของการปรับโครงสร้าง ที่เกิดขึ้นได้บ่อยเมื่อองค์กรขยายตัวมาก ขึ้น ก็จำเป็นต้องมีการขยายบทบาทและขอบเขตการบริหาร

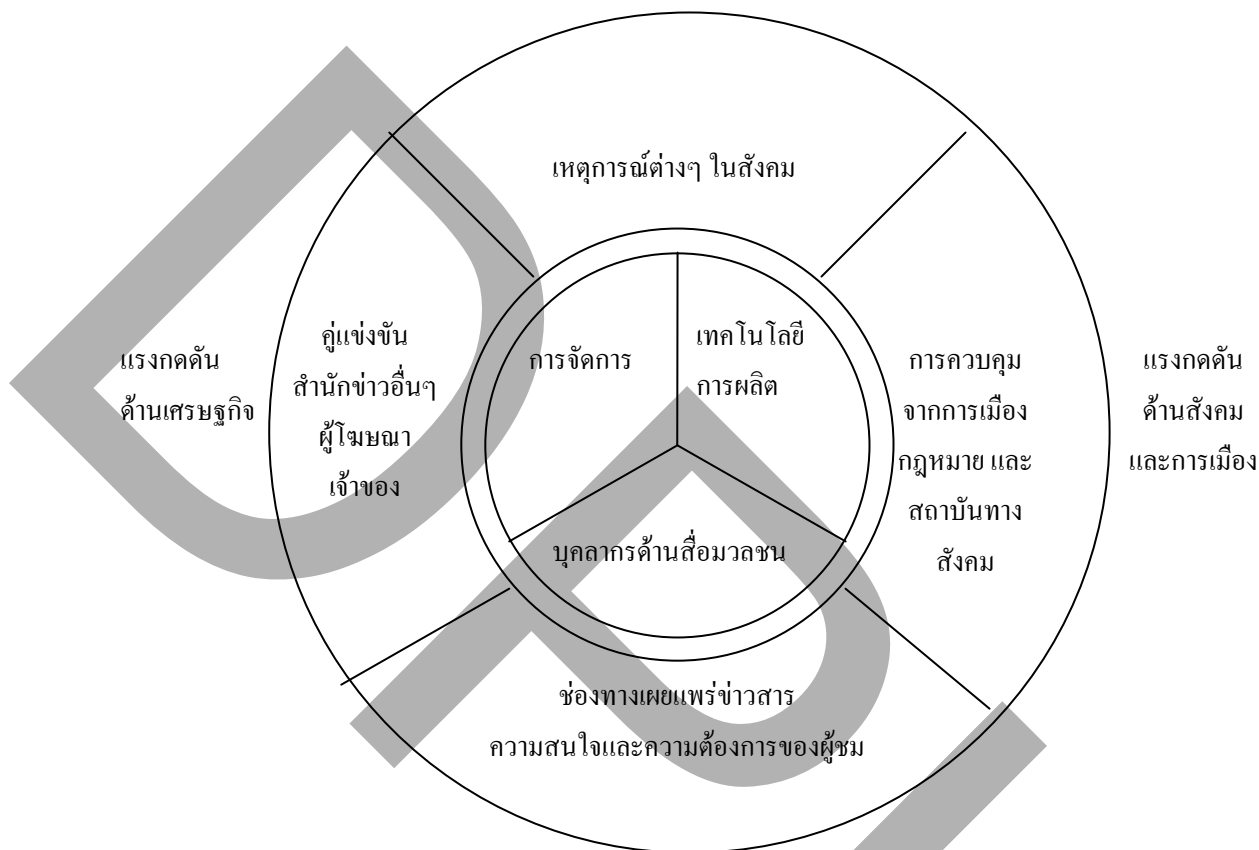
5. บุคลากร (Personnel)

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมากขึ้นของบุคลากรภายในองค์กร มีผลต่อการปรับ โครงสร้างองค์กร โดยที่ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบมากขึ้น

Denis Mcquail : 1987 ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้อง ในทฤษฎีการสื่อสารมวลชน (Mass Communication Theory) ว่าองค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันทางสังคม ได้มีการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (Production) การผลิตซ้ำ (Reproduction) และการเผยแพร่ (Distribution) ข่าวสารและความรู้ต่างๆ ไปสู่ประชาชนทั่วไปใน ฐานะผู้รับสาร องค์กรสื่อมวลชน อยู่ท่ามกลางแรงผลักดันทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งมีผล ต่อการตัดสินใจขององค์กร ด้วยเหตุนี้การปฏิบัติงานขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนจึงต้องคำนึงถึง ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ทางสังคม ซึ่งอาจเป็นแรงกดดันต่อภาระหน้าที่ และเป็นการสร้างบรรทัดฐาน ให้ผู้ทำการสื่อสารมวลชนต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย เราจึงมักพบเห็นอยู่เสมอว่า สื่อมวลชนแต่ละประเภท ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ จึงมักมีมิติของตัวเองทั้งใน แง่ระบบของการจัดการ เวลา และสถานที่พร้อมๆ กับยังถูกจำกัด โดยการยอมรับของกรอบต่างๆ ทางสังคม

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ในวัฒนธรรมการผลิตสื่อมวลชน ผู้ที่อยู่ในฐานะ ผู้สื่อสารกับมวลชน ย่อมจะต้องปฏิบัติงานอยู่ภายใต้กรอบนโยบายขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนที่ สังคมอยู่ในขณะเดียวกันก็ถูกกำหนดให้ปฏิบัติงาน หรือผลิตผลงานของตนออกมาภายใต้กรอบ ของสถาบันอื่นในสังคม Denis Mcquail ยังได้กล่าวถึงองค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน ถูกควบคุมในระดับ ต่างๆ นั้น ดังนั้นองค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน จึงไม่สามารถปฏิบัติงานโดยอิสระด้วยตัวของมันเอง แต่

จะต้องดำเนินงานอยู่ท่ามกลางแรงกดดันจากตัวแปรต่างๆ ทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกองค์กร โดยสามารถแสดงเป็นภาพได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.2 แบบจำลองแสดงขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนภายใต้แรงผลักดันทางสังคม

ที่มา : Denis Mcquill , Mass Communication Theory, 2nd edition (London : Sage Publication, 1987)

จากแผนผังจะเห็นว่า องค์กรสื่อมวลชนอยู่ภายใต้แรงกดดันทางสังคม การเมืองและที่สำคัญ คือ แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจ ด้วยเหตุผลที่องค์กรสื่อมวลชนทุกองค์กร ล้วนแต่เป็นหนึ่งในสถาบันเศรษฐกิจ การผลิตเนื้อหาของสื่อมวลชนจึงอยู่ภายใต้ความกดดันของความต้องการในการขยายตลาด และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ ผลที่ตามมาคือองค์กรสื่อมวลชน จำเป็นต้องให้ความสนใจต่อตลาดที่มีขนาดใหญ่ (ศิริชัย ศิริภายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531)

การที่องค์กรสื่อมวลชน จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการขยายตลาด แสวงหามูลค่าส่วนเกินจากปัจจัยการผลิต เพื่อผลกำไรที่เพิ่มขึ้น โดยที่บริบททางสังคม อาทิ พฤติกรรมของ

ผู้บริโภค สถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน หรือความเคลื่อนไหวของกลุ่ม เป็นสิ่งที่องค์กร สื่อมวลชนแต่ละแห่งต้องให้ความสนใจ และปรับตัวให้สอดคล้อง เพื่อสามารถอยู่รอดในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปให้ได้

การเปลี่ยนแปลงโดยธรรมชาติของเศรษฐกิจ อันได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่สูงขึ้น กลุ่มเพิ่มมากขึ้น รายได้จากการประกอบกิจการลดลงหรือเท่าเดิม ความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าต่างๆ ส่งผลให้องค์กรสื่อมวลชน ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจที่ทำหน้าที่ผลิตและแจกจ่ายสินค้านั้นต้องกลายเป็นอุตสาหกรรม ในขณะที่การบริโภค สื่อขยายวงกว้างขึ้นและมีความเป็นส่วนตัวน้อยลง ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามีบทบาทในสื่อเป็นผลให้การผลิตมีลักษณะเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมมากขึ้นเมื่อระบบธุรกิจเจริญก้าวหน้าและได้รับแรงกดดันมากขึ้น เป็นผลให้สื่อมวลชนปรับจากการผลิตแบบหลากหลายผู้การผลิตแบบ กระจุกตัว การเจริญเติบโตในอุตสาหกรรมสื่อมวลชนอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการผลิตปริมาณมากส่งผลกระทบต่อธุรกิจการสื่อสารมวลชนต้องใช้งบลงทุนเป็นจำนวนมาก (Graham Murdock & Peter Golding, 1974)

นอกจากนั้นแนวความคิดของเชสเตอร์ บาร์นาร์ด (Chester Banard, 1938) ซึ่งกล่าวว่า องค์กรจะดำรงอยู่ได้นั้นต้องอาศัยแรงสนับสนุน จากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น จะให้การสนับสนุนองค์กร และในขณะเดียวกันก็แสดงความต้องการของกลุ่มตนเองออกมาด้วย เป็นการแสดงให้เห็นดุลยภาพระหว่างความต้องการของผู้ปฏิบัติงานแต่ละกลุ่มในองค์กรนั้น

หากพิจารณาจากแนวคิดของเชสเตอร์ บาร์นาร์ด ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นองค์กรผู้ผลิต สื่อมวลชน จึงเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถดำรงอยู่ได้ ด้วยการรักษาดุลยภาพระหว่างความต้องการของส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลตอบแทน ที่องค์กรผู้ผลิต สื่อมวลชนจะได้รับ ดังนั้นการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน จะต้องกระทำภายใต้กรอบระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ อันได้แก่ อุดมการณ์ทางวิชาชีพ ของนักสื่อสารมวลชน ผลตอบแทนที่องค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนนั้นคาดหวัง ความต้องการของผู้รับสาร และบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งทำให้การผลิตรายการต่างๆ จะต้องสอดคล้อง กับความต้องการของส่วนต่างๆ เหล่านี้ อันจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับสถาบันองค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนมาใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ การที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นองค์กรด้านสื่อมวลชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ

สถาบันในสังคม และอยู่ภายใต้แรงกดดันต่างๆ จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าว ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์กรสื่อสารมวลชนแต่ละแห่งต้องให้ความสนใจและปรับตัวให้สอดคล้อง เพื่อที่จะสามารถนำเสนอข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับข่าว

สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้ประกาศใช้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The universal Declaration of Human Rights) เมื่อ พ.ศ.2491 ว่า "ทุกคนมีสิทธิอย่างเสรีในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงการแสดงความคิดเห็นโดยปราศจากการสอดแทรก และมีเสรีภาพในการแสวงหา รับแจกจ่ายข่าวสาร และความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน และไม่คำนึงถึงเขตแดน" กล่าวอีกนัยหนึ่งประชาชนมีสิทธิในการรู้ว่าการรัฐบาลของเรากำลังทำอะไรอยู่ รัฐบาลอื่นๆ กำลังทำอะไรอยู่ และมีปัญหาอะไรที่เป็นสาเหตุให้เกิดความยากลำบากขึ้นภายในประเทศและระหว่างประเทศ ประชาชนจะต้องได้รับข่าวสารเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้น การตอบสนองเสรีภาพด้านข่าวสารนั้นเป็นงานยิ่งใหญ่ที่สุดริต และเป็นงานหนักที่ผู้สื่อข่าวจะต้องกระทำให้เกิดขึ้นในประเทศและทั่วโลก

2.3.1 ความหมายของข่าว

คำว่า "ข่าว" นั้นมาจากภาษาอังกฤษ คือ News ซึ่งย่อมาจาก North-East-West South หรือทิศทั้งสี่ อันมีความหมายว่า เป็นการรวบรวมข้อมูลหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากทั่วทุกสารทิศนั่นเอง

"ข่าว" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง คำบอกเล่าเรื่องราว ซึ่งโดยปกติมักเป็นเรื่องใหม่หรือเป็นที่สนใจ คำบอกกล่าว คำเล่าลือ

นักวิชาการ และนักสื่อสารมวลชนได้ให้ความหมายของ "ข่าว" ไว้หลากหลาย ซึ่ง พิธิษฐุ์ ชาวลาธวัช (2540: 2-7) ได้รวบรวมได้ ดังนี้

M.Lyle Spenser ผู้บุกเบิกการศึกษาทางด้านวารศาสตร์ อธิบาย "ข่าว" ว่า จากการวิเคราะห์ครั้งล่าสุด ข่าวอาจหมายถึง ความจริงหรือความคิดอันถูกต้อง ที่จะเร้าความรู้สึกของคนจำนวนมาก และในระหว่างเรื่อง 2 เรื่อง ฝ่ายถูกต้อง ซึ่งเรียกความสนใจจากผู้อ่านได้มากกว่า ย่อมดีกว่า

Joshep Pulitzer เจ้าของหนังสือพิมพ์หลายฉบับ บอกให้บรรณาธิการและนักข่าวของเขาหาเรื่องที่ original เป็นต้นตอ (ใหม่), distinctive ชัดเจน, romantic เร้าอารมณ์, thrilling หวาดเสียว,

unique หนึ่งไม่มีสอง, curious น่าสงสัย, quaint กระจุกกระจิม, humorous ขัน, odd and apt-to-be-talked-about แปลกและน่าจะได้รับการพูดถึง

ประชัน วัลลิโก อธิบายว่า ข่าว คือ รายงาน เหตุการณ์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้

จูเลียน แฮริส เคลลี ลิเทอร์ และสแตนลีย์ จอห์นสัน (Julian Harris, Kelly Leiter and Stanley Johnson) ได้ให้คำนิยามของข่าวไว้ในลักษณะหลากหลายดังนี้

ข่าว คือ สิ่งใดก็ได้ที่สามารถลงพิมพ์ได้

ข่าว คือ เรื่องราวเหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริง หรือความเห็นซึ่งประชาชนสนใจ

ข่าว คือ การเสนอรายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร หรือวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์

ข่าว คือ สิ่งใดก็ตามที่คำจำนวนมากต้องการอ่าน สิ่งนั้นก็คือน่าสนใจ ตรายใดที่ไม่เป็นการละเมิดจรรยาบรรณ และกฎหมายเกี่ยวกับการหมิ่นประมาท

ข่าว คือ สิ่งใดก็ตามที่มีความใหม่สด ซึ่งให้ความสนใจต่อผู้อ่านจำนวนมากและข่าวที่ดีคือ ข่าวที่ให้ความน่าสนใจมากที่สุดต่อคนจำนวนมากที่สุดด้วย

ข่าว คือ รายงานอย่างเที่ยงตรงและทันทั่วถึงเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น การค้นพบความคิดเห็นและเรื่องราวประเภทอื่นใดซึ่งมีผลกระทบหรือให้ความสนใจต่อผู้อ่าน

ข่าว คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น แรงคลใจให้เกิด และผลของการเกิดสิ่งนั้น

ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่น่าสนใจ

จากคำนิยามข้างต้นพอสรุปได้ว่า "ข่าว" นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความน่าสนใจ ข้อเท็จจริง และผู้รับข่าวสาร กล่าวคือ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้รับข่าวสาร ดังนั้น ผู้สื่อข่าว จำเป็นต้องรายงานข้อเท็จจริงให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้อ่านหรือผู้รับข่าวสาร

ข้อสรุปข้างต้นพอจะชี้ให้เห็นว่า หากเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงได้เกิดขึ้นแล้ว แต่ไม่ได้รับความสนใจหรือไม่น่าสนใจ ผู้สื่อข่าวก็จะไม่นำเสนอให้ได้มีโอกาสรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างแล้ว แต่ในขณะเดียวกันผู้รับข่าวสารจะทราบก็ต่อเมื่อมีบุคคลหยิบยกเอาเหตุการณ์นั้นรวบรวมข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทั้งหมดมาเล่าหรือรายงาน ก็จะเกิดความสนใจขึ้นมาได้ สิ่งนั้นจึงเป็นข่าว

นอกจากความหมายที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครอง ฉบับที่ 15 ได้ออกประกาศให้สถานีวิทยุกระจายเสียงดำเนินรายการ ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ต้องเป็นข่าวที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมของชาติ ประชาชน หรือ ข่าวที่ให้ความรู้หรือประสบการณ์แก่ประชาชน โดยไม่มีการต่อเติมหรือพาดพิงถึงบุคคลอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นไปทางลามกอนาจาร
2. ต้องไม่ส่งเสริมให้เกิดความนิยมในลัทธิคอมมิวนิสต์ทั้งทางตรงและทางอ้อม
3. ต้องไม่ทำให้ประชาชนเสียขวัญ เกิดความอลหม่าน ก่อให้เกิดความแตกแยกกระทบกระเทือนความมั่นคงแห่งชาติ หรือสัมพันธ์ไมตรีอันดีกับต่างประเทศ
4. ต้องไม่เป็นข่าวที่เป็นเท็จไม่ว่าลักษณะใดๆ
5. ต้องไม่เป็นข่าวที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีงามของประชาชน

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตข่าว

การแบ่งขั้นตอนการผลิตข่าว John Hartley และคณะ (1985) ได้แบ่งขั้นตอนการผลิตข่าวออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1) การวางแผนการผลิต (Planning) การวางแผนเป็นขั้นตอนหนึ่ง ของการผลิตรายการข่าวที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อช่วยลดปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากสิ่งที่ไม่ได้คาดฝันเอาไว้ล่วงหน้าอีก ทั้งยังเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตอีกด้วย องค์กรข่าวจะต้องเตรียมพร้อมสำหรับการรับรู้เหตุการณ์ที่จะเข้ามาใหม่ตลอดเวลา การวางแผนการผลิต เช่น ประชุมกองบรรณาธิการ (editorial conference) เพื่อกำหนดสิ่งต่างๆ ไว้ล่วงหน้าว่าจะเสนอหัวข้อหรือประเด็นอะไรบ้าง พิจารณาคุณค่าของข่าว ตลอดจนแง่มุมที่เสนอออกไป คัดเลือกข่าว จัดลำดับความสำคัญของข่าว เลือกเรื่องที่จะออกไปทำข่าว จัดเตรียมหรือกำหนดงานให้ผู้สื่อข่าว กองบรรณาธิการยังต้องพิจารณาข่าวที่เกิดขึ้นใหม่มีอะไรน่าสนใจเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข่าวที่ทันสมัยที่สุด เป็นต้น เนื่องจากข่าวมีลักษณะเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง คือ เป็นสินค้าที่เก่าเร็ว มีอายุการใช้งานสั้นมาก การวางแผนจึงเป็นการเตรียมรับสิ่งที่ไม่สามารถคาดเดาล่วงหน้าได้เอาไว้ด้วย

2) รวบรวมข่าว (Gathering) การรวบรวมข่าว หรือการสื่อข่าว เป็นขั้นตอนการแสวงหา และรวบรวมเรื่องราวข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งเปรียบเสมือนวัตถุดิบในการผลิตข่าว จากนั้นจึงส่งต่อไปยังห้องข่าว (news room) และโต๊ะข่าว (news desk) เพื่อพิจารณารายงานออกมาเป็นข่าวต่อไป ผู้สื่อข่าวหรือนักข่าวซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่รวบรวมเหตุการณ์หรือให้ได้มาซึ่งข่าวจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ยึดถือปฏิบัติกันมา ประสบการณ์ ตลอดจนการเรียนรู้เพื่อให้มีความเข้าใจในความหมาย คุณลักษณะ และคุณค่าของข่าว เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สื่อข่าวที่จะสามารถรายงานเหตุการณ์ซึ่งเป็น “วัตถุดิบ” ออกมาเป็นข่าว

เนื่องจากผู้สื่อข่าวเป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น งานของผู้สื่อข่าวต้องพบปะกับบุคคลแหล่งข่าว

3) การคัดเลือกข่าว (Selection) กระบวนการคัดเลือกข่าวและจัดลำดับข่าว เป็นวงจรการผลิตข่าวซึ่งจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการ (Editorial Staff) กระบวนการนี้จึงเริ่มขึ้นหลังจากผู้สื่อข่าวส่งข่าวเข้าไปห้องข่าว ต่อจากนั้นข่าวจะถูกเลือกโดยบรรณาธิการข่าว ซึ่งมีหน้าที่จะเลือกข่าวไหน เพื่อจะผลิตเป็นข่าวที่จะสมบูรณ์ต่อไปโดยพิจารณาประเด็นสำคัญของข่าว อาจมีการเรียบเรียงข่าวเสียใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบที่องค์กรข่าวกำหนดไว้ หรือที่เรียกว่า House Style มีการขีดเคลาดตัดข้อความให้มีความสละสลวยกะทัดรัด หรือตัดตอนรายละเอียดบางตอนสั้นลงจนกระทั่งถึงขั้นตัดสินใจเสนอข่าวออกไปยังผู้ชม ผู้ทำหน้าที่คัดเลือกข่าวนี้นี้จึงเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) ที่สำคัญเพราะเป็นผู้ควบคุมการไหลผ่านของข่าว (News Flow) โดยตรง ขั้นตอนการคัดเลือกข่าว (Selection) จัดเป็นขั้นตอนที่ให้ความสำคัญกับผู้ชม ต่างจากขั้นตอนการรวบรวมข่าวที่ให้ความสำคัญกับแหล่งข่าว

4) เสนอข่าว (Presentation) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการผลิตข่าว ซึ่งข่าวจะพร้อมเสนอไปยังผู้ชมในขั้นตอนนี้สำหรับข่าวโทรทัศน์ หลังจากมีการตรวจแก้ไขครั้งสุดท้ายเสร็จแล้วข่าวจะอยู่ในรูปแบบข่าว (Script) ลำดับการนำเสนอ (อาจจะยืดหยุ่นได้เพื่อไว้สำหรับการรายงานข่าวที่เข้ามาควาน)

2.3.3 ทฤษฎีการคัดเลือกข่าว (Theory of Story Selection)

Herbert J. (1980) กล่าวว่า ทฤษฎีการคัดเลือกข่าว (Theories of Story Selection) ที่มีอยู่หลากหลายนั้นสามารถจัดกลุ่มออกมาได้ 4 แนวทาง คือ

1. นักข่าวเป็นหลัก (Journalist-Centered) คือ การคัดเลือกข่าวขึ้นอยู่กับนักข่าว ทฤษฎีนี้มีข้อโต้แย้งว่าการยึดนักข่าว หรือผู้สื่อข่าวเป็นหลัก จะทำให้เกิดอคติ หรือเอนเอียง (bias) โดยเจตนาขึ้นได้ง่าย ยิ่งถ้าข่าวนั้นส่งผลต่อนักข่าวแล้ว ยิ่งจะมีความเอนเอียงไปจากความเป็นจริงมาก

2. ตามความต้องการขององค์กร (News Organization Requirement) ทฤษฎีนี้ได้จากการศึกษาของนักสังคมศาสตร์ ตามหลักการแล้วการที่จะคัดเลือกข่าวก็อาจได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างขององค์กรด้วย แต่ทฤษฎีนี้ก็มีความหลากหลายแตกต่างกันไป ตามอิทธิพลความต้องการขององค์กร เช่น อาจจะเน้นไปในเรื่องของเหตุการณ์ บางองค์กรอาจจะไม่คำนึงถึงหลักวิชาชีพ

3. ยึดเหตุการณ์เป็นหลัก (Event – Centered) หรือเรียกว่าทฤษฎีกระจก (Mirror Theory)

ทฤษฎีนี้จะคัดเลือกข่าว โดยพิจารณาว่าเหตุการณ์ที่เป็นข่าวนั้นมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน ถ้าสำคัญมากก็คัดเลือกมานำเสนอเหมือนกับกระจกสะท้อนเหตุการณ์ออกมาในรูปของข่าว

4. ตามปัจจัยที่กระทบจากภายนอกองค์กร (External Theory หรือ Force Outside News Organization)

ปัจจัยภายนอกองค์กรมีหลายประการ อาจจะถูกกำหนดมาจากเทคโนโลยี (Technology Determinist) ลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีของสื่อเป็นตัวกำหนดว่าจะเลือกหรือไม่ จากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Determinist) เป็นต้น ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการคัดเลือกข่าวโดยนักข่าวมีแนวโน้มพิจารณาถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ หรือให้ความสำคัญกับผู้ชมมากขึ้น ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า แหล่งข่าว องค์กรในสังคมมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวอยู่ในระดับหนึ่ง

นอกจากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นแล้ว Gans (1980) ยังเสนอแนวทางในการคัดเลือกข่าวที่เรียกว่า “เลือกด้วยวิธีของฉัน” (My own approach) ว่าแนวทางนี้จะใช้การพิจารณาจาก “สิ่งที่หาได้ง่าย” หรือ “เท่าที่จะหาได้” ซึ่งแนวทางนี้เป็นแนวทางที่อาศัยความรู้สึกในการคัดเลือก อย่างไรก็ตามยังมีสิ่งที่มาประกอบในการคัดเลือกยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ เช่น แหล่งข่าว คุณค่าข่าว ตลาดผู้ชม นโยบาย เป็นต้น

2.3.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าว (News value)

การเสนอข่าวสารแก่ผู้ฟัง ผู้ชม หรือผู้อ่านของสื่อมวลชนแต่ละประเภทนั้น แม้จะมีความแตกต่างกัน ไปบ้าง เพราะวิทยุกระจายเสียงอาจเสนอข่าวได้รวดเร็วที่สุดกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ในขณะที่หนังสือพิมพ์ไม่มีข้อจำกัดของการเสนอเนื้อหาข่าวมากเท่ากับวิทยุกระจายเสียง ส่วนการเสนอข่าวให้น่าสนใจแก่ผู้ฟังนั้น โทรทัศน์จะได้เปรียบกว่าสื่ออื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม จุดมุ่งหมายของการเสนอข่าวย่อมมีคุณสมบัติเฉพาะ เหตุการณ์ คุณลักษณะของเหตุการณ์ที่จะนำมาเป็นข่าวหรือมีคุณค่าของความเป็นข่าวนั้น จะมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวของผู้เฝ้าประตูสารด้วยคุณสมบัติหรือองค์ประกอบที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นข่าวที่มีคุณค่าประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ความรวดเร็วหรือความทันต่อเวลา (Immediacy or Timeliness) เป็นองค์ประกอบสำคัญของข่าว โดยเฉพาะวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์มีความได้เปรียบกว่าหนังสือพิมพ์เป็นอันมาก แต่ไม่ว่าจะเสนอข่าวทางสื่อมวลชนใดก็ตาม ข่าวที่มีคุณค่าควรเป็นข่าวจากเหตุการณ์ที่มี

ความใหม่สดหรือข่าวสารที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ อย่างน้อยก็เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นวันนี้หรือเมื่อวานนี้ หรือในไม่กี่ชั่วโมงที่ผ่านมา มีสาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนานแล้ว

2) ความสำคัญ (Importance) ข่าวที่มีความสำคัญ หมายถึง ข่าวที่ก่อให้เกิดผลกระทบ หรือเกี่ยวข้องกับ หรืออยู่ในความสนใจของผู้ฟังเป็นจำนวนมาก เช่น ลอบวางระเบิดหลายแห่งใน กรุงลอนดอน

3) ความเด่น (Prominence) เรื่องราวที่เกี่ยวกับบุคคลเด่นๆ ในทุกวงการสาขาวิชาชีพ ย่อมถือว่ามีคุณค่ามากกว่าเรื่องราวของบุคคลธรรมดาทั่วไป เช่น ข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระสันตะปาปา จอห์นปอล ที่ 2 ประมุขแห่งศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ย่อมมีคุณค่า ความเป็นข่าวมากกว่า การที่นายสี หรือนายสา เสียชีวิต

4) ความใกล้ชิด (Proximity) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และใกล้ชิดกับผู้ฟังเป็นเหตุการณ์ในท้องถิ่น หรือเกิดขึ้นในประเทศที่ทุกคนส่วนใหญ่รู้จัก ย่อมมีคุณค่าน่าสนใจมากกว่าเหตุการณ์ประเภทเดียวกันที่เกิดขึ้นอีกซีกหนึ่งของโลกหรือในประเทศที่ยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก หรืออยู่ห่างไกลออกไป

5) ความแปลกประหลาด (Oddity) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีความผิดปกติไปจากธรรมดา ตลอดจนมีลักษณะของความขัดแย้งหรือเป็นปัญหา ย่อมมีคุณค่าของความเป็นข่าวมากกว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามปกติธรรมดา หรือแม้แต่ความแปลกใหม่จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำทุกวันก็ น่าจะเป็นข่าวที่ทำให้คนสนใจกันได้ เช่น ผู้ชายที่มีความสูงมากกว่า 2 เมตร

6) ความคืบหน้าและภัยพิบัติ (Progress and Disaster) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและแสดง ความเปลี่ยนแปลงที่คืบหน้าไปจากปกติหรือความก้าวหน้าทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีเป็น ความก้าวหน้าไปจากธรรมดาที่นำมาซึ่งความสุขสบายหรือเป็นชัยชนะของมนุษย์ที่น่ายกย่องหรือ มีคุณค่าความเป็นข่าวที่น่าจะเผยแพร่ให้คนส่วนใหญ่ได้รับทราบ และในทำนองเดียวกันภัยพิบัติ ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์สึนามิในภูมิภาคเอเชีย

7) ผลกระทบหรือผลสะท้อน (Consequence) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและอาจเป็นสาเหตุให้ เกิดผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก ก็ถือว่ามีคุณค่าของความเป็นข่าว นอกจากนั้นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากข่าวก็ยังสามารถนำมาเป็นข่าวได้อีกเหมือนกัน เช่น ข่าวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือเหตุการณ์ประจำวันของมนุษย์และอื่นๆ

8) ความสนใจของมนุษย์ (Human Interest) เหตุการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับด้านจิตวิทยา หรือเป็นเรื่องสะเทือนอารมณ์ ก็อาจอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง อย่างเช่น ข่าวท่านชายกบกับหม่อม ลูกปลาที่มีเรื่องราวความรักไม่ต่างจากนิยายสะเทือนอารมณ์แก่ผู้ที่เห็นใจและไม่เห็นใจ ดังนั้น เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของมนุษย์ ก็น่าจะเป็นข่าวได้เหมือนกัน

9) เพศ (Sex) เรื่องราวที่เกี่ยวกับเพศ มักจะได้รับความสนใจไม่น้อยเช่นกัน เช่น การแต่งงานใหม่ของเจ้าฟ้าชายชาร์ลกับนางคาร์มีลล่า ปาร์เกอร์โบลล์ หลังจากมีข่าวความสัมพันธ์กันมาหลายปีทีเดียว ก็เป็นข่าวที่มีใช้ชาวอังกฤษให้ความสนใจในแง่ของข่าวที่เกิดขึ้นในประเทศตัวเองเท่านั้น แต่ประเทศอื่นๆ ก็ให้ความสนใจด้วยเหมือนกัน

10) ความมีเงื่อนงำหรือน่าสงสัย (Suspense) เป็นการคาดการณ์ในเหตุการณ์หรือการนำเสนอเหตุการณ์ที่ยังไม่ปรากฏแน่ชัดในเรื่องราวที่คนส่วนใหญ่รู้และสนใจติดตามว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อจากนั้น

กัลดิงและรูจ ได้ทำการศึกษาอย่างจริงจังเกี่ยวกับคุณค่าของข่าวต่างประเทศว่า ควรมีคุณลักษณะของข่าวดังต่อไปนี้

1) ความเข้มของข่าว (Threshold) หมายถึง ขนาดของเหตุการณ์หนึ่งๆ ถ้าเป็นข่าวใหญ่ จะได้รับการรายงานมาก ในการศึกษาของกัลดิงและรูจได้สรุปไว้ว่า ข่าวเกี่ยวกับบุคคลระดับสูงหรือประเทศมหาอำนาจของโลก จะเป็นข่าวที่มีคุณค่าเสมอ

2) ความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมหรือสิ่งที่ตรงกับความสนใจ (Meaningfulness) อาจหมายถึง ความเกี่ยวข้องหรือความใกล้ชิด (Relevance and Proximity) หรืออาจจะหมายถึงประเทศที่มีวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันซึ่งอาจจะมิระยะทางห่างกันก็ได้ เฮสเตอร์ (Hester) พบว่า บรรณาธิการชาวอเมริกันจะสนใจข่าวของประเทศที่มีวัฒนธรรม หรือภูมิหลังคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมของชาวอเมริกันซึ่งก็คือ ประเทศส่วนใหญ่ในยุโรปตะวันตกนั่นเอง

3) ช่วงเวลา (Frequency) หมายความว่า เหตุการณ์อย่างหนึ่งจะเป็นที่สังเกตได้มากขึ้น ถ้าการเกิดขึ้นของเหตุการณ์นั้นเหมาะแก่กำหนดเวลาของสื่อที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์อย่างหนึ่งได้เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในเวลาสองสามชั่วโมงหรือน้อยกว่านั้น จะเหมาะสำหรับหนังสือพิมพ์รายวันหรือรายการข่าวทางวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนเหตุการณ์ซับซ้อนซึ่งใช้เวลาคลี่คลายหลายวันจะเหมาะสำหรับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ เหตุการณ์บางอย่างคลี่คลายไปเข้ามาจนเกินไป แม้ว่าจะมีความสำคัญเพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจจะเป็นเหตุการณ์ที่จะมี "คุณค่าเชิงข่าว" ได้อย่างแท้จริงสำหรับสื่อมวลชน

4) ความขัดแย้ง หรือผลลบที่จะเกิดขึ้น (Negative and Conflictual) กัลดิงและรูจกล่าวว่า ยิ่งเหตุการณ์นั้นมีผลลบเท่าใด โอกาสที่จะได้เป็นข่าวก็มีมากเช่นกัน ซึ่งการศึกษาของเขายืนยันคุณสมบัติข้อนี้ดี มาสมอดี (Masmoudi M., 1979) กล่าวเสริมว่า คุณสมบัติข้อนี้จะมึน้ำหนักมาก และเห็นได้ชัดในกระบวนการคัดเลือกข่าวที่มาจากประเทศด้อยพัฒนาทั้งหลาย

ปีเตอร์สัน (Peterson) เคยกล่าวว่า เหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งส่วนมากจะสิ้นสุดในช่วงเวลาอันสั้นและมีผลกระทบที่แจ่มชัด จึงอาจกล่าวได้ว่า เหตุการณ์ที่มีลักษณะเป็น negative นี้

มีคุณสมบัติที่ดีของข่าวถึง 2 ข้อรวมอยู่ด้วยกัน ฉะนั้น โอกาสที่จะได้รับการนำเสนอเป็นข่าวย่อมมีมาก

มีการศึกษาหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์ที่มีลักษณะเป็น negative กับสภาพของประเทศหนึ่ง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ เช่น การศึกษาของเฮสเตอร์ พบว่า ข่าวของสำนักข่าวเอพี. ในลาตินอเมริกาที่ถูกส่งไปยังสำนักงานใหญ่ในนครนิวยอร์กนั้น ข่าวเกี่ยวกับประเทศลาตินอเมริกาที่ถูกเลือก ส่วนมากจะเป็นข่าวเกี่ยวกับความรุนแรงและฆาตกรรมทั้งสิ้น

5) ความชัดเจน (Unambiguity) หมายถึง ความชัดเจนหรือความง่ายของเหตุการณ์ เพราะสิ่งซับซ้อนเกินไปทำให้การตีความหรือการสื่อความเป็นไปได้ของยากลำบาก จึงทำให้ข่าวที่เข้าใจง่ายและชัดเจนมีคุณค่าของความเป็นข่าวมากกว่าข่าวที่มีลักษณะตรงกันข้าม เช่นเดียวกับการศึกษาของดันน์ (Dunn D.D.) เมื่อเขาสัมภาษณ์บรรณาธิการหลายๆ คนได้รับคำตอบว่า บรรณาธิการเหล่านี้ชอบที่จะลงข่าวที่เข้าใจง่าย

6) ความสอดคล้อง (Corespondent) หมายความว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นตรงกับความหวังหรือการคาดเดาที่มีอยู่ก่อนแล้ว กัลดิงและรูจได้กล่าวเปรียบเทียบว่า ข่าวก็คือสิ่งเก่าๆ ที่มีอยู่แล้วนั่นเอง (actually old)

จากการศึกษาของกัลดิงและรูจ มีสมมติฐาน 3 ประการเกี่ยวกับผลร่วมกันของปัจจัยข่าวต่างๆ เหล่านี้ ประการแรกเป็นสมมติฐานเกี่ยวกับภาวะการเพิ่มขึ้นซึ่งระบุว่า ยิ่งปัจจัยข่าวเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างหนึ่งมากเพียงใด เหตุการณ์นั้นก็ยิ่งจะกลายเป็นข่าวมากขึ้นเพียงนั้น ประการที่สองเป็นสมมติฐานเกี่ยวกับภาวะการเติมให้สมบูรณ์ซึ่งระบุว่า ถ้าเหตุการณ์อย่างหนึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำก็อาจจะชดเชยได้ ถ้ามีปัจจัย ข้ออื่นอยู่ในเกณฑ์สูงกว่า ประการที่สามเป็นสมมติฐานเกี่ยวกับการกันออกไป ซึ่งตามสมมติฐานนี้ เหตุการณ์ที่มีปัจจัยข่าวทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ต่ำทั้งหมด เหตุการณ์นั้นจะไม่กลายเป็นข่าวได้เลย

2.3.5 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบข่าว ประกอบด้วย

- 1) ความสดและทันต่อเหตุการณ์ (Immediacy of Timeliness)
- 2) ความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ (Proximity or Nearness)
- 3) ความสำคัญหรือความเด่น (Prominence)
- 4) ผลกระทบ (Consequency)
- 5) ความแปลก ความผิดปกติ (Oddity or Unusualness)
- 6) ความลึกลับ ความมีเงื่อนงำ (Suspense)
- 7) ความขัดแย้ง (Conflict)

- 8) ข่าวเร้าอารมณ์ (Human Interest)
- 9) เพศ (Sex)
- 10) ข่าวภัยพิบัติและความก้าวหน้า (Disaster and Progress)

2.3.6 คุณภาพของข่าว (Quality of News)

- 1) ความถูกต้อง
- 2) ความสมดุลและเป็นธรรม (Balance and Fairness)
- 3) ความเป็นปรวิสัย (Objectivity)
- 4) สั้นกะทัดรัดและชัดเจน (Concise and Clear)

2.3.7 ประเภทของข่าว

ประมะ สตะเวทิน (2539, น.58) ได้กล่าวถึงชนิดของข่าว ซึ่งถูกนำมาเสนอเป็นข่าวในสื่อมวลชนต่าง ๆ ทั้งทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ มากมาย เพื่อตอบสนองความต้องการด้านข่าวสารของผู้รับสารให้กว้างที่สุด เพราะผู้รับสารมีความแตกต่างกันในด้านประชากร เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา ศาสนา เชื้อชาติ และมีความสนใจไม่เหมือนกัน ข่าวในสื่อมวลชนจึงถูกจำแนกออกเป็นชนิดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) **ข่าวอาชญากรรม** ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับการฆาตกรรม การปล้นจี้ การทำร้ายร่างกาย การค้ายาเสพติด การลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่ และการกระทำต่างๆ ที่ผิดกฎหมายอาญา

2) **ข่าวการเมือง** ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการปกครอง เช่น รัฐบาล รัฐสภานักการเมือง พรรคการเมือง ประเด็นทางการเมือง ความคิดเห็นทางการเมืองของบุคคลที่เกี่ยวข้อง การชุมนุม การประท้วง และการจลาจล อันเนื่องมาจากสาเหตุทางการเมือง

3) **ข่าวความหายนะ** ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติและความสูญเสียทั้งหลาย อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ เช่น ไฟไหม้ ดึกถล่ม แผ่นดินไหว เครื่องบินตก เรือล่ม ฯลฯ

4) **ข่าวต่างประเทศ** ได้แก่ ข่าวซึ่งเกิดในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ อาชญากรรม ความหายนะ ความร่วมมือ และความขัดแย้งระหว่างประเทศ

5) **ข่าวเศรษฐกิจ** ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการค้า ธุรกิจ อุตสาหกรรม ราคาสินค้า ภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย การเงิน การธนาคาร การตลาด อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การลงทุน การผลิตทางการเกษตร ฯลฯ

6) **ข่าวสังคม** ได้แก่ เป็นการรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม

7) **ข่าวสตรี** ได้แก่ เป็นข่าวที่มุ่งเสนอเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสตรีโดยเฉพาะ ทั้งในเรื่องอุดมการณ์สังคม ตลอดจนความบันเทิง เช่น ลิขสิทธิ์ภาพของสตรี บทบาทและหน้าที่ของสตรี การกดขี่ทางเพศ กิจกรรมของสมาคมสตรีต่างๆ แฟชั่น ความงาม ฯลฯ

8) **ข่าวบันเทิง** เป็นข่าวที่เกี่ยวกับดารา นักร้องเพลง และศิลปะการแสดง เพื่อสร้างความจรรโลงใจให้กับมวลชนผู้รับสาร

9) **ข่าวการศึกษา** เป็นการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในด้านการดำเนินงานและกิจกรรมทางการศึกษา ประกาศ กฎเกณฑ์ และกิจกรรมของสถานบันการศึกษาเยาวชนตัวอย่าง ฯลฯ

10) **ข่าววิทยาศาสตร์** เป็นข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การวิจัย การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ตลอดจนข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

11) **ข่าวเกษตรกรรม** เป็นข่าวที่มุ่งให้ข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความก้าวหน้าในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำสวน ทำนา ปุ๋ย เทคโนโลยีการผลิต การตลาดทางการเกษตร ฯลฯ

12) **ข่าวสาธารณสุข** เป็นข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ซึ่งทำให้ประชาชนมีข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการรักษา และป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ การใช้ยา อาการของโรค สาเหตุของโรค ฯลฯ

13) **ข่าวกีฬา** ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับผลการแข่งขัน กำหนดการแข่งขัน ข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลในวงการกีฬา แผน และกิจกรรมทางการกีฬา ฯลฯ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับข่าวมาใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์สัดส่วนของข่าวประเภทต่างๆ กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ้งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

2.4 ทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper Theory)

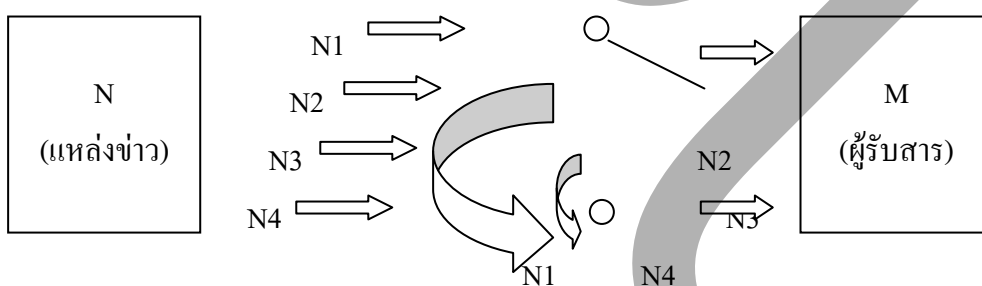
บทบาทของสื่อมวลชนในการรายงานข้อมูลข่าวสาร หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมนั้น จะเป็นการรายงานข่าวสารโดยผ่านกระบวนการเลือกสรรแล้ว เหตุการณ์บางอย่างเท่านั้นที่ได้รับการสื่อสารไปยังผู้รับ ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดของสื่อมวลชนในด้านเวลาของการออกอากาศ กระบวนการเลือกสรรของสื่อมวลชนดังกล่าวนี้ เป็นการกระทำหน้าที่เป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) ซึ่งหมายถึงบุคคลที่ทำหน้าที่กั้นกรอง เลือกสรรข่าวสารเพื่อนำเสนอต่อไปยังสาธารณชน ผู้เฝ้าประตูจึงอยู่ในฐานะที่จะควบคุมข่าวสารต่างๆ ที่จะผ่านไปยังประชาชนทั่วไป เป็น

ผู้ตัดสินใจว่าข่าวอะไรที่ผู้ฟังควรจะได้รับทราบ เป็นข่าวที่คนส่วนใหญ่สนใจ เป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวม ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ

ผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) จะเป็นผู้ตัดสินใจว่า ข่าวอะไรควรจะส่งต่อไป และข่าวสารอะไรควรจะส่งซ้ำน้อย หรือข่าวสารอะไรควรจะตัดออกไปทั้งหมด โดยอาศัยวิธีการคัดเลือกและเรียบเรียงข่าวสาร ตลอดจนกำหนดเวลาและจัดลำดับความสำคัญของข่าวสารนั้น ๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ปิดและเปิดประตูข่าวสาร โดยยืนอยู่ระหว่างตัวข่าวสารและผู้รับสาร

คำว่า "ผู้เฝ้าประตู" เป็นคำที่ใช้ในทางการสื่อสารมวลชนมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1947 โดยการศึกษาของเคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin) นักจิตวิทยาสังคมชาวเยอรมัน ผลงานทางวิชาการของเลวิน ว่าด้วยการตัดสินใจเกี่ยวกับการซื้ออาหารในครัวเรือน ได้กล่าวถึงวิธีการที่ให้ผลดีที่สุดที่จะเปลี่ยนนิสัยการบริโภคอาหารของประชาชนด้วยกระบวนการของการให้ความรู้

เคิร์ต เลวิน (Lewin, K., 1947) ให้ข้อสังเกตว่า ข่าวสารมักจะไหลผ่านช่องทางต่าง ๆ อันประกอบไปด้วยบริเวณประตูที่ซึ่งมีการปล่อยหรือกักข่าวสารต่างๆ ตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือโดยวินิจฉัยของผู้เฝ้าประตูเองว่าจะยอมให้ข่าวสารใดไหลผ่านไปได้อย่างไร ซึ่งแนวคิดนี้ได้ถูกนำมาอธิบายลักษณะการไหลของข่าวสารในกระบวนการสื่อสารมวลชน

N	คือ	แหล่งที่มาของข่าวสารต่างๆ
N1,2,3,4	คือ	เรื่องราวต่างๆที่เป็นข่าว หรือข่าวแต่ละชิ้น
N1 ,N4	คือ	ข่าวที่ไม่ถูกเลือก
N2 , N3	คือ	แหล่งที่มาของข่าวสารต่างๆ
M	คือ	แหล่งที่มาของข่าวสารต่างๆ

แผนภูมิที่ 2.3 แบบจำลองแสดงของผู้เฝ้าประตูของ ดี เอ็ม ไวท์(1950)

ที่มา: Pamela J. Shoemaker, Gatekeeping (Newbury Park: Sage, 1991), p. 10.

แบบจำลองของ ดี เอ็ม ไวท์ (White, D.M., 1950) อธิบายถึงบทบาทของ “ผู้เฝ้าประตู” ของสื่อมวลชนว่า เมื่อข่าวโทรทัศน์ที่ส่งมานั้นก่อนที่จะส่งมาก็จะต้องมีการคัดกรองมาก่อนจากบรรณาธิการสำนักข่าวนั้นๆ หรือแม้แต่ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวนั้นเองก็จะทำหน้าที่ “ผู้เฝ้าประตู” คือเลือกที่จะทำรายงานข่าวไหนหรือไม่ทำข่าวไหนบ้างก็ได้ และเมื่อข่าวโทรทัศน์นั้นถูกส่งมายังสำนักพิมพ์ สถานีวิทยุโทรทัศน์ นอกจากจะถูกคัดเลือกโดยบรรณาธิการข่าวต่างประเทศแล้ว ก็อาจจะถูกคัดกรองจากบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวในระดับสูงอีกทีก็ได้เช่นกัน นอกจากนี้ ข่าวที่ตีพิมพ์หรือออกอากาศไปยังผู้รับสาร เมื่อผู้รับสารได้อ่าน ได้รับฟังหรือได้รับชมแล้ว ก็อาจจะถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่น เช่น สมาชิกในครอบครัวญาติ เพื่อน ฯลฯ การถ่ายทอดโดยผู้เปิดรับสาร สื่อมวลชนนี้ก็จะเข้าไปในลักษณะ “ผู้เฝ้าประตู” คือ เลือกจะถ่ายทอดเพียงบางส่วนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งก็ย่อมได้อีกเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าข่าวสารสื่อมวลชนมักจะไหลผ่านผู้เฝ้าประตูต่าง ๆ มากมายหลายชั้น

เลวินให้ข้อสังเกตว่า สารสนเทศจะเคลื่อนไปตามทางติดต่อต่าง ๆ อยู่เสมอซึ่งทางติดต่อเหล่านี้จะประกอบไปด้วย “บริเวณต่างๆ ที่เป็นประตู” ซึ่งจะเป็นที่เกิดของการตัดสินใจขึ้นว่าจะยอมให้สารสนเทศผ่านเข้าไปหรือเคลื่อนต่อไปตามทางติดต่อนั้นหรือไม่ ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวจะกระทำไปตามกฎเกณฑ์อันตรงไปตรงมา หรือกระทำไปตามความรู้สึกส่วนตัวของ “ผู้เฝ้าประตู” ก็ได้ ในการอ้างอิงประกอบงานศึกษานั้น เลวิน ได้อ้างข้อเปรียบเทียบกับการเคลื่อนไปของข่าวในการสื่อสารมวลชนด้วย

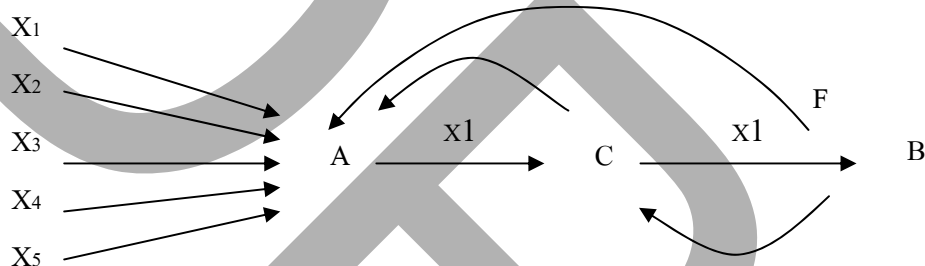
แต่สำหรับคำว่า “ผู้เฝ้าประตู” เลวิน ได้ให้คำจำกัดความว่า คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่จะตัดสินใจว่า ข่าวหนึ่งๆ นั้น ควรปล่อยหรือไม่ปล่อยให้ผ่านไปยังผู้รับสาร ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของผู้เฝ้าประตู เท่ากับเป็นการช่วยให้เกิดความเข้าใจในปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจของผู้เฝ้าประตูด้วย

เลวิน ยังได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า แรงกดดันภายในประตูแต่ละประตูของช่องทางที่ข่าวสารไหลไปนั้น จะมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากและขึ้นอยู่กับผู้เฝ้าประตูและสถานการณ์ทั้งหมดภายในช่องทางนั้นด้วย กล่าวโดยสรุปแล้วแนวคิดของเลวินก็คือบุคคลบางคนที่มีสถานภาพและอยู่ในตำแหน่งที่สามารถจะมีอิทธิพลต่อข่าวที่จะไหลไปตามช่องทางข่าวสาร ได้ดีกว่าบุคคลอื่นและบุคคลดังกล่าวก็อยู่ในตำแหน่งสำคัญ คือ ตำแหน่ง “ประตู” ซึ่งความเข้าใจในระบบการทำงานของ “ประตู” ย่อมจะกลายเป็นความเข้าใจในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ “ผู้เฝ้าประตู” ด้วยเช่นกัน บุคลิกภาพของผู้รักษาประตูข่าวนั้นเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งรวมทั้งสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของแต่ละส่วนของประตูในช่องทางข่าวสารด้วย

ในบางครั้ง ผู้ที่ทำหน้าที่นี้ก็จะถูกเรียกว่า "ผู้กรองสาร" ซึ่งหมายถึงผู้ควบคุมการไหลของข่าวสารทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ผู้กรองสารเหล่านี้ ได้แก่ ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ผู้เขียน นักวิจารณ์ นักวิเคราะห์ หนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ และสำนักข่าว เช่น ผู้สื่อข่าวได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการข่าวให้ไปหาข่าว การหาข่าวของผู้สื่อข่าวนั้นมีหน้าที่เหมือนกับผู้กรองสาร ผู้สื่อข่าวจะเป็นคนตัดสินใจว่าเขาจะเขียนข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นๆ อย่างไร

ในปี ค.ศ.1957 เวสต์ลีย์และแมคคลีน (FWestley, B.H. and Maclean, Jr.) ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับผู้เฝ้าประตูมาสร้างเป็นแบบจำลอง เรียกแบบจำลองนี้ว่า แบบจำลอง A-B-C ซึ่งแบบจำลองนี้ใช้เป็นแบบจำลองทฤษฎีผู้เฝ้าประตูในระบบของสื่อสารมวลชนโดยตรง

ในที่นี้	X	=	แหล่งข่าวสาร
	A	=	ผู้ส่งข่าว
	B	=	ผู้รับสาร
	C	=	ผู้เฝ้าประตู หรือช่องทาง (Channel)
	F	=	ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback)

แผนภูมิที่ 2.4 แบบจำลองแสดงกระบวนการไหลจากแหล่งสารผ่านผู้ส่งข่าวไปยังสื่อที่ทำหน้าที่เหมือนผู้เฝ้าประตูข่าวไปยังผู้รับสารและข้อมูลสะท้อนกลับ

ที่มา: Pamela J. Shoemaker, Gatekeeping (Newbury Park: Sage, 1991), p. 12.

จากแบบจำลองของเวสต์ลีย์และแมคคลีน ได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการไหลของข่าวสารจากแหล่งสารผ่านผู้ส่งข่าวไปยังสื่อ ที่ทำหน้าที่เหมือนผู้เฝ้าประตูข่าวสารไปยังผู้รับสารและการสะท้อนกลับจากผู้รับไปยังผู้ส่งอีกทีหนึ่ง

"X" คือ เหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นมากมายรอบตัวบุคคลในสังคม แต่มิได้นำมาผ่านกระบวนการผลิตเป็นข่าวสาร

"B" คือ ผู้รับสารเป็นบุคคลที่ต้องการรับรู้ข่าวสารต่างๆ รอบตัว เพื่อสนองความพึงพอใจหรือเพื่อประโยชน์อื่นใดในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือได้รับการถ่ายทอดจากคนอื่น (A) ก็ได้หรือจากช่องทางการสื่อสาร

"A" คือ ผู้ส่งสาร เป็นผู้ที่ได้รู้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (X) และต้องการถ่ายทอดโดยการเลือกเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งไปยังผู้อื่นให้ได้รับทราบ

"C" คือ ช่องทางการสื่อสารที่อยู่ระหว่างผู้ส่งสาร (A) และผู้รับสาร (B) ซึ่งจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารที่คิดว่าผู้รับสารต้องการ การถ่ายทอดนั้นจะกระทำได้หลายวิธี เช่น ดีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง เป็นต้น ช่องทางการสื่อสารนี้ จะสามารถช่วยให้การรับรู้ข่าวสารเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็วกว่าการรับรู้โดยตรง

"F" คือ ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) เป็นการส่งข่าวสารจากผู้รับกลับไปหาผู้ส่งสาร ซึ่งทำให้ผู้ส่งสารทราบข่าวสารที่ส่งไปนั้นมีผลอย่างไรต่อผู้รับบ้าง เช่น การเชื่อหรือไม่เชื่อ ความพอใจหรือไม่พอใจในสารนั้นๆ การป้อนกลับนี้อาจจะเป็นการสื่อสารแบบตัวต่อตัวหรือทางจดหมาย หรือทางโทรศัพท์ก็ได้ ซึ่งเรียกว่า การป้อนกลับอย่างมีจุดมุ่งหมาย (Purposive Feedback) นั่นคือ การที่ผู้รับสารมีเจตนาที่จะบอกให้ผู้ส่งสารทราบถึงผลของการส่งข่าวนั้นๆ ส่วนการป้อนกลับแบบไม่มีจุดมุ่งหมายนั้น (Non-purposive Feedback) ผู้ส่งสารจะต้องใช้วิธีสังเกตและอนุมานเองจากผลที่เกิดขึ้น เช่น การสังเกตจากยอดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ หรือจำนวนผู้รับฟังรายการต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งการป้อนกลับนี้อาจย้อนกลับจาก B ไป A หรือจาก B ไป C หรือจาก C ไป A ก็ได้

จากแบบจำลองบทบาทของช่องทางการสื่อสารของเวสลีย์และแมคลีน ดังกล่าวนี้นี้ จะเห็นได้ว่า บทบาทของช่องทางสื่อสาร (C) ตรงกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้นก็คือ บทบาทในการคัดเลือกข่าวสาร การผลิตข่าวหรือบทความต่างๆ ถ่ายทอดไปยังผู้อ่านหรือผู้รับสาร ซึ่งเป็นบทบาทของ "ผู้เฝ้าประตู" นั่นเอง

จากข้อเขียนของ Bagdikiau นักข่าวและบรรณาธิการข่าวจะตัดสินใจเลือกข่าวอย่างไร นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 5 ประการ คือ

1. หลักที่ยึดถือในการบริหาร
2. การมองโลกของความจริงและนิสัยของคน นั่นคือ มองผู้อ่านว่าผู้อ่านต้องการอะไร และมีความปรารถนาอย่างไร

3. ค่านิยมซึ่งยึดถือโดยกองบรรณาธิการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพมีมาตรฐานทางด้านความยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ นั่นคือ เขาจะเป็นผู้ตัดสินว่า อะไรที่ผู้อ่านในหมู่คณะของเขาควรจะได้รู้

4. การประเมินค่าของข่าวสาร โดยการแข่งขันของสื่อ

5. ค่านิยมส่วนตัวและนิสัยแปลกๆ ของบรรณาธิการ เช่น ถ้าบรรณาธิการกลัวหรือไม่ชอบอะไรบางอย่าง เขาจะไม่อนุญาตให้สิ่งที่เขาไม่ชอบปรากฏอยู่ในข่าวหรือตีพิมพ์บนหนังสือพิมพ์เด็ดขาด

นอกจากปัจจัยทั้ง 5 แล้ว ยังมีปัจจัยเรื่องเวลาและเนื้อที่ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าว การเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเพื่อจะให้ได้ข่าวสารซึ่งดีกว่าเดิม จะทำให้เสียเวลาและเงินอีกเท่าไรก็ยังเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจเช่นกัน

ดี เอ็ม ไวท์ (D.M.White, 1950) กล่าวถึงบทบาทของ "ผู้เฝ้าประตู" ของสื่อมวลชนว่า ในความเป็นจริงอาจมีขั้นตอนสลับซับซ้อนกว่านี้เช่น ข่าวโทรทัศน์ที่ส่งมานั้นก่อนที่จะส่งมาก็จะต้องการกลั่นกรองมาก่อนจากบรรณาธิการสำนักข่าวนั้นๆ หรือแม้แต่ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวเอง ก็จะทำหน้าที่ "ผู้เฝ้าประตู" คือ เลือกว่าจะทำรายงานข่าวไหนหรือไม่ทำข่าวไหนบ้างก็ได้ และเมื่อข่าวโรงพิมพ์นั้นถูกส่งมายังสำนักพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ นอกจากจะถูกคัดเลือกโดยบรรณาธิการข่าวแล้ว ก็อาจจะถูกกลั่นกรองจากบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวในระดับสูงอีกทีก็ได้เช่นกัน นอกจากนั้นข่าวที่ตีพิมพ์หรือออกอากาศไปยังผู้รับสาร เมื่อผู้รับสารได้อ่าน ได้รับฟังหรือได้รับชมแล้วก็จะถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่น เช่น สมาชิกในครอบครัวญาติเพื่อน ฯลฯ การถ่ายทอดโดยผู้เปิดรับสารสื่อมวลชนนี้ก็จะเข้าไปในลักษณะ "ผู้เฝ้าประตู" คือ เลือกจะถ่ายทอดเพียงบางส่วนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งที่ยอมรับได้อีกเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าข่าวสารสื่อมวลชนมักจะไหลผ่านผู้เฝ้าประตูต่างๆ มากมายหลายชั้น

ในที่นี้ Gatekeeper จะหมายถึง บรรณาธิการและนักข่าวหรือผู้แปลข่าวต่างประเทศของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ คัดเลือก เรียบเรียงข่าวสารเพื่อเสนอให้ประชาชนทราบ ตลอดจนการกำหนดเวลาเสนอข่าวสารและการจัดลำดับความสำคัญของข่าว แต่ Gatekeeper ทั่วไปเลือกเสนอข่าวสารโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงประชาชน ผู้รับข่าวสารเท่าใดนัก แม้จะได้ตระหนักถึงความต้องการและความสนใจของผู้ฟังบ้าง แต่ก็ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนอยู่มาก ด้วยเหตุนี้เอง การเลือกเสนอข่าวสารต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบนั้นมีส่วนต่อระดับความรู้ หรือระดับความเข้าใจของประชาชนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง นั่นคือ ยิ่งสื่อมวลชนเลือกเสนอข่าวเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของเรื่องใดหรือปัญหาใดมากเท่าไร ประชาชนผู้รับสารก็จะรับรู้หรือตระหนักถึงประเด็นสำคัญของเรื่องนั้น หรือปัญหานั้นๆ ตามไปด้วย จึงเห็น

ได้ว่าสื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดจัดวาระเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นของข่าวประชาชนเป็นผู้รับทราบถึงปัญหาและประเด็นของข่าวต่างๆ ตามที่สื่อมวลชนกำหนด ประชาชนจะคิดและปฏิบัติตามวาระที่สื่อมวลชนกำหนด นั่นคือที่มาและความหมายของแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดวาระ Agenda-Setting

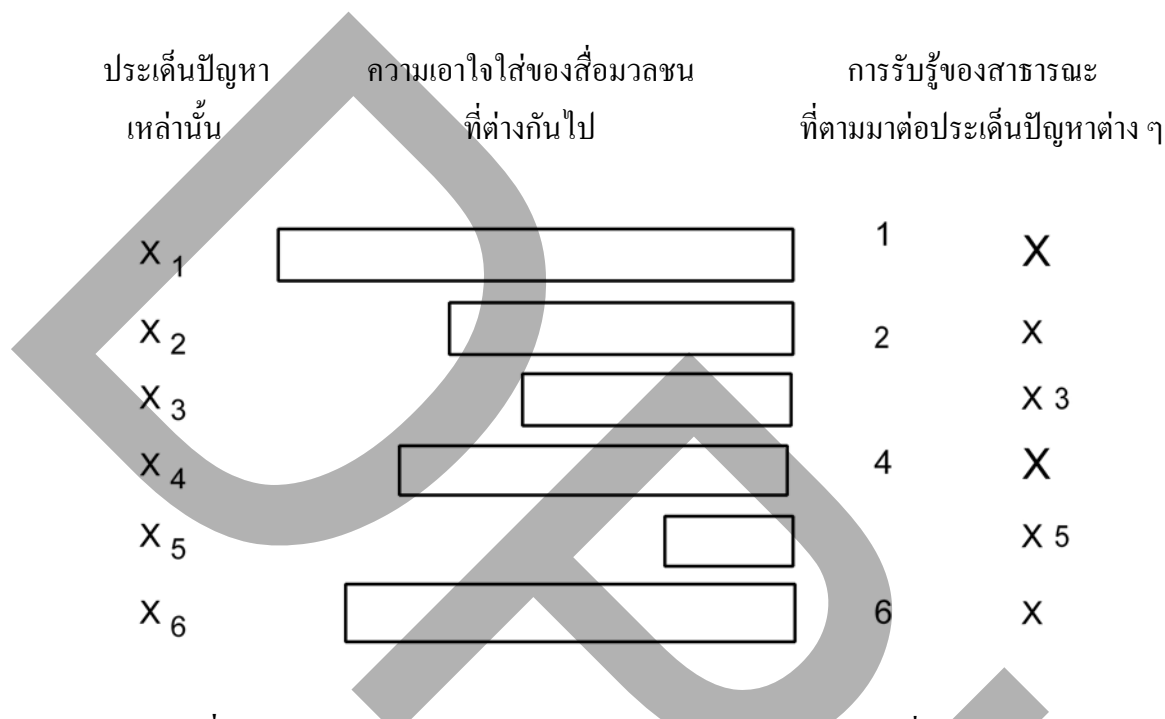
จากแนวคิดและทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสารนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ถึงการตัดสินใจคัดเลือกข่าว โดยบรรณาธิการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ซึ่งเป็นผู้คัดเลือกและเรียบเรียงข่าวก่อนนำเสนอตัวอักษรวิ่งในแต่ละวันนอกจากการคัดเลือกข่าวใดจะถูกนำเสนอตัวอักษรวิ่งแล้ว การคัดเลือกประเด็นข่าวว่าควรนำเสนอข่าวโดยเน้นประเด็นใดในตัววิ่งนั้นเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกำหนดวาระซึ่งบรรณาธิการข่าว ในฐานะผู้เฝ้าประตูข่าวสารจะเป็นผู้กำหนดวาระดังกล่าว

2.5 ทฤษฎีการกำหนดวาระของข่าวสาร (Agenda-Setting Theory)

แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดวาระของข่าวสารพัฒนามาจากทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสารซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนในการควบคุมข่าวสารต่าง ๆ ที่จะผ่านไปยังประชาชนผู้รับข่าวสารโดยอาศัยวิธีการคัดเลือก เรียบเรียงข่าวสาร ตลอดจนกำหนดเวลาการเสนอข่าวสารนานและมาน้อยเพียงใด จากนั้นก็ลำดับความสำคัญของข่าวที่จะให้ประชาชนรับทราบหรือไม่นำเสนอข่าวสารนั้นๆ เลยก็เป็นได้ เมื่อสื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดวาระของข่าวสารหรือหัวข้อประเด็นข่าวสารให้กับประชาชนได้รับทราบ ผลที่เกิดขึ้นตามมาคือประชาชนจะคิดและปฏิบัติตามวาระหรือประเด็นที่สื่อมวลชนกำหนดไว้ แนวคิดของทฤษฎีการกำหนดวาระของข่าวสาร จึงเป็นการศึกษาถึงผลของการสื่อสารมวลชนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความคิดเห็น ซึ่งกล่าวได้ว่า วงการสื่อสารมวลชนได้เล็งเห็นความสำคัญของสื่อมวลชนในฐานะเป็นผู้ชักจูงหรือโน้มน้าวใจ

ทฤษฎีการกำหนดวาระของข่าวสาร (Agenda-Setting Theory) เกิดขึ้นในสมัยที่วอลเตอร์ ลิปพ์มันน์ (Walter Lippman) นักวิชาการชาวอเมริกันได้กล่าวไว้ในวารสาร Public Opinion เมื่อ ค.ศ.1922 ถึงบทบาทของสื่อมวลชนที่มีส่วนในการสร้างภาพต่างๆ ในหัวสมองของคนเรา โดยใช้คำว่า "Picture in our heads" ลิปพ์มันน์เสนอความเห็นได้ว่าสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญช่วยให้คนเรารับทราบและเรียนรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โลกภายนอก ซึ่งปกติแล้วเราไม่มีโอกาสสัมผัสด้วยตนเอง นอกจากนี้ในปี ค.ศ.1963 โคเฮน (B.C. Cohen) ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดในเรื่องนี้โดยกล่าวถึงอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ในการเป็นผู้บอกกับผู้อ่านว่าเรื่องอะไรควรจะคิด (What to think about) ซึ่งตรงกับแนวคิดของทฤษฎีนี้ ต่อมาในปี ค.ศ.1972 นักวิจัยชาวอเมริกันชื่อ มัลคอล์ม แมคคอมบส์ และ โดแนลด์ ชอว์ (M.E. McCombs and D.S. Shaw) ได้เป็นผู้นำแนวความคิด

Agenda-Setting ไปเผยแพร่อย่างกว้างขวาง (สมควร กวียะ, 2532: 87) ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารโดยผลิตและลำดับความสำคัญตามแนวความคิดของแมคคอมส์และชอว์ดังภาพ

แผนภูมิที่ 2.5 แบบจำลองแสดงการกำหนดวาระของข่าวสารโดยสื่อมวลชนของ McCombs and Shaw

ตามแบบจำลองนี้ X ทางซ้ายมือ ก็คือประเด็นปัญหาหรือหัวข้อต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่สื่อมวลชนหยิบยกมานำเสนอให้สาธารณชนรับทราบ การเน้นเสนอเรื่องเหล่านี้โดยสื่อมวลชนมากน้อยต่างกัน (แสดงโดยรูปแท่งแนวนอน) ผลที่ตามมาก็คือทำให้สาธารณชนรับรู้ในประเด็นหรือหัวข้อเรื่องต่างๆ เหล่านี้ไม่เหมือนกัน ประเด็นที่ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนในการนำเสนอมากก็ได้รับการพิจารณาเป็นหัวข้อเรื่องที่สำคัญมากด้วย (ขนาดของ X ทางขวามือแสดงระดับความสำคัญที่พิจารณาโดยสาธารณชน ตามรูปในแบบจำลองจะเห็นว่า X₁ X₄ และ X₆ ได้รับความสนใจในการนำเสนอจากสื่อมวลชนมากก็ได้รับการพิจารณาว่ามีความสำคัญมาก ส่วนประเด็นอื่นๆ คือ X₂ X₃ และ X₅ ก็มีความสำคัญในระดับรองลงไป ในสายตาของประชาชน (พีระ จิตรโสภณ, 2529: 662-663)

กล่าวโดยสรุปว่า ถ้าสื่อมวลชนยิ่งเลือกเสนอข่าวหรือสนใจเกี่ยวกับประเด็นหรือปัญหาใดมาก ประชาชน ผู้รับสารก็จะรับรู้หรือตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นหรือปัญหานั้นมากขึ้นตามไปด้วย อรนุช เลิศจรยารักษ์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “โทรทัศน์ วิธีคัดเลือกและ

จัดลำดับความสำคัญของข่าวสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษารายการข่าวในประเทศ ภาค 20.00 น. ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.2529 ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 , 7 และ 9 พบว่า วิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวเป็นสำคัญ หัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวจะยึดหลักการบริหารงานและนโยบายวัตถุประสงค์ของสถานี ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นแนวทางในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ การกำหนดวาระประเด็นสำคัญของข่าวนั้น ข่าวพระราชกรณียกิจจัดอยู่ในอันดับแรก รองลงมาคือ ข่าวรัฐบาล เน้นความสำคัญที่ตัวบุคคลในวงการรัฐบาล และกิจการทหาร สำหรับข่าวรัฐบาลนี้ สถานีโทรทัศน์ทั้งสามสถานีให้เวลากับข่าวรัฐบาลมากที่สุด

ผลจากการกำหนดวาระของสื่อมวลชนแขนงโทรทัศน์ ที่ต้องยึดหลักดังกล่าว จะทำให้ประชาชนทั่วไปรับรู้ถึงข่าวสารของรัฐบาล และเป็นเรื่องที่เหมาะสมควรติดตามนำมาคิดพิจารณาหรือถกเถียงกัน

ขณะเดียวกันหากสื่อมวลชนแขนงอื่นให้ความสำคัญกับข่าวเศรษฐกิจหรือข่าวการเมือง มีการเน้นเสนอข่าวหรือบทความความคิดเห็นในเรื่องนี้เป็นพิเศษ ก็มีผลทำให้ประชาชนทั่วไปเห็นความสำคัญกับปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง

แนวคิดในการกำหนดวาระของสื่อมวลชนนี้ มิได้แสดงว่าสื่อมวลชนมีจุดมุ่งหมายที่จะมีบทบาทในประเด็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ทำหน้าที่เป็นผู้ปิดเปิดประตูสารเท่านั้นเอง สื่อมวลชนตามแนวคิดในเรื่องการกำหนดวาระ ทำหน้าที่เป็นผู้เสนอวาระปัญหาหรือหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในสังคมในลักษณะข่าวและความคิดเห็นให้สาธารณชนได้พิจารณาว่าอะไรเป็นเรื่องที่จะนำมาคิดพิจารณาหรือสนทนาถกเถียงกัน

ดังนั้นทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดวาระจึงมุ่งวิเคราะห์หน้าที่ หรือผลของสื่อมวลชนในด้านข่าวสาร(Information) แทนด้านการชักจูง (Persuasion) สมมติฐานสำคัญกล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาที่สื่อมวลชนเลือกเน้นประเด็นสำคัญของหัวข้อ (Topic) หรือปัญหา (Issue) ในการรายงานข่าวสารกับการที่ผู้รับสารหรือมวลชนตระหนักถึงความสำคัญ (Salience) ของหัวข้อประเด็นหรือปัญหานั้นๆ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดวาระนี้แทนที่จะเน้นการเปลี่ยนทัศนคติและความเห็นตามแนวคิดเก่า กลับมุ่งวิเคราะห์วิวัฒนาการของความคิด (Cognitions) เกี่ยวกับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หากมองในด้านการสื่อสารก็คือการเน้นความสำคัญของหน้าที่ในด้านการเสนอข่าวสาร มากกว่าหน้าที่ในการชักจูง

จากทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดควาระนี้ สรุปได้ว่า ผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตตัวอักษรวิ่งข่าว คือ บรรณาธิการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้เฝ้าประตูข่าวสารนี้ จะเป็นผู้กำหนดประเด็นของข่าวสาร รูปแบบ รวมทั้งเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอสู่ประชาชน

2.6 กลุ่มทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนด (Communication Technology Determinism)

ทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนดนี้ จัดได้ว่าเป็นปีกหนึ่งของกลุ่มทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมือง (Political Economy) ที่สนใจวิเคราะห์เรื่องของพลังการผลิต (Product Force) ในส่วนเสี้ยวที่เป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในแวดวงสื่อสารมวลชน ก็จะหมายความถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารทั้งหลาย (Communication Technology) (โรเจอร์ส, 1986, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2545: 113)

โรเจอร์ส (Everette M. Rogers) กล่าวว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสารบวกผสมกับปัจจัยอื่นๆ จะร่วมกันเป็นสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสังคม โรเจอร์ส (Rogers) ให้ความเห็นว่าเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แต่ปัจจัยนี้จำเป็นที่จะต้องทำงานควบคู่กันกับปัจจัยทางสังคมอื่นๆ เช่น ระดับการศึกษาและพื้นฐานความรู้

โรเจอร์ส (Rogers) ได้ศึกษาคุณลักษณะของสื่อแบบใหม่ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน และได้ชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะสำคัญของสื่อแบบใหม่ที่จะมีผลต่อเนื่องไปถึงการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นมีอยู่ 3 ประการ คือ (กาญจนา แก้วเทพ, 2545: 113)

1. Interactivity

แต่เดิมการมีปฏิสัมพันธ์ที่จะเกิดขึ้นก็เฉพาะในกรณีของการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเผชิญหน้า แต่เมื่อสื่อดั้งเดิมเข้ามามีบทบาทในสังคมทำให้การโต้ตอบอย่างฉับพลันลดน้อยลงไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท เช่น E-mail และ Computer Conferencing ที่จะสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ได้ในทันที

2. Individualization / Demassified

รูปแบบการสื่อสารมวลชนแบบดั้งเดิมนั้นมีแต่จะสร้างให้เกิดการกระจายในวงกว้างหรือที่เรียกว่า “มวลชน” (Massified) ทุกคนจะรับรายการเหมือนกันในเวลาเดียวกัน แต่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้ผู้ชมสามารถมีทางเลือกมากขึ้น เช่น เครื่องเล่นวิดีโอ ซึ่งสามารถตั้ง

เวลาอีตรายการที่พลาตชม หรือ Pay per view ทาง Cable network แบบเสียเงินดูรายการได้เอง เป็นต้น

3. Asynchronous nature of new communication

คุณลักษณะอีกประการหนึ่งของสื่อแบบใหม่ คือ ความสามารถในการแบ่งส่วนได้ (Asynchronize) โดยไม่มาเป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ข่าวสั้นทุกต้นชั่วโมง หรือในแง่ของ Hardware ของเครื่องคอมพิวเตอร์ก็เช่นเดียวกันสามารถจะแยกซื้อเป็นส่วนๆ และสามารถเพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ โดยสามารถเพิ่มศักยภาพของเครื่องได้ตามต้องการ นอกจากนั้นยังรวมไปถึงศักยภาพที่สื่อมวลชนสามารถที่จะเก็บรักษาข่าวสารและข้อมูลไว้เผยแพร่ในรูปแบบอื่นๆ ที่ต่างกัน อย่างเช่น การเผยแพร่สารสนเทศผ่าน โสมเพจก็เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัด

โรเจอร์ส (Rogers) ยังได้ค้นคว้าคุณลักษณะสำคัญของสื่อแบบใหม่ๆ (New media) เช่น คอมพิวเตอร์ โดยเปรียบเทียบกับคุณลักษณะของรูปแบบการสื่ออย่างเดิมๆ ที่มีอยู่ คือ การสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารมวลชน

ตารางที่ 2.1 แสดงเปรียบเทียบสื่อประเภทต่างๆ ของ E.Rogers

ลักษณะช่องทางของสื่อ	การสื่อสารระหว่างบุคคล	การสื่อสารแบบใหม่ (สื่อระหว่างบุคคลมีเครื่องมือช่วย)	สื่อสารมวลชน
1. การไหลของข่าวสาร	จากผู้ส่งคนเดียวสู่ผู้รับ 2-3 คน	จากผู้ส่งหลายคนถึงผู้รับหลายคน	จากผู้ส่งคนเดียวสู่ผู้รับจำนวนมาก
2. ความรู้ที่แหล่งผู้ส่งมีต่อผู้รับสาร	ผู้ส่งมีความรู้ต่อผู้รับสารในฐานะปัจเจกคนหนึ่ง	ผู้ส่งสารมีความรู้อย่างมากต่อผู้รับสารเนื่องจากระบบ interactive	ผู้ส่งสารที่ทำงานอยู่ในองค์กรสื่อแทบจะไม่มีความรู้เรื่องผู้รับสารเลย
3. การแบ่งประเภทผู้รับสาร	สูงมาก (เป็นรายบุคคล)	สูงมาก (เป็นรายบุคคล)	ต่ำ (เพราะข่าวสารเดียวกันจะถูกถ่ายทอดให้ทุกคน)
4. ระดับของการตอบโต้ (interactivity)	สูง	สูง	ต่ำ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

5. ปฏิกริยาป้อนกลับ	มีมากและฉับพลัน	มีบ้างแต่ก็ยังมี ข้อจำกัด อาจจะ ฉับพลันหรือต้องรอ	มีข้อจำกัดมากและ ล่าช้ามาก
6. ศักยภาพที่จะเก็บรักษา ข่าวสาร	ต่ำ	ส่วนใหญ่จะสูงมาก	บางสื่ออาจจะต่ำ เช่น วิทยุ แต่บางสื่อก็สูง เช่นหนังสือ
7. ประเภทของเนื้อหา	เน้นหนักไปทางเรื่อง สังคม-อารมณ์	ไม่ค่อยเน้นเรื่อง สังคม-อารมณ์ แต่จะ เน้นเรื่องการทำงาน	ไม่ค่อยเน้นเรื่อง สังคม-อารมณ์
8. ลักษณะอวัจนภาษา	มีการใช้อวัจนภาษา อย่างมาก	สื่อใหม่บางชนิดจะ จัดให้มีการใช้อวัจน ภาษาค่อนข้างมาก	สื่อมวลชนประเภทที่ มองเห็นภาพจะมีการ ใช้อวัจนภาษามาก แต่ถ้าเป็นสื่อเสียง อย่างเดียวก็จะไม่มี
9. การควบคุมการไหล ของการสื่อสาร	ผู้สื่อสารทั้งสองฝ่าย สามารถควบคุมการ สื่อสารได้อย่างเท่า เทียมกัน	ผู้สื่อสารทั้งสองฝ่าย สามารถควบคุมการ สื่อสารได้อย่างเท่า เทียมกัน	ผู้รับสารไม่สามารถ ควบคุมการสื่อสาร ได้
10. ลักษณะความเป็น ส่วนตัว	ต่ำ	ตามปกติต่ำ	สูง

ที่มา: สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. กาญจนนา แก้วเทพ (2545) หน้า 123

โรเจอร์ส (Rogers) กล่าวเสริมว่า ลักษณะทั้ง 3 ประการนี้จะมีความหมายที่เปลี่ยนไปในสังคมที่เรียกว่าสังคมข่าวสาร (Information Society) ซึ่งมีคุณสมบัติที่เด่น ๆ อยู่ 2 ประการ คือ (กาญจนนา แก้วเทพ, 2545: 124)

1) กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสินค้าประเภท "บริการ" จะมีความสำคัญมากกว่ากิจกรรมการผลิต เพราะฉะนั้น ในการขายอุปกรณ์เครื่องมือการสื่อสารสมัยใหม่ เพียงการขายตัวสินค้าที่เป็นอุปกรณ์ยังไม่สำคัญเท่ากับบริการต่าง ๆ ที่จะให้หลังการขายแล้ว

2) ในสังคมเช่นนี้ ข่าวสารจะกลายเป็นทรัพยากรที่มีค่าแทนเงินทุนและเครื่องจักรดังเช่นสมัยก่อน เพราะฉะนั้น บุคลากรที่ทำงานกับข่าวสารหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับข่าวสารก็จะกลายเป็นส่วนเสี้ยวที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจของสังคม

จากทฤษฎีเรื่องเทคโนโลยีสื่อสารเป็นตัวกำหนดจะเห็นว่าเทคโนโลยีมีบทบาทอย่างมากต่องานทุกประเภทในองค์กร สามารถทำให้เราปฏิบัติการและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในองค์กรผู้ผลิตข่าวโทรทัศน์ จะสามารถพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการนำเสนอรายการข่าวได้ดีขึ้นหรือไม่ จึงเป็นสิ่งที่ควรศึกษาในส่วนของการวิเคราะห์ต่อไป

เห็นถึงรูปแบบการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปสืบเนื่องจากการเข้ามาของสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต จึงเป็นการเปิดพื้นที่สาธารณะให้บุคคลใดก็ได้ที่มีความสามารถในการเข้าถึงสื่อใหม่อย่างสื่ออินเทอร์เน็ตได้ ก็จะสามารถทำการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ เกิดเป็นชุมชนเสมือน หรือสังคมไซเบอร์ (Cyber Space) กลายเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารขนาดใหญ่ที่เข้าถึงง่ายที่สุดในปัจจุบัน

สื่อสารมวลชน ในยุคสังคมข่าวสารเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งรูปแบบรายการและลักษณะการใช้สื่อ สังคมในยุคข่าวสารทำให้วงการต่างๆ เกิดการแข่งขัน ทั้งธุรกิจ การเมือง การศึกษา การจัดระบบของโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบใหม่ที่มีลักษณะของการรวมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ความต้องการข่าวสารในสังคมเกิดขึ้นในทุกระดับ และทุกวงการ รูปแบบของเศรษฐกิจที่กำลังแข่งขันกันเพื่อให้ได้ข่าวสารมากที่สุด ทำให้ข่าวสารต้องถูกผลิตมากขึ้น ดังนั้นสื่อมวลชนในแขนงต่างๆ จึงมีอิทธิพลต่อคนในสังคมยุคปัจจุบัน สื่อสารมวลชนทำให้ "ข่าวสาร" ได้รับความสนใจในสังคมโดยทั่วไป

เทคโนโลยีสื่อสารมวลชนก้าวหน้าไปมาก มีอุปกรณ์ใหม่เกิดขึ้นมากมาย เช่น วีดีโอ ดิสก์ วีดีโอเทป ฯลฯ ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่ทันสมัยกว่า มีประสิทธิภาพกว่า เช่น ดาวเทียมสื่อสาร งานรับสัญญาณ ซึ่งทำให้สามารถเลือกรับเลือกชมรายการต่าง ๆ ได้อย่างเหลือเฟือตลอดเวลา

SYDENY W. HEAD (วีรชัย วงศ์วีรพัฒนากุล, 2538) กล่าวว่า ผู้ที่จะดำเนินการด้านสื่อมวลชน ต้องมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินการ ซึ่งการนำเทคโนโลยีดังกล่าวนี้

ส่วนใหญ่ก็หาได้เฉพาะตามความจำเป็นหรือตามความสามารถที่จะหามาได้เท่านั้น และทุกองค์กรเห็นว่าเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการ

สื่อสารมวลชนกับเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การใช้ดาวเทียมกำลังส่งผลกระทบทำให้โลกทั้งโลกเสมือนกับกำลังมีขนาดเล็กลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การถ่ายทอดรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ซึ่งฝ่ายรับมีทั้งประเภทที่รับจากสถานีถ่ายทอดรวมบนพื้นดิน และอาศัยจานรับสัญญาณโทรทัศน์จากดาวเทียมเข้าสู่เครื่องรับในบ้านโดยตรง (ชัยวัฒน์ คุประตกุล, 2532)

จากแนวคิดเรื่องเทคโนโลยีจะเห็นว่าเทคโนโลยีมีบทบาทอย่างมากต่องานทุกประเภทในองค์กร สามารถทำให้เราปฏิบัติกรและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในองค์กรผู้ผลิตข่าวโทรทัศน์ จะสามารถพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการนำเสนอรายการข่าวได้ดีขึ้นหรือไม่ จึงเป็นสิ่งที่ควรศึกษาในส่วนของ การวิเคราะห์ต่อไป

2.6.7 กราฟิกที่ใช้ในการผลิตรายการโทรทัศน์

กราฟิก (Graphic) เป็นงานที่สร้างขึ้นด้วยลายเส้น อาจจะเป็นภาพหรือตัวอักษรก็ได้ ซึ่งได้จากการขีดเขียนด้วยมือ การพิมพ์ หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

งานกราฟิกมีบทบาทอย่างมากในการผลิตรายการ โดยเฉพาะรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและการฝึกอบรม ในการอธิบายหรือบอกบางสิ่งบางอย่างต่อผู้ชม อาทิเช่น ใต้ใต้รายการ การทำตัวอักษรอธิบายเนื้อหาบางอย่าง จะทำให้ผู้ชมเข้าใจได้ดีขึ้น (วสันต์, 2533 : 15)

การผลิตรายการโทรทัศน์ทางการศึกษานั้น ได้นำเทคนิค และวิธีการผลิตรายการของโทรทัศน์เพื่อการค้ามาประยุกต์ ดังนั้น ผู้ผลิตรายการจึงจำเป็นต้องพิถีพิถันและประณีตในการผลิตที่จะนำเสนอต่อผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายนั้นได้เรียนรู้เนื้อหาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เทคนิคในการผลิตรายการโทรทัศน์มีหลายวิธี ซึ่งการใช้ตัวอักษรบรรยายประกอบก็เป็นเทคนิคในการผลิตรายการอีกอย่างหนึ่ง (จุลพงษ์, 2531 : 2)

ประเภทของหัวเรื่อง ที่จะใช้วางตำแหน่งของตัวอักษรบรรยายประกอบในรายการโทรทัศน์ยังแบ่งได้เป็น 4 ประเภทดังต่อไปนี้ (Kemp, 1985 : 28)

1. Main Title เป็นหัวเรื่องที่บอกเรื่องว่านำเสนอเรื่องอะไร
2. Credit Title เป็นหัวเรื่องที่บอกว่าผู้ร่วมงานมีใครบ้าง ทำหน้าที่อะไร เช่น ช่างกล้อง ผู้บรรยาย ผู้กำกับรายการ ผู้ประสานงาน เป็นต้น

3. Special Title มักใช้สอดแทรก (insert) อยู่ระหว่างการดำเนินเรื่อง เช่น การใช้ คำถาม เพื่อให้ผู้ชมได้คิดถึงเรื่องราวที่ได้ดูไปแล้วหรือสรุปเน้นจุดสำคัญของเรื่องให้เด่นชัดขึ้น

4. End Title แสดงถึงการจบเรื่อง ซึ่งอาจใช้เป็นการสรุปเรื่องราวทั้งหมดที่ได้นำเสนอไปแล้ว

สิ่งที่เราจะต้องคำนึงถึงในการออกแบบงานกราฟิก ที่จะใช้ในการผลิตรายการโทรทัศน์ ได้แก่ (ธนิต, 2531 : 450)

1. อัตราส่วนภาพ (aspect ratio) หรือของงานกราฟิก
2. รูปแบบ (style) ของงานกราฟิก
3. สี (Colour)
4. ความสะดวกในการใช้งาน
5. ขนาดของตัวอักษร (size)

อัตราส่วนของภาพ (aspect ratio) งานกราฟิกที่เราสร้างขึ้นมา เมื่อนำไปใช้ ก็จะปรากฏภาพให้เราเห็นทางหน้าจอโทรทัศน์ จึงจะต้องมีการออกแบบให้เหมาะสมสื่อที่ใช้คือสื่อโทรทัศน์ ขนาดของภาพจะต้องมีสัดส่วน 4:3 คือ กว้าง 4 ส่วน สูง 3 ส่วน การเตรียมวัสดุ กราฟิกต้องเว้นเนื้อที่บริเวณริมของกระดาษไว้เพื่อเป็นที่ให้กล้องสามารถจับภาพได้ กรณีที่ขนาดกระดาษเป็น 9 นิ้ว คูณ 12 นิ้ว ซึ่งเป็นขนาด caption มาตรฐานของสถานีโทรทัศน์ (พินิต, 2524: 66) จำนวนเนื้อที่ของภาพที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์เรียกว่า บริเวณกวาดภาพ (scanning area) ซึ่งเครื่องรับโทรทัศน์แต่ละเครื่องมีไม่เท่ากัน การวางตัวอักษร หรือขนาดของภาพไว้ริมเกินไป อาจจะถูกตัดออกไปได้ ส่วนบริเวณที่สามารถรับภาพได้ชัดเจนในเครื่องรับโทรทัศน์ทุกเครื่องจะเรียกบริเวณนี้ว่า บริเวณชัดเจน (essential area) ซึ่งอยู่ตรงกลางของแถบชั้นภายในบริเวณพื้นที่ $7 \frac{1}{8}$ นิ้ว คูณ $9 \frac{1}{2}$ นิ้ว (Wurtzel และ Acker, 1989: 412)

รูปแบบ (Style) ของงานกราฟิก จะต้องมรูปแบบที่เหมาะสมกับรายการที่ผลิตขึ้นทั้งในด้านของตัวหนังสือ สีที่นำมาใช้ โดยให้มีความสอดคล้องกัน สื่อความหมายได้ง่ายตรงตามวัตถุประสงค์

สี (Color) เป็นสิ่งสำคัญ เพราะสีจะเป็นสิ่งที่จะช่วยเน้นให้ห้จุดเด่น หรือส่วนสำคัญของภาพได้ การใช้สีก็ยังคงเลือกใช้ให้เหมาะสมกับอารมณ์และรูปแบบของรายการอีกด้วย

ความสะดวกของการใช้งาน วัสดุที่ใช้ควรมีขนาดพอเหมาะแก่การเรียกใช้งาน หากเป็นไปได้ควรมีขนาดเดียวกัน ถ้ามีหลายชิ้นควรเรียงลำดับของการใช้งานไว้ด้วย โดยอาจจะ

ทำเครื่องหมายอย่างใดอย่างหนึ่งตรงบริเวณของขอบกระดาษ สะดวกในการจัดเก็บรักษา และค้นหาเมื่อต้องการนำมาใช้ใหม่อีก

ขนาดตัวอักษร (Size) จำนวนของตัวอักษรหรือข้อความที่ต้องการจะให้ปรากฏบนจอโทรทัศน์ ไม่ควรจะมีมากเกินไป ตามหลักแล้วไม่ควรจะมีข้อความมากกว่า 10 คำ ตัวอักษรที่ควรใช้ควรมีความสูงประมาณ $\frac{1}{2}$ นิ้ว เป็นอย่างน้อย แบบของตัวอักษรควรเป็นแบบเรียบ ๆ อ่านง่าย ถ้าตัวอักษรบางเกินไปอาจจะทำให้สูญเสียรายละเอียดบางส่วนของตัวอักษรไปเมื่อผ่านการซ้อนภาพ (key) แล้ว

วสันต์ อดิศักดิ์ (2533: 119-120) ได้กล่าวไว้ว่า ตัวอักษรเป็นงานกราฟิกที่ใช้มากที่สุดในการ์ตูน โดยทั่วไปจะใช้ตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีดำ หากต้องการสีอื่นของตัวอักษรก็จะมีเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยแต่งแต้มสีอื่นให้อีกครั้งหนึ่ง แม้แต่การสร้างบุคลิกภาพของตัวอักษรก็สามารถทำได้ การประดิษฐ์ตัวอักษรทำได้ดังนี้

1. เขียนด้วยมือ (handwritten lettering)
2. การใช้ตัวอักษรลอก (letter press)
3. การใช้ตัวอักษรเขียน (template)
4. การพิมพ์ (typography)
5. การใช้เครื่องมือผลิตตัวอักษร (character generator)

ขนาดของตัวอักษรต้องเหมาะสม ใหญ่พอที่จะอ่านได้ง่ายไม่บรรจุข้อความมากเกินไปในที่สำคัญขอบของตัวอักษรควรมีความคมชัด

Milieron (1990: 350) ได้กล่าวถึงตำแหน่ง ของการวางตัวอักษรประกอบ (title position) ในรายการโทรทัศน์ไว้ดังนี้ คือ

1) ตำแหน่งบนสุดของภาพ (head title) คือ การวางตัวอักษรประกอบรายการ โทรทัศน์ ตรงบริเวณด้านบนของภาพในจอโทรทัศน์ บริเวณส่วนที่เรียกว่า head room โดยที่ภาพนั้นอาจจะมีผู้แสดงปรากฏตัวคนเดียว หรือมากกว่า 1 คนขึ้นไปก็ได้ ในกรณีที่ผู้แสดงมากกว่า 1 คน บริเวณตำแหน่งของตัวอักษรจะอยู่ตรงข้ามกับผู้แสดงมุมใดมุมหนึ่งของท่าน

2) ตำแหน่งบริเวณตรงกลางภาพ (central title) คือตำแหน่งของตัวอักษร วางอยู่ตรงบริเวณขอบล่างของภาพ

การแยกวัสดุที่ใช้เป็นแหล่งผลิต หรือกำเนิดตัวอักษรที่จะนำมาใช้ในรายการโทรทัศน์มี 2 ประเภท ดังนี้

1) แผ่นการ์ด (title cards) เป็นลักษณะที่นิยมติดตัวอักษรลงบนกระดาษสีดำหรือสีขาว แล้วใช้กล้องถ่ายภาพ โพรทศน์จับภาพกราฟิกนั้น ส่งสัญญาณภาพ เพื่อนำไปซ็อน (key) ลงบนภาพที่ต้องการ

2) เครื่องผลิตตัวอักษร (character generator) ซึ่งใช้อุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วย ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วแม่นยำ เพื่อใช้ซ็อนรายชื่อหรือทำไตเติ้ลประกอบรายการโทรทัศน์ ซึ่งโดยปกติจะใช้ตัวอักษรลอก (letter press) ตัดลงบนกระดาษสีขาวหรือสีดำ ซึ่งในการทำตัวอักษรแต่ละครั้งจะต้องใช้ตัวอักษรลอกครั้งละหลาย ๆ ชุด หลายขนาด และใช้เวลาการตัดลงบนกระดาษนาน ซึ่งทำให้สิ้นเปลืองเวลาและหากจำเป็นต้องใช้ข้อความยาวจะต้องใช้ตัวอักษรลอกมากขึ้น เพราะฉะนั้นในปัจจุบันเครื่องผลิตตัวอักษรจึงมีความสำคัญมากขึ้น เพราะฉะนั้นในปัจจุบันเครื่องผลิตตัวอักษรจึงมีความจำเป็น ในการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นอย่างมาก เพราะสามารถใช้งานได้เหมือนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยที่มีแบบของตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ เลือกได้หลายขนาด ความสามารถของเครื่องในการทำตัวอักษรให้เป็นแบบต่าง ๆ ได้ดังนี้ (Dubner, 1988 : 2)

- 1.1 สามารถเปลี่ยนสีของตัวอักษรในแต่ละแถวได้
- 1.2 สามารถทำขอบของตัวอักษรได้
- 1.3 สามารถทำให้ตัวอักษรวิ่งทางแนวตั้ง โดยตั้งความเร็วได้หลายระดับ
- 1.4 สามารถทำให้ตัวอักษรวิ่งทางแนวนอนได้
- 1.5 สามารถทำตัวอักษรให้กระพริบ (flash) ในจุดที่ต้องการได้
- 1.6 ทำตัวอักษรให้เอียงไปทางซ้ายหรือทางขวาได้
- 1.7 มีจานบันทึกข้อมูล (disk) สำหรับเก็บข้อความที่เราพิมพ์ไว้ได้ โดยที่จานบันทึกข้อมูล 1 แผ่น สามารถเก็บไว้ได้เป็นจำนวนมาก

เครื่องผลิตตัวอักษรนั้น จะมีรูปร่างหน้าตาคล้าย ๆ กับเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่ว ๆ ไป โดยจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (Dubner, 1988: 5)

1. ส่วนรับข้อมูล (input) ซึ่งได้แก่ แป้นพิมพ์ (keyboard) และ mouse
2. ส่วนควบคุมการทำงานหรือประมวลผลข้อมูลคำสั่ง (electronic unit)
3. ส่วนแสดงผล (output) ซึ่งได้แก่ จอรับภาพ (monitor)

ซึ่งในปัจจุบันได้เข้ามามีบทบาทอย่างสูงสำหรับงานผลิตรายการโทรทัศน์ เพราะนอกจากจะผลิตตัวอักษรได้รวดเร็วหลายรูปแบบแล้ว งานทางด้านกราฟิกลายเส้น ภาพนิ่ง

เคลื่อนไหวหรืออนิเมชัน (animation) ก็สามารถทำได้ในเวลารวดเร็ว แต่งแต่มีสีสันให้ดูน่าสนใจ และที่สำคัญใช้ร่วมกับเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความง่ายในการอ่านของตัวอักษรนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับความรู้ตัวอักษรและลักษณะของ คำได้แม่นยำ ถูกต้อง รวดเร็ว ด้วยความเข้าใจตลอดจนแยกแยะลักษณะรูปร่างของตัวอักษรได้ (Thinker, 1969: 7-8) นั่นคือ คุณสมบัติบางประการที่อยู่ในตัวอักษร นั่นเองที่ทำให้ตัวอักษรนั้น ๆ อ่านได้ยาก หรืออ่านได้ง่าย เรื่องของความยากง่ายนั้นมุ่งไปทางด้านวัตถุแสงสว่างอันหนึ่งจะทำให้ อ่านได้ง่ายหรืออ่านยากเพียงใด

การพิจารณาว่าตัวอักษรใดอ่านง่าย หรือยากประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ กล่าวคือ

1) ลักษณะรูปร่างของตัวอักษรต้องมีความสมดุลในความรู้สึกของผู้อ่านการสมดุลในรูปของตัวอักษรที่สัดส่วนของความสูงและความกว้างของตัวอักษร ต้องมีความสมดุลกัน

2) การเอาตัวอักษรมาประสม เป็นคำ บรรทัด หน้า และข้อความ จะต้องมียุทธศาสตร์ ถูกต้อง ทำให้อ่านได้ง่าย ตัวอักษรทุกตัวต้องเข้ากันได้ แบบ โครงสร้างอยู่ในพวกเดียวกัน เส้นหนา เสมอกัน ตัวขนาดเดียวกัน มีช่องไฟได้ระยะที่เหมาะสม การเอาตัวอักษรมาเรียงเป็นบรรทัดจะต้อง ให้ได้ช่วงบรรทัดพอดี ไม่ยาวเกินไป การเอาบรรทัดมาเรียงเป็นหน้า ถ้าเอาเรียงชิดกันทำให้อ่านยาก ผู้อ่านสับสนได้ ทั้งนี้เพราะการเว้นช่วงเนื้อที่ระหว่างบรรทัดไม่พอ

3) ความตัดกันของรูปตัวอักษรกับวัตถุที่เขียนหรือพิมพ์ หรือซ้อนทับ ต้อง พอดี ซึ่งเกิด จากความหนักเบาของเส้นตัวอักษร แสงสว่าง และพื้นหลัง

Thinker (1969: 7-12) กล่าวว่าความง่ายในการอ่าน หมายถึง การรับรู้ตัวอักษร และคำได้ ถูกต้องอย่างรวดเร็วด้วยความเข้าใจ

Davis (1973, 73-76) กล่าวว่า ความง่ายในการอ่านของคำส่วนสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดของ ตัวอักษรที่ใช้ และแบบของตัวอักษร

องค์ประกอบในการทำตัวอักษรอ่านออกได้ง่าย

1. ลักษณะหรือรูปแบบของตัวอักษร

คนเราสามารถจำสิ่งที่คุ้นเคยมากที่สุด ตัวอักษรที่เราคุ้นเคยมากที่สุดก็จะอ่านได้ง่ายกว่า รูปแบบของตัวอักษรที่ไม่ค่อยได้พบกันบ่อยนัก ดังนั้นแบบของตัวอักษรจึงควรเป็นแบบที่ธรรมดา ง่าย ๆ ที่สุด ที่มักจะพบอย่างเสมอ ตัวอักษรที่ใช้ในการทำแผ่นป้ายนิเทศ ความง่าย ๆ เป็นสิ่งสำคัญ มาก ตัวอักษรเป็นแบบเรียบ ๆ นั้น มักจะเสนอในสิ่งที่ต้องการได้ง่าย และยังง่ายในการผลิต

สุรสีห์ ینگถัน (2523, : 1-64) ได้ศึกษาความยากง่ายของรูปแบบตัวอักษรไทย ซึ่งเป็นตัวอักษรลอก จำนวน 10 รูปแบบ พบว่าตัวอักษรที่อ่านได้ง่ายที่สุด คือ แบบกรีน 3 แบบมานพ 2 และแบบมานพ 6

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ลักษณะ โครงสร้างเฉพาะของตัวอักษรไทยที่แท้จริงนั้นมีน้อยมาก แต่พอจะสรุปได้ตามลักษณะโครงสร้างดังนี้ คือ

- 1) แบบตัวอักษรบาง ได้แก่ ข, ง, จ, ช, ร, ว, ฐ
- 2) แบบตัวกลาง ได้แก่ ก, ค, ต, ฌ, ฉ, ฎ, ฏ, ฑ, ด, ต, ถ, ท, ฐ, พ, ฟ, ภ, ย, ม, ฝ, บ, ป, ห, พ, อ, ฮ
- 3) แบบตัวหนา ได้แก่ ฌ, ฉ, ญ, ฒ

2. ความตัดกันของสีตัวอักษรกับสีของพื้นหลัง

ความตัดกันของสีตัวอักษร หมายถึง ความตัดกันของสีตัวอักษรกับสีของพื้นหลัง ผลของการแปรเปลี่ยนสีของตัวอักษรที่มีความง่ายในการอ่านอย่างพอเพียง บนพื้นหลัง สีหนึ่ง เมื่อเปลี่ยนสีของพื้นหลัง แม้จะใช้ตัวอักษรสีเดิม ความง่ายในการอ่านของตัวอักษรก็จะเปลี่ยนไป วิธีการที่ใช้ศึกษาความง่ายในการอ่านเมื่อตัวอักษร และพื้นหลังเป็นสีนั้นมีอยู่ 3 วิธี (Thinker 1969: 141)

- 1) วัดความสามารถในการรับรู้ในช่วงเวลาอันสั้น
- 2) วัดระยะทางไกลสุดที่สามารถรับรู้ได้
- 3) วัดอัตราเร็วในการอ่าน

3. ขนาดของตัวอักษร

ขนาดของตัวอักษรเป็นสิ่งสำคัญที่จะมองเห็นได้ชัดเจน และมีส่วนทำให้ตัวอักษรมีความน่าอ่าน และอ่านออกได้ Biggs (1968, 15-16) ได้เสนอแนะในการออกแบบตัวอักษรไว้ว่า ขนาดตัวอักษรนั้นควรจะมีสัดส่วนที่แน่นอน และเป็นความจริงระหว่างความกว้าง ความสูง และความหนาของเส้นตัวอักษร ตัวอักษรที่บางจนเกินไปจะทำให้มองไม่เห็น หรือหนาจนเกินไปจะทำให้ตัวอักษรดูมีดทับ ความกว้างของตัวอักษรขนาดต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญมากในการมองเห็น และเป็นสิ่งที่ช่วยให้ตัวอักษรดูสวยงาม และอ่านง่าย ดังนั้นในการออกแบบขนาดต่าง ๆ กัน จึงควรจะมีการขยายตามสัดส่วนที่แน่นอนของตัวอักษร

จากการศึกษาผลงานวิจัยของบุคคลอื่น และจากการสำรวจและทดลองศึกษาด้วยตนเอง ของ Thinker (1969: 64-66) เขาได้สรุปผลไว้ดังต่อไปนี้

1) โดยทั่วไปตัวพิมพ์แบบต่างกันมีความง่าย-ยากพอ ๆ กัน บางชนิดเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ได้แก่ แบบคลอยสเตอร์แบลค (Cloister Black) และแบบสก๊อตโรมัน (Scotch Roman) แบบสก๊อตโรมันมีความอ่านง่ายสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ

2) จากการสำรวจผู้อ่านชอบตัวพิมพ์ที่มีเส้นหนาเล็กน้อย อัน ได้แก่ ตัวพิมพ์แบบแอนติก (Antique) และแบบเชลเทนแฮม (Cheltenham) อย่างไรก็ตามที่จะเลือกใช้ตัวพิมพ์แบบที่ผู้อ่านชอบนั้น ควรจะต้องพิจารณาว่าตัวพิมพ์แบบนั้นมีความอ่านง่ายด้วยหรือไม่

3) ตัวพิมพ์ที่ไม่มีกนก (serifless) เช่น แบบคาเบลไลท์ (Kabe Light) ถึงแม้ว่าจะอ่านได้เร็วเท่าๆ กับแบบธรรมดา แต่ผู้อ่านไม่ชอบตัวพิมพ์แบบนี้ และเมื่อเปรียบเทียบในเรื่องความง่ายยากในการอ่านตัวพิมพ์แบบคาเบลไลท์อยู่ในอันดับที่ 9 ในจำนวนทั้งหมด 10 แบบ

4) การวัดการมองเห็น (visibility) และการรับรู้ (perceptibility) ไม่มีความสัมพันธ์กับการวัดความเร็วในการอ่านแต่ผู้อ่านมักจะตัดสินความง่าย-ยากในการอ่านจากคะแนนการมองเห็นและการรับรู้ ยกเว้นการอ่านแบบตัวพิมพ์ ที่เขาไม่ชอบ เพราะทำให้อ่านช้า ได้แก่ ตัวพิมพ์แบบคลอยสเตอร์แบลค

5) ตัวพิมพ์แบบตัวเอนอ่านได้ช้ากว่าตัวพิมพ์แบบธรรมดา ดังนั้น จึงควรเลือกใช้ตัวพิมพ์แบบเอนเฉพาะที่จำเป็น เช่น ใช้เพื่อต้องการเน้นข้อความนั้น ๆ

6) ตัวพิมพ์แบบตัวใหญ่ อ่านได้ช้ามากเมื่อเปรียบเทียบกับตัวพิมพ์แบบเล็ก และผู้อ่านส่วนใหญ่เห็นว่าตัวพิมพ์แบบใหญ่มีความอ่านง่ายต่ำกว่า การที่ตัวพิมพ์แบบเล็กอ่านได้เร็วกว่าเป็นเพราะเมื่อเอาตัวอักษรมาเรียงเป็นคำ ๆ เช่น ตัวพิมพ์แบบเล็กมีลักษณะที่ไม่เรียบ ทำให้มองเห็นความแตกต่างกันได้ชัด จำได้ง่าย ผู้อ่านสามารถรับรู้เป็นคำ ๆ หรือหน่วยของคำแต่ตัวพิมพ์แบบตัวใหญ่นั้นจะต้องอ่านทีละตัวอักษร ยิ่งไปกว่านั้นตัวพิมพ์แบบตัวใหญ่ยังกินเนื้อที่มากกว่าตัวพิมพ์แบบเล็กอย่างน้อย 1/3 ของเนื้อหาที่เท่ากัน ดังนั้น จำนวนการหยุดจิบตา (fixation pause) จึงต้องเพิ่มขึ้น จึงควรหลีกเลี่ยงการใช้ตัวพิมพ์แบบใหญ่ในการพิมพ์ทุกชนิด

7) ตัวพิมพ์แบบตัวหน้า อ่านได้เร็ว เท่า ๆ กันกับตัวพิมพ์แบบธรรมดา แต่ 70 เปอร์เซ็นต์ของผู้อ่านชอบตัวพิมพ์แบบธรรมดา ดังนั้น จึงควรใช้ตัวพิมพ์แบบตัวหน้าในกรณีที่ต้องการเน้น ซึ่งจะไม่ทำให้ความอ่านง่ายลดลง

Thinker (1958:459-461) ได้ศึกษาถึงความสามารถ แยกแยะตัวอักษรห้าตัวในคำเร็ว โดยใช้การหาระยะทางในการรับรู้ที่ได้ไกลที่สุด กับกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม จำนวน 60 คน พบว่า ลำดับความยากง่ายในการอ่านคำคู่สี่ต่าง ๆ เป็นดังนี้สีน้ำเงิน บน สีขาว

- 1) สีดำ บน สีเหลือง
- 2) สีเขียว บน สีขาว
- 3) สีดำ บน สีขาว
- 4) สีเขียว บน สีแดง
- 5) สีแดง บน สีเหลือง
- 6) สีแดง บน สีขาว
- 7) สีส้ม บน สีดำ
- 8) สีดำ บน สีม่วง
- 9) สีส้ม บน สีขาว
- 10) สีแดง บน สีเขียว

คู่สีแต่ละคู่ที่กล่าวมาแล้วนั้น มีความยากง่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ลำดับที่ 3, 4 และ 5 ที่ไม่แตกต่างกัน

ต่อมา Thinker (1969:17-18) ได้ศึกษาค้นคว้าต่อไปในเรื่องของความชอบของผู้อ่านที่มีต่อสีของตัวอักษรและสีพื้นแต่ละคู่ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อความยากง่ายในการอ่านโดยใช้คู่สีเดิม 11 คู่สี กับกลุ่มตัวอย่าง 210 คน โดยให้จัดลำดับความชอบต่อคู่สีทั้ง 11 คู่สีข้างต้น ผลจากการศึกษาพบว่า ความชอบของผู้อ่านที่มีต่อคู่สีที่เป็นตัวอักษรและสีพื้นเรียงลำดับได้ดังนี้

- 1) สีดำ บน สีขาว
- 2) สีน้ำเงิน บน สีขาว
- 3) สีดำ บน สีเหลือง
- 4) สีเขียว บน สีเหลือง
- 5) สีแดง บน สีเหลือง
- 6) สีแดง บน สีขาว
- 7) สีเขียว บน สีแดง
- 8) สีส้ม บน สีดำ
- 9) สีส้ม บน สีขาว
- 10) สีดำ บน สีม่วง
- 11) สีแดง บน สีเขียว

โดยทั่วไปคนส่วนมากชอบสีแดง สีน้ำเงิน และสีเขียวเป็นอันดับแรก สีม่วง และสีเหลือง เป็นสีที่คนชอบน้อย (Fleming, 1979:31) จากการทางทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ปรากฏว่า ชายกับหญิงมีความชอบสีต่างกันเล็กน้อย เช่น ผู้ชายชอบสีน้ำเงินเป็นอันดับแรก และสีแดงเป็นอันดับรอง

ส่วนผู้หญิงชอบสีแดงเป็นอันดับแรก และสีน้ำเงินเป็นอันดับรอง อาจกล่าวได้ว่า ชายและหญิงชอบสีแดงและสีน้ำเงิน ส่วนการชอบสีอื่นนั้นเรียงตามลำดับ คือ สีเขียว สีส้ม และสีเหลือง ตามลำดับ เมื่อแจกดินสอสีต่าง ๆ ให้เด็ก สีที่เด็กเลือกใช้มากที่สุด ทั้งชายและหญิง คือสีแดงกับสีน้ำเงิน และเด็กชายเลือกใช้สีคำพอ ๆ กัน กับสีแดงและสีน้ำเงิน

2.7 การสื่อสารโลกาภิวัตน์กับบริบทความเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่

ในทฤษฎีสังคมศาสตร์นั้น คำว่า เวลา (time) และพื้นที่ (space) ไม่ได้มีความหมายเฉพาะในเชิงกายภาพ (physical) เท่านั้น เช่น ไม่ได้หมายถึงแค่เวลาที่แจจชัดได้เป็นชั่วโมง นาที และวินาที หรือไม่ได้เป็นพื้นที่ในลักษณะรังวัดบอกหลักเขตได้ เป็นต้น แต่ทว่ายังหมายรวมถึงความหมายในเชิงสังคม (social) และ เชิงอารมณ์/จิตใจ (mental) ด้วยเสมอ

จากความหมายของเวลาและพื้นที่ตามทฤษฎีสังคมศาสตร์นั้น เมื่อเราผสานปรากฏการณ์ของโลกาภิวัตน์เข้ามาร่วมอธิบาย เราก็จะพบว่าโลกาภิวัตน์ได้สร้างเวทีแห่งการปฏิสัมพันธ์และพึ่งพิงระหว่างกันที่ข้ามพรมแดนของท้องถิ่น ของภูมิภาค และข้ามขอบเขตของความเป็นชาติ เป็นปฏิสัมพันธ์ที่ทั้งโลกร่วมเสพประสบการณ์ต่างๆ ได้โดยพร้อมเพรียงกัน ยิ่งไปกว่านั้น ระยะเวลาและระยะห่างของพื้นที่ทางกายภาพไม่ใช่อุปสรรคที่ขวางกั้นมนุษย์กับมนุษย์

1. **วิถีคิดของมนุษย์ต่อ “เวลา”** มีคำอธิบายอยู่สองประการเกี่ยวกับเวลา ว่า เวลาทำให้เกิดเหตุการณ์และปรากฏการณ์ต่างๆ ทางสังคม และในขณะเดียวกัน เวลาก็เป็นสิ่งที่ไม่เคยหยุดนิ่ง ซึ่งก็ส่งผลให้ปรากฏการณ์ต่างๆ เอง ก็ไม่มีวันหยุดนิ่งเช่นกัน

ตำนานของเวลานี้เริ่มมีความเปลี่ยนแปลงขึ้นในโลกตะวันตก ก่อนจะเผยแพร่ออกไปทั่วโลกตั้งแต่ราวศตวรรษที่ 16-18 เมื่อมีการคิดค้นประดิษฐ์กรรมที่เรียกว่า นาฬิกา และตามมาด้วยการสร้างข้อตกลงเรื่อง การตั้งเวลามาตรฐานเดียวกันทั่วโลก (Greenwich meantime หรือ GMT) เช่น ระยะเวลาที่ห่างระหว่างเมืองไทย คือ 7 ชั่วโมง เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานกรีนิช ประเทศอังกฤษ เป็นต้น ผลพวงของเวลามาตรฐานดังกล่าว ทำให้ทั่วโลกมีแนวโน้มจะคิดถึงเวลาที่เป็นชุดเดียวกัน และเป็นหน่ออ่อนในการนำไปสู่การจัดระบบเวลาแบบใหม่ของกระแสโลกาภิวัตน์ เช่น ไม่ว่าจะคนไทยหรือคนอังกฤษจะอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันอย่างไร แต่ทว่าพอมาถึงสมัยนี้ คนทั้งสองชาติก็สามารถดูฟุตบอลอังกฤษถ่ายทอดสดพรีเมียร์ลีกนัดเดียวกันได้ในเวลาเดียวกัน

กระแสโลกาภิวัตน์เป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่เป็นผลมาจากเวลาในโลกหดสั้นลง รวมทั้งผลจากการที่อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของสังคมทุกท้องถิ่นแทบเข้าไปอยู่ในมิติเวลาเดียวกัน เช่น การเกิดขึ้นของระบบโทรศัพททางไกล ทำให้ผู้คนที่อยู่ข้ามทวีปสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในเวลาอันสั้นลงและรวดเร็ว หรือการเกิดขึ้นของสื่อโทรทัศน์และวิดีโอที่ช่วยทำหน้าที่บันทึกเหตุการณ์

ที่เคยเกิดขึ้นในอดีตของมุมต่างๆ ทั่วโลก แล้วนำมาเผยแพร่ให้คนในส่วนอื่นของโลกได้รับชมในกาลปัจจุบัน

2. วิธีคิดของมนุษย์ต่อ “พื้นที่” สำหรับในแง่ของพื้นที่นั้น นอกจากมิติทางกายภาพที่จับต้องได้แล้ว (อาทิ วิธีคิดเรื่องอาณาเขตหรืออาณาบริเวณ) พื้นที่ยังสัมพันธ์กับทั้งอารมณ์ความรู้สึกและความหมายทางสังคมอีกด้วย พื้นที่ทางกายภาพจะมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับพื้นที่ทางอารมณ์ความรู้สึกเสมอ นอกจากนี้ พื้นที่ก็ไม่ต่างจากเวลาในแง่ที่ว่า เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่างๆ มักเกิดขึ้นและไม่เกิดขึ้นบนเงื่อนไขของพื้นที่เช่นกัน หรือถ้าเป็นพื้นที่ของสื่อสาธารณะอย่างโทรทัศน์ ก็จะมีการยอมให้ปรากฏการณ์บางอย่างเกิดขึ้นได้ (อาทิ ยอมให้มีการรายงานข่าว/ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์บางอย่างทางการเมืองออกสู่มวลชน) แต่อีกด้านหนึ่งก็จะมีการห้ามให้เหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นได้ในพื้นที่หน้าจอโทรทัศน์ (อาทิ สื่อชนิดนี้จะไม่ยอมให้มีภาพลามกอนาจารออกอากาศหรือไม่ยอมให้ผู้ประกาศข่าวนั่งเข้าน้ำมูกหรือแต่งหน้าทาลิปสติกหน้าจอโทรทัศน์)

ในกรณี สำนักของพื้นที่นั้น ในยุคโลกาภิวัตน์ มีการตั้งข้อสังเกตต่อไปอีกว่า แม้ผู้คนจะอยู่กันอย่างกระจุกกระจายในสังคมท้องถิ่นอันหลากหลาย และแม้ในแต่ละพื้นที่เหล่านั้นจะมีการแบ่งกันอาณาบริเวณทางภูมิศาสตร์เอาไว้ชัดเจน แต่ทว่า วิธีคิดหรือสำนักของปัจเจกบุคคลเริ่มเชื่อกันว่า ถึงพื้นที่จะอยู่ห่างไกลแค่ไหน แต่มนุษย์เราก็สามารถข้ามพรมแดนดังกล่าวได้ทั้งรวดเร็วและเป็นไปอย่างไม่ยากเย็นนัก ในเงื่อนไขดังกล่าวนี้ การสื่อสารจะได้รับการพิจารณาว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่ กระบวนการบีบอัดตัวของพื้นที่ (compression of space) เช่น ทั้งคนไทย คนฮ่องกง และคนสิงคโปร์ แม้จะอยู่ห่างพื้นที่กัน แต่หากมีงานรับสัญญาณดาวเทียมหรือเคเบิล ไรต์ซันแล้ว คนทั้งสามชาติก็สามารถรับรู้ประสบการณ์เดียวกันได้ผ่านข่าวโทรทัศน์ของเครือข่ายซีเอ็นเอ็น หรือรายการเพลงเอ็มทีวีเอเชีย เป็นต้น

การสื่อสาร โลกาภิวัตน์ไม่เพียงจะทำให้ผู้คนเข้าสู่พื้นที่ซึ่งแคบลง หรือบีบอัดตัวลงในระหว่างความเอ็นโลกและความเป็นท้องถิ่นเท่านั้น หากแต่ยังนำไปสู่การบีบอัดตัวของพื้นที่ทั้ง 4 ระดับ คือ ระดับความเป็นโลก (global) ความเป็นภูมิภาค (regional) ความเป็นชาติ (national) และความเป็นท้องถิ่น (local) (Sreberny-Mohammadi, 1991)

3. การบีบอัดของเวลาและพื้นที่ เดวิด ฮาร์วีย์ (David Harvey) ให้คำอธิบายถึง “การบีบอัดของเวลาและพื้นที่” ดังกล่าวว่า ความเปลี่ยนแปลงของสังคมและการสื่อสารได้ทำให้มีการจัดระบบเกี่ยวกับเวลาขึ้นใหม่ในโลก ที่ทำให้เวลาของมนุษย์มีลักษณะที่เร่งรัดขึ้นและหดสั้นลง (เดวิด ฮาร์วีย์, อ้างถึงใน คณะกรรมการกลุ่มการผลิตและบริหารชุดวิชาปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร, “ปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร”, ในเอกสารการสอนชุดวิชา

ปรัชญาวิทยาศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร, 2548: 240) เช่น คนที่อาศัยอยู่ในโตเกียวได้รับประสบการณ์ร่วมในเวลาเดียวกับคนที่อยู่ในปารีสแล้ว (ได้ดูรายการโทรทัศน์ถ่ายทอดสดในเวลาเดียวกัน หรือได้อ่านข้อความข่าวสารในอินเทอร์เน็ตพร้อมๆกัน) คนทั้งสองเมืองนี้ก็จะกลายเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทางสังคมทางจินตนาการร่วมกัน

กระแสของโลกที่ไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ดังกล่าว มีเงื่อนไขเร่งเร้าที่สำคัญสองประการ คือ การคมนาคมขนส่ง (อาทิ การขยายตัวของถนน รถยนต์ เครื่องบิน) และการสื่อสาร (อาทิ โทรเลข โทรศัพท์ สื่อสิ่งพิมพ์ ดาวเทียม วิทยุ โทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์)

4. ประสบการณ์ของมนุษย์กับการเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่ ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่กล่าวมานี้ เดวิด ครอโต้ และวิลเลียม ฮอยเนส (Croteau and Hoynes, 2000) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ปรากฏการณ์โลกไร้พรมแดนจะนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประสบการณ์ของมนุษย์ ซึ่งหมายความว่า ปรากฏการณ์นี้จะทำให้ **ประสบการณ์ผ่านสื่อ (mediated experiences)** ของมนุษย์เริ่มรุกล้ำเข้าสู่มิติของเวลาและพื้นที่ที่ไกลออกไปจาก **ประสบการณ์ตรง (direct experiences)** ของพวกเขา เช่น หากเราดูรายการข่าวจากสำนักข่าวข้ามชาติ ดูรายการสารคดีโทรทัศน์ชุด National Geographic ดูละครชุดทางโทรทัศน์ของอเมริกาเรื่อง Sex and the City หรือสืบค้นข้อมูลสารสนเทศข้ามชาติผ่านอินเทอร์เน็ต ประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ผ่านสื่อไม่เพียงแต่จะขยาย “เส้นขอบฟ้าการรับรู้” ให้กับคนเรา แต่การได้เห็นอารยธรรมโลกที่แตกต่างกันไป บางครั้งก็อาจขัดแย้งกับประสบการณ์ตรงหรือพื้นฐานความคิดและธรรมเนียมปฏิบัติที่มีอยู่เดิมในสังคมท้องถิ่น

จอห์น ทอมลินสัน (Tomlinson, 1999) ก็ได้อธิบายไปในทิศทางเดียวกันว่า ในขณะที่พลังของการสื่อสารโลกาภิวัตน์สามารถถักทอผู้คนข้ามเวลาและพื้นที่ และแทรกซึมการเชื่อมร้อยดังกล่าวเข้าสู่ชีวิตประจำวันของเรานั้น ในอีกทางหนึ่ง ประสบการณ์เช่นนี้ได้เข้ามากำหนด กรอบอ้างอิง (frame of reference)

5. กระบวนการไหลบ่าข้ามพรมแดนทางวัฒนธรรมโลก การย่นย่อของเวลาและพื้นที่ในยุคโลกาภิวัตน์ยังนำไปสู่ กระบวนการไหลบ่าข้ามพรมแดนทางวัฒนธรรมของโลก (global cultural flows) ในกรณีดังกล่าวนี้ อาร์จัน อับปาคูไร (Appadurai, 1990) ได้ประมวลมิติหรือภูมิทัศน์ (scapes) ที่กระบวนการไหลข้ามพรมแดนของโลกทำงานอยู่ ซึ่งมีทั้งสิ้น 5 มิติด้วยกัน คือ

5.1 มิติด้านผู้คน (ethnoscape) หรือหรือการไหลข้ามพรมแดนของผู้คน เช่น การอพยพของผู้คนข้ามชาติ การขายแรงงานข้ามชาติ

5.2 มิติด้านเทคโนโลยี (technoscape) หรือการไหลข้ามพรมแดนของเทคโนโลยีและประดิษฐ์กรรมที่ได้รับการคิดค้นขึ้นใหม่

5.3 มิติด้านเงินหรือทุน (finanscape) หรือการเคลื่อนย้ายไปมาของทุนข้ามชาติ เช่น กองทุนข้ามชาติแบบ ไอเอ็มเอฟ (IMF)

5.4 มิติด้านสื่อ (mediascape) หรือการข้ามพรมแดนของสื่อระหว่างประเทศต่างๆ เช่น ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สำนักข่าว และบริษัทโฆษณาข้ามชาติ เป็นต้น

5.5 มิติด้านข่าวสาร/ความคิด (ideascape) หรือการข้ามพรมแดนของข่าวสารและอุดมการณ์ต่างๆ ซึ่งถ่ายทอดผ่านการสื่อสารข้ามชาตินั้นเอง เช่น อุดมการณ์ลัทธิบริโภคนิยม

จากทฤษฎีการสื่อสาร โลกาภิวัตน์กับบริบทความเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่นี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์วิธีการนำเสนอข่าวตัวอักษรไว้

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากระบวนการคัดเลือกข่าว มีการศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้อยู่มาก มีผลงานวิจัยที่น่าสนใจ และแนวคิดใกล้เคียงกันและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

อรนุช เลิศจรยารักษ์ (2529) ได้ศึกษาเรื่อง “โทรทัศน์: วิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร” สรุปได้ว่าวิธีการคัดเลือกข่าวและจัดลำดับความสำคัญข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวเป็นสำคัญ หัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวจะยึดหลักการบริหารงาน นโยบายวัตถุประสงค์ของสถานีโทรทัศน์ ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานธุรกิจกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นแนวทางในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ

จิตาวรรณ กองสาร (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 และ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.” สรุปได้ว่า กระบวนการคัดเลือกข่าวของทั้ง 2 ช่อง มีทั้งเหมือนและแตกต่างกัน โดยเฉพาะนโยบายจะเป็นตัวที่มีความแตกต่างกันมาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. จะมีนโยบายมาจากพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การ อ.ส.ม.ท. ส่วนช่อง 7 ไม่มีเป็นรูปของเอกสาร แต่จะเป็นที่เข้าใจในหมู่ผู้บริหาร บรรณาธิการ และผู้ปฏิบัติต่างๆ โดยยึดหลักของนักสื่อสารมวลชน และเป็นไปตามแนวคิดของผู้บริหารระดับสูง

ส่วนกระบวนการพิจารณาคัดเลือกข่าวเพื่อออกอากาศนั้นไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ลักษณะของผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับข่าวของช่อง 7 มักมีลำดับขั้นตอนสายการบังคับบัญชาใกล้เคียงระบบราชการ คือ เป็นไปตามคำสั่ง หรือความเห็นของผู้บังคับบัญชา ในขณะที่ช่อง 9 อ.ส.ท. มักจะมีการหารือร่วมกันในหมู่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบ และมีวัฒนธรรมในการช่วยเหลือให้ข่าวแก่กันกับสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ เพื่อมิให้เกิดการถูกดำเนินคดีจากผู้บังคับบัญชา

เพ็ญแข เอี่ยมนิรัตน์ (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวต่างประเทศเพื่อลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน 4 ฉบับ” สรุปได้ว่า กระบวนการผลิตข่าวต่างประเทศของหนังสือพิมพ์ที่ศึกษาทุกฉบับมีกระบวนการผลิตที่ไม่แตกต่างกัน แต่ก็มีปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวต่างประเทศเพื่อลงพิมพ์นั้นก็คือ คุณค่าของข่าว นโยบาย และเป้าหมายทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์และทัศนคติส่วนตัวของผู้เฝ้าประตู สำหรับปริมาณการเสนอข่าวต่างประเทศที่ได้รับการตีพิมพ์มากที่สุดคือ สหรัฐอเมริกา รองลงมาได้แก่ เขมร อังกฤษ รัสเซีย ญี่ปุ่น และจีน

รัฐสภา แก่นแก้ว (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในกิจการสถานีโทรทัศน์” สรุปได้ว่า ในด้านสถานภาพการใช้งานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน สถานีโทรทัศน์ทุกแห่ง ได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในประเภทและระบบงานที่ต่างกันหลายลักษณะ ได้แก่ งานสร้างภาพกราฟิกและตัวอักษร งานสร้างภาพพิเศษบนฉากหลัง ระบบกล้องและเทปบันทึกภาพ ระบบตัดต่อข่าว และรายการ ระบบควบคุมการออกอากาศ ระบบคอมพิวเตอร์ควบคุมแสง ระบบคอมพิวเตอร์ควบคุมการบันทึกเสียง ระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายที่ใช้ในการบริหารจัดการในหน่วยงาน งานสร้าง Web site ของสถานี และงานประเภทอื่น ๆ ในสำนักงาน เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีประโยชน์สำหรับกิจการโทรทัศน์ ได้แก่ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการ ช่วยลดเวลาในการผลิตรายการ ช่วยเพิ่มสีสันและเทคนิคพิเศษให้กับภาพ ช่วยลดทรัพยากรในการผลิตรายการ และช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ในขณะที่ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้งานในกิจการสถานีโทรทัศน์มี 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านฮาร์ดแวร์ ปัญหาด้านซอฟต์แวร์ และปัญหาด้านบุคลากรความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในกิจการโทรทัศน์ในอนาคต พบว่า เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จะเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในการทำงานทุกด้านทั้งในด้านการผลิตรายการกระบวนการทำงานด้านงานข่าว และควบคุมการออกอากาศ

เรือเอกหญิง สรัญญา ยุทธสารประสิทธิ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี” สรุปได้ว่า ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรที่ต่างกัน มีผลทำให้นโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวีแตกต่างกัน เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการบริหารแบบราชการจึงต้องเสนอข่าวที่มีความเป็นราชการสูง และต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาสู่หน่วยงาน ต่างจากสถานีไอทีวี ซึ่งมีการบริหารงานเป็นแบบเอกชน จึงมุ่งเน้นการเสนอข่าวแบบมีชีวิตชีวา มีสีสัน เป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและความสนใจของประชาชน การเสนอข่าวจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เสนอข่าวให้มีความน่าสนใจ และไม่กระทบกระเทือนต่อข้อเท็จจริง

ธเรศวรร ฐนะสมบูรณ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เกี่ยวกับตัวอักษรวิ่งในการนำเสนอทางโทรทัศน์” สรุปได้ว่า เนื้อหาที่เหมาะสมนำมาจัดทำตัวอักษรวิ่งแสดงผ่านทางจอโทรทัศน์มากที่สุด คือ ข่าวสำคัญที่ต้องการแจ้งให้ประชาชนทราบ คิดเป็นร้อยละ 81 และเป็นเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนมากที่สุด ร้อยละ 71 ระยะห่างของเวลาในการนำเสนอตัวอักษรวิ่ง ขั้ประเดิมเดิมที่เหมาะสมที่สุด คือ ระยะห่าง 2 นาที คิดเป็นร้อยละ 38 ระยะห่างของเวลาในการนำเสนอตัวอักษรวิ่งซึ่งเป็นข้อความใหม่ คือ ระยะห่าง 15 นาที คิดเป็นร้อยละ 32 ส่วนตำแหน่งที่เหมาะสมของการนำเสนอตัวอักษรวิ่ง คือ ด้านล่างของจอภาพ คิดเป็นร้อยละ 88 ด้านความพึงพอใจในการใช้ตัวอักษรวิ่ง ในการนำเสนอทางโทรทัศน์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการนำเสนอเกี่ยวกับทิศทางการเคลื่อนที่ของตัวอักษรวิ่งมากที่สุดรองลงมา คือ ตำแหน่งในการนำเสนอเหมาะสม ง่ายต่อการอ่าน และการใช้ตัวอักษรวิ่งส่งผลให้ความบันเทิงของรายการต่างๆ ลดลง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สุภาภรณ์ รวีเลิศธรรม (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “พัฒนาการการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. (2529-2542)” สรุปได้ว่า การนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ตั้งแต่ปี 2529-2542 ไม่มีพัฒนาการในการนำเสนอข่าว ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบทำให้การนำเสนอข่าวไม่มีการพัฒนามี 3 ปัจจัยด้วยกันคือ (1.) สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เป็นสถานีโทรทัศน์ที่มีแนวโน้มไปในเชิงธุรกิจ (2.) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของรัฐบาล และผู้มีอำนาจทางการเมือง (3.) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารในฝ่ายข่าว

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยของ David C. Coulson and Anne Hansen ได้ศึกษาเรื่อง “The Louisville Courier Journal’s News content After Purchase by Gannett” ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ที่ชื่อ The Louisville Courier ซึ่งการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ ๆ นั้น ส่งผลให้องค์กรมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะเนื้อหาของข่าวสารที่นำเสนอ ซึ่งในนโยบายใหม่ของผู้บริหารคนใหม่ ต้องการเน้นการผลิตหนังสือพิมพ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้อ่านและให้อยู่รอดได้ในธุรกิจหนังสือพิมพ์

โดยนาย Gannett ผู้บริหาร ได้เปลี่ยนแปลงการนำเสนอข่าวใหม่ จากเดิมที่เคยนำเสนอข่าวหนัก Hard News ถึง 56% ลดลงเหลือ 51% เสนอภาพจากเดิม 19% เป็น 21% และเสนอประเภทสารคดีเพิ่มจากเดิม 11% เป็น 17% พร้อมกับเพิ่มการเสนอข่าวในประเทศจาก 32% เป็น 35% ลดการเสนอข่าวต่างประเทศจาก 8% เหลือ 7% การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้เห็นว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารในองค์กรหนังสือพิมพ์ก็ส่งผลให้ นโยบายการทำงานเปลี่ยนและนโยบายการนำเสนอข่าวเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

งานวิจัยดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง “กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5” ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์และศึกษาถึง เพื่อให้การดำเนินการวิจัยถูกต้องตามระเบียบวิธีมากที่สุด ที่จะนำไปสู่ประเด็นปัญหาต่างๆ ซึ่งล้วนต้องการคำตอบ โดยแนวคิดเกี่ยวกับข่าวและหลักเกณฑ์ในการนำไปสู่การวิเคราะห์กระบวนการนำเสนอข่าวโดยตัวอักษรวิ่ง ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ทำให้ทราบว่า กระบวนการคัดเลือกข่าวเป็นขั้นตอนสำคัญของการผลิตและนำเสนอข่าว อีกทั้งยังจะทราบว่า มีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีผู้เฝ้าประตูสาร (Gatekeeper Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สำคัญในการอธิบายความสำคัญของบรรณาธิการข่าวที่ทำหน้าที่คัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าว นอกจากนั้นทฤษฎีการกำหนดวาระของข่าวสาร (Agenda Setting) เป็นทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้อธิบายเพิ่มเติมได้ว่าการจัดวาระสารไม่ได้ขึ้นอยู่กับสื่อมวลชนเพียงอย่างเดียว ยังต้องขึ้นอยู่กับผู้รับสารด้วยที่จะให้ความสนใจต่อข่าวนั้นหรือไม่ ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งจะช่วยเสริมคำอธิบายในบทวิเคราะห์ข้างหน้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้นต่อไปได้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5” เป็นการทำความเข้าใจในกระบวนการคัดเลือกข่าวและนำเสนอตัวอักษรวิ่งของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เพื่อออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวัน โดยกำหนดให้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการบันทึกเทปวีดิทัศน์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สำคัญของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) รายบุคคล ด้วยการสอบถามและจดบันทึกข้อมูลจากการสนทนาเป็นหลัก และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ กระบวนการคัดเลือกข่าว, การเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ทั้งนี้ จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าระเบียบวิธีวิจัยที่นำมาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้จะต้องเป็นระเบียบวิธีที่มีความเหมาะสม และสามารถตอบปัญหาในเรื่องที่จะศึกษาได้ โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 แหล่งข้อมูล
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 การนำเสนอข้อมูล

3.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ นโยบายแนวทางการคัดเลือกตัวอักษรวิ่งข่าว และผู้มีอำนาจในการตัดสินใจคัดเลือกตัวอักษรวิ่งข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ในช่วงเดือนกรกฎาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2548 โดยมีระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมเป็นระยะเวลา 4 เดือน

3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มี 2 ประเภท ได้แก่ คือ ข้อมูลตัวอักษรวิ่งข่าว และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานผลิตตัวอักษรวิ่งข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

3.2.1 ข้อมูลตัวอักษรวิ่งข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 โดยศึกษาเฉพาะข่าวในช่วงเที่ยงวัน คือ เวลา 12.00 – 12.30 น. เป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – ตุลาคม 2548

3.2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกตัวอักษรวิ่งข่าว ได้แก่ บรรณาธิการข่าวประเภทต่าง ๆ จำนวน 11 ท่าน โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มบุคคล

3.3 แหล่งข้อมูล

3.3.1 ข้อมูลประเภทเอกสาร ประกอบด้วยเทปวีดิทัศน์ที่ทำการบันทึกข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – ตุลาคม 2548 และงานเอกสารด้านต่าง ๆ ได้แก่ เอกสาร หนังสือเวียน นโยบายของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายข่าว และผลการประชุม

3.3.2 ข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาเลือกการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มบุคคล จำนวน 11 ท่าน ประกอบด้วย

1. คุณวัฒน์ชัย ทับทิมทอง	บรรณาธิการข่าวในประเทศ
2. คุณเอ็นดู อภิชาติวรพงษ์	บรรณาธิการข่าวสังคม
3. คุณเหมือนฝัน ปรีชาจารย์	บรรณาธิการข่าวทหาร
4. คุณสรายุส พุทธคุณ	ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวสังคม
5. คุณสาวกกุลวดี พัฒนลีลา	บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ
6. คุณสาวจิตรจรรยา เพิ่มภัทร	บรรณาธิการข่าวกีฬา
7. คุณสมยศ กัลป์วิษา	รองหัวหน้าแผนกผลิตข่าว

8. คุณสอน สุมณฑา	ประจำกองบรรณาธิการข่าว
9. คุณสมลักษณ์ วัฒนศิริ	เจ้าหน้าที่แปลข่าวต่างประเทศ
10. คุณณภัทวันต์ กังวารจิตต์	รองหัวหน้าศูนย์ข่าววิทยุกองทัพบก
11. คุณเสฐียร บางชมภู	เจ้าหน้าที่กราฟฟิก

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.4.1 เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ที่ออกอากาศตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – ตุลาคม 2548 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.2 ตารางลงรหัสข้อมูล (Coding Sheet) ซึ่งใช้ในการบันทึกและจำแนกข้อมูล โดยประกอบด้วย

- 1) การจำแนกสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท
- 2) การจำแนกเนื้อหาของข่าวตัวอักษรวิ่งกับเนื้อหาข่าวที่ออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

3.4.3 แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง การเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) คือมีการเตรียมหัวข้อหรือประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารงานข่าวตัวอักษรวิ่ง
- 2) ด้านปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลต่อการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่ง
- 3) แนวทางในการพัฒนาวิธีการนำเสนอตัวอักษรวิ่ง

3.4.4 เครื่องบันทึกเสียง เพื่อใช้ในการบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 วิธีทัศน

ผู้วิจัยทำการบันทึกเทปโทรทัศน์ที่นำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันในช่วงเวลา 12.00 – 12.30 น. ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – ตุลาคม 2548 รวมเป็นระยะเวลา 4 เดือน

3.5.2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท กระบวนการคัดเลือกข่าว การเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคลด้วยแนวคำถามที่เตรียมไว้แล้วล่วงหน้า

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารในด้านนโยบายการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้แก่ การศึกษาจากเอกสาร หนังสือเวียน นโยบายของผู้บริหาร หัวข้อฝ่ายข่าว และผลการประชุม

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเทปบันทึกการข่าวเที่ยงวัน โดยมีวิธีการ ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำการแยกแยะเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งออกเป็นประเภทต่างๆ โดยจำแนกลงในตารางลงรหัส (Coding Sheet) ได้แก่

- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวอาชญากรรม ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 1
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวการเมือง ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 2
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวความหายนะ ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 3
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวต่างประเทศ ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 4
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวเศรษฐกิจ ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 5
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวสังคม ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 6
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวสตรี ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 7
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวบันเทิง ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 8
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวการศึกษา ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 9
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าววิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 10
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวเกษตรกรรม ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 11
- เนื้อหาข่าวที่เข้านิยามข่าวสาธารณสุข ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 12
- เนื้อหาข่าวเข้านิยามข่าวกีฬา ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 13

2) วิเคราะห์รูปแบบการวิ่งของตัวอักษรวิ่ง โดยผู้วิจัยทำการจับเวลาการวิ่งของข่าวว่าเนื้อหาข่าว 1 ข่าวใช้เวลาในการวิ่ง โดยเทียบเวลาเป็นวินาที และการวิ่งซ้ำในเนื้อหาข่าวเดียวกันโดยคิดเป็นจำนวนรอบของข่าวนั้น ๆ

3) วิเคราะห์ขนาดและสีของตัวอักษร ซึ่งมีความสำคัญกับตัวอักษรวิ่งในการมองเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4) วิเคราะห์การย่อข่าว (Shorten) เพื่อศึกษาถึงการย่อข้อความในเนื้อหาข่าว

- เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีแต่หัวข่าว ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 1

- เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีรายละเอียดของข่าว ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 2

5) วิเคราะห์เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งถึงความสอดคล้องกับเนื้อหาข่าวที่ออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

- เนื้อหาข่าวที่ออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวัน สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีความสอดคล้องกับตัวอักษรวิ่งข่าว ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 1

- เนื้อหาข่าวที่ออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวัน สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ไม่มีความสอดคล้องกับตัวอักษรวิ่ง ผู้วิจัยจะทำการใส่เครื่องหมายเลข 2

3.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเทปบันทึกการสัมภาษณ์บรรณาธิการตัวอักษรวิ่งข่าว มีวิธีการ ดังนี้

1) ถอดเทปเนื้อหาสัมภาษณ์ โดยการลดข้อความที่ไม่สำคัญออกไป

2) แยกแยะคำตอบเป็นหมวดหมู่

3) คัดเลือกรูปแบบคำตอบที่สอดคล้องกัน เพื่อใช้ในการตอบปัญหานำวิจัยต่อไป

3.7 การนำเสนอข้อมูล

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้มีการเรียบเรียงข้อมูลทั้งหมด และนำเสนอในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีการจัดระเบียบข้อมูลจากการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

3.7.1 นำเสนอให้เห็นถึงสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งข่าวที่ได้รับคัดเลือกออกอากาศว่ามีการแบ่งสัดส่วนอย่างไร โดยใช้ข้อมูลจากสถิติที่นำมาทำการวิเคราะห์และประเมินผลในรูปแบบอัตราส่วนร้อยละ

3.7.2 นำเสนอกระบวนการคัดเลือกข่าวในรูปแบบตัวอักษรวิ่งว่า ใช้แนวทางและหลักเกณฑ์อะไร โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.7.3 นำเสนอให้เห็นถึงเนื้อหาของการเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวว่า มีการเรียบเรียงในการนำเสนอข้อความเพื่อออกอากาศให้มีความกระชับชัดเจนอย่างไร โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติที่ค้นและการสัมภาษณ์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท กระบวนการในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง กระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งในประเทศไทยนั้นถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งในบทนี้จะนำเสนอผลการวิจัยที่ได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์รูปแบบรายการ (Textual Analysis) โดยศึกษาจากเทปที่ออกอากาศผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและสมบูรณ์มากที่สุด และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย โดยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วนตามปัญหาคำถามวิจัย ดังนี้

- 4.1 สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท
- 4.2 กระบวนการในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง
- 4.3 กระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอ

4.1 สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท

ในการศึกษาสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท ในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับข่าวของปรมะ สตะเวทิน (2539, น.58) มาใช้ในการวิเคราะห์สัดส่วนประเภทของข่าว สามารถแบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

ข่าวอาชญากรรม

หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวกับตำรวจ อุบัติเหตุ เรื่องของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านจราจร ข่าวที่เกี่ยวข้องกับสายงานกระทรวงยุติธรรม ข่าวเกี่ยวกับการฆาตกรรม การปล้นจี้ การทำร้ายร่างกาย การค้ายาเสพติด การลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่ และการกระทำต่างๆ ที่ผิดกฎหมายอาญา

ข่าวการเมือง

หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการปกครอง เช่น ภารกิจของนายกรัฐมนตรี ความเคลื่อนไหวของพรรครัฐบาล พรรคฝ่ายค้าน บทบาทของฝ่ายค้าน การประชุมสภาผู้แทนราษฎร การออกกฎหมาย การปรับพ.ร.บ. การแก้ไขกฎหมาย ข่าวที่เกี่ยวข้องกับสายงานกระทรวงมหาดไทย กระทรวงต่างประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ ข่าวที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกมาให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่างๆ การประชุมรัฐสภา การประชุมวุฒิสภา ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองระดับท้องถิ่น ททท. ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม การประท้วง และการจลาจล อันเนื่องมาจากสาเหตุทางการเมือง

ข่าวความหายนะ

หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติและความสูญเสียทั้งหลาย อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุภัยธรรมชาติ เช่น ไฟไหม้ ดินถล่ม แผ่นดินไหว เครื่องบินตก เรือล่ม ฯลฯ

ข่าวต่างประเทศ

หมายถึง ข่าวซึ่งเกิดในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ อาชญากรรม ความหายนะ ความร่วมมือ และความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ข่าวเศรษฐกิจ

หมายถึง ข่าวที่รับผิดชอบทางเศรษฐกิจ ในสายงานของกระทรวงการคลัง ซึ่งแยกย่อยออกเป็นธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด สถาบันการเงินต่างๆ และตลาดหลักทรัพย์ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการค้า ธุรกิจ อุตสาหกรรม ราคาสินค้า ภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย การเงิน การธนาคาร การตลาด อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การลงทุน, ในสายงานของกระทรวงคมนาคม ซึ่งแยกย่อยเป็น 3 ส่วน คือ ทางบก ได้แก่ บขส. ขสมก. ทางน้ำ ได้แก่ การทำเรือ เรือโดยสาร ทางอากาศ การบินไทย กรมการบินพาณิชย์ รวมทั้งการสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, ในสายงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งแยกย่อย

ออกเป็นกรมป่าไม้ กรมประมง อตก., ในสายงานของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นเรื่องของพลังงานแหล่งน้ำ น้ำมัน กลุ่มทรัพยากร ขุดเจาะแร่ธาตุ ทำก๊าซธรรมชาติ, ในสายงานของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ เรื่องเกี่ยวกับข้าว มันสำปะหลังที่ส่งเสริมการส่งออก การประกันภัยต่างๆ, ในสายงานของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการส่งแรงงานไปต่างประเทศ การผลิตทางการเกษตร ตลอดจนข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ทางด้านเศรษฐกิจของประชาชนทั่วไป

ข่าวสังคม ได้แก่ เป็นการรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม

ข่าวสตรี ได้แก่ เป็นข่าวที่มุ่งเสนอเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสตรีโดยเฉพาะ ทั้งในเรื่องอุดมการณ์สังคม ตลอดจนความบันเทิง เช่น สิทธิเสรีภาพของสตรี บทบาทและหน้าที่ของสตรี การกดขี่ทางเพศ กิจกรรมของสมาคมสตรีต่างๆ แฟชั่น ความงาม ฯลฯ

ข่าวบันเทิง เป็นข่าวที่เกี่ยวกับดารา นักร้องเพลง และศิลปะการแสดง เพื่อสร้างความจรรโลงใจให้กับมวลชนผู้รับสาร

ข่าวการศึกษา เป็นการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในด้านการดำเนินงานและกิจกรรมทางการศึกษา ประกาศ กฎเกณฑ์ และกิจกรรมของสถานบันการศึกษาเยาวชนตัวอย่าง ฯลฯ

ข่าววิทยาศาสตร์ เป็นข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การวิจัย การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ตลอดจนข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข่าวเกษตรกรรม เป็นข่าวที่มุ่งให้ข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความก้าวหน้าในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำสวน ทำนา ปุ๋ย เทคโนโลยีการผลิต การตลาดทางการเกษตร ฯลฯ

ข่าวสาธารณสุข เป็นข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ซึ่งทำให้ประชาชน มีข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการรักษา และป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ การใช้ยา อาการของโรคสาเหตุของโรค ฯลฯ

ข่าวกีฬา ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับผลการแข่งขัน กำหนดการแข่งขัน ข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลในวงการกีฬา แผน และกิจกรรมทางการกีฬา ฯลฯ

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลรายการข่าวในรูปแบบข่าวตัว
วิ่งอักษร (News Bar) ในช่วงระยะเวลา 4 เดือน คือ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม เดือนสิงหาคม เดือน
กันยายนและเดือนตุลาคม 2548 ด้วยการวิเคราะห์รูปแบบรายการ (Textual Analysis) โดยศึกษาจาก
เทปที่บันทึกการออกอากาศผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สามารถจำแนกสัดส่วน
ของข่าวตัวอักษรวิ่งตามประเภทของข่าวได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนข่าวตัวอักษรวิงและร้อยละของสัดส่วนประเภทข่าวตัวอักษรวิงในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุ

โทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ในช่วงเดือนกรกฎาคม - เดือนตุลาคม 2548

ประเภทของข่าว	เดือนกรกฎาคม 2548		เดือนสิงหาคม 2548		เดือนกันยายน 2548		เดือนตุลาคม 2548		รวม 4 เดือน	
	จำนวนข่าว	ร้อยละ	จำนวนข่าว	ร้อยละ	จำนวนข่าว	ร้อยละ	จำนวนข่าว	ร้อยละ	จำนวนข่าว	ร้อยละ
ข่าวอาชญากรรม	76	14.5	83	17.21	74	18.18	79	19.32	312	17.13
ข่าวการเมือง	69	13.17	74	15.36	63	15.48	65	15.89	271	14.87
ข่าวความหมายนะ	61	11.64	70	14.52	57	14	57	13.94	245	13.45
ข่าวต่างประเทศ	89	16.98	92	19.09	85	20.89	83	20.29	349	19.15
ข่าวเศรษฐกิจ	85	16.22	85	17.64	79	19.41	76	18.58	325	17.84
ข่าวสังคม	18	3.44	13	2.7	10	2.46	9	2.2	50	2.75
ข่าวสตรี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ข่าวบันเทิง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ข่าวการศึกษา	9	1.72	11	2.28	7	1.72	4	0.98	31	1.7
ข่าววิทยาศาสตร์	2	0.38	1	0.21	2	0.49	3	0.73	8	0.44
ข่าวเกษตรกรรม	5	0.96	6	1.24	2	0.49	4	0.98	17	0.93
ข่าวสาธารณสุข	13	2.48	15	3.11	11	2.7	13	3.18	52	2.85
ข่าวกีฬา	97	18.51	32	6.64	17	4.18	16	3.91	162	8.89
รวม	524	100	482	100	407	100	409	100	1822	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีสัดส่วนในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวกีฬามากที่สุด โดยนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีจำนวนถึง 97 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 18.51 ขณะเดียวกันสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศ คิดเป็นจำนวน 89 ข่าว ร้อยละ 16.98 สำหรับข่าวเศรษฐกิจนั้น ถ้าดูจำนวนจะเห็นว่ามีจำนวนข่าวตัวอักษรวิ่งถึง 85 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 16.22 เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวกีฬาเป็นอันดับ 1 ข่าวต่างประเทศ เป็นอันดับ 2 และข่าวเศรษฐกิจ เป็นอันดับ 3

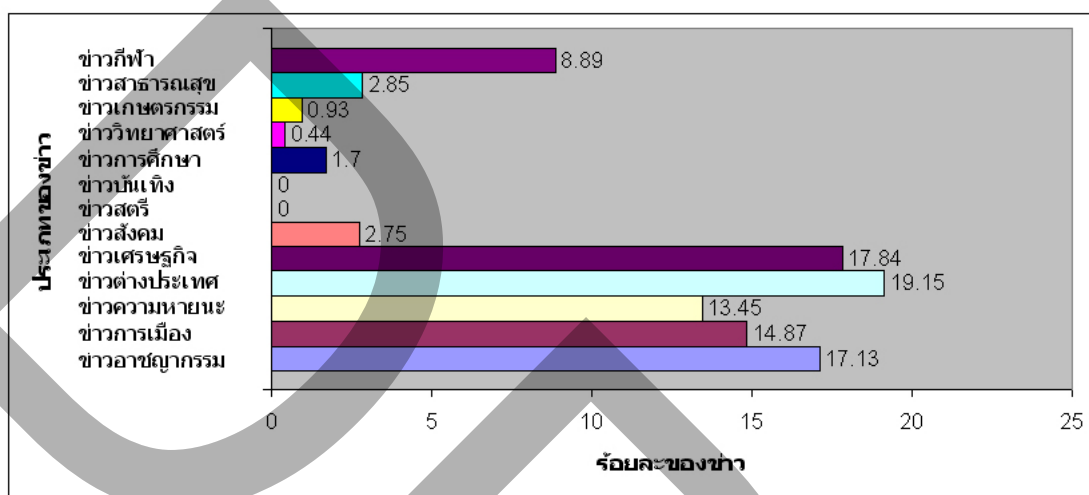
ในช่วงเดือนสิงหาคม 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีสัดส่วนในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศมากที่สุด โดยนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีจำนวนถึง 92 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 19.09 ขณะที่อันดับ 2 มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวเศรษฐกิจเป็นจำนวน 85 ข่าว 17.64 และอันดับที่ 3 คือข่าวอาชญากรรม มีจำนวนข่าวตัวอักษรวิ่งถึง 83 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 17.21 จะสังเกตได้ว่า ในช่วงเดือนสิงหาคม 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศเป็นอันดับ 1 ข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับ 2 และข่าวอาชญากรรม เป็นอันดับ 3

ในช่วงเดือนกันยายน 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ก็เช่นเดียวกับเดือนสิงหาคม คือ มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศเป็นข่าวอันดับที่ 1 มีจำนวน 85 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 20.89 ข่าวเศรษฐกิจก็ยังคงนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมาเป็นอันดับที่ 2 เหมือนเดิม คือ มีจำนวน 79 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 19.41 สำหรับข่าวอาชญากรรมนั้นมีข่าวตัวอักษรวิ่งเป็นจำนวน 74 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 18.18 เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนกันยายน 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีสัดส่วนในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศเป็นอันดับที่ 1 ข่าวเศรษฐกิจ เป็นอันดับที่ 2 และข่าวอาชญากรรม เป็นอันดับที่ 3

ในช่วงเดือนตุลาคม 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีสัดส่วนในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศเป็นอันดับ 1 มีจำนวน 83 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 20.29 ส่วนอันดับที่ 2 เป็นข่าวอาชญากรรม มีจำนวน 79 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 19.32 และข่าวเศรษฐกิจจำนวน 76 ข่าว ร้อยละ 18.58 จะสังเกตได้ว่า ในช่วงเดือนสิงหาคม 2548 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศเป็นอันดับ 1 ข่าวอาชญากรรมเป็นอันดับ 2 และข่าวเศรษฐกิจ เป็นอันดับ 3

ในระยะเวลา 4 เดือน คือ เดือนกรกฎาคม เดือนสิงหาคม เดือนกันยายน และเดือนตุลาคม จะเห็นได้ว่าสัดส่วนในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในแต่ละประเภทข่าวมีความแตกต่างกัน โดย

ข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศ มีสัดส่วนของการวิ่งข่าวสูงที่สุด ข่าว คิดเป็นร้อยละ 19.15 รองลงมา คือ ข่าวประเภทเศรษฐกิจ และข่าวอาชญากรรม คิดเป็นร้อยละ 17.84 และ 17.13 ตามลำดับ ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภูมิภาพได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงสัดส่วนของประเภทข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของ ททบ. 5

จากแผนภูมิที่ 4.1 พบว่า ข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวต่างประเทศ มีสัดส่วนของการวิ่งข่าวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.15 โดยรองลงมาคือ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง และข่าวความหมายนะ ซึ่งข่าวตัวอักษรวิ่งทั้ง 4 ประเภทข่าวเหล่านี้มีสัดส่วนของการวิ่งข่าวที่ลดหลั่นในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ คิดเป็นร้อยละ 17.84, 17.13, 14.87 และ 13.45 ตามลำดับ นอกจากนี้ ข่าวประเภทอื่น ๆ ได้แก่ ข่าวกีฬา ข่าวสาธารณสุข ข่าวสังคม ข่าวการศึกษา ข่าวเกษตรกรรม และข่าววิทยาศาสตร์ มีการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าวในสัดส่วนที่ลดน้อยตามลงมา โดยมีค่าร้อยละที่ 8.89, 2.85, 2.75, 1.70, 0.93 และ 0.44 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ยังพบว่า มีข่าวบางประเภทที่ไม่ได้รับการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าวในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 โดยมีค่าร้อยละอยู่ที่ 0 ได้แก่ ข่าวบันเทิงและข่าวสตรี ดังจะได้อธิบายถึงผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวในบทที่ 5 ต่อไป

ทั้งนี้ ข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทข่าวที่ได้รับการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าวนั้น ผู้วิจัยสามารถนำเสนอตัวอย่างของข่าวที่ได้รับการเผยแพร่ออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้ ดังนี้

ตัวอย่างของข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการเผยแพร่ออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวันของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ประจำเดือนกรกฎาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2548

ข่าวอาชญากรรม

“ข้าราชการซี 7 สองสามีภรรยายิงตัวตายดับปริศนากลางบ้านที่ จ.พัทลุง ลูกชายเผยได้ยินเสียงพ่อแม่ทะเลาะกันอย่างรุนแรงก่อนได้ยินเสียงปืนดังขึ้น 2 นัด ตำรวจสันนิษฐานกรณีคดีปัญหาส่วนตัวและเรื่องงาน” (ออกอากาศวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“เกิดเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดในพื้นที่ อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ชุดรักษาความปลอดภัยใคร่บาดเจ็บ 1 นาย” (ออกอากาศวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2548)

“พนักงานสอบสวนคัดค้านการประกันตัวผู้ต้องหาพยายามฆ่า ร.เชนตโยเซฟฯ หลังจากควบคุมตัวฝากขังผลัดแรกและถูกตั้งข้อหา รวม 4 กระทง” (ออกอากาศวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2548)

“โจรภาคใต้ป่วนปัตตานี ลอบวางระเบิด ตร.ชุดคุ้มครองครู ร.ร.บ้านตะกาสูง จ.ปัตตานี ทำให้ ตร.บาดเจ็บกว่า 5 นาย” (ออกอากาศวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าวการเมือง

“สุริยะ ยืนยันไม่สละเก้าอี้รมต.พาณิชย์” (ออกอากาศวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“ฝ่ายค้านพอใจอภิปรายพรก.ฉุกเฉินที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ ส.ส. ทั้ง 2 ฝ่ายแสดงความคิดเห็นเต็มที่ แม้จะแพ้โหวตด้วยคะแนนเสียง 356 ต่อ 99” (ออกอากาศวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดสุรินทร์อย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏว่า นายสรรพกิจ ปรึกษาชัยชนะ มีคะแนนนำมาเป็นอันดับแรก” (ออกอากาศวันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2548)

“ส.ส. พิจิตร พรรคประชาธิปัตย์ “ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์” เชื้อมั่น ประชาชนจะไว้วางใจผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคมหาชน “ศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์” และย้ำ โดยส่วนตัวพร้อมลงพื้นที่ช่วยเหลือเสียงอีกแรง” (ออกอากาศวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2548)

“นายสุวัฒน์ ลิปต์พัลลภ กล่าวถึงกระแสข่าวปัญหาความขัดแย้งกับนายประชา มาลินนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เกี่ยวกับงบด้านกีฬาว่าไม่เป็นความจริง” (ออกอากาศวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าวความหยนง

“เวลา 07.32 น. ตามเวลาในประเทศไทยเกิดเหตุแผ่นดินไหววัดแรงสั่นสะเทือนได้ 5.5 ริคเตอร์ ทางตอนเหนือของญี่ปุ่นแต่ยังไม่มีรายงานผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บหรือความเสียหายใดๆ” (ออกอากาศวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“กรมอุตุนิยมวิทยารายงานเหตุแผ่นดินไหววันนี้เวลา 05.28 น. ตรวจพบแผ่นดินไหวปานกลางขนาด 4.9 ริคเตอร์ โดยมีจุดศูนย์กลาง บริเวณชายฝั่งทางตอนเหนือของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย หรือที่ละติจูด 1.9 องศาเหนือ 97.78 องศาตะวันออก ความลึก 80 ก.ม. เบื้องต้นยังไม่มีรายงานความเสียหาย” (ออกอากาศวันที่ สิงหาคม พ.ศ. 2548)

“ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ต่างไปเฝ้าดูจุดวัดระดับน้ำในแม่น้ำแม่ปิงบริเวณเชิงสะพาน นวรัฐอย่างไม่มีขาดสาย ซึ่งขณะนี้น้ำในแม่น้ำแม่ปิงอยู่ที่ระดับ 4.70 เมตร ระดับน้ำทรงตัวมากกว่า 5 ชั่วโมงมาแล้ว แต่กระแสน้ำยังไหลเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนซึ่งอยู่ริม 2 ฝั่งแม่น้ำปิง” (ออกอากาศวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2548)

“เกิดอุบัติเหตุรถโดยสารปรับอากาศชั้น 1 สีฟ้า – ขาว ทะเบียน 12-6999 กทม.สาย กรุงเทพ – ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย เสียพลิกคว่ำที่บริเวณถนนมิตรภาพ หลัก กม.166 หน้า ร.ร.ชนาภรสงคราม อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย ส่งผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 20 ราย” (ออกอากาศวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าวต่างประเทศ

“คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติประณามเหตุวินาศกรรมในกรุงลอนดอนว่าเป็นการกระทำที่ป่าเถื่อน และเรียกร้องให้นานาชาติร่วมกันต่อต้านและนำผู้ก่อการร้ายที่ก่อเหตุครั้งนี้มารับโทษตามกฎหมาย” (ออกอากาศวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“ราคาน้ำมันดิบในสหรัฐฯ ถีบตัวขึ้น 5 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลสร้างสถิติใหม่พุ่งเป็นบาร์เรลละกว่า 70 ดอลลาร์สหรัฐฯ เนื่องจากพายุเฮอริเคนคาทรินาเคลื่อนตัวเหนืออ่าวเม็กซิโกตามชายฝั่งของสหรัฐฯ ทำให้ผู้ผลิตน้ำมันหลายแห่งต้องปิดทำการ” (ออกอากาศวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“ประธานาธิบดีคลินตัน ของรัสเซีย เปิดเผยมูฮัมหมัด ยูเอ็น ต้องให้ความสำคัญกับการก่อการร้าย มากกว่าการพยายามแก้ไขปัญหาการกระทบกระทั่งระหว่างประเทศต่าง ๆ เพราะเป็นสิ่งที่ละเมิดเสรีภาพและการพัฒนา” (ออกอากาศวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2548)

“องค์การอนามัยโลก แถลง ขณะนี้มีความต้องการเจ้าหน้าที่การแพทย์ที่มีประสบการณ์ด้านความช่วยเหลือฉุกเฉินและทักษะการผ่าตัดพื้นฐาน เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวในเอเชียใต้” (ออกอากาศวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548)

ข่าวเศรษฐกิจ

“กรมการค้าภายใน ยังไม่อนุมัติให้ปูนซีเมนต์ขึ้นราคา ระบุ การผลิตใช้วัตถุดิบภายในประเทศ ยืนยัน ให้ผู้ผลิตตรึงราคาไปจนถึงวันที่ 30 กันยายนนี้” (ออกอากาศวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“ราคาทองคำประจำวันที่ 22 ส.ค. 2548 ตามประกาศของสมาคมค้าทองคำ ทองรูปพรรณพุ่งบาทละ 8,800 บาท” (ออกอากาศวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“ประธานอนุกรรมการตลาดทุน “กรณ์ จาติกวณิช” ซึ่งไม่สามารถห้ามนายทุนการเมือง เข้าถือหุ้นสื่อได้ แต่ควรกำหนดปริมาณเพื่อป้องกันการครอบงำสื่อ” (ออกอากาศวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2548)

“ช.ทหารไทย ระบุ เห็นด้วยกับมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชน รวมถึงการหามาตรการยับยั้งการก่อหนี้เพิ่มและมาตรการที่จะไม่เกิดการเบี้ยวหนี้ในกลุ่มผู้บริโภค” (ออกอากาศวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548)

ข่าวสังคม

“เจ้าหน้าที่จากกรุงเทพมหานคร และส่วนงานที่เกี่ยวข้อง กำลังร่วมกันเร่งลงมือ ตกแต่ง ชุมประตูลิขิตพระเกียรติ ตามจุดต่างๆ ตลอดถนนราชดำเนิน อย่างอiligการเพื่อให้แล้วเสร็จก่อน วันที่ 12 สิงหาคม นี้” (ออกอากาศวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“รองผู้ว่า ททท. เผยเตรียมสร้างหอระฆังมิตรภาพไทย-จีน ที่ ต.ศาลายา จ.นครปฐม ใน โอกาสครบรอบ 30 ปีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต” (ออกอากาศวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2548)

“ประกาศพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายทหารในตำแหน่งสำคัญดังนี้ พลเอก สิริชัย ธีญญศิริ เป็น ปลัดกระทรวงกลาโหม พลเอก เรืองโรจน์ มหาศรานนท์ เป็น ผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน เป็น ผู้บัญชาการทหารบก พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์ เป็น ผู้บัญชาการเรือ และ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข เป็น ผู้บัญชาการทหารอากาศ” (ออกอากาศวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2548)

“พุทธศาสนิกชนกว่าหมื่นคน ตักบาตร เนื่องในวันครบรอบวันเกิด 82 ปี ของหลวงพ่อกุญชร ปริสุทโธ ขณะที่หลวงพ่อกุญชรส่งกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานราชการในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (ออกอากาศวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าวการศึกษา

“รมว.ศึกษาธิการเห็นใจครู 3 จังหวัดภาคใต้ ออกนโยบายให้สามารถขอย้ายออกนอกพื้นที่ได้ภายใน 7 วัน” (ออกอากาศวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“รมว.ศึกษาธิการเร่งนโยบายสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ แต่หากต้องการย้ายออกจะพิจารณาเป็นรายบุคคล พร้อมเปิดหลักสูตรภาษามลายูและท้องถิ่นเพิ่มขึ้น” (ออกอากาศวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“สช.เตรียมเผยแพร่เอกสารนโยบายการศึกษา 3 จว. ใต้ เพื่อทำความเข้าใจ” (ออกอากาศวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2548)

“รมว.ศึกษาธิการ เตรียมแก้ปัญหาโรงเรียนเอกชนทั้งระบบ โดยเฉพาะปัญหา โครงสร้างเงินเดือนครู เพื่อรองรับการปรับขึ้นตามเงินเดือนครูภาครัฐ” (ออกอากาศวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าววิทยาศาสตร์

“กระทรวงไอซีที เตรียมสัมมนา Thailand ICT Alliance เพื่อระดมความคิดสร้างกลุ่ม พันธมิตร ร่วมนำไอซีที ผลักดันการพัฒนาประเทศในวันที่ 8 - 9 กรกฎาคมนี้ ที่โรงแรมมิราเคิล วิภาวดีรังสิต” (ออกอากาศวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนระบุผลการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการบริโภคพบ เยาวชนไทยสูบบุหรี่สูงถึง 35.9 เปอร์เซ็นต์ ตามด้วยการดื่มสุราและเสพยาบ้า” (ออกอากาศวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“ไทยหวังจดสิทธิบัตรข้าวหอมมะลิและไหมไทยในจีน คาดว่าจะได้ข้อสรุปภายในปีนี้” (ออกอากาศวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2548)

“นายสีวะ แสงมณี อธิบดีกรมการปกครอง ยืนยันถึงการห้ามนำบัตรสมาร์ตการ์ด จะเริ่มในวันที่ 6 ตุลาคมนี้ โดยเริ่มแห่งแรกที่อำเภอเมืองปัตตานี จากนั้นจะขยายไปยังอำเภอเมืองยะลา อำเภอเมืองนราธิวาส” (ออกอากาศวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าวเกษตรกรรม

“รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผย การเจรจาการค้าลำไยกับประเทศ จีนประสบความสำเร็จอย่างมาก โดยได้ออเดอร์ลำไยจากประเทศจีน 50,000 ตัน และลำไยสดอีก 20,000-30,000 ตัน ซึ่งจะมีการเซ็นสัญญากันในวันพุธหน้า” (ออกอากาศวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2548)

“รัฐบาลเร่งแก้ปัญหาตลาดล่องกองในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (ออกอากาศวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2548)

“ชาวบ้านที่ประสบปัญหาที่ดินทำกิน ในพังงา และกลุ่มแท็กซีมิเตอร์ จากภูเก็ต ปักหลักชุมนุม หน้าสถานี จัดประชุม ครม.สัญจรเพื่อรื้อยื่นหนังสือ ต่อนายกฯ วอน รัฐเร่งช่วยเหลือ” (ออกอากาศวันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2548)

“งาน “ราษฎร์ รัฐ ร่วมใจ สานน้ำพระทัยสู่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” เริ่มขึ้นแล้วในวันนี้ โดยลองกองจำนวนมหาศาล ถูกลำเลียงมายังท้องสนามหลวงตั้งแต่เช้ามืดที่ผ่านมา เพื่อเปิดขายให้กับประชาชนทั่วไป” (ออกอากาศวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าวสาธารณสุข

“อย.เรียกเก็บคืนนมผงคัดแปลงสำหรับทารก 4 ยี่ห้อดึงออกจากท้องตลาดแล้วหลังพบเชื้อจุลินทรีย์ทำให้เกิดโรคเอนเทอโรแบคเตอร์ ซากาซากิ” (ออกอากาศวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2548)

“รมว.สาธารณสุข กำชับ จ.ชัยนาทเฝ้าระวังพื้นที่เป็นพิเศษ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไข้หวัดนก” (ออกอากาศวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“กระทรวงสาธารณสุขเตือนประชาชนโรคที่มากับน้ำท่วม โดยเฉพาะโรคท้องร่วง” (ออกอากาศวันที่ 13 กันยายน พ.ศ.2548)

“กรมควบคุมโรคมั่นใจคุมไข้เลือดออกได้หลังระบาดในมาเลเซีย-สิงคโปร์” (ออกอากาศวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2548)

ข่าวกีฬา

“กอล์ฟพีจีเอ ทัวร์ รายการ ยู.เอส. แบงก์ แชมเปียนชิพ 1.(-20) เบน เครน (สหรัฐฯ) (62,65,64,69) 2.(-16) สกอตต์ เวิร์เพลงค์ (สหรัฐฯ) (64,65,64,71) 3.(-15) แซคแคมป์เบลล์ (สหรัฐฯ) (66,68,66,65) 4.(-14) เจฟฟ์ สลูแมน (สหรัฐฯ) (64,64,70,68) 5.(-13) สตีฟ เอลคิงตัน (ออสเตรเลีย) (65,70,64,68), คริส สมิธ (สหรัฐฯ) (64,67,65,71)” (ออกอากาศวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2548)

“ฟุตบอลกระชับมิตร เฟเยนูร์ด ชนะแฮร์ธ่าเบอร์ลิน 3-0, มิลตัน คีร์นส์ คอนสแตนซ์ แพ้ แอตเลติกโก มาดริด 0-3, วีล เบติส เสมอ มิลเดิลโบรช 0-0, แทมเวอร์ธ เสมอ แอสตัน วิลลา 2-2, ปอร์

ทสมัธ แพ้ อินเตอร์ มิลาน 0-2, คาร์ลฟีฟ แพ้ เวสต์บรอมวิช 0-2, เซวฟีลด์ เว้นเคย์ เสมอ แมนฯ ซิตี้ 1-1” (ออกอากาศวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“สรุปผลการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบคัดเลือก โซนยุโรป สโลวีเนีย แพ้ นอร์เวย์ 2-3 ไอร์แลนด์เหนือ ชนะอาเซอร์ไบจาน 2-0 เวลส์ แพ้อังกฤษ 0-1 โปแลนด์ ชนะ ออสเตรีย 3-2 บอสเนีย ชนะ เบลเยียม 1-0 เซอร์เบียฯ ชนะ ลิทัวเนีย 2-0 สวีเดน ชนะ บัลแกเรีย 3-0 ไอซ์แลนด์ แพ้ โครเอเชีย 1-3 ฮังการี ชนะ มอลดา 4-0 อันดอร์ร่า เสมอ ฟินแลนด์ 0-0 อาร์เมเนีย แพ้ เนเธอร์แลนด์ 0-1 โรมาเนีย ชนะ สาธารณรัฐเช็ก 2-0 จอร์เจีย เสมอ ยูเครน 1-1 แอลเบเนีย ชนะ คาซัคสถาน 2-1 ตุรกี เสมอ เคนมาร์ก 2-2 เอสโตเนีย ชนะ ลัตเวีย 2-1” (ออกอากาศวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2548)

“ผลฟุตบอลยูฟ่า แชมเปียนลีก รอบแบ่งกลุ่ม กลุ่มเอ บาร์เยิร์น มิวนิค เสมอ ยูเวนตุส 1-1 , ราปัด เวียนนา แพ้ คลีป บรุช 0-1 กลุ่มบี อาแจ็กซ์ อัมสเตอร์ดัม ชนะ ธนู 2-0 , สปาต้า ปราก แพ้ อาร์เซนอล 0-2 กลุ่มซี ฟานาธิไนกอส เสมอ บาร์เซโลน่า 0-0 , อูดีเนเซ่ เสมอ แวร์เดอร์ เบรเมน 1-1 กลุ่มดี แมนฯ ยูไนเต็ด เสมอ ลีลล์ 0-0 , บียาร์ริล เสมอ เบนฟีก้า 1-1” (ออกอากาศวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2548)

4.2 กระบวนการในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลวิจัยในกระบวนการผลิตข่าว การเรียบเรียง และการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก จำนวน 11 ท่าน ในเรื่องของการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหานำวิจัยออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. นโยบายในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง
2. เนื้อหาของข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอ
3. กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง

ประเด็นที่ 1 นโยบายในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง

นโยบายการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งของทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 นั้น จะต้องมีการคัดเลือกข่าวที่มีความสำคัญ และเป็นที่น่าสนใจใคร่รู้ของประชาชน โดยคำนึงถึงความ เป็นกลางในการนำเสนอ และความถูกต้องแม่นยำเป็นสำคัญ ข่าวที่ได้รับการนำเสนอ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย และหากมีคำสั่งให้รายงานข่าวใดก็ตามให้ปฏิบัติตามคำ

บังคับบัญชาโดยทันที และต้องดำเนินตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด อีกทั้งต้องนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์หน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายให้เรียบร้อย

“นโยบายเกี่ยวกับการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าว คือ วิ่งข่าวด่วน และข่าวประชาสัมพันธ์ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ นอกจากนั้นจะวิ่งข่าวที่มีเนื้อหา A+ ต่อรัฐบาล และกองทัพ โดยเมื่อรับนโยบายการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวมาแล้วจะรีบปฏิบัติทันที ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน คือ ต้องวิ่งข้อความที่มีความสำคัญไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อรัฐบาลและเกิดผลกระทบต่อกองทัพและประเทศ” (เหมือนฝัน ปรินจารย์, สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2549)

“ภาพรวม คือ จะนำเสนอข่าวที่ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ นำเสนอข่าวที่เป็นกลาง รวดเร็ว ถูกต้อง โดยเฉพาะข่าวที่เกี่ยวข้องกับทหารหรือกองทัพนำเสนอในทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางกองทัพที่จะให้ประชาชนเห็นว่ากองทัพช่วยเหลือประชาชน บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างไร เช่น เมื่อครั้งที่เกิดสึนามิหรือน้ำท่วมต่างๆ ทหารเรามีส่วนในการเข้าไปช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพความเสียหายหรือนำวิงของอุปโภคบริโภคเข้าไปแจกจ่ายประชาชน ตรงนี้ทางผู้บริหารมอบนโยบายให้กับทางช่อง 5 นำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับกองทัพช่วยเหลือประชาชนด้วย และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนส่วนบุคคล เราจะไม่นำเสนอข่าว...แต่ถ้าหากเกิดมีข่าวด่วนหรือสถานการณ์ที่ถูกเงิน เช่น เครื่องบินตก วินาศกรรม ลอนดอน เราก็สามารถสอดแทรกข่าวได้ตลอดเวลา ไม่จำเป็นต้องนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงหรือข่าวภาคค่ำเท่านั้น” (นภัสวันต์ กังวารจิตต์ สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2551)

โดยสรุปแล้ว นโยบายการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะมีความเป็นราชการสูง ดังนั้น จึงต้องดำเนินงานตามกฎหมาย กฏระเบียบ และขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ตลอดจนดำเนินงานตามสายการบังคับบัญชา กล่าวคือ เมื่อได้รับมอบหมายงานหรือรับคำสั่งให้ปฏิบัติงานต้องลงมือปฏิบัติงานโดยทันที ซึ่งข่าวที่นำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าวนั้น หลายครั้งพบว่า เป็นข่าวประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ โดยเมื่อได้รับคำสั่งแล้วให้นำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งให้ครบก่อน แล้วจึงค่อยนำเสนอข่าวประเภทอื่น ๆ ต่อเนื่องตามลำดับ ทั้งนี้ในการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะมีนโยบายที่เน้นความเป็นกลาง รวดเร็ว และถูกต้องเป็นสำคัญ นอกจากนี้ข่าวที่นำเสนอทุกประเภทต้องไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยด้วย

ประเด็นที่ 2 เนื้อหาของข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอ

ในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งหรือข่าวภาคปกตินี้เนื้อหาของข่าวที่นำเสนอถือว่ามี ความสำคัญมาก เพราะข่าวนั้น ๆ ควรเป็นข่าวที่มีความสำคัญและมีผลกระทบหรือเป็นประโยชน์ ต่อสังคมโดยรวม ซึ่งเนื้อหาของข่าวตัวอักษรวิ่งทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ที่ได้นำเสนอ นั้น ผู้ให้การสัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะไว้ ดังนี้

“ควรจะอยู่ในความสนใจของคนเป็นหลัก และมีผลกระทบต่อประชาชน เช่น โรค ไข้หวัดนก ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ เป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ข่าวที่อยู่ในความสนใจของกระแสโลก เช่น ข่าวการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ เพราะสหรัฐฯ เป็นประเทศมหาอำนาจที่ทั่วโลกต้องให้ความ สนใจอยู่แล้ว และมีผลประโยชน์กับประเทศไทย ข่าวที่มีผลกระทบกับประเทศหรือคนไทย ในต่างประเทศ บางทีก็มีเรื่องเกี่ยวกับคดีที่คนไทยไปอยู่ในต่างประเทศก็จะมี การขอให้ให้นำตัว ส่งกลับมาเมืองไทยเพื่อมาดำเนินคดี อย่างข่าวที่พี่น้องคนไทยในต่างประเทศต้องนำเสนอเพราะ เป็นเรื่องใกล้ตัว เราจะเน้นข่าวที่ใกล้ตัวและข่าวที่มีผลต่อประเทศไทยด้วย หรืออุบัติเหตุร้ายแรง ต่างๆ เช่น ราคาน้ำมันดิบมีราคาสูงขึ้น การปรับค่าเงินหยวนของจีน แผ่นดินไหวในเกาะสุมาตรา เครื่องบินตก พายุที่เข้าเมืองไทย หรือพายุที่รุนแรงในต่างประเทศและส่งผลกระทบต่อชีวิตคนหรือ ทรัพย์สินจำนวนมาก ซึ่งเป็นข่าวที่ประชาชนอยากรู้” (กุลวดี พัฒนลีลา, สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน 2549)

“ควรมีเนื้อหาทั้งหมด การเมือง เศรษฐกิจ ทหารฯลฯ” (วิวัฒน์ชัย ทับทิมทอง, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2549)

“เนื้อหาข่าวดำเนินตามนโยบายของสถานีฯ กล่าวคือ ต้องนำเสนอข่าวในเชิงบวกต่อการ ทำงานของรัฐบาล และข่าวที่เป็นความมั่นคงของทหาร คือ กองทัพบก เช่น ข่าวที่ให้ประชาชนได้ ทราบและเห็นว่ากองทัพบกมีส่วนในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของ ประชาชนในยามเกิดเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น รวมทั้งต้องไม่รายงานข่าวที่ กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐบาล ต่อกองทัพ และต่อประเทศชาติ ซึ่งข่าวที่นำเสนอ นั้น ต้องเป็นข้อเท็จจริง เป็นกลาง รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รองลงมาคือเสนอข่าวที่อยู่ในประเด็นของข่าวในแต่ละวัน เช่นวันนี้มีครม.ก็จะคัดเลือกว่า การเมืองเยอะหน่อย มันขึ้นอยู่กับประเด็นข่าวในแต่ละวัน ไม่ได้กำหนดตายตัวลงไป” (เอนก อุภินิหารพงษ์, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549)

“เนื้อหาข่าวที่ออกอากาศประจำวันกับข่าวที่ออกอากาศตัววิ่งมีการแปลเหมือนกัน เพียงแต่ข่าวตัววิ่งราย่อข่าวประจำวันให้สั้นลงเพื่อนำมาทำตัววิ่ง เพราะข่าวต่างประเทศไม่ค่อยมีความเคลื่อนไหวมากเหมือนข่าวในประเทศการคัดเลือกข่าวจึงเหมือนกัน” (สมลักษณ์ วัฒนศิริ, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

โดยสรุปแล้ว เนื้อหาของข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอขึ้นอยู่กับนโยบายของสถานีฯ และประเด็นของข่าวในแต่ละวัน ซึ่งนโยบายของทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้ให้นโยบายในการคัดเลือกและนำเสนอข่าว

ซึ่งทำให้ข่าวมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งข่าวควรเน้นให้ข่าวมีความสั้น กระชับ และถูกต้องแม่นยำ รวมทั้งมีการตรวจสอบคำสะกดไม่ให้พิมพ์ผิดหรือตกหล่นใด ๆ นอกจากนี้ ควรนำเสนอข่าว มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นหลัก หรือเหตุการณ์จริงที่อยู่ในความสนใจ มีความใกล้ชิด ตลอดจนเป็นข่าวที่ประชาชนใคร่ควรรู้เป็นสำคัญ

ประเด็นที่ 3 กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง

จากการสัมภาษณ์ สามารถแบ่งกระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งได้เป็น 2 ประเด็นคือการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวและการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง

การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าว

การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวมีช่องทางการคัดเลือกข่าวได้หลายวิธี คือ จากตัวบุคคลหรือจากคอมพิวเตอร์ ด้วยยุคปัจจุบันที่เป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้ คือ ดังนั้นอินเทอร์เน็ตมีบทบาทในการคัดเลือกข่าวที่รวดเร็วที่สุด และมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงานหรือธุรกิจขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงถึงองค์กรสื่อสารมวลชนด้วย ซึ่งในการผลิตข่าวหรือจัดทำข่าวของสื่อต่าง ๆ จะได้รับผลกระทบจากการอุบัติขึ้นของเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากแหล่งข่าวที่ทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ใช้ในการอ้างอิงนั้นไม่ได้มาจากเพียงทีมข่าวของทางสถานีหรือจากสำนักข่าวต่าง ๆ เป็นหลักเท่านั้น แต่มีการอ้างอิงข่าวจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ตที่มีความน่าเชื่อถือด้วย ดังรายละเอียดของผลการให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ข่าวจากเว็บไซต์มีความจำเป็นมากสำหรับข่าวตัววิ่งของช่อง 5 เพราะส่วนใหญ่เราคัดเลือกมาจาก เว็บไซต์ในInternet ทั้งนี้เลย ประมาณ 80 % มาจากในเว็บทั้งหมดเลย โดยปกติจะทำการคัดเลือกข่าวจากเว็บไซต์ต่อไปนี้ ได้แก่ www.manager.co.th (ผู้จัดการออนไลน์) www.innnews.co.th (สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น) www.komchadluek.com (คมชัดลึก) www.thainews70.com (ไทยนิวส์) www.prd.go.th (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์) www.itv.co.th (ไอทีวี) และ www.mcot.net (สำนักข่าวไทย) โดยเหตุที่เลือกเว็บไซต์ดังกล่าว เพราะข่าวมีความสั้นกะทัดรัด และเหมาะสมต่อการคัดเลือกไปเป็นข้อมูลตัววิ่ง” (วัฒนชัย ทับทิมทอง, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2549)

“ในการคัดเลือกแหล่งข่าวตามนโยบายของเราแล้วนั้น อย่างแรกต้องเป็นข่าวของเรา ก่อน เพราะเราต้องมั่นใจในผู้สื่อข่าวของเรา แต่คนของเราไม่สามารถทำข่าวได้ครอบคลุมหมด อย่างข่าวต่างประเทศเราไม่ได้ไปทำก็ต้องดูแหล่งข่าวที่เราได้มาว่าน่าเชื่อถือไหม โดยในกรณีที่คนของเราไม่ได้ทำข่าวเราต้องดูสื่ออื่นๆ อย่างในอินเทอร์เน็ตก็จะพิจารณาว่าเว็บไซต์ไหนมีความน่าเชื่อถือกว่ากัน ซึ่งมีจำนวนมาก ทั้งสำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์ ผู้จัดการออนไลน์ มติชน ข่าวดังเบรก หรือไอเอ็นเอ็น โดยเราจะคำนึงว่าข่าวนั้นต้องมีความผิดพลาดน้อยที่สุด ด้วยการเอามาเทียบกับข่าวของเราว่าถ้าข่าวของเรามีแล้วมันเหมือนกันไหม ทั้งนี้ เหตุผลในการคัดเลือกข่าวจากเว็บไซต์นั้น ๆ จะคำนึงถึงคุณภาพของข่าวเป็นหลัก เช่น ข่าวหนังสือพิมพ์จะมีข่าวปริมาณกับข่าวคุณภาพ หรือข่าวบันเทิง ซึ่งมันจะแบ่งกันโดยอัตโนมัติ เฉพาะข่าวที่เราวิ่งจะเป็นเฉพาะข่าวคุณภาพ ซึ่งอย่างน้อยแหล่งข่าวจากมติชนเราแน่ใจ ผู้จัดการออนไลน์เราแน่ใจ แต่มันก็ไม่ได้ถูกต้องหมดนะ แต่ได้ในเรื่องของความน่าเชื่อถือ อย่างไทยรัฐนี้ถ้าให้มองแล้ว ข่าวพวกอาชญากรรมจะแม่นยำ เหมือนมันวัดเกรดหนังสือพิมพ์เลยว่า หนังสือพิมพ์อาชญากรรมต้องเป็นไทยรัฐ เดลินิวส์ ที่ข่าวชาวบ้านหรืออาชญากรรมจะค่อนข้างแม่นยำ แต่ถ้าหนังสือพิมพ์คุณภาพอย่างมติชนจะเป็นการเมือง” (เอ็นดู อภิชาติวรพงษ์, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549)

“จะเลือกจากผู้สื่อข่าวของเราเป็นอันดับแรก รองลงมาก็เลือกจากเว็บไซต์ต่างๆ สุดท้ายจะเลือกจากหนังสือราชการภายใน ททบ.5 หรือ จากวาจาเชิงสั่งการ โดยเราต้องถามความคืบหน้ารายละเอียดจากผู้สื่อข่าว แล้วจึงพิมพ์ลงในตารางตัววิ่งก่อนเปิด Internet เข้าเว็บไซต์สื่อต่างๆ ซึ่งการคัดเลือกข่าวจากเว็บไซต์จะเลือกจากเว็บ www.innnews.co.th , www.manager.co.th, www.komchadluek.com, www.mcot.net, www.bangkokbiznews.co.th, เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์, เว็บไซต์ [titv](http://titv.com) เป็นหลัก แล้วจึงค่อยทำการคัดลอกลงในตารางสำหรับตัววิ่งข่าว โดย rewrite ข้อความ

ใหม่ให้ได้เนื้อหาคอบถ่วน ถูกต้อง แต่ก็มีข่าวจากใบสั่งมาบ้างเหมือนกันซึ่งเราต้องวังให้ครบด้วย เช่น ข่าวฝากประชาสัมพันธ์หน่วยงาน หรือกีฬาที่ทางกองทัพจัด” (เหมือนฝัน ปรึกษาจารย์, สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2549)

“โดยปกติข่าวต่างประเทศเราจะรับข้อมูลมาจาก CNN AP Reuters ซึ่งในการเลือกตัววัง มาเสนอเราจะใช้แหล่งข่าวจาก 4 แห่งนี้ แต่หลัก ๆ ของเราจะใช้ AP เพราะเรารับทั้งสกริปต์ และตัวเนื้อข่าวและภาพด้วย เพราะฉะนั้นเวลาที่เราจะแปลข่าวเราจะแปลจากสำนักข่าวที่มีภาพเป็น หลัก และเราก็จะเอาข่าวที่แปลมาทำข่าวสั้นๆเป็นตัวอักษรวังด้วย เพราะข่าวที่เราเลือกมาแปลนี้จะ เป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจอยู่แล้ว และตัววังเราก็ต้องเลือกตัววังที่น่าสนใจเหมือนกันซึ่งมันจะ สอดคล้องกัน ซึ่งเราได้ข้อมูลเป็น Wild (ไวค้) Service ซึ่งทางข่าวต่างประเทศของเราไม่ได้มาจาก ข่าวในอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก แต่ทางเราจะเอาข่าวที่แปลจากสำนักข่าวต่างประเทศเป็นหลัก มากกว่า” (กุลวดี พัฒนลีลา, สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน 2549)

“ส่วนใหญ่เราจะคัดเลือกข่าวกีฬามาเป็นตัววังจากหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ต่าง ๆ โดยหลัก ๆ จะมีอยู่ 3 เว็บ คือ www.siamsport.co.th (สยามสปอร์ต) www.siamkeela.com (สยาม กีฬา) ซึ่งทั้งสองเว็บนี้จะมีการสรุปผลกีฬาไว้ให้เป็นหลัก นอกจากนั้นยังสามารถเช็คผลระหว่าง การแข่งขันที่อัปเดต หรือ Live Score ผลฟุตบอล ผลเทนนิสได้ด้วย และเว็บที่ 3 จะเป็น Official Website ของการแข่งขันนั้น ๆ อย่าง PGA จะเข้าเว็บไซต์ Official ของ PGA เอง หรือเว็บไซต์ FBP ของเทนนิส หรือเข้าเว็บ www.soccer.net/live ที่เป็นเรื่องของผลฟุตบอลอัปเดต ทั้งนี้ ส่วนตัวจะ รู้สึกเห็นด้วยอย่างมากที่สุดกับการนำเทคโนโลยีทางค่านอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการคัดเลือกข่าว เพราะเว็บภาษาไทยเอง ไม่ว่าจะเป็นสยามสปอร์ตหรือสยามกีฬา ถือเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมข่าวกีฬา เกือบจะทั้งหมดทุกประเภท เพราะฉะนั้นจะมีความสมบูรณ์อยู่แล้ว และค่อนข้างที่จะอัปเดต ยกเว้น ในบางการแข่งขันซึ่งเราอยากรู้รายละเอียดเพิ่มเติมจะใช้เว็บไซต์ต่างประเทศ เว็บไซต์ที่เลือกมาจะ เน้นหลัก ๆ คือ เรื่องรายงานผลการแข่งขัน ส่วน Official Website ที่เราจะเข้าไปดูนั้นเพื่อจะหา รายละเอียดประกอบ หรือว่ามีเรื่องของรายละเอียดอื่น ๆ ของการแข่งขันนั้น ๆ โดยมากเว็บไซต์ ทั่วไปจะเน้นบุคคลที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป ดังนั้น หลายครั้งที่นักกีฬาไทยเรานั้นผลงาน ไม่ได้โดดเด่นก็จะไม่ได้รับการพูดถึงในเว็บเหล่านั้น แต่ว่าถ้าเป็นเว็บไซต์ทางการของการแข่งขัน เลยก็จะมิข้อมูลของทุกคน เพราะฉะนั้นเราจะได้รายละเอียดมากที่สุด” (จิตรจรรยา เพิ่มภัทร, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2549)

“การนำเทคโนโลยีทางด้านอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการคัดเลือกข่าวนั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะง่าย สะดวก รวดเร็ว และใช้เปรียบเทียบข่าวจากหลายสำนักได้ โดยเว็บไซต์ที่ใช้ในการคัดเลือกข่าวนั้นมีจำนวนมาก คือ www.innnews.co.th (สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น) www.manager.co.th (ผู้จัดการออนไลน์) www.komchadluek.net (หนังสือพิมพ์คมชัดลึก) www.mcot.net (สำนักข่าวไทย) www.bangkokbiznews.co.th (หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ) เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์หรือเว็บไซต์สถานีโทรทัศน์ itv เป็นต้น โดยเหตุที่เลือกเว็บไซต์นั้นในการคัดเลือกข่าว เพราะข่าวรวดเร็ว ถูกต้อง มีความแม่นยำ” (สรายุส พุทธคุณ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2550)

“ช่องทางที่คัดเลือกเราจะเลือกข่าวจากผู้สื่อข่าวก่อน แล้วค่อยเลือกตามเว็บไซต์ แล้วเช็คความถูกต้องของเนื้อหาข่าวด้วย เช่น ข่าวจากต่างจังหวัดเราจะได้จากตัวผู้สื่อข่าวที่อยู่ประจำศูนย์ข่าวอันนี้จะมีการโทรศัพท์กลับไปสอบถามให้แน่ใจ เช่น ข่าวสถานการณ์ภาคใต้ เป็นต้น หรือข่าวจากเว็บไซต์ก็จะเลือกเว็บที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น กรมประชาสัมพันธ์, ผู้จัดการ, มติชน, สำนักข่าวไทย, อ.ส.ม.ท. เป็นต้น เพราะข่าวที่อยู่บนเว็บก็คือข่าวที่นักข่าวไปทำข่าวมาแล้วมานำเสนอบนเว็บไซต์ สามารถตรวจสอบได้ แต่บางวันผู้สื่อข่าวไม่มีข่าวมาให้ก็ต้องหาจากในเว็บเป็นหลัก โดยเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ข่าวจะมีน้อย เพราะเป็นวันหยุดคนทำการเมืองหรือภาคธุรกิจไม่มีการเคลื่อนไหว แต่ข่าวที่นำมาทำตัววิ่งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวจากเว็บไซต์มากที่สุด” (สมยศ กัลป์วิชา, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2551)

“ส่วนช่องทางในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันนั้น ก่อนข้างจะเป็นบุคคลก่อน แต่ถ้ามีเหตุการณ์ด่วนก็ต้องนำเสนอเหตุการณ์ก่อน เช่น ถ้าเกิดไฟไหม้ จะเอาบุคคลนำไปไม่ได้ ถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้ที่ไหนก็ต้องเอาเหตุด่วนแล้วก็บุคคล” (นภัสวันต์ กังวารจิตต์ สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2551)

โดยสรุปแล้ว การรวบรวมข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ส่วนใหญ่จะเลือกช่องทางในการรวบรวมจากบุคคลเป็นอันดับแรก แต่การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวจากเว็บไซต์มีความจำเป็นมาก โดยส่วนใหญ่แล้วการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมักจะมีการใช้แหล่งข่าวจากอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก เพราะว่าสะดวกรวดเร็ว และสามารถเปรียบเทียบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหาข่าวได้โดยไว อย่างไรก็ตาม ข่าวบางประเภทอาจได้มาจากสำนักข่าวโดยตรง ได้แก่ ข่าวต่างประเทศ เพราะมีการซื้อข่าวโดยตรงจากสำนักข่าวระดับโลก

การคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่ง

การคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งเพื่อใช้ในการนำเสนอข่าวใด ๆ ก็ตามของสื่อมวลชนย่อมต้องมีกระบวนการเริ่มต้นก่อนที่จะมีการนำเสนอข่าว และยิ่งในปัจจุบันที่เป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information) ข่าวสารต่าง ๆ มีจำนวนมากมายและหลั่งไหลเข้ามาในเวลาพร้อม ๆ กัน ฉะนั้น กระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญนั่นคือ กระบวนการคัดเลือกข่าว ซึ่งข่าวตัวอักษรวิ่งมีกระบวนการตามผลสัมฤทธิ์ดังต่อไปนี้

“คนเลือกข่าวคือ บก.ข่าวประจำวัน โดยจะต้องทำการคัดเลือกข่าวทั้งข่าวออกอากาศปกติ และตัววิ่งข่าวด้วย โดยเขาจะคัดเลือกข่าวโดยดูว่าข่าวไหนมีความน่าสนใจ และเลือกมาแจกจ่ายให้แปล เมื่อแปลเสร็จก็ส่งมาตรวจและทำการย่อข่าวเพื่อนำมาทำตัววิ่ง” (สมลักษณ์ วัฒนศิริ, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

“เราจะดูว่าข่าวมีคุณค่า น่าจะเสนอให้คนดู เราดูตรงนั้นมากกว่า เราเป็นสื่อต้องเสนอข่าวสาร ซึ่งดูว่าน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อคนดู เราจะเอาหมด แต่มีปัญหบ้าง คือ บางวันก็ไม่มีข่าวเข้ามา ต้องใช้ข่าวต่างประเทศมาใส่” (วัฒนชัย ทับทิมทอง, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2549)

“ขั้นตอนในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันนั้น จะใช้วิจารณ์ภายในส่วนตัวในการเป็น บก.ประจำวันในวันนั้นว่า วันนั้นมีข่าวอะไรเป็นจุดยืนของข่าวในวันนั้นบ้าง หรือเป็นไฮไลท์ของข่าวในวันนั้น” (เอ็นดู อภิชาติวรพงษ์, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549)

“วิ่งข่าวด่วน และข่าวประชาสัมพันธ์ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ วิ่งข่าวที่มีเนื้อหา A+ ต่อรัฐบาล และกองทัพ และต้องปฏิบัติทันที ส่วนการคัดเลือกข่าวนั้นต้องเลือกตามประเด็นที่ผู้สื่อข่าว ชอง 5 ส่งเข้ามาเป็นอันดับแรก แล้วจึงเลือกตามเว็บไซต์ต่างๆ โดยต้องคัดเลือกข่าวเชิงบวกต่อ รัฐบาล ไม่สร้างผลกระทบต่อสังคมหรือ ส่วนรวมหรือประเทศชาติ ต้องเน้นข่าวแสดง “รู้รัก สามัคคี” ไม่ก่อให้เกิดการแตกแยก และข่าวประชาสัมพันธ์ตามสั่ง อันนี้ต้องวิ่งห้ามลืมเด็ดขาด” (เหมือนฝัน ปรินาจารย์, สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2548)

“หลักเกณฑ์สำคัญในการคัดเลือกข่าว คือ ต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ผู้ชม และรองลงมา คือ ความทันเหตุการณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของผลการแข่งขันซึ่งคนดูอยากจะรู้ โดยขั้นตอนในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอ นั้น

จะเน้นเรื่อง Event เป็นหลัก อย่างกีฬาใหญ่ ๆ ฟุตบอลต่างประเทศจำพวกพรีเมียร์ลีก บุนเดสลีก้า ลาลีก้าสเปน และกัลโชเซเรีย เอ อิตาลี 4 ลีกหลัก ๆ นี้ต้องมีการรายงาน แต่ว่าหลังจากนั้นจะมี โคปปาอิตาเลีย Event รอง ๆ ลงไป คือ ลีกเอิงฝรั่งเศส ก็ให้สัดส่วนความสำคัญถัดไป บางวันมีหรือ อาจไม่มีก็ได้ แต่พื้นที่หลัก ๆ ของฟุตบอลต้องให้ 4 ลีกหลักนี้ นอกจากนี้ ในเรื่องของการแข่งขัน กอล์ฟก็เช่นกัน จะเน้นรายการเมเจอร์เป็นหลัก เป็นรายการใหญ่ซึ่งมีนักกอล์ฟระดับโลก ซึ่งมันมี Ranking ของมันอยู่แล้ว ส่วนใหญ่ปฏิทินกีฬาที่จัดในแต่ละรายการจะไม่ตรงกันหรอก แต่ถ้าใน กรณีที่มีการแข่งขันตรงกัน เราก็เลือกรายการใหญ่เป็นหลัก เช่น มาสเตอร์ซีรีส์ หรือแกรนด์สแลม ซึ่งระหว่างที่มาสเตอร์ซีรีส์ หรือแกรนด์สแลมแข่งอยู่รายการอื่นๆ หรือศึกโอเพ่นทัวร์ก็ไม่ได้เปิดทำการแข่งขัน จึงยากที่จะซ้ำซ้อนกัน” (จิตรจรรยา เพิ่มภัทร, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2549)

“กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุ โทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะพิจารณาจากประเด็นที่ผู้สื่อข่าว ช่อง 5 ส่งเข้ามา ข่าวต่าง ๆ ที่ได้จาก เว็บไซต์ต่าง ๆ คัดเลือกข่าวเชิงบวกต่อรัฐบาล ไม่สร้างผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมหรือ ประเทศชาติ การเน้นข่าวแสดง “รู้จัก สามัคคี” ไม่ก่อให้เกิดการแตกแยก และข่าวประชาสัมพันธ์ ตามสั่ง (ต้องวิ่ง) โดยหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งนั้นจะนำเสนอรายงานเหตุการณ์ สำคัญ รายงานสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในประเด็นต่าง ๆ (นายกรัฐมนตรี) ข่าวประชาสัมพันธ์ตามที่ ผู้บังคับบัญชาสั่ง และข่าวเชิงบวกต่อรัฐบาล โดยมีช่องทางในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอ ในช่วงข่าวเที่ยงวันจากผู้สื่อข่าว จากเว็บไซต์ต่างๆ จากหนังสือราชการภายใน ททบ. และจากวาจา เชิงสั่งการ ทั้งนี้ ขั้นตอนในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวัน นั้น จะถามความคืบหน้ารายละเอียดจากผู้สื่อข่าว แล้วพิมพ์ลงในตารางตัววิ่ง จากนั้นก็ทำการเปิด อินเทอร์เน็ตเข้าเว็บไซต์สื่อต่าง ๆ และทำการคัดลอกลงในตารางสำหรับตัววิ่งข่าว โดย rewrite ข้อความใหม่ให้ได้เนื้อหาครบถ้วนถูกต้อง” (สราวุธ พุทธคุณ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2550)

“หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวต้องไว และดูข่าวที่เกิดในวันนั้น ว่าประเด็นของข่าวใน วันนั้นเป็นสำคัญ และตามนโยบายของสถานีมาก่อนเป็น อย่างแรก ต้องเป็นข่าวของเราก่อน เพราะ คนที่ไปทำ ต้องมี ความมั่นใจในข่าวเราก่อน แต่ถ้าข่าวต่างประเทศต้องดูที่แหล่งข่าวที่ได้มาว่า แน่นนอนเปล่า แต่ส่วนใหญ่แล้วถ้าเราไม่ได้ทำเองต้องดูสื่ออื่นๆ ในอินเทอร์เน็ต ดูว่าอันไหนที่ น่าเชื่อถือ มีเยอะเยอะทั้งสำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์ ผู้จัดการ มติชน ข่าวต้นขั้วโมง (link break) ที่โปรโมทเข้าเนื้อหาข่าว หรือไอเอ็นเอ็นเอ็น คือ เมื่อดูแล้วว่าข่าวของเรามีความผิดพลาดน้อย

ที่สุดก็นำมาเทียบกับข่าวของเราที่มีทำแล้วว่ามีเหมือนกันไหม” (นภสวัณต์ กังวารจิตต์ สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2551)

“จะเลือกเฉพาะข่าวที่อยู่ในกระแสของวันนั้นๆ โดยเฉพาะถ้าข่าวนั้นมีเยอะมากๆ ก็เลือกให้ดูเนื้อหาข่าว เช่น ข่าวการเมือง ถ้าเป็นเรื่องนายกรัฐมนตรีเหมือนกันก็ให้ดูที่ประเด็นข่าวว่าอันไหนอยู่ในกระแสมากกว่า มีผลกระทบต่อประเทศชาติ ประชาชน เป็นต้น แต่ถ้าเป็นข่าวด่วนให้วิ่งได้โดย แต่ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข่าวก่อน” (สมยศ กัลป์วิชา, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2551)

โดยสรุปแล้ว กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งจะเป็นหน้าที่หลักโดยตรงของบรรณาธิการข่าวว่าจะเลือกนำเสนอข่าวประเด็นใดบ้าง ซึ่งหลักในการคัดเลือกข่าวที่สำคัญ คือ ต้องเป็นข่าวด่วน ข่าวที่มีความสำคัญ และอยู่ในความสนใจของประชาชน โดยแหล่งข่าวที่สำคัญอันดับแรก คือ ข่าวที่มาจากทีมข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ที่ได้ออกไปจัดทำ ซึ่งหากมีประเด็นข่าวที่ไม่ครอบคลุมหรือขาดตกประเด็นข่าวที่สำคัญ ๆ ไปแล้ว ตลอดจนต้องการเปรียบเทียบความถูกต้องของเนื้อหาข่าว จึงจะมีการค้นหาหรือตรวจสอบเนื้อหาข่าวจากแหล่งข่าวอื่น ๆ รองลงมาคือ การคัดเลือกข่าวเว็บไซต์ของสำนักข่าวต่าง ๆ ก่อนที่จะนำข่าวนั้น ๆ มาเข้ากระบวนการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าวต่อไป

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุป กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ได้ดังนี้

ขั้นตอนการรวบรวมข่าว (Gathering) ในการรวบรวมข่าวนั้น ทางฝ่ายข่าวของทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้ให้ผู้สื่อข่าวเป็นผู้รวบรวมข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ หรือบรรณาธิการข่าวตัวอักษรวิ่งเป็นผู้รวบรวมข่าวจากทางเว็บไซต์เอง ซึ่งแหล่งข่าวต่างๆ ที่จะนำมาใช้ประกอบในการเขียนข่าวว่าประกอบด้วยหลากหลายแหล่งที่มา ดังนี้

1. บุคคล หมายถึงบุคคลในเหตุการณ์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ร่วมในเหตุการณ์ หรือผู้ได้รับผลกระทบ โดยอาศัยการสัมภาษณ์ (Interview) ขณะที่ผู้สื่อข่าวเดินทางไปรวบรวมรายละเอียดในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ การสัมภาษณ์เป็นวิธีการที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงและเชื่อถือได้ โดยเฉพาะการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนร่วม หรือผู้เห็นเหตุการณ์ เช่น การสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรี เรื่องการปรับ ครม. เป็นต้น

2. พื้นที่เกิดเหตุการณ์ โดยอาศัยหลักการสังเกตการณ์ (direct observation) ของผู้สื่อข่าว การสังเกตการณ์ในพื้นที่เกิดเหตุการณ์จะทำให้ผู้สื่อข่าวได้ เป็นต้น

3. สำนักข่าว (news agencies) สำนักข่าวทำหน้าที่รวบรวมและส่งข่าวให้กับสมาชิก ซึ่งสำนักข่าวในประเทศ ได้แก่ สำนักข่าวไทย ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ฯลฯ หากข่าวนั้นเป็นข่าวที่ได้มาจากสำนักข่าว ผู้สื่อข่าวจะทำหน้าที่เป็นผู้เรียบเรียงข่าว และในกรณีเป็นข่าวที่ได้จากสำนักข่าวต่างประเทศ ผู้สื่อข่าวทำหน้าที่แปลและเรียบเรียงข่าวใหม่

4. สำนักโพล (Pollster) โพลเป็นการสำรวจความคิดเห็นของคนต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ขณะนั้นอย่างเป็นระบบโดยกลุ่มบุคคลหรือสถาบันต่างๆ ได้สำรวจขึ้น เช่น เอแบคโพล (ABAC Poll) ของสำนักวิจัยเอแบคโพลมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สวนดุสิตโพลของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ฯลฯ ซึ่งขอค้นพบหรือข้อมูลจากการสำรวจดังกล่าวเป็นแหล่งข่าวที่ผู้สื่อข่าว (ทุกสื่อ) ให้ความสนใจ และนำมาเสนอเป็นข่าวเสมอ โดยเฉพาะช่วงเลือกตั้ง หรือช่วงที่มีประเด็นปัญหาของสังคม

การนำเอาผลของการสำรวจประชามติมาใช้ ผู้สื่อข่าวควรใช้อย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะผลของการสำรวจที่ให้ข้อมูลว่า คนจะตัดสินใจอย่างไรต่อประเด็นนั้น ในขณะที่ทำการสำรวจแต่เมื่อถึงวันที่ต้องตัดสินใจจริงๆ คนอาจเปลี่ยนใจไม่ทำตามการตัดสินใจในครั้งแรกได้ และผลของการสำรวจที่เป็นการชี้นำสังคมที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งควรให้ข้อมูลกับผู้ชมเกี่ยวกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ความคลาดเคลื่อน และระบุว่าการสำรวจเป็นเพียงข้อเสนอแนะเป็นการทำนาย หรือการคาดคะเนความคิดเห็นโดยภาพรวมเท่านั้น

5. ผู้สื่อข่าวท้องถิ่น (Stringers) ผู้สื่อข่าวท้องถิ่นเป็นแหล่งข่าวที่ทำหน้าที่ ในการรายงานข่าวในภูมิภาคที่ผู้สื่อข่าวท้องถิ่นดูแลอยู่เข้ามายังสถานี หรือสำนักข่าว เช่น ศูนย์ข่าวจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

6. สื่อมวลชนแขนงอื่น โดยการติดตามความเคลื่อนไหวของสื่อมวลชนด้วยกัน เช่น หนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์อื่น ซึ่งจะทำให้ผู้สื่อข่าวได้ประเด็นหรือข้อมูลในการเขียนข่าว

7. แหล่งข่าวที่เป็นนักประชาสัมพันธ์หน่วยงานต่างๆ นักประชาสัมพันธ์เป็นแหล่งข่าวสำคัญของผู้สื่อข่าว เพราะนักประชาสัมพันธ์จะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข่าว และจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในรูปแบบของข่าวแจก (Press Releases) ซีดีรอม (CD-Rom) การประชุมแถลงข่าว (Press Conference or News Conference) จัดสัมภาษณ์พิเศษ จัดนิทรรศการ และจัดให้เข้าชมกิจการ (Press Tour) ฯลฯ เพื่อให้ข้อมูลสำหรับการเขียนข่าวแก่ผู้สื่อข่าว ดังนั้นแหล่งข่าวที่เป็นประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆ จึงเป็นแหล่งข่าวอีกแหล่งหนึ่ง

8. ห้องสมุด เป็นสถานที่ที่ใช้ในการค้นคว้า/วิจัย ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ใช้เป็นฐานข้อมูลในการเขียนข่าว ซึ่งอาจได้มาจากรายงาน เอกสาร และข้อมูลที่หน่วยงานต่างๆ จัดทำขึ้น เช่น

รายงานการประชุม หรือมติคณะรัฐมนตรี ฯลฯ รวมทั้งข้อมูลที่อ้างอิงได้อื่นๆ เช่น ข่าวตัดจากหนังสือพิมพ์ (Newspaper Clippings) ฯลฯ ซึ่งผู้สื่อข่าวอาจได้ข้อมูลเหล่านี้จากห้องสมุด นอกเหนือจากการค้นคว้า / วิจัยข้อมูลที่ได้จากห้องสมุดนั้น ผู้สื่อข่าวอาจค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา เกี่ยวข้องกับข่าว เช่น หนังสือที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เอกสารงานวิจัยต่างๆ เป็นต้น

9. อินเทอร์เน็ต ในการค้นคว้า / วิจัยนั้น ในขั้นตอนนี้ บรรณาธิการข่าวตัวอักษรวิ่งจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเอง โดยค้นหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจเป็นบริการทางอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย เพียงให้คำสำคัญ โปรแกรมค้นหาก็จะทำการค้นหาให้

นอกจากนี้แหล่งข่าวที่เป็นสำนักข่าว สำนักโพลต่างๆ และสื่อมวลชนแขนงอื่นๆ ทั้งในประเทศไทยเอง และต่างประเทศที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ต่างก็มีเว็บไซต์เป็นของตนเอง เช่น เว็บไซต์ในประเทศไทย ได้แก่ <http://www.mcot.or.th> ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย, <http://www.itv.co.th> ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี, <http://www.abacpoll.com> ของสำนักวิจัยเอแบคโพล, <http://www.tfrc.co.th> ของเว็บไซต์ภายในโพลศูนย์วิจัยกสิกรไทย, <http://www.foxnews.com> ของสำนักข่าว FOX NEWS สหรัฐอเมริกา <http://www.gallup.com> ของแกลดลอปโพล, <http://www.innnews.co.th> ของสำนักข่าว ไอเอ็นเอ็น <http://www.manager.co.th> ของผู้จัดการออนไลน์ www.komchadluek.net ของหนังสือพิมพ์คมชัดลึก <http://www.mcot.net> ของสำนักข่าวไทย, <http://www.bangkokbiznews.co.th> ของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, <http://www.prd.go.th> เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์, <http://www.siamsport.co.th> ของหนังสือพิมพ์สยามสปอร์ต ฯลฯ ทั้งนี้เว็บไซต์เหล่านี้เป็นแหล่งข่าวที่ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวตัวอักษรวิ่งใช้ค้นคว้าหาข้อเท็จจริงได้

โดยสรุปแล้ว บรรณาธิการข่าวตัวอักษรวิ่งเป็นผู้กำหนดประเด็นข่าว แล้วให้ผู้สื่อข่าวไปทำหน้าที่ในเก็บการรวบรวมข่าว โดยการแสวงหาและรวบรวมเรื่องราวข้อเท็จจริงต่างๆ จากแหล่งข่าวต่างๆ หลังจากผู้สื่อข่าวได้รวบรวมข่าวมาแล้ว จากนั้นจึงส่งต่อไปยังห้องข่าว และโต๊ะข่าว ผู้สื่อข่าวหรือนักข่าวซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่รวบรวมเหตุการณ์หรือให้ได้มาซึ่งข่าว โดยยึดหลักเกณฑ์คุณค่าของข่าว ในการรวบรวมข้อเท็จจริงของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วนำมาส่งให้บรรณาธิการข่าว เพื่อให้บรรณาธิการข่าวตัวอักษรวิ่งพิจารณาและคัดเลือกข่าวอีกทีหนึ่งว่าจะเลือกนำเสนอข่าวอะไรบ้าง ในขณะที่บรรณาธิการตัวอักษรวิ่งจะรวบรวมข่าวจากเว็บไซต์ต่างๆ ด้วยตนเอง ส่วนข่าวต่างประเทศจะมีสำนักข่าวที่ซื้อลิขสิทธิ์เป็นฝ่ายส่งข่าวพร้อมภาพข่าวมาให้ เช่น และสำนักข่าวระหว่างประเทศ เช่น สำนักข่าวเอพี (AP : Associated Press) สำนักข่าวยูพีไอ (UPI : United Press International) ของสหรัฐอเมริกา และสำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) ของอังกฤษ เป็นต้น

ตารางที่ 4.2 ตัวอย่างเว็บไซต์สำนักข่าวต่างๆ ที่บรรณาธิการข่าวใช้เป็นช่องทางในคัดเลือกข่าวเพื่อนำมาคัดเลือกเป็นข่าวตัวอักษรวิ่ง

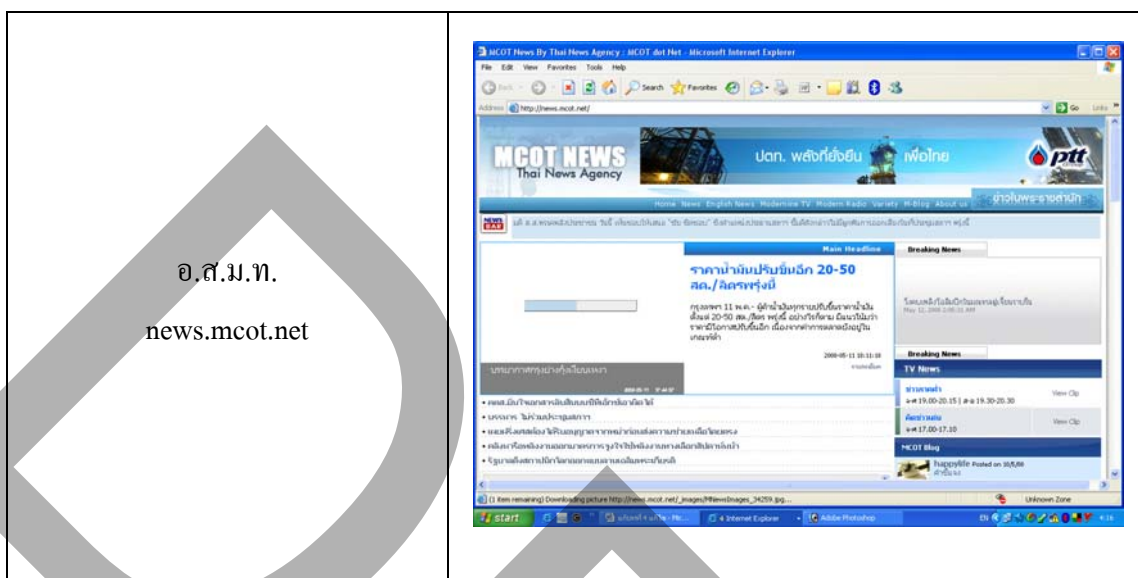
<p>สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์ thainews.prd.go.th</p>	 <p>A screenshot of the thainews.prd.go.th website displayed in Microsoft Internet Explorer. The page features a purple header with the logo and name 'สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์' and the URL 'http://thainews.prd.go.th'. The main content area includes a search bar, a news article with a video player, and a sidebar with 'English News' and other news items.</p>
<p>กรมประชาสัมพันธ์ www.prd.go.th</p>	 <p>A screenshot of the www.prd.go.th website displayed in Microsoft Internet Explorer. The page has a blue header with the logo and name 'กรมประชาสัมพันธ์' and the URL 'www.prd.go.th'. The main content area includes a news article with a photo and a sidebar with 'English News' and other news items.</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

<p>หนังสือพิมพ์สยามสปอร์ต www.siamsport.co.th</p>	
<p>หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ www.manager.co.th</p>	
<p>สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น www.innnews.co.th</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ขั้นตอนการคัดเลือกข่าว (Selection)

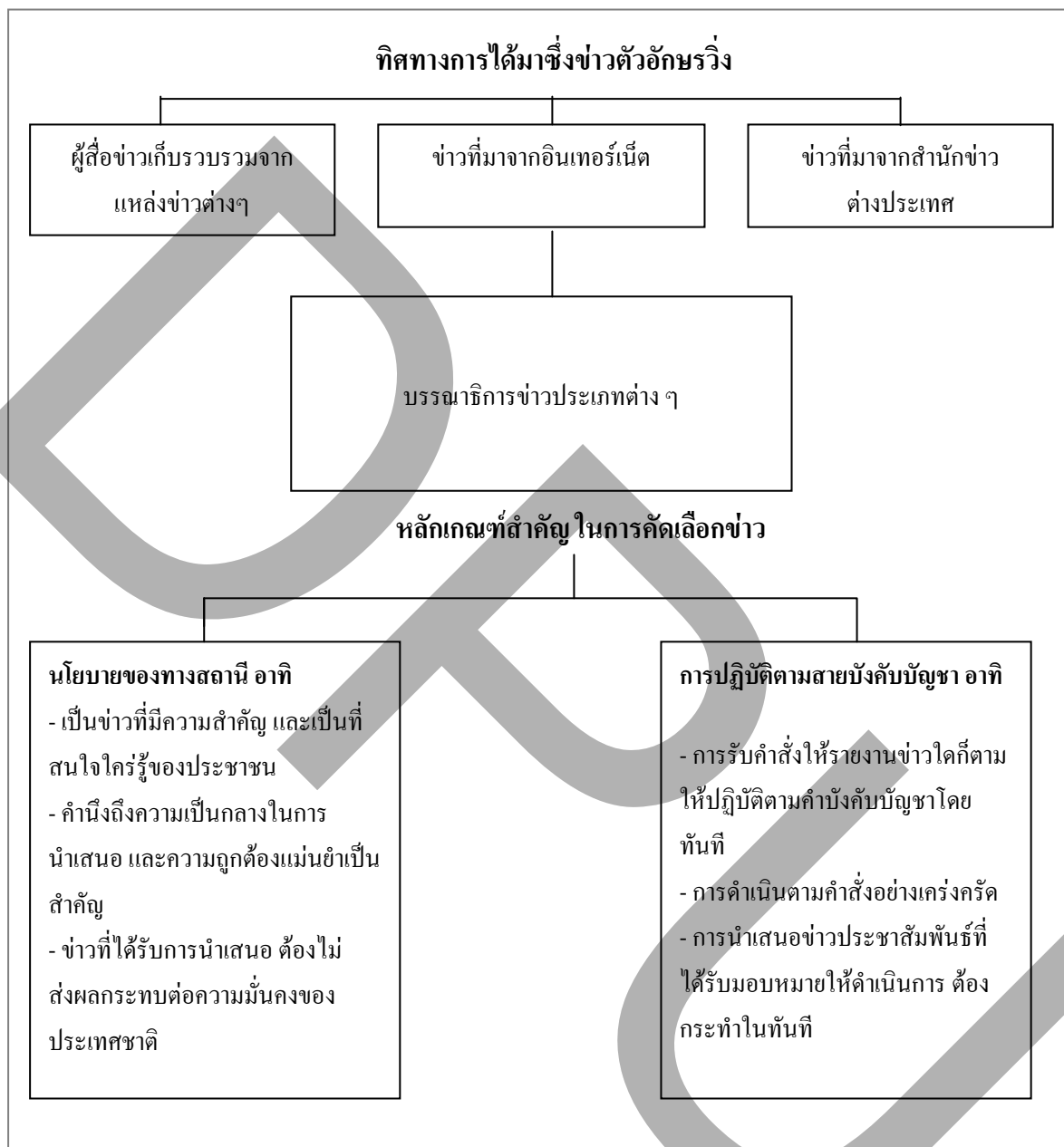
หลังจากที่มีการรวบรวมข่าวมาแล้ว บรรณาธิการจะทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวและจัดลำดับข่าวอีกทีหนึ่ง โดยกระบวนการนี้จะเริ่มขึ้นหลังจากผู้สื่อข่าวส่งข่าวเข้าไปห้องข่าว ต่อจากนั้นข่าวจะถูกเลือกโดยบรรณาธิการข่าว ซึ่งมีหน้าที่จะเลือกข่าวไหน เพื่อจะผลิตเป็นข่าวที่จะสมบูรณ์ต่อไปโดยพิจารณาประเด็นสำคัญของข่าว อาจมีการเรียบเรียงข่าวเสียใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบที่องค์กรข่าวกำหนดไว้ หรือที่เรียกว่า House Style มีการขีดเคลดตัดต่อข้อความให้มีความสละสลวยกระทัดรัด หรือตัดตอนรายละเอียดบางตอนสั้นลงจนกระทั่งถึงขั้นตัดสินใจเสนอข่าวออกไปยังผู้ชม ผู้ทำหน้าที่คัดเลือกข่าวนี้นี้จึงเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) ที่สำคัญเพราะเป็นผู้ควบคุมการไหลผ่านของข่าว (News Flow) โดยตรง ขั้นตอนการคัดเลือกข่าว (Selection) จัดเป็นขั้นตอนที่ให้ความสำคัญกับผู้ชม ต่างจากขั้นตอน การรวบรวมข่าวที่ให้ความสำคัญกับแหล่งข่าว

โดยสรุปแล้ว การคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งข่าวผู้ที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวคือบรรณาธิการข่าวประจำวัน จะเลือกข่าวจากผู้สื่อข่าวของทางสถานีเป็นอันดับแรก แล้วจึงทำการคัดเลือกตัวอักษรวิ่งข่าวจากแหล่งข่าวทางเว็บไซต์ถือว่ามีความจำเป็นมาก ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้ว การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมักมีการใช้แหล่งข่าวจากผู้สื่อข่าวและอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก เพราะว่าสะดวกรวดเร็ว และสามารถเปรียบเทียบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหาข่าวได้โดยไว อย่างไรก็ตาม

ข้าวบางประเภทอาจได้มาจากสำนักข้าวโดยตรง ได้แก่ ข้าวต่างประเทศ เพราะมีการซื้อข้าวโดยตรงจากสำนักข้าวระดับโลก แต่ก็มีบ้างที่ข้าวจะมาจากคำสั่ง เช่น ข้าวประชาสัมพันธ์งานกีฬา เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล ผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปถึงภาพรวมของกระบวนการคัดเลือกข้าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ได้ ดังแผนภาพด้านล่างนี้

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงแผนผังกระบวนการคัดเลือกข้าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

จากแผนภูมิที่ 4.2 อธิบายได้ว่า กระบวนการในการคัดเลือกข้าวตัวอักษรวิ่ง จะเริ่มจากการที่บรรณาธิการข้าวประเภทต่าง ๆ จะทำการคัดเลือกข้าวจากแหล่งข้าวต่าง ๆ ที่ได้มา นั่นคือ ข้าวที่มาจากทีมข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เอง ข้าวที่มาจากแหล่งข่าวทางอินเทอร์เน็ต และข้าวที่มาจากนักข่าวต่าง ๆ โดยตรง จากนั้นบรรณาธิการข้าวจะทำการคัดเลือกข้าวโดยใช้

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวจากนโยบายของทางสถานี และการปฏิบัติตามสายงานการบังคับบัญชา เช่น นโยบายกานำเสนอข่าวที่มีความสำคัญ และเป็นที่น่าสนใจใคร่รู้ของประชาชน หรือการปฏิบัติตามสายการบังคับบัญชาให้ดำเนินการเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น โดยมีการแยกแยะประเภทของข่าวก่อนแล้วจึงนำมาข่าวที่แยกไว้มาดูว่าข่าวไหนมีผลกระทบกับประชาชนมากกว่าก็จะนำเสนอ

4.3. กระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอ

ในการศึกษาถึงกระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอ ผู้วิจัยสามารถจำแนกข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

จากการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบรายการและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มบุคคลและศึกษาข้อมูลจากเทปที่บันทึกการออกอากาศรายการตัวอักษรข่าวในช่วงข่าวเที่ยงวันทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ในช่วงระยะเวลา 4 เดือน คือ กรกฎาคม – ตุลาคม 2548 ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 กระบวนการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งในลักษณะการย่อข่าว

ประเด็นที่ 2 การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าวในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ดังนี้

ประเด็นที่ 1 กระบวนการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งในลักษณะการย่อข่าว

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลรายการจากเทปบันทึกการออกอากาศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายการข่าวตัวอักษรวิ่ง (News Bar) ในช่วงระยะเวลา 4 เดือน คือ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม เดือนสิงหาคม เดือนกันยายนและเดือนตุลาคม 2548 ด้วยการวิเคราะห์รูปแบบรายการ (Textual Analysis) โดยศึกษาจากเทปที่บันทึกการออกอากาศผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สามารถจำแนกกระบวนการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งในลักษณะการย่อข่าวได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอักษรวิ้งที่จำแนกตามลักษณะการยื่นข้อขา
ในช่วงขาเวียง วันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ช่วงเดือนกรกฎาคม - เดือนตุลาคม 2548

ลักษณะของการยื่นข้อขา	เดือนกรกฎาคม 2548		เดือนสิงหาคม 2548		เดือนกันยายน 2548		เดือนตุลาคม 2548		รวม 4 เดือน	
	จำนวนขา	ร้อยละ	จำนวนขา	ร้อยละ	จำนวนขา	ร้อยละ	จำนวนขา	ร้อยละ	จำนวนขา	ร้อยละ
เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ้ง มีแต่หัวข้อขา	505	96.37	448	92.95	386	94.84	376	91.93	1715	94.13
เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ้ง มีรายละเอียดของขา	19	3.63	34	7.05	21	5.16	33	8.07	107	5.87
รวม	524	100	482	100	407	100	409	100	1822	100

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2548 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวัน ในลักษณะของการขยับย่อข่าวให้เหลือเฉพาะหัวข้อข่าว หรือ Head Line มากกว่าที่จะมีรายละเอียดของข่าวที่ชัดเจน สมบูรณ์ เป็นจำนวนที่สูงถึง 505 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 96.37 และมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอเนื้อหารายละเอียดของข่าว มีจำนวน 19 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 3.63 จะเห็นได้ว่า สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวัน ในลักษณะของการขยับย่อข่าวให้เหลือเฉพาะหัวข้อข่าวมากกว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอเนื้อหา รายละเอียดของข่าว

ในช่วงเดือนสิงหาคม 2548 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวัน ในลักษณะของการขยับย่อข่าวให้เหลือเฉพาะหัวข้อข่าวมากที่สุด เป็นจำนวน 448 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 92.95 และมีการนำเสนอเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอเนื้อหา รายละเอียดของข่าว จำนวน 34 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 7.05

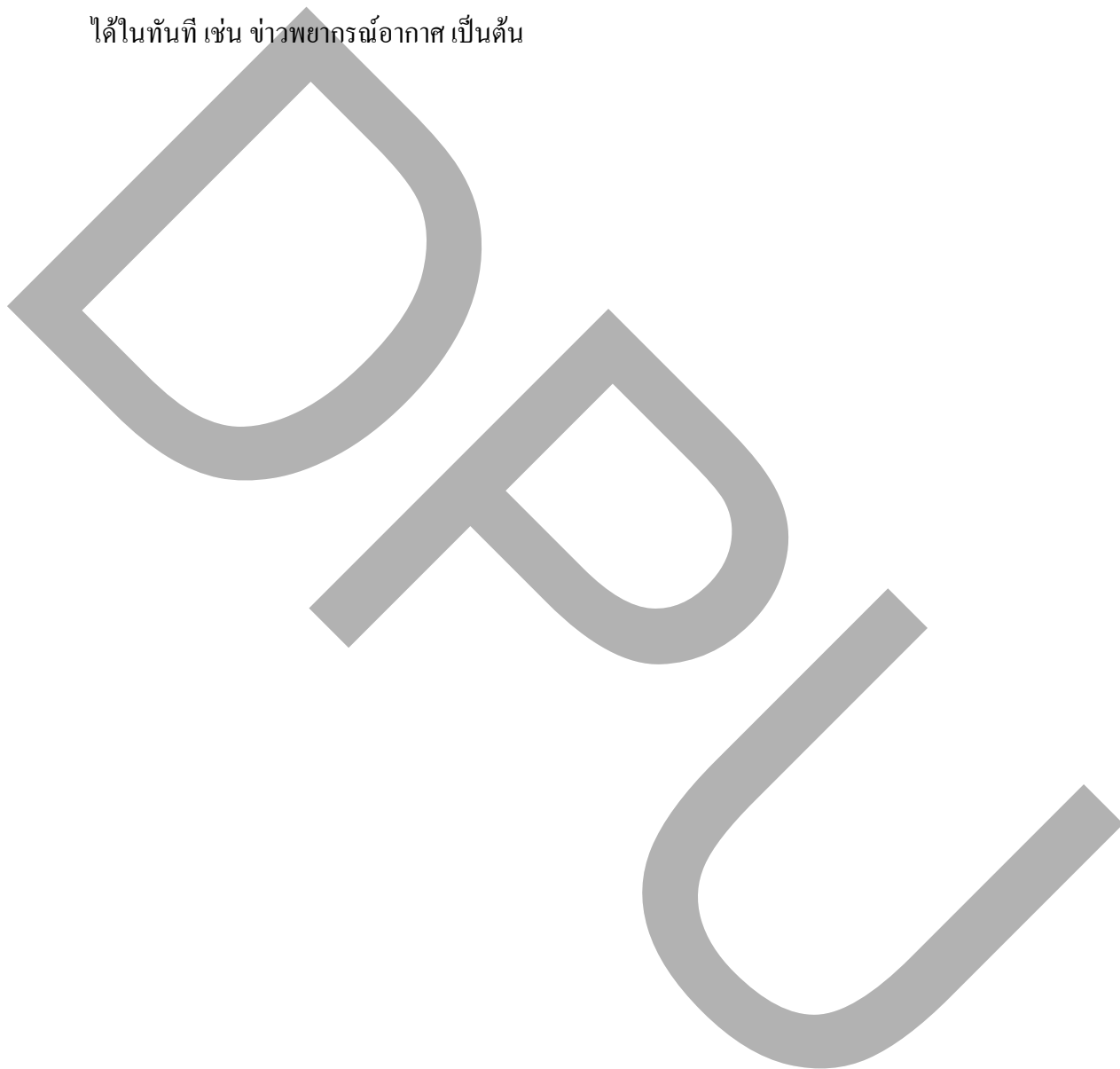
ในช่วงเดือนกันยายน 2548 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันในลักษณะเดียวกัน นั่นคือ มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในลักษณะของการขยับย่อข่าวให้เหลือเฉพาะหัวข้อข่าวมากกว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอเนื้อหา รายละเอียดของข่าว คือ มีจำนวน 386 ข่าว ร้อยละ 94.84 และมีการนำเสนอเนื้อหา รายละเอียดข่าว เป็นจำนวน 21 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 5.16

ในช่วงเดือนตุลาคม 2548 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันเหมือนกับ 3 เดือนที่ผ่านมา คือ มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในลักษณะของการขยับย่อข่าวให้เหลือเฉพาะหัวข้อข่าว คิดเป็นจำนวน 376 ข่าว ร้อยละ 91.93 และมีการนำเสนอเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอเนื้อหา รายละเอียดของข่าว คือ และมีการนำเสนอเนื้อหา รายละเอียดข่าวเป็นจำนวน 33 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 8.07

ในระยะเวลา 4 เดือน คือ เดือนกรกฎาคม เดือนสิงหาคม เดือนกันยายน และเดือนตุลาคม จะเห็นได้ว่าสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวัน ในลักษณะของการขยับย่อข่าวให้เหลือเฉพาะหัวข้อข่าวมากถึง 1715 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 94.13 ในขณะที่มีการนำเสนอเนื้อหา รายละเอียดข่าวเป็นจำนวน 107 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 85.87

จากการดูเนื้อหาข่าวจากเทปบันทึกภาพข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะพบว่าข่าวตัวอักษรวิ่งส่วนใหญ่มีการเรียบเรียงข่าวโดยการขยับย่อข้อความในรูปแบบของ 5W1H คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร มาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาของข่าวตัวอักษรวิ่ง โดยให้ความหมายของข่าวต้องมีความหมายเหมือนเดิม คือ ข่าว

ต้องมีความสั้น (Short), มีความกระชับของเนื้อข่าว Shorten), เนื้อหาของข่าวต้องได้ใจความ (compact), เมื่ออ่านแล้วต้องเข้าใจได้ง่ายๆ เข้าใจได้ทันที (simple) เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่สามารถสรุปให้เข้าใจได้ในทันที แต่ข่าวบางข่าวต้องมีรายละเอียดเพราะไม่สามารถสรุปและอ่านให้เข้าใจได้ในทันที เช่น ข่าวพยากรณ์อากาศ เป็นต้น

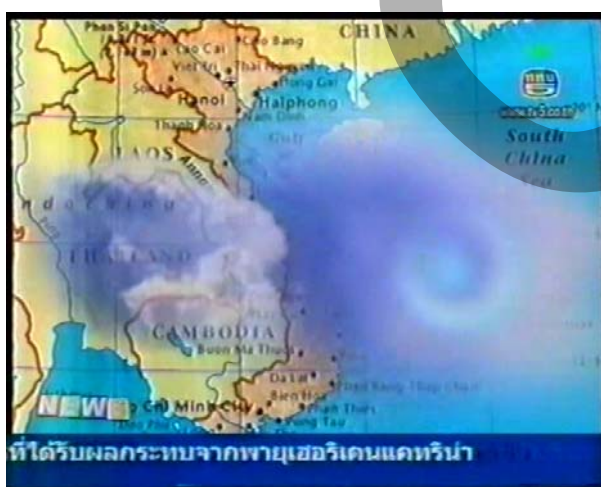
ตัวอย่างการแสดงผลภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะการย่อข่าว

ภาพที่ 4.1 ภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะการย่อข่าว

ภาพที่ 4.2 ภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะการย่อข่าว

ภาพที่ 4.3 ภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะการย่อข่าว

จากภาพที่ 4.1 – 4.3 จะเห็นได้ว่า ข่าวตัวอักษรวิ่งที่แพร่ภาพออกอากาศในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะมีเนื้อหาข่าวในลักษณะการย่อข้อความของข่าวที่สั้น กระชับ เป็นลักษณะเหมือนการพาดหัวข่าว (Headline) เท่านั้น ซึ่งข่าวที่สมบูรณ์ครบถ้วน ผู้ชมจะต้องติดตามจากข่าวภาคปกติต่อไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มบุคคล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับกลุ่มบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอ สามารถนำเสนอบทสัมภาษณ์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่ง

“ในการเรียบเรียงเราจะตัดเอาเฉพาะส่วนที่น่าสนใจ เช่น ลำดับของการแข่งขันกอล์ฟปกติจะมีนักกอล์ฟ 40-50 คน ในการแข่งขัน เราจะเลือกมาเฉพาะลำดับต้น ๆ TOP 5 มาวิ่ง ตามด้วยอันดับที่น่าสนใจ เช่น นักกอล์ฟไทย หรือว่าอาจจะจะเป็นนักกอล์ฟเอเชีย เพราะการนำเสนอข่าวของช่อง 5 เราจะเป็นช่วงๆ ตามเนื้อหาข่าวที่น่าสนใจ ข่าวกีฬาจะนำเสนอหลังสุดเวลาในการนำเสนอมีน้อยทำให้ตัววิ่งน้อยไปด้วย” (จิตรจรรยา เพิ่มภัทร, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2549)

“มีการย่อ คุยให้สั้น กระชับ ไม่ให้ข้อความยาวเกินไป ใช้หลัก 5 w 1H คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม โดยดูจากหลักการเขียนข่าวเป็นหลัก และการเรียบเรียงข่าวในประเทศไทยจะไม่มีควมซับซ้อนเพราะไม่ต้องมีการแปล แค่อ่านให้กระชับเท่านั้น” (วัฒนชัย ทับทิมทอง, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2549)

“ในการเรียบเรียงข่าวจะคำนึงถึงประเด็นของ Lead ข่าว คือ what where when why how ให้ได้ครอบคลุมเนื้อหาข่าวทั้งหมด และในการนำเสนอตัวอักษรข่าวจะดูจากสถานการณ์ ณ ขณะนั้น อย่างดูเหตุการณ์ที่เกิด เช่น เหตุเกิดเพลิงไหม้ในช่วงนี้ เราต้องเอาข่าวด่วนที่สุดไว้ก่อน และตามด้วยข่าวที่สัมภาษณ์หรือสัมภาษณ์มานานแล้วมาวิ่งต่อ... แต่ปัญหาในการเรียบเรียงข่าวตัววิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวัน อาจมีบ้างเป็นเรื่องของการพลาดกันตรงนี้ คือ ข่าวที่ได้มาต้องย่อให้สั้นลงไปอีก เพราะบางที Lead มี 2 – 3 บรรทัด เราก็ต้องย่อให้สั้นมากกว่านั้น” (เอนดู อภิชาตวรพงษ์, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549)

“เมื่อทำการคัดลอกข่าวจาก web-site ต่างๆ หรือ รวบรวมคำสั่งราชการที่ต้องการเผยแพร่ ต้องนำมาทำการ rewrite ข้อความ , พิมพ์ข้อความ โดย ต้องมีการตรวจสอบเนื้อหาความถูกต้อง แม่นยำของข่าว โดยเฉพาะข่าวด่วนสำคัญ เมื่อได้เนื้อหาข่าวแล้วจะทำการคัดลอกเนื้อหาหรือพิมพ์เนื้อหา แล้วจึงมาทำการ rewrite ข้อความ ให้สั้น กระชับ เข้าใจง่าย สุดท้ายจึงจะตรวจคำถูกผิด ซึ่งการเรียงลำดับก่อนหลังของข่าวจะเรียงจากการนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ตามใบสั่งให้ครบก่อนแล้วต่อด้วยการนำเสนอข่าวตามกระแสข่าวประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละวัน เมื่อทำการเรียงข่าวแล้วจึงตรวจคำถูกผิด เสร็จแล้วก็ save ข้อมูลข่าว เพื่อให้ห้องออกอากาศจะทำการเรียกข้อมูลเนื้อหาข่าวขึ้นมาวิ่งในช่วงเวลาข่าว” (เหมือนฝัน ปรินายก, สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2549)

“ข่าวตัววิ่งจะต่างกับข่าวประจำวันตรงที่ข่าวตัววิ่งส่วนใหญ่เป็นข่าวด่วน ข่าวที่ไม่มีภาพ หรือข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน แต่ข่าวประจำวันจะมีรายละเอียดของเนื้อหาข่าวมากกว่า จะต้องรอภาพ เสียง ทำให้ข่าวอาจมีความล่าช้าส่วน ข่าวตัววิ่งสามารถนำเสนอได้ทันทีไม่ต้องรอภาพ ทำให้ต้องมีการเรียบเรียงข่าวตัววิ่งก่อน โดยจะต้องทำ การเรียบเรียงเนื้อหาข่าวตัววิ่งจะสั้นกว่าข่าวประจำวัน ดูที่หลักสำคัญว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ ยึดหลัก 5W1H เป็นเกณฑ์ในการย่อและต้องย่อให้สั้น กระชับ ได้ใจความ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ส่วนการเรียงลำดับข่าวในการออกอากาศของข่าวปกติจะต่างกับข่าวตัววิ่งตรงที่ เราจะเรียงจากข่าวด่วน ข่าวตามกระแส ข่าวประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละวันข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นหลักก่อน ส่วนข่าวประชาสัมพันธ์จะไปอยู่ในช่วงท้ายของข่าว โดยจะให้ผู้ประกาศอ่านในช่วงท้ายข่าวก่อนจบเบรก แต่ถ้าตัววิ่งข่าวพวกประชาสัมพันธ์จะอยู่ก่อนข่าวพวกนี้” (สรายุส พุทธคุณ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2550)

“ การเรียบเรียงข่าวเราจะเรียงไปตามกระแสของข่าว คือ ข่าวด่วน ข่าวที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่เป็นหลัก เช่น ข่าวการขึ้นราคาน้ำมัน หรือข่าวที่อยู่ในกระแส เช่น วันนี้มีการเปิดประชุม ครม. หรือข่าวเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ข่าวน้ำท่วม แต่ข่าวบางข่าวก็ไม่สามารถย่อเนื้อหาข่าวได้มากเพราะเนื้อหาของข่าวมีรายละเอียดเยอะ ถ้าย่อแล้วจะไม่รู้เรื่องเลย เช่น ข่าวพยากรณ์อากาศ ส่วนการนำเสนอข่าวนั้นช่อง 5 จะมีการนำเสนอข่าวกับตัววิ่งให้สอดคล้องกับการนำเสนอข่าวในภาคปกติ โดยแบ่งเป็น 3 เบรก คือ ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ และข่าวกีฬา ซึ่งในช่วงข่าวแต่ละประเทศนั้นเราก็จะมีการวิ่งตัววิ่งตามประเภทของข่าวนั้นๆ คือ ช่วงข่าวในประเทศก็จะมีตัววิ่งในประเทศวิ่ง ช่วงข่าวต่างประเทศก็จะมีตัววิ่งข่าวต่างประเทศ หรือช่วงข่าวกีฬาที่จะมีวิ่งแต่ตัววิ่งกีฬาเท่านั้น แต่เนื้อหาของข่าวที่วิ่งกับข่าวที่ออกอากาศนั้นอาจจะไม่ตรงกันเพราะข่าวที่วิ่งมีความสั้น

กว่าข่าวที่ออกอากาศในช่วงปกติ การเราที่นำเสนอข่าวแบบนี้ก็เพื่อที่จะทำให้ประชาชนที่ชมข่าวไม่สับสน เพราะถ้าเราอ่านข่าวในประเทศแต่ตัววิงก็พามันก็คนละเรื่องกัน แต่ก็ไม่ถึงขนาดที่ว่าข่าวการเมืองต้องมาวิงการเมือง เพราะทำให้การนำเสนอมีความลำบากและบางวันข่าวบางประเภทก็ไม่ มีเราจึงแบ่งการนำเสนอข่าวเป็นแค่ข่าวในประเทศ ต่างประเทศและกีฬาเท่านั้น” (สอน สุมณฑา, สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2551)

“ตัววิงข่าวจะคล้ายกันกับข่าวปกติ แต่ตัววิงจะเป็นประเด็นและผลลัพธ์เลย มันจะสั้นกะทัดรัด แต่ข่าวปกติเนื้อข่าวจะต้องบอกรายละเอียดของข่าว ส่วนตัววิงเราจะต้องเอา lead ของข่าว 5W 1H รู้หมดทุกอย่าง แต่พอจะเป็นรายละเอียดเราต้องไปดูในเนื้อข่าวปกติแล้ว เพราะ lead ต้อง cover หมดทุกอย่าง ถ้าเราต้องการตามต่อว่ามันมีอะไรยังไงคุณต้องตามในเนื้อข่าว” (นภัตวันต์ กังวารจิตต์ สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2551)

“การแปลข่าวต่างประเทศในการทำตัววิงข่าวต้องอ่านข่าวให้เข้าใจก่อน โดยอ่านประมาณ 4-5 บรรทัด เท่านั้นก็จะรู้เรื่องแล้วเสร็จแล้วก็ทำการย่อโดยจาก ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม โดยยึดจากรูปแบบการเขียนข่าวเป็นหลัก คือ 5W1H เสร็จแล้วก็ทำการเรียบเรียงให้เป็นภาษาที่มีความสั้น กระชับ อ่านแล้วเข้าใจง่าย และเนื้อหาของข่าวต้องไม่ผิดความหมายเดิมด้วย ซึ่งข่าวต่างประเทศจะเน้นการเลือกข่าวจากข่าวในทวีปเอเชีย ใกล้ตัวก่อน เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย จีน ญี่ปุ่น ก่อนข่าวจากยุโรป แล้วก็เรียงข่าวที่จะวิงจะเรียงลำดับข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นหลักก่อน เช่น ข่าวการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐฯ เป็นต้น แล้วตามด้วยข่าวความหายนะของประเทศต่างๆ เช่น น้ำท่วมในศรีลังกา ประมาณนี้” (สมลักษณ์ วัฒนศิริ, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2551)

“การเรียบเรียงข่าวจะนั้นเราจะทำการคัดเลือกข่าวแล้วค่อยมาย่อข่าวให้มีความสั้น กระชับ อ่านแล้วเข้าใจได้ในทันที เวลาย่อเนื้อหาข่าวเราต้องระวังเนื้อหาไม่เสียความหมายของข่าว มีความถูกต้องของเนื้อหาข่าว แล้วค่อยนำมาเรียงลำดับก่อนหลัง โดยเรียงจากเหตุการณ์สำคัญๆ หรือข่าวในกระแสเป็นหลัก แต่ข่าวเราวิงวนหลายรอบคิดว่าประชาชนจะอ่านข่าวที่นำเสนอได้ทัน” (สมยศ กัลป์วิชา, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2551)

โดยสรุปแล้ว การเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิง บรรณาธิการตัวอักษรวิงเป็นผู้ทำการเรียบเรียงและย่อเนื้อหาข่าวให้สั้นได้ โดยใช้หลักการเขียนข่าวตามทฤษฎีวารสารศาสตร์ คือ 5W+1H

ที่ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม เหมือนดังเช่นข่าวภาคปกติทั่วไป มาทำการย่อเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่ง อย่งไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดในเรื่องของการอ่านข้อความของผู้ชมระยะเวลาในการนำเสนอที่มีอยู่อย่างจำกัด และจำนวนข่าวที่มีปริมาณมาก จึงทำให้การเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งข่าวต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงเนื้อหาข่าวที่สั้น กระชับ และเข้าใจง่ายเป็นสำคัญ อาจกล่าวได้ว่า เป็นเพียงพาดหัวข่าว (Lead) มากกว่าที่จะมีรายละเอียดของเนื้อหาข่าวที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และข่าวที่นำมาเรียงลำดับก่อนหลังต้องเรียงจากเหตุการณ์สำคัญๆหรือข่าวที่อยู่ในกระแสหรือข่าวที่ใกล้ตัวเป็นหลัก ซึ่งตรงกับทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบข่าว, แนวคิดคุณค่าข่าว คือ ข่าวจะต้องมีความสดและทันต่อเหตุการณ์, ความใกล้ชิดกับเหตุการณ์, ความสำคัญหรือความเด่น, ข่าวที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อส่วนรวม, ข่าวเกี่ยวกับความขัดแย้ง เช่น ข่าวสถานการณ์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้นหรือข่าวภัยพิบัติ เช่น ข่าวแผ่นดินไหว น้ำท่วม เป็นต้น และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น ข่าวการค้นคว้าวิจัย เป็นต้น ซึ่งข่าวเหล่านี้จะมีการจัดเรียงลำดับก่อนหลังตามสถานการณ์ในแต่ละวัน แต่ในส่วนของข่าวต่างประเทศจะมีกระบวนการแปลข่าวเพิ่มขึ้นมาก่อนที่จะทำการย่อ, เรียบเรียง และจัดลำดับข่าวตัวอักษรวิ่งก่อนที่จะนำเสนอข่าวต่อไป

ประเด็นที่ 3 การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าวในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายการข่าวตัวอักษรวิ่ง (News Bar) ในช่วงระยะเวลา 4 เดือน คือ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม เดือนสิงหาคม เดือนกันยายน และเดือนตุลาคม 2548 ด้วยการวิเคราะห์รูปแบบรายการ (Textual Analysis) โดยศึกษาจากเทปที่บันทึกการออกอากาศผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สามารถจำแนกการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งว่ามีความสอดคล้องของเนื้อหาและข่าวตัวอักษรวิ่งข่าวได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของข่าวตัวอักษรวิ่งที่จำแนกตามความสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

ความสอดคล้องของเนื้อหาข่าวและตัวอักษรวิ่งข่าว	ก.ค. (จำนวน)	ส.ค. (จำนวน)	ก.ย. (จำนวน)	ต.ค. (จำนวน)	รวม	ร้อยละ
เนื้อหาข่าวมีความสอดคล้องกับตัวอักษรวิ่งข่าว	119	107	94	104	424	23.27
เนื้อหาข่าวไม่มีความสอดคล้องกับตัวอักษรวิ่งข่าว	405	375	313	305	1398	76.73
รวม	524	482	407	409	1822	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ตัวอักษรวิ่งข่าวในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าวมากกว่าที่จะนำเสนอไปในทิศทางเดียวกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 76.73 โดยจากการดูเนื้อหาข่าวจากเทปบันทึกพบว่า ข่าวตัวอักษรวิ่งบางส่วนเป็นข่าวด่วนไม่สามารถรอภาพข่าวได้ หรือเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชน มีการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่ง ในขณะที่ข่าวประจำวันมีรายละเอียดและเนื้อหาของข่าวค่อนข้างมากทำให้การนำเสนอข่าวมีระยะเวลาที่ยาวกว่าตัวอักษรวิ่ง จึงทำให้ข่าวตัวอักษรวิ่งไม่สามารถนำเสนอข่าวได้สอดคล้องกับข่าวประจำวันของทางสถานีส่วนใหญ่ เพราะข่าวตัวอักษรวิ่งมีการวิ่งวนเป็นรอบสามารถนำมาเสนอใหม่ได้ในทันที ส่วนข่าวประจำวันมีการนำเสนอได้เพียงครั้งเดียว แต่ข่าวตัวอักษรวิ่งนั้นไม่สามารถนำเสนอรายละเอียดที่เจาะลึกได้และไม่เห็นภาพข่าวด้วยทำให้ประชาชนต้องอ่านข่าวแล้วทำความเข้าใจกับเนื้อหาข่าวเอง และช่วงเวลาในการนำเสนอข่าวมีจำกัดแต่ข่าวมีจำนวนมากจึงต้องเพิ่มพื้นที่ในการนำเสนอข่าวในรูปแบบตัวอักษรวิ่งเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์ เพราะข่าวประจำวันไม่สามารถทำได้เนื่องจากต้องรอภาพข่าวและเวลาในการนำเสนอที่จำกัด ดังภาพที่ปรากฏด้านล่างนี้

ภาพที่ 4.4 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

ภาพที่ 4.5 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

ภาพที่ 4.6 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

ภาพที่ 4.7 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

จากภาพที่ 4.4 – 4.7 จะเห็นได้ว่า ข่าวภาคปกติที่กำลังแพร่ภาพออกอากาศอยู่นั้น จะมีการนำเสนอเนื้อหาภาพข่าวในประเด็นเรื่อง “กองทัพอากาศหรือมาเลเซียแก้ปัญหาได้” ขณะที่ตัวอักษรวิ่งข่าวจะมีการวิ่งข่าวอีกประเภทหนึ่ง คือเรื่อง “สภาพภูมิอากาศของประเทศไทย” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพบว่า การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ส่วนใหญ่จะไม่มี ความสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าวที่กำลังนำเสนอ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้นำเสนอภาพข่าวตัวอักษรวิ่งที่มีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าวเพื่อให้เห็นถึงรูปแบบการนำเสนอ ดังภาพที่ปรากฏด้านล่างนี้

ภาพที่ 4.8 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

ภาพที่ 4.9 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

ภาพที่ 4.10 ภาพข่าวที่เนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าว

จากภาพที่ 4.8 – 4.10 จะเห็นได้ว่า ข้าวภาคปกติที่กำลังแพร่ภาพออกอากาศอยู่นั้น จะมีการนำเสนอเนื้อหาภาพข่าว “ข่าวกีฬาฟุตบอล” ขณะที่ตัวอักษรวิ่งข่าวจะมีการวิ่งข่าวดังกล่าวในเรื่องข่าวเดียวกัน อย่างไรก็ตาม พบว่า การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ส่วนใหญ่จะไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาข่าวที่กำลังนำเสนอมากกว่า

ทั้งนี้เนื่องจากการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะของเนื้อหาข่าวที่สั้นกว่า เพราะได้มีการย่อเนื้อหาข่าวให้มีความสั้น กระชับ จึงทำให้ข่าวตัวอักษรวิ่งไม่มีรายละเอียดของข่าวมากนัก อีกทั้งข่าวที่นำเสนอ นั้น เป็นข่าวที่ด่วน ทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำเสนอได้ทันทีโดยไม่ต้องรอภาพข่าว ในขณะที่ข่าวปกติ ซึ่งมีเนื้อหาที่มีรายละเอียดของข่าว รวมไปถึงภาพข่าวเป็นกำหนด จึงทำให้การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งส่วนใหญ่จะไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาข่าว

การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีความต่างกับข่าวประจำวันตรงที่ข่าวตัววิ่งส่วนใหญ่เป็นข่าวด่วน ข่าวที่ไม่มีภาพ หรือข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน แต่ข่าวประจำวันจะต้องรอภาพ เสีย ทำให้ข่าวอาจมีความล่าช้า ข่าวตัววิ่งสามารถนำเสนอได้ทันทีไม่ต้องรอภาพ โดยการนำเสนอข่าว นั้นสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะมีการนำเสนอข่าวที่ออกอากาศในภาคปกติแบ่งเป็น 3 เบรก คือ ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ และข่าวกีฬา การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งจะอิงกับการนำเสนอข่าวที่ออกอากาศในภาคปกติเป็นหลัก คือ เมื่อนำเสนอข่าวในประเทศก็จะมีตัวอักษรวิ่งข่าวในประเทศ, นำเสนอข่าวต่างประเทศก็จะมีตัวอักษรวิ่งข่าวต่างประเทศ และนำเสนอข่าวกีฬาก็จะมีตัวอักษรวิ่งเป็นข่าวกีฬา แต่เนื้อหาของข่าวตัวอักษรวิ่งกับข่าวที่ออกอากาศในภาคปกตินั้นอาจจะมีเนื้อหาของข่าวไม่ตรงกันได้ ทั้งนี้เพราะข่าวที่ตัวอักษรวิ่งมีความสั้น กว่าข่าวที่ออกอากาศในช่วงปกติ

ความเร็ว สี ของตัวอักษรวิ่ง

“ถ้าเนื้อหาข่าวมีมากก็จะว่าข้อความตัววิ่งจะทำให้ว่าวิ่งเร็ว เพราะข้อความวิ่งครบรอบเร็ว บางที่อาจคิดว่าบางวันวิ่งช้า ก็เป็นเพราะเนื้อหาข่าวมันเยอะ ทำให้อ่านข้อความที่วิ่งวนกลับมาน้อย รอบ ส่วนสีและแถบข้อความคิดว่าดีแล้วอ่าน ได้ง่ายดี เห็น ได้แต่ไกล ซึ่งกว่าจะมาถึงสีนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงมาแล้วหลายรอบจน ได้ตัวอักษรขาวบนพื้นน้ำเงินที่ใช้ในปัจจุบันนี้” (วัฒนชัย ทับทิมทอง, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2549)

“คิดว่าตัวอักษรมันเล็กไป และมีการวิ่งที่ไวไป ทำให้อ่านข่าวมันไม่ทัน บางที่เราต้องรอให้ครบ 1 รอบ เพื่อจะอ่านข่าวมันให้ทัน โดยทั่วไปสีพื้น ๆ อย่างนี้ดีแล้ว ไม่จุจกตา สบายตา แต่ความคิดที่ว่าควรมีสีที่จุจกตาสะกดตาคนอ่านเท่าที่ควร เพราะบางทีมาเจอแสงแล้วจะเห็น ไม่ชัด หรืออาจจะเป็นเพราะตัวอักษรมันเล็กไปหรือเปล่าก็ไม่รู้นะ เพราะมาตรฐานตัวอักษรที่ใช้วิ่งนี้ไม่รู้ว่ามีเท่าไร เพราะเวลากำหนด หัวหน้าเป็นคนกำหนดให้เขียน โปรแกรมมาเลย ผู้ปฏิบัติจะไม่รู้ว่าเท่าไร แต่พี่มองว่ามันตัวเล็กไปสำหรับตัววิ่ง” (เอ็นดู อภิชาติวรพงษ์, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549)

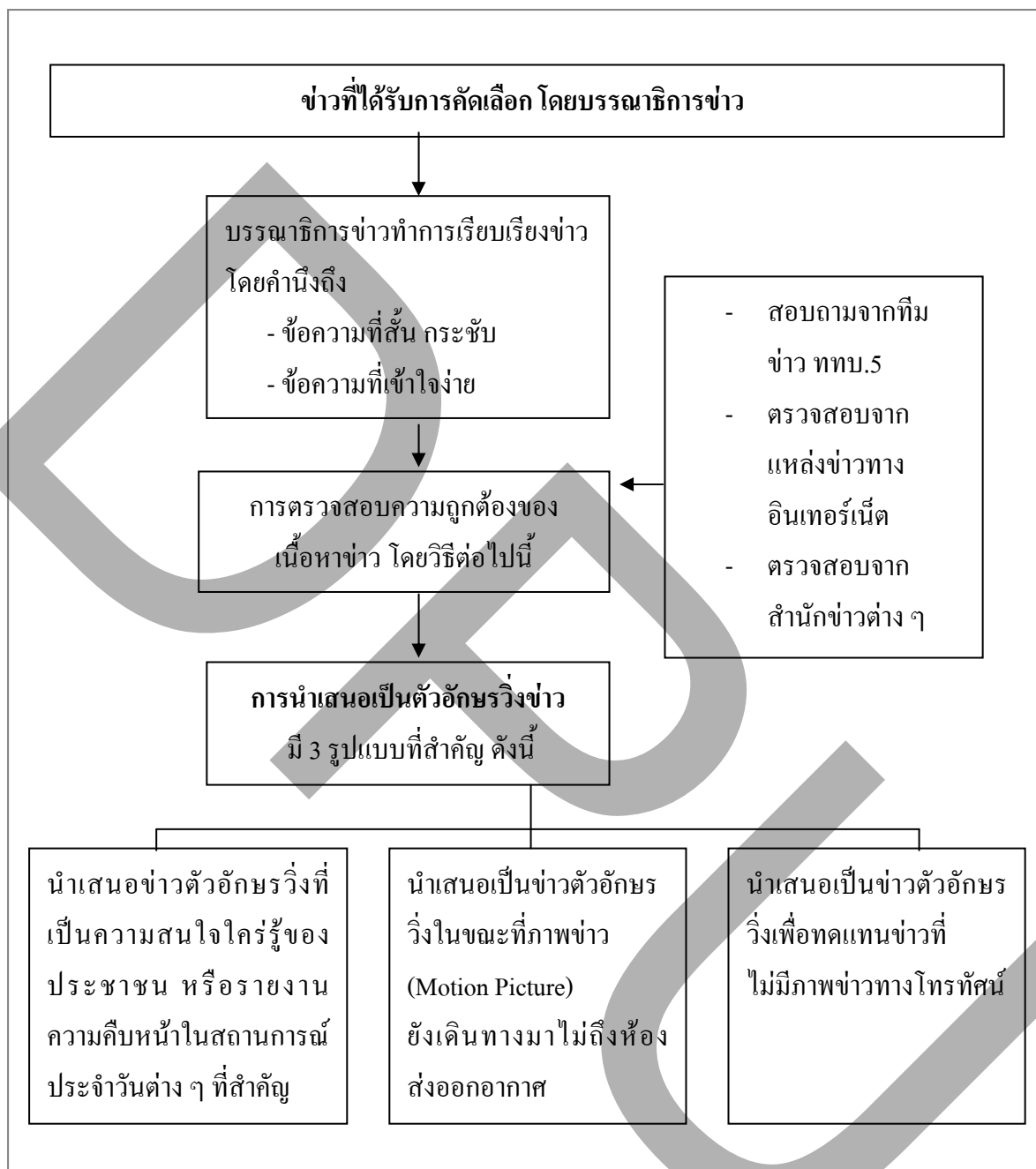
“ขนาดตัวอักษรเล็กไป แต่แถบและสีของตัวอักษรมีความน่าสนใจ ทำให้รู้สึกว่าย่านง่าย สบายตา ส่วนความเร็วของตัวอักษรคิดว่าความเร็วกำลังพอดี” (เหมือนฝัน ปรินาจารย์, สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2548)

“ในการนำเสนอตัววิ่งข่าวมันฝ่ายข่าวจะทำการคัดเลือกเนื้อหาข่าวมาแล้วให้เจ้าหน้าที่กราฟฟิกนำข่าวที่คัดเลือกมาแล้วมาวิ่งออกอากาศในช่วงเวลาข่าว โดยกำหนดการวิ่งข่าวให้วิ่งตามข่าวที่แบ่งเบรกไว้แล้ว เช่น ข่าวในประเทศจะวิ่งข่าวเกี่ยวกับในประเทศทั้งหมด คือ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ หรือในช่วงต่างประเทศก็จะวิ่งตัววิ่งข่าวต่างประเทศ ช่วงกีฬาก็จะวิ่งข่าวกีฬา เป็นต้น โดยเราจะยึดคิวข่าวภาคเที่ยงเป็นเกณฑ์ ส่วนโปรแกรมที่ใช้วิ่งเมื่อก่อนจะใช้โปรแกรม *inscribe* ใช้ *font cordial UPC size* สูง 55 กว้าง 100 ความเร็วจะอยู่ที่ 1.50 ทำให้วิ่งได้เท่ากันตลอดทุกรอบ” (เสฐียร บางชมภู, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2251)

โดยสรุปแล้ว ในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 จะมีการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในแนวนอนด้านล่างของจอโทรทัศน์ ทำการวิ่ง

ข่าวตัวอักษรวิ่งจากทางขวาไปทางซ้ายของหน้าจอโทรทัศน์ มีแถบสีน้ำเงินตัวอักษรสีขาว ใช้ตัวอักษร Cordial UPC มีขนาดตัวอักษร (Size) ขนาดความสูง 55 กว้าง 100 ซึ่งแบบของตัวอักษรดังกล่าวเป็นแบบเรียบง่าย และอ่านได้สบายตา โดยใช้โปรแกรม Inscribe มีความเร็วของตัวอักษรจะนับรวมข้อความทั้งหมดเป็น 1 รอบ ข่าวปกติเป็นเวลา 25 นาที ซึ่งมีจำนวนข่าว 10-15 ข่าว ซึ่งข่าวตัวอักษรวิ่งจะสามารถวิ่งได้ประมาณ 2-5 รอบ โดยขึ้นอยู่กับเนื้อหาและประเด็นของข่าวในแต่ละวัน ข้อมูลตัวอักษรวิ่งข่าวนั้นจะเป็นข่าวที่มีลักษณะของการสรุปข่าว ไม่มีรายละเอียดของข่าว และในส่วนของสีและความเร็วในการวิ่ง พบว่า ตัวอักษรวิ่งจะเป็นตัวอักษรสีขาว บนพื้นสีน้ำเงิน ส่วนความเร็วของตัวอักษรวิ่งของโปรแกรม inscribe เท่ากับ 1.50 (ความเร็วของตัวอักษรวิ่ง 1.50 ประมาณ 3.15 วินาที ต่อหนึ่งหน้าจอโทรทัศน์)

ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปถึงภาพรวมของกระบวนการเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้ ดังแผนภาพด้านล่างนี้

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงแผนผังกระบวนการเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

จากแผนผังภาพที่ 4.3 อธิบายได้ว่า กระบวนการในการเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่ง จะเริ่มจากข่าวที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วโดยบรรณาธิการข่าวประเภทต่าง ๆ โดยก่อนที่จำมีการนำเสนอต้องมีการย่อข้อความให้สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย โดยต้องคำนึงถึงถึงความ

ถูกต้องแม่นยำในเนื้อหาก่อนที่จะมีการนำเสนอออกไป ด้วยการตรวจสอบจากแหล่งข่าวต่าง ๆ จากนั้นจึงค่อยดำเนินการในส่วนของการนำเสนอออกไปเป็นตัวอักษรวิ่งข่าว ซึ่งมีด้วยกัน 3 รูปแบบ ได้แก่ ข่าวตัววิ่งที่เป็นความสนใจใคร่รู้ของประชาชนหรือรายงานความคืบหน้าในสถานการณ์ประจำวันต่าง ๆ ที่สำคัญ ข่าวตัววิ่งในขณะที่ภาพข่าว (Motion Picture) ยังเดินทางมาไม่ถึงห้องส่งออกอากาศ และข่าวตัววิ่งเพื่อทดแทนข่าวที่ไม่มีภาพข่าวทางโทรทัศน์

โดยภาพรวมของผลการวิจัยแล้วนั้น จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อสรุปในการตอบปัญหานำวิจัยทั้ง 3 ข้อ ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญจากการรายงานผลวิจัยก่อนที่จะนำไปสู่การสรุปผลวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัยในบทที่ 5 ต่อไปได้ว่า สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งจากการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจและวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ไม่มีสัดส่วนที่ชัดเจนของการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภท โดยจะคำนึงถึงสถานการณ์ ขณะนั้นเป็นสำคัญมากกว่าที่จะเน้นถึงประเภทของข่าวที่ควรได้รับการนำเสนอ และจากการวิเคราะห์เนื้อหาแบบรายการของข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกนั้น พบว่า ข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะของการย่อข่าวให้สั้น กระชับ และมีเพียงประเด็นหลัก (Lead) มากกว่าที่จะมีข้อมูลหรือเนื้อหาข่าวที่มีรายละเอียดอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ในการนำเสนอส่วนใหญ่แล้วยังพบว่า ข่าวตัวอักษรวิ่งมีลักษณะของการวิ่งเนื้อหาข่าวที่ไม่มีความสอดคล้องกับข่าวภาคปกติที่กำลังแพร่ภาพด้วย

ขณะที่การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคล พบว่า การคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งจะนำข่าวที่มาสื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นอันดับแรกแต่การคัดเลือกข่าวที่มากที่สุดมาจากแหล่งข่าวในอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก โดยจะคำนึงถึงความถูกต้องแม่นยำในการนำเสนอเป็นสำคัญ โดยในการเรียบเรียงเนื้อหาข่าวจะยึดหลักว่าต้องสั้น กระชับและเข้าใจง่าย เพื่อให้การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งสามารถนำเสนอจำนวนข่าวที่เป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจใคร่รู้ของประชาชนในปริมาณที่สูงด้วยเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด ทั้งนี้ จะมีการอภิปรายผลการวิจัยข้างต้นอย่างละเอียดต่อไปในบทที่ 5 ที่เป็นการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5” สามารถนำผลการศึกษาที่ได้นำเสนอเป็นผลสรุปเพื่อใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังหัวข้อต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยใช้แหล่งข้อมูล 2 ประเภท หลัก คือ แหล่งข้อมูลเอกสาร (Documentary Source) ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการบริหารงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ศึกษาจากเทปวีดิทัศน์ที่ทำการบันทึกข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – ตุลาคม 2548 และใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 คือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่ง รวมทั้งสิ้น 11 คน ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยสามารถสรุปและวิเคราะห์ผลการวิจัยตามปัญหาคำถามวิจัยได้ ดังนี้ คือ

สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 พบว่า มีสัดส่วนของการนำเสนอข่าวต่างประเทศมากที่สุด โดยจุดนี้ อธิบายได้ว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้ข่าวต่างประเทศได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งในสัดส่วนที่สูงที่สุด เนื่องจากข่าวต่างประเทศสามารถนำเสนอได้ทันทีเพราะนำมาจากแหล่งข่าวของสำนักข่าวระดับโลก รวมทั้งสามารถนำเสนอข่าวได้ทุกประเภทซึ่งเกิดขึ้นในต่างประเทศ ตลอดจนข่าวสำคัญ ๆ ที่เกิดจากทั่วทุกมุมโลก เช่น “นายอีฟส์ โซแรง ชาวฝรั่งเศส นายโรเบิร์ต เอชกรับส์ และนายริชาร์ด ชร็อค ชาวอเมริกัน เป็นผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาเคมี ประจำปี 2548 นี้ โดยมีผลงานเกี่ยวกับการช่วยลดจำนวนขยะที่มีอันตรายด้วยวิธีการสังเคราะห์สารประกอบอินทรีย์ให้เกิดเป็นโมเลกุลใหม่ที่ที่ราคาถูกลง และสะอาดกว่า” เป็นต้น โดยบรรณาธิการข่าวจะคัดเลือกข่าวที่เป็นทั่วโลกให้ความสนใจ เช่น ข่าวการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐฯ รองลงมา คือ ข่าวมีผลประโยชน์กับ

ประเทศไทย หรือคนไทยที่ทำธุรกิจกับต่างประเทศในด้านต่าง ๆ มานำเสนอก่อน เช่น จีนสั่งปรับค่าเงินหยวน เป็นต้น ซึ่งถือว่ามีลักษณะของคุณค่าความเป็นข่าวสูง (News Value)

ขณะที่ข่าวตัวอักษรวิ่งที่ได้รับการนำเสนอมากเป็นอันดับรองลงมานั้น ได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง และข่าวความหายนะ ที่มีสัดส่วนของการวิ่งข่าวที่ใกล้เคียงกัน โดยจุดนี้จะสังเกตได้ว่า มีข่าวที่เป็นลักษณะเชิงลบ (Negative) ที่ได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งในปริมาณที่มาก คือ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง และข่าวความหายนะเนื่องจากข่าวดังกล่าวมีคุณค่าของข่าวตามทัศนคติของผู้รับสารหรือผู้ชมทั่วไป กล่าวคือ เหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งส่วนมากจะสิ้นสุดในช่วงเวลาอันสั้นและมีผลกระทบที่แจ่มชัด ดังนั้น เหตุการณ์ที่มีลักษณะเป็นเชิงลบ หรือ Negative นี้ จึงมีคุณสมบัติที่ดีของความเป็นข่าวถึง 2 ข้อรวมอยู่ด้วยกัน ฉะนั้น โอกาสที่จะได้รับการนำเสนอเป็นข่าวย่อมมีมาก

ถึงกระนั้นในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ตามจริงแล้วนั้น ไม่ได้มีส่วนสำคัญในการนำเสนอประเภทข่าวอย่างชัดเจน โดยข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอไปนั้นจะเน้นการนำเสนอข่าวที่เป็นประเด็นหรือเหตุการณ์ในแต่ละวันที่มีความน่าสนใจ โดดเด่น และมีความเป็นข่าวมากกว่าที่จะเน้นว่าเป็นข่าวประเภทใด โดยพบว่าข่าวที่ผู้คนให้ความสนใจแต่ไม่ได้มีความสำคัญ เช่น ประเภทข่าวบันเทิง และข่าวสตรี กลับไม่ได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่ง ขณะที่ข่าวกีฬาที่คนทั่วไปต้องการรับทราบผลการแข่งขันที่ทันทั่วถึง กลับได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งเพื่อรายงานผลการแข่งขันมากกว่า เพราะสามารถนำเสนอความสดใหม่ของเหตุการณ์ได้ นอกจากนี้ ในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ยังพบว่า มีสัดส่วนของการนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ (Press Release) ที่หน่วยงานและส่วนราชการต่าง ๆ ขอความอนุเคราะห์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเป็นจำนวนมาก ซึ่งทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 นั้น ได้ให้ความร่วมมือในการนำเสนอข่าวประเภทนี้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุผลในเรื่องของนโยบายที่มีคำบังคับบัญชาให้ปฏิบัติตาม ตลอดจนความประสงค์จะเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยงานและส่วนราชการด้วยกันเป็นสำคัญ

2 กระบวนการในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 พบว่า กระบวนการดังกล่าวเป็นหน้าที่สำคัญของบรรณาธิการข่าวแต่ละประเภทที่ต้องทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าว โดยในกระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าว ดังนี้ คือ

2.1 ต้องดำเนินการตามนโยบายของสถานีฯ กล่าวคือ ต้องนำเสนอข่าวในเชิงบวกต่อการทำงานของรัฐบาล และข่าวที่เป็นความมั่นคงของทหาร คือ กองทัพบก เช่น ข่าวที่ให้ประชาชนได้ทราบ

และเห็นว่ากองทัพบกมีส่วนในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในยามเกิดเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น รวมทั้งต้องไม่รายงานข่าวที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐบาล ต่อกองทัพ และต่อประเทศชาติ ซึ่งข่าวที่นำเสนอขึ้นนั้นต้องเป็นข้อเท็จจริง เป็นกลาง รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

2.2 การคัดเลือกข่าวต้องอยู่ในกระแส ความสนใจใคร่รู้ของประชาชน และส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นหลัก โดยคัดเลือกข่าวจากทางผู้สื่อข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นอันดับแรก เพราะสามารถตรวจสอบได้ รองลงมาเป็นข่าวจากทางเว็บไซต์ แต่จะคัดเลือกจากเว็บไซต์เป็นปริมาณที่มากกว่าข่าวจากผู้สื่อข่าว สุดท้ายคือข่าวจากทางสำนักข่าวต่างๆ เช่น CNN AP เป็นต้น

ทั้งนี้ ในการคัดเลือกข่าวย่อมต้องมีกระบวนการคัดเลือกข่าวจากแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ โดยแหล่งข่าวที่ได้มาอันดับแรกต้องเป็นข่าวของทีมข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ที่ออกไปทำข่าวมาก่อน ถ้าไม่มีข่าวที่ทีมข่าวทำเอง เพราะคงเป็นไปได้ที่จะทำข่าวทุกเหตุการณ์เสียเองได้ทั้งหมด ดังนั้น จึงต้องนำข่าวมาจากแหล่งข่าวอื่น ๆ ซึ่งต้องคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวนั้น ๆ เป็นสำคัญ โดยแหล่งข่าวที่ใช้มากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต เพราะค้นหาได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและสามารถเปรียบเทียบข่าวจากสำนักข่าวต่าง ๆ ได้ในเวลาอันรวดเร็ว และใกล้เคียงกัน ทั้งยังมีความทันสมัยของข้อมูลมากที่สุด เช่น ความทันสมัยของการรายงานผลการแข่งขันกีฬา เป็นต้น ทำให้ได้ข่าวที่รวดเร็ว ถูกต้องและมีความแม่นยำ

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวยังมีอีกหลายประการ ได้แก่ ความมีคุณค่าของข่าว ความน่าสนใจ และความมีประโยชน์ต่อสาธารณชน เช่นในกรณีของข่าวกีฬา ข่าวที่ควรจะคัดเลือกขึ้นมาเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งได้นั้น ต้องมีคุณสมบัติของความเป็นข่าว ได้แก่ ความรวดเร็วหรือความทันสมัยเหตุการณ์มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเฉพาะในเรื่องของการรายงานผลการแข่งขันที่ผู้ชมอยากจะทราบผลโดยไว รวมทั้งต้องเป็นข่าวกีฬาที่อยู่ในความสนใจของประชาชน และช่วยส่งเสริมและสนับสนุนวงการกีฬาไทย ทั้งในส่วนของนักกีฬาไทย และกีฬาสากลที่มีนักกีฬาไทยเข้าร่วมแข่งขันได้ด้วย

3. กระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 พบว่า

3.1 ขั้นตอนในการเรียบเรียงเริ่มจากการคัดเลือกเนื้อหาข่าวจากผู้สื่อข่าว เว็บไซต์และรวบรวมคำสั่งราชการที่ต้องการที่จะนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่ง

3.2 ทำการแปล เรียบเรียง ข้อความข่าวพิมพ์ข้อความ โดย ต้องมีการตรวจสอบเนื้อหาความ

ถูกต้อง แม่นยำของข่าว ข้อความ

3.3 เมื่อได้เนื้อหาข่าวแล้วจะทำการคัดลอกเนื้อหา หรือพิมพ์เนื้อหา แล้วจึงมาทำการ rewrite ข่าวตัวอักษรวิ่งที่น่าเสนอให้มีลักษณะการเรียบเรียงข่าวด้วยการย่อเนื้อหาข่าวจากเนื้อหาข่าวต้นฉบับข้อความ ให้สั้น กระชับ เข้าใจง่าย และขนาดความยาวเหมาะสมแก่การนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าว กล่าวคือ ในการเรียบเรียงข่าวจะทำการย่อเนื้อหาข่าวให้เหลือเฉพาะหัวข้อข่าว หรือ Head Line มากกว่าที่จะมีรายละเอียดของข่าวที่ชัดเจน สมบูรณ์ ซึ่งในกระบวนการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งจะใช้หลักการเขียนข่าวไม่แตกต่างกับการเขียนข่าวภาคปกติที่ยึดหลักตามทฤษฎีวารสารศาสตร์ คือ “5W+1H” ได้แก่ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) และจึงมาทำการเรียงลำดับก่อนหลังของข่าวจะเรียงจากการนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ตามใบสั่งให้ครบก่อนแล้วต่อด้วยการนำเสนอข่าวด่วน ข่าวตามกระแสข่าวประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละวัน ข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นหลัก เมื่อทำการเรียงข่าวแล้วจึงตรวจคำถูกผิด โดยข่าวตัวอักษรวิ่งกับข่าวประจำวันจะมีการเรียบเรียงข่าวที่ต่างกันในส่วน of เนื้อหาข่าว เพราะข่าวตัวอักษรวิ่งจะต้องมีเนื้อหาที่มีความสั้น กระชับ อ่านแล้วเข้าใจได้ในง่าย ไม่มีรายละเอียดของข่าวมากนักแต่ข่าวประจำวันจะมีการเรียบเรียงเนื้อหาของข่าวในส่วนของรายละเอียดของข่าวเข้าไปด้วย ส่วนการเรียงลำดับในการนำเสนอจะแตกต่างกับข่าวตัวอักษรวิ่งคือจะนำเสนอข่าวด่วน ข่าวตามกระแส ข่าวประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละวัน ข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นหลักก่อนส่วนข่าวประชาสัมพันธ์จะไปอยู่ในช่วงท้ายของข่าวโดยมีการนำเสนอในรูปแบบของผู้ประกาศอ่านในช่วงท้ายเบรคข่าว

3.4 ทำการพิมพ์เนื้อหาลงคอมพิวเตอร์เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และเตรียมใช้ในการออกอากาศ ตัวอักษรวิ่งข่าวที่น่าเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการนำเสนอข่าวที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาภาพข่าวมากกว่าเพราะข่าวตัวอักษรวิ่งมีเนื้อหาที่สั้นและกระชับมากกว่าเนื้อหาของข่าวภาคปกติ ซึ่งการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งนั้นจะวิ่งให้ตรงกับข่าวที่น่าเสนอในแต่ละช่วงให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจะดูจากการแบ่งช่วงในการนำเสนอของข่าวเที่ยงวันเป็น 3 ช่วง คือข่าวในประเทศจะนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งที่เป็นข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศจะนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งที่เป็นข่าวต่างประเทศและในช่วงข่าวกีฬาที่จะนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งที่เป็นข่าวกีฬา ทั้งนี้ก็เพราะการนำเสนอตามช่วงเวลาข่าวให้ตรงกันจะทำให้ประชาชนที่ชมข่าวไม่สับสน

ทั้งนี้ ในการออกอากาศข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 คือ ตั้งแต่เวลา 12.00 – 12.30 น. ภายในเวลา 30 นาที สามารถนำเสนอข่าวปกติจำนวน 10 ข่าวในเวลา 15 นาที และมีตัววิ่งข่าวจำนวน 30 ข่าวในเวลา 5 นาที โดยข้อมูลตัวอักษรวิ่งข่าวนั้นจะเป็นข่าวที่มี

ลักษณะของการสรุปข่าว ไม่มีรายละเอียดของข่าว และในส่วนของสีและความเร็วในการวิ่ง พบว่าตัวอักษรวิ่งจะเป็นตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีน้ำเงิน ความเร็วของตัวอักษรวิ่งอยู่ที่ 1.50 ดังนั้น ตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอไม่น่าควรจะมีข้อความที่ยาวจนเกินไป และสามารถที่จะทวนรอบการวิ่งข่าวซ้ำได้ในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกันเพื่อให้ผู้ชมที่พลาดอ่านข่าวนั้น ๆ ได้ทันสามารถวนกลับมาอ่านได้อีกครั้ง โดยสรุปแล้ว การเรียบเรียงเนื้อหาข่าวตัวอักษรวิ่งก่อนการนำเสนอจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ ต้องสั้น กระชับ เข้าใจง่าย และไม่ซับซ้อน

5.2 อภิปรายผล

นโยบายการบริหารของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ด้วยโครงสร้างของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 โดยการดำเนินธุรกิจของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นไปในลักษณะการทำงานแบบราชการ คือ กองทัพบกเป็นผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินงาน ซึ่งมี คณะผู้บริหาร และคณะผู้ทำงานเป็นพนักงานราชการทั้งสิ้น ตั้งแต่ฝ่ายบริหาร ฝ่ายการตลาด ฝ่ายเทคนิค ฝ่ายรายการ ตลอดจนฝ่ายข่าว จากรูปแบบโครงสร้างดังกล่าว จึงมีผลให้นโยบาย การบริหารงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นระบบราชการ และมีวัฒนธรรมองค์กรแบบผสม แบบ “กึ่งทหารกึ่งข้าราชการ” กล่าวคือ จึงมีการบริหารจัดการแบบทหาร ด้วยการใช้ระบบอาวุโส (Seniority) คำนิยมเรื่องการเคารพรุ่นพี่รุ่นน้อง การรักพวกพ้องกัน ทำให้เกิดระบบอุปถัมภ์

ในการดำเนินการและการบริหารงานแบบราชการ ทำให้นโยบายด้านการข่าวต้องปฏิบัติตามสายการบังคับบัญชาจากบนลงล่าง มีการบริหารงานที่ยึดรายละเอียดแต่ละขั้นตอนเป็นหลัก มีหนังสืออนุมัติสั่งการไม่สามารถสั่งด้วยวาจาได้ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎระเบียบ ไม่มีความยืดหยุ่น ขาดความคล่องตัว ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ไม่ทันต่อการแข่งขันกับสถานีโทรทัศน์ที่บริหารงานโดยเอกชน ระบบนี้จึงค่อนข้างจะเป็นอุปสรรคในการสร้างค่านิยมให้บุคลากรเห็นคุณค่าของเวลาที่เสียไป เรื่องจึงกลายเป็นว่าความล่าช้าเป็นธรรมเนียมในการทำงาน

การจัดองค์กรข่าวของสถานีโทรทัศน์ผู้บริหาร ควรจะเปิดกว้าง ให้อิสระกับคนทำงานข่าว ถึงแม้ว่าจะติดขัดด้วยระเบียบของราชการ แต่ต้องคำนึงถึงกลุ่มประชาชนโดยส่วนรวมประชาชน ควรจะมีสิทธิความชอบธรรมในการเลือกรับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในทุกๆ กรณี นักข่าวหรือผู้สื่อข่าวตลอดจนบรรณาธิการและผู้เกี่ยวข้องในองค์กรข่าว ควรจะมีอิสระในการส่งสารที่เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมมาตีแผ่ ไม่ควรโดนปิดกั้นข่าวสาร ขั้นตอนการตัดสินใจใน

กระบวนการผลิตข่าว ควรจะมีผู้สั่งการเพียงคนเดียวคือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานข่าวขององค์กรนั้น ๆ การเข้าไปก้าวก่ายของนักการเมือง หรือเจ้านายระดับสูงที่ตำแหน่งที่มียศตำแหน่ง ไม่สมควรเข้าไปก้าวก่ายการทำงานของผู้ปฏิบัติงานข่าว ควรจะให้อิสระในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ

ซึ่งจุดนี้ จะมีความแตกต่างกับสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ที่มีการบริหารจัดการโดยองค์กรเอกชน เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. หรือสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ซึ่งมีรูปแบบการบริหารงานเป็นแบบเอกชน จึงมุ่งเน้นการเสนอข่าวแบบมีชีวิตชีวา มีสีสัน อย่างไรก็ตาม แนวทางในการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์แทบทุกช่อง จะมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอขึ้นต้องเป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและ ความสนใจของประชาชน การเสนอข่าวจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เสนอข่าวให้มีความน่าสนใจ และไม่กระทบกระเทือนต่อข้อเท็จจริง

จากแนวคิดเกี่ยวกับสถาบันขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนที่ว่า “ผู้ที่อยู่ในฐานะ ผู้สื่อสารกับมวลชน ย่อมจะต้องปฏิบัติงานอยู่ภายใต้กรอบนโยบายขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนที่สังคมอยู่” ทำให้ยืนยันได้ว่า สังคมต้องการรับรู้ข่าวสารที่มีความสำคัญและควรต้องรู้ข่าวตัว อักษรวิ่งจึงสามารถตอบสนองผู้รับข่าวสารในสังคมได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ข่าวที่จะนำเสนอต้องเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสนใจ และมีความสำคัญ มีคุณค่าในความเป็นข่าว ดังนิยามของข่าวจากแนวคิดเกี่ยวกับข่าวที่ว่า “ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้รับข่าวสาร ดังนั้น ผู้สื่อข่าว จำเป็นต้องรายงานข้อเท็จจริงให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้อ่านหรือผู้รับข่าวสาร หากเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงได้เกิดขึ้นแล้ว แต่ไม่ได้รับความสนใจหรือไม่น่าสนใจ ผู้สื่อข่าวก็จะไม่นำเสนอให้ได้มีโอกาสรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างแล้ว”

นอกจากนี้ ข่าวมีลักษณะเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง คือ เป็นสินค้าที่เก่าเร็ว มีอายุการใช้งานสั้นมาก ดังนั้น ข่าวจึงต้องมีความสดใหม่ อย่างการรายงานผลการแข่งขันของรายการกีฬาชื่อดัง เช่น ฟุตบอล กอล์ฟ หรือเทนนิส จึงจำเป็นต้องมีการวิ่งตัวอักษรข่าว เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบผลการแข่งขันที่เป็นปัจจุบันทันด่วนที่สุด เช่น ข่าวตัวอักษรวิ่งประเภทข่าวกีฬาในช่วงข่าวเที่ยงวันทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ประจำวันที่ 8 ก.ค. 2548 ได้แก่ “เทนนิสเอทีพี ทัวร์ ออลอินซ์ ซูซี่ โอเพ่น ที่เมืองเกสต์ัด ประเทศสวีตเซอร์แลนด์ ชายเดี่ยว รอบ 2 ฟรานติเช็ก เซอร์มัค (เช็ก) ชนะ ราเด็ค สเตปาเน็ค (เช็ก, มือ 3) 6-7 (5/7), 6-4, 6-3 นิโคลัส มาสซู (ชิลี, มือ 7) ชนะ แยน เฮอร์นิช (เช็ก) 2-1 เซต 7-5, 2-6, 6-4 หลุยส์ ฮอร์น่า (เปรู) ชนะ อเลสซิโอ ดิ เมาโร (อิตาลี) 2-0 เซต 6-3,

6-4” เป็นต้น

ทั้งนี้ การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีความจำเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบันนี้ เพราะสถานีโทรทัศน์แทบทุกช่องได้มีการนำเสนอข่าวด้วยข่าวตัวอักษรวิ่งไปพร้อมกับการรายงานข่าวปกติด้วย เพราะตัวอักษรวิ่งข่าวนั้นสามารถที่จะนำเสนอได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะข่าวด่วนซึ่งไม่จำเป็นต้องรอภาพข่าวหรือภาพเหตุการณ์ให้เดินทางมาถึงก่อนหรือกระบวนการออกอากาศที่ยังทำไม่แล้วเสร็จก็ตาม ตัววิ่งข่าวจะสามารถเป็นช่องทางที่ช่วยในการนำเสนอข่าว ณ จุดนี้ได้ ทั้งยังนำเสนอปริมาณข่าวได้อย่างหลากหลายและมากประเด็น ตลอดจนนำเสนอความคืบหน้าของประเด็นข่าวก่อนที่จะมีภาพข่าวปกติได้ อาทิ การรายงานความคืบหน้าของจำนวนผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ภัยพิบัติธรรมชาติหรือเครื่องบินตก เป็นต้น

จากผลการวิจัยที่ศึกษาได้ผู้วิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังประเด็นต่อไปนี้

1. สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 พบว่า ไม่มีสัดส่วนในการนำเสนอข่าวแต่ละประเภท โดยการนำเสนอข่าวจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของวันนั้น ๆ เป็นสำคัญ โดยสัดส่วนของข่าวแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ผู้วิจัยได้ใช้หลักการในการแบ่งประเภทของข่าวออกเป็น 13 ประเภท ตามที่ ปรมะ สตะเวทิน (2539) ได้จำแนกไว้ ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวความหายนะ ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวสตรี ข่าวบันเทิง ข่าวการศึกษา ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวเกษตรกรรม ข่าวสาธารณสุข และข่าวกีฬา

ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า ข่าวต่างประเทศเป็นประเภทข่าวที่ได้รับการนำเสนอเป็น ตัวอักษรวิ่งข่าวสูงที่สุด และยังพบว่า การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งมีข่าวบางประเภทเท่านั้นที่ได้รับการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าวในช่วงระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวความหายนะ ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวการศึกษา ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวเกษตรกรรม ข่าวสาธารณสุข และข่าวกีฬา ขณะที่ข่าวต่อไปนี้กลับไม่ได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งในช่วงระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย ได้แก่ ข่าวสตรี และข่าวบันเทิง ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากข่าวที่ได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งถือว่ามีลักษณะของความเป็นข่าวสูง (News Value) ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศ เช่น ข่าว

ต่างประเทศที่มีการเกิดสงครามในภูมิภาคตะวันออกกลางกับการส่งผลกระทบต่อปรับตัวขึ้นของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก หรือข่าวการเมืองที่มีการแถลงนโยบายของรัฐบาล ความเคลื่อนไหวในแวดวงการเมือง เป็นต้น ซึ่งข่าวตัววิ่งสามารถนำเสนอประเด็นข่าวได้อย่างรวดเร็วหลังในช่วงระหว่างการแถลงหรือหลังการแถลงทุกครั้ง โดยไม่ต้องรอภาพข่าวให้ส่งมาถึงสถานีก่อน และในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งอาจนำเสนอได้ว่า “อีกสักครู่โปรดติดตามรายละเอียดข่าวในช่วงถัดไป”

ซึ่งสัดส่วนของข่าวประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งดังกล่าวนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธารสวรรค์ ธนะสมบุญ (2544) ที่ว่า “เนื้อหาที่เหมาะสมนำมาจัดทำตัวอักษรวิ่งแสดงผ่านทางจอโทรทัศน์มากที่สุด คือ ข่าวสำคัญที่ต้องการแจ้งให้ประชาชนทราบ คิดเป็นร้อยละ 81 และเป็นเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนมากที่สุด ร้อยละ 71” นั่นคือ ข่าวต่างประเทศ ข่าวความหายนะ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ หรือ ข่าวสังคม เป็นต้น ขณะที่ข่าวที่ไม่ได้มีผลกระทบต่อสังคมโดยตรงหรือต้องแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบโดยเร่งด่วน ข่าวเหล่านี้จะไม่ได้ได้รับการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่งข่าว เช่น ข่าวบันเทิง ข่าวสตรี เป็นต้น

การที่ข่าวต่างประเทศได้รับการนำเสนอมากเป็นอันดับแรกซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าว (News value) ของ กัลดิงและรูจ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. **ความเข้มของข่าว** ส่วนใหญ่จะรายงานข่าวเกี่ยวกับบุคคลระดับสูงหรือประเทศมหาอำนาจของโลก จะเป็นข่าวที่มีคุณค่าเสมอ เช่น ข่าวการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ เป็นต้น
  2. **ความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมหรือสิ่งที่ตรงกับความสนใจ (Meaningfulness)** ประเทศที่มีวัฒนธรรมคล้ายคลึงกันรวมถึงประเทศที่มีความเกี่ยวข้องหรือความใกล้ชิด เช่น ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศจีน ญี่ปุ่น เป็นต้น
  3. **ช่วงเวลา** เช่น ผลการแข่งขันกีฬา เป็นต้น
  4. **ความขัดแย้ง หรือผลลัพท์ที่จะเกิดขึ้น** เช่น ข่าวการวินาศกรรมกรุงลอนดอน เป็นต้น
- ส่วนข่าวบันเทิง ข่าวสตรี ที่ไม่ได้ได้รับการนำเสนอเป็นตัวอักษรวิ่ง เพราะข่าวบันเทิงและข่าวสตรีเพราะไม่ส่งผลกระทบต่อมวลชนจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะส่งผลกระทบต่อกลุ่มชนกลุ่มหนึ่ง และไม่ใช่ว่าข่าวด่วน และสามารถติดตามในเวลาช่วงข่าวประจำวันได้

2. กระบวนการในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

กระบวนการคัดเลือกข่าว ถือเป็นหนึ่งในวงจรการผลิตข่าวที่สำคัญซึ่งเป็นหน้าที่ของกองบรรณาธิการ (Editorial) โดยกระบวนการนี้จะเริ่มขึ้นหลังจากผู้สื่อข่าว ในที่นี้ คือ ทีมข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ทำการส่งข่าวเข้าไปในห้องข่าว ต่อจากนั้นข่าวจะถูกเลือกโดยบรรณาธิการข่าว (Editor) และบรรณาธิการข่าวจะคัดเลือกข่าวเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตตามเว็บไซต์ข่าวต่างๆ จากนั้นบรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าว ว่าข่าวไหนควรได้รับการเผยแพร่ ออกอากาศต่อไป เพื่อจะผลิตเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งที่สมบูรณ์พร้อมออกอากาศต่อไป โดยพิจารณาประเด็นสำคัญของข่าว อาจมีการเรียบเรียงข่าวใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรข่าวที่กำหนดไว้ หรือที่เรียกว่า House Style มีการเรียบเรียงข้อความให้มีความสั้น กระชับ เข้าใจง่าย จากนั้นจะมีการตัดสินใจจัดลำดับข่าวตัวอักษรวิ่งตามลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ในแต่ละวัน ก่อนที่จะนำเสนอข่าวออกไปยังผู้ชม ผู้ทำหน้าที่คัดเลือกข่าวนี้นี้จึงเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) ที่สำคัญเพราะเป็นผู้ควบคุมการไหลผ่านของข่าว (News Flow) โดยตรง ซึ่งผู้เฝ้าประตูข่าวสารในความหมายของการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง บรรณาธิการและผู้สื่อข่าวหรือผู้แปลข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬาของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 บรรณาธิการที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ นั้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดการผลิตข่าวในเรื่องของการรวบรวมข่าว (Gathering) หรือการสื่อข่าว เป็นขั้นตอนการแสวงหาและรวบรวมเรื่องราวข้อเท็จจริงต่างๆ แล้วนำไปให้ผู้แปลข่าวทำหน้าที่เรียบเรียงข้อความข่าวที่ได้รับคัดเลือกจากบรรณาธิการมาทำการแปลและทำความเข้าใจกับเนื้อหา จากนั้นผู้แปลข่าวจะทำการหาประเด็นสำคัญของข่าว แล้วทำการเรียบเรียงข่าวต้นฉบับ โดยผู้ใช้หลักในการเขียนข่าวทางวารสารศาสตร์ คือ ดูจากใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร (5W1H คือ what when where why how) เช่น นายกรัฐมนตรีทำอะไร เมื่อวันที่เท่าไร เวลาอะไร ที่ไหน มีเนื้อหาอย่างไร เช่น ไปประชุมกรม. หรือแถลงข่าว เป็นต้น เมื่อได้เนื้อหาข่าวแล้วบรรณาธิการข่าวหรือผู้แปลข่าวจะนำข่าวได้เนื้อหามาทำการย่อข่าวเพื่อใช้เป็นข่าวตัวอักษรวิ่ง โดยคงเนื้อหาของข่าวให้ความหมายครบถ้วน และข้อความของข่าวต้องมีความสั้น กระชับ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที และบรรณาธิการข่าวประจำวันจะทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ตรงกับความจริงหรือไม่ ต้องเพิ่มเติมหรือแก้ไขให้ข้อความมีความสละสลวย

การคัดเลือกข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 นั้นมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการคัดเลือกข่าว (Theory of Story Selection) ได้ดังนี้

1. การคัดเลือกข่าวตามความต้องการขององค์กร (News Organization Requirement) เช่น ข่าวประชาสัมพันธ์องค์กร เป็นต้น

2. จากนักข่าวเป็นหลัก (Journalist - Centered) คือ การคัดเลือกข่าวขึ้นอยู่กับนักข่าว คือ การคัดเลือกข่าวโดยบรรณาธิการจะเป็นคนกำหนดประเด็นข่าว เพื่อให้ให้นักข่าวไปทำข่าวตามประเด็นที่กำหนดให้

3. ยึดเหตุการณ์เป็นหลัก (Event - Centered) โดยพิจารณาว่าเหตุการณ์ที่เป็นข่าวนั้นมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน ถ้าสำคัญมากก็คัดเลือกมานำเสนอ เช่น ข่าววาระเปิดกรุงลอนดอน เป็นต้น

4. เลือกตามปัจจัยที่กระทบจากภายนอกองค์กร (External Theory หรือ Force Outside News Organization) เช่น ข่าวเศรษฐกิจ (Economic Determinist) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่

ด้วยคุณสมบัติของคุณค่าข่าวข้างต้น และจากนโยบายของทางสถานีที่เน้นการนำเสนอข่าวเชิงบวกต่อการทำงานของรัฐบาลและข่าวความมั่นคงของกองทัพบกและประเทศชาติ มีผลให้กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีวิธีการในการคัดเลือกข่าวโดยจะจัดลำดับความสำคัญของข่าวที่จะให้ประชาชนรับทราบ โดยสอดคล้องกับทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าว (News value) (อ้างอิงในศิริวรรณ อาษาศรีเพชร, การศึกษากระบวนการผลิตรายการข่าวต่างประเทศของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ หน้า10) ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่ให้ความสำคัญกับผู้ชมหรือผู้รับสาร เพราะข่าวที่ทางสถานีนำเสนอไปนั้นจะสร้างผลกระทบต่อสังคม ทั้งในเรื่องของการรับรู้หรือความรู้สึก ดังนั้น ข่าวที่ถูกคัดเลือกไปนำเสนอสมควรต้องมีคุณสมบัติของความเป็นข่าวที่ดีและมีคุณค่า และจากแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าว พบว่า คุณสมบัติหรือองค์ประกอบที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นข่าวที่มีคุณค่าประกอบด้วยคุณสมบัตินี้หลายประการ ซึ่งสามารถอธิบายถึงคุณสมบัติที่สอดคล้องกับทิศทางการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้ ดังต่อไปนี้

1) **ความรวดเร็วหรือความทันต่อเวลา (Immediacy or Timeliness)** เป็นองค์ประกอบสำคัญของข่าว โดยเฉพาะวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์มีความได้เปรียบกว่าหนังสือพิมพ์เป็นอันมาก โดยข่าวที่มีคุณค่าควรเป็นข่าวจากเหตุการณ์ที่มีความใหม่สดหรือข่าวสารที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ในแต่ละวัน เช่น ข่าวการแถลงนโยบายของรัฐบาล ข่าวค่าเงินบาท เป็นต้น

2) **ความสำคัญ (Importance)** เป็นข่าวที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือเกี่ยวข้องหรืออยู่ในความสนใจของผู้ฟังเป็นจำนวนมาก เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น

3) **ความเด่น (Prominence)** เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับบุคคลเด่นซึ่งยอมถือว่ามีคุณค่ามากกว่าเรื่องราวของบุคคลธรรมดาทั่วไป เช่น ข่าวนักการเมืองชื่อไทย เป็นต้น

4) **ความใกล้ชิด (Proximity)** เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและใกล้ชิดกับผู้ฟัง เช่น ผลงานของนักกีฬาไทยในรายการแข่งขันระดับนานาชาติอย่างโอลิมปิก เอเชียนเกมส์หรือซีเกมส์ เป็นต้น

5) **ความก้าวหน้าและภัยพิบัติ (Progress and Disaster)** เช่น เหตุการณ์แผ่นดินไหวในภาคใต้ของประเทศไทย เป็นต้น

6) **ผลกระทบหรือผลสะท้อน (Consequence)** เป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือเหตุการณ์ประจำวันของมนุษย์และอื่นๆ เช่น ข่าวการขึ้นราคาน้ำมันในตลาดโลก เป็นต้น

7) **ความสนใจของมนุษย์ (Human Interest)** เหตุการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับด้านจิตวิทยาหรือเป็นเรื่องสะเทือนอารมณ์ ก็อาจอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง เช่น ข่าวการฆาตกรรมของคนในครอบครัว เป็นต้น

บทบาทของบรรณาธิการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 นั้นมีความสอดคล้องกับทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper Theory) ในเรื่องของการรายงานข้อมูลข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมนั้น จะเป็นการรายงานข่าวสารโดยผ่านกระบวนการเลือกสรรแล้ว เหตุการณ์บางอย่างเท่านั้นที่ได้รับความสื่อสารไปยังผู้รับ ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดของสื่อมวลชนในด้านเวลาของการออกอากาศ กระบวนการเลือกสรรของสื่อมวลชนดังกล่าวนี้ เป็นการกระทำหน้าที่เป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) ทำหน้าที่กั้นกรอง เลือกสรรข่าวสารเพื่อนำเสนอต่อไปยังสาธารณชน ผู้เฝ้าประตูจึงอยู่ในฐานะที่จะควบคุมข่าวสารต่างๆ ที่จะผ่านไปยังประชาชนทั่วไป เป็นผู้ตัดสินใจว่าข่าวอะไรที่ผู้ฟังควรจะได้รับทราบ ตลอดจนกำหนดเวลาและจัดลำดับความสำคัญของข่าวสารนั้น

จากบทวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรุณเลิศจรรยาภักดิ์ (2529) ที่ว่า “วิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวเป็นสำคัญ หัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวจะยึดหลักการบริหารงานและนโยบายวัตถุประสงค์ของสถานี ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นแนวทางในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญการกำหนดวาระประเด็นสำคัญของข่าวนั้น ข่าวพระราชกรณียกิจจัดอยู่ในอันดับแรก รองลงมาคือ ข่าวรัฐบาล เน้นความสำคัญที่ตัวบุคคลในวงการรัฐบาล และกิจการทหาร สำหรับข่าวรัฐบาลนี้ สถานีโทรทัศน์ทั้งสามสถานีให้เวลากับข่าวรัฐบาลมากที่สุด” และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญแข เอี่ยมนิรุตต์ (2537) ที่ว่า “มีปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวต่างประเทศเพื่อลงพิมพ์นั้นก็คือ คุณค่าของข่าว นโยบาย และเป้าหมายทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์และทัศนคติ

ส่วนตัวของผู้เฝ้าประตู”

ทั้งนี้ กระบวนการคัดเลือกข่าวขึ้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งว่า ข่าวนั้นมีความน่าเชื่อถือหรือสามารถนำเสนอได้โดยรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำหรือไม่ นั่นคือ “การคัดเลือกแหล่งข่าว” โดยผู้วิจัยพบว่า การคัดเลือกแหล่งข่าวเพื่อใช้ในการนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้มีการคัดเลือกแหล่งข่าวจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า บทบาทของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตได้ก้าวเข้ามามีบทบาทต่อการเป็นแหล่งข่าวที่สำคัญของบรรณาธิการข่าวต่าง ๆ ในการนำไปเป็นข้อมูลในการนำเสนอข่าวหรือเปรียบเทียบความถูกต้องของเนื้อหาข่าวได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งไม่เพียงเฉพาะบทบาทสำคัญในเรื่องของกราฟิกหรือเทคโนโลยีการนำเสนอข่าวที่แปลกใหม่เท่านั้น แต่สื่ออินเทอร์เน็ตได้มีบทบาทต่อการคัดเลือกข่าวของสื่อมวลชนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวโทรทัศน์ที่ต้องอาศัยความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำในการนำเสนอ ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐสภา แคนแคว์ (2541) ที่ว่า “ในปัจจุบันสถานีโทรทัศน์ทุกแห่งได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในประเภทและระบบงานที่ต่างกันหลายลักษณะ และในอนาคตเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จะเข้ามา มีบทบาทเพิ่มขึ้นในการทำงานทุกด้านทั้งในด้านการผลิตรายการกระบวนการทำงานด้านงานข่าว และควบคุมการออกอากาศ”

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อ งานทุกประเภทในองค์กร สามารถทำให้เราปฏิบัติการและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในองค์กรผู้ผลิตข่าวโทรทัศน์ จะสามารถพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการนำเสนอรายการข่าวได้ดีขึ้น และจากแนวคิดเกี่ยวกับสถาบันขององค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชน ที่ว่า “แรงกดดันในเรื่องความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายการดำเนินงานขององค์กรทุกองค์กร” ไม่เว้นแม้แต่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ที่บทบาทของสื่อสารสนเทศสมัยใหม่ คือ สื่ออินเทอร์เน็ต ที่มีบทบาทในการเป็นแหล่งข่าว (Source) ที่สำคัญในการคัดเลือกข่าวไปเป็นข่าวตัวอักษรวิ่ง ด้วยคุณสมบัติเฉพาะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีความรวดเร็ว และสามารถนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นปัจจุบันทันด่วนหรือเรียลไทม์มากที่สุด

ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนด (Communication Technology Determinism) ของโรเจอร์ส (อ้างถึงใน กาญจนาน แก้วเทพ, 2545:113)

วิเคราะห์เรื่องของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในแวดวงสื่อสารมวลชน ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสารบวกผสมกับปัจจัยอื่นๆ จะร่วมกันเป็นสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

จากทฤษฎีเรื่องเทคโนโลยีสื่อสารเป็นตัวกำหนดจะเห็นว่าเทคโนโลยีมีบทบาทอย่างมากต่องานทุกประเภทในองค์กร ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารมวลชนแบบดั้งเดิมที่จากนักข่าวจะต้องไปหาข่าวมาเพียงอย่างเดียว แต่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามามีบทบาททำให้บรรณาธิการมีช่องทางในการคัดเลือกข้อมูลข่าวสารได้เพิ่มมากขึ้นและอย่างรวดเร็ว เช่น การคัดเลือกข่าวจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น สามารถทำให้เราปฏิบัติการและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในองค์กรผู้ผลิตข่าวโทรทัศน์ จะสามารถพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการนำเสนอรายการข่าวได้ดีขึ้น เห็นถึงรูปแบบการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปสืบเนื่องจากการเข้ามาของสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต

สื่อสารมวลชน ในยุคโลกาภิวัตน์เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งรูปแบบรายการและลักษณะการใช้สื่อ สังคมในยุคข่าวสารทำให้วงการต่างๆ เกิดการแข่งขัน ทั้งธุรกิจ การเมือง การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ความต้องการข่าวสารในสังคมเกิดขึ้นในทุกระดับ และทุกวงการ รูปแบบของเศรษฐกิจที่กำลังแข่งขันกันเพื่อให้ได้ข่าวสารมากที่สุด ทำให้ข่าวสารต้องถูกผลิตมากขึ้น ดังนั้นสื่อมวลชนในแขนงต่างๆ จึงมีอิทธิพลต่อคนในสังคมยุคปัจจุบัน สื่อสารมวลชนทำให้ “ข่าวสาร” ได้รับความสนใจในสังคมโดยทั่วไป

3. กระบวนการในการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

กระบวนการในการเรียบเรียงข่าว ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการผลิตข่าวตัวอักษรวิ่ง เนื่องจากเนื้อหาข่าวต้นฉบับโดยมากจะมีขนาดความยาวค่อนข้างมาก และมีเนื้อหาหรือประเด็นข่าวที่ซับซ้อนและข่าวบางข่าวอาจมีประเด็นข่าวมากกว่าหนึ่งประเด็นในข่าวเดียวกัน เหตุนี้ในการเรียบเรียงข่าวก่อนที่จะนำเสนอเป็นข่าวตัวอักษรวิ่งด้วยการย่อเนื้อหาข่าวให้สั้น กระชับ และเข้าใจได้ โดยง่ายจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ซึ่งในกระบวนการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งจะใช้หลักการเขียนข่าวตามทฤษฎีวารสารศาสตร์ คือ “5W+1H” ได้แก่ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where)

เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) เป็นแนวทางสำคัญ เช่น “ไทยเตรียมเป็นเจ้าภาพจัดประชุมอัยการสูงสุดจีน-อาเซียน 15-17 ก.ย. นี้” (ออกอากาศวันที่ 6 กันยายน 2548)

ซึ่งการเรียบเรียงข่าวตัวอักษรวิ่งจะมีการเรียบเรียงจากบุคคลและความสด ทันต่อเหตุการณ์, ความใกล้ชิดกับเหตุการณ์, ความสำคัญหรือความเด่น, ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นส่วนใหญ่, ข่าวภัยพิบัติและความก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบข่าว (ศิริวรรณ อาษาศรีเพชร, 2543: 10) การศึกษากระบวนการผลิตรายการข่าวต่างประเทศของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์.

ขณะที่ขั้นตอนในการนำเสนอข่าว (Presentation) นั้นมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารโลกาภิวัตน์กับบริบทความเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่ ในเรื่องของ เวลา (time) และพื้นที่ (space) ไม่ได้มีความหมายเฉพาะในเชิงกายภาพ (physical) เท่านั้น เช่น ไม่ได้หมายถึงแค่เวลาที่แจ่มชัดได้เป็นชั่วโมง นาที และวินาที หรือไม่ได้เป็นพื้นที่ในลักษณะรั้วขอบหลักเขตได้ เป็นต้น แต่ทว่ายังหมายรวมถึงความหมายในเชิงสังคม (social) และ เชิงอารมณ์/จิตใจ (mental) ด้วยเสมอ และจากความหมายของเวลาและพื้นที่ตามทฤษฎีสังคมศาสตร์นั้น เมื่อเราผสานปรากฏการณ์ของโลกาภิวัตน์เข้ามามีอธิบาย เราก็จะพบว่าโลกาภิวัตน์ได้สร้างเวทีแห่งการปฏิสัมพันธ์และพึ่งพิงระหว่างกันที่ข้ามพรมแดนของท้องถิ่น ของภูมิภาค และข้ามขอบเขตของความเป็นชาติ เป็นปฏิสัมพันธ์ที่ทั้งโลกร่วมเสพประสบการณ์ต่างๆ ได้โดยพร้อมเพรียงกัน ยิ่งไปกว่านั้น ระยะเวลาและระยะห่างของพื้นที่ทางกายภาพไม่ใช่อุปสรรคที่ขวางกั้นมนุษย์กับมนุษย์

เนื่องจากพื้นที่ในการนำเสนอของโทรทัศน์ในช่วงเวลาข่าวมีน้อย ต้องรอภาพเสียงจึงจะสามารถนำเสนอได้ ทำให้การนำเสนอข่าวเป็นไปอย่างล่าช้า ตัวอักษรวิ่งจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ทางสถานีโทรทัศน์ได้นำเสนอข่าวสาร ให้ทันต่อเหตุการณ์ได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องรอเวลาเบรกหรือหยุดรายการเพื่อจะนำเสนอเหตุการณ์ด่วน หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกะทันหันโดยไม่คาดคิด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารโลกาภิวัตน์กับบริบทความเปลี่ยนแปลงของเวลาและพื้นที่ ในเรื่องของ เวลา (time) และพื้นที่ (space) นอกจากนั้น วิธีคิดหรือสำนึกของปัจเจกบุคคลเริ่มเชื่อกันว่า ถึงพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลแค่ไหน แต่มนุษย์เราก็สามารถข้ามพรมแดนดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว เช่น ทั้งคนกรุงเทพฯ คนต่างจังหวัด แม้จะอยู่ห่างพื้นที่กันแต่ก็สามารถรับทราบข่าวสารตัวอักษรวิ่งได้เหมือนกัน เท่าที่สัญญาณโทรทัศน์ไปถึง

จากการวิเคราะห์รูปแบบรายการข่าวภาคเที่ยง ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ลักษณะการวิ่งของตัวอักษรจะมีลักษณะการวิ่งตัวอักษรในการนำเสนอข่าวจะค่อนข้างเกี่ยวข้องกับเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ นั่นคือ เครื่องกราฟิกตลอดจนอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ในการกำหนดรูปแบบ สี ตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร และโปรแกรมทำการวิ่ง โดยรูปแบบ (Style) ของตัวอักษรวิ่งข่าวที่เป็นงานกราฟิกจะต้องมีรูปแบบที่เหมาะสมกับรายการข่าวภาคปกติ คือ ในด้านของตัวหนังสือที่ต้องไม่ไปทับหรือบังภาพข่าวจนสูญเสียการมองเห็นบริเวณนั้น หรือสีที่นำมาใช้ต้องมีความสอดคล้องกันหรือไม่ได้ยากต่อการอ่านจนเกินไป เหล่านี้เพื่อให้การนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งสามารถสื่อความหมายได้โดยง่ายนั่นเอง ดังอธิบายในรายละเอียดได้ ดังนี้

1) สี (Color) สีที่สถานีฯ ใช้นั้นจะใช้ตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีน้ำเงิน ซึ่งสีดังกล่าวถือเป็นสีประจำของโลโก้ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และไม่ไปบังหรือทับภาพรายการให้สูญเสียรายละเอียดเมื่อทำการซ้อนภาพ (key) แล้ว ซึ่งจากผลการวิจัยของ Thinker (1969) ในเรื่องของความชอบของผู้อ่านที่มีต่อสีของตัวอักษรและสีพื้นแต่ละคู่ ยังได้สนับสนุนแนวทางปฏิบัติงานดังกล่าว คือ “ความชอบของผู้อ่านที่มีต่อคู่สีที่เป็นตัวอักษรและสีพื้น คือ สีดำบนสีขาว และสีน้ำเงินบนสีขาว มากเป็นอันดับ 1 และอันดับ 2 ตามลำดับ” โดยมีผลการวิจัยที่สนับสนุนอีกหลายชิ้น อาทิ ผลการศึกษาของ วสันต์ อดิศัพท์ (2533) ที่ว่า “ตัวอักษรเป็นงานกราฟิกที่ใช้มากที่สุดในการโทรทัศน์ โดยทั่วไปจะใช้ตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีดำ” และผลการศึกษาของ Fleming (1979) ด้วยที่ว่า “โดยทั่วไปคนส่วนมากชอบสีแดง สีน้ำเงิน และสีเขียวเป็นอันดับแรก สีม่วง และสีเหลือง เป็นสีที่คนชอบน้อย”

2) ตัวอักษร (Font) ตัวอักษรวิ่งที่สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีรูปแบบในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในลักษณะแนวอนด้านล่างของจอโทรทัศน์ มีทิศทางารวิ่งของข่าวตัวอักษรวิ่งจากทางขวาไปทางซ้ายของหน้าจอโทรทัศน์ มีแถบสีน้ำเงินตัวอักษรสีขาว ใช้ตัวอักษร Cordial UPC มีขนาดตัวอักษร (Size) ขนาดความสูง 55 กว้าง 100 ซึ่งแบบของตัวอักษรดังกล่าวเป็นแบบเรียบง่าย และอ่านได้สบายตา โดยใช้โปรแกรม Inscribe ทำการวิ่งข่าวตัวอักษรวิ่ง ความเร็วของตัวอักษรจะนับรวมข้อความทั้งหมดเป็น 1 รอบ ความเร็วจะอยู่ที่ 1.50 นาทีต่อ 1 รอบ ถ้าเนื้อหาข่าวมีมากข้อความตัววิ่งจะทำให้ว่าวิ่งเร็ว เพราะข้อความวิ่งครบรอบเร็ว หากวันใดที่มีจำนวนขึ้นข่าวมากจะทำให้ข่าวตัวอักษรวิ่งวนกลับมาน้อยรอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วสันต์ อดิศัพท์ (2533) ที่ว่า “ขนาดของตัวอักษรต้องเหมาะสม ใหญ่พอที่จะอ่านได้ง่ายไม่บรรจุข้อความมากเกินไป ในที่สำคัญชอบของตัวอักษรควรมีความคมชัด” และยังมีผลการศึกษาของ Biggs (1968) ที่สนับสนุนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ที่ว่า “ขนาดตัวอักษรนั้นควรจะมีสัดส่วนที่แน่นอน และเป็นความจริงระหว่างความกว้าง ความสูง และความหนาของเส้นตัวอักษร ตัวอักษรที่บางจนเกินไป

จะทำให้มองไม่เห็น หรือหนาจนเกินไปจะทำให้ตัวอักษรดูมืดทึบ ความกว้างของตัวอักษรขนาดต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ในการมองเห็นและเป็นสิ่งที่ช่วยให้ตัวอักษรดูสวยงาม และอ่านง่าย”

3) การวิ่งตัวอักษร (News Bar) จากการวิเคราะห์รูปแบบรายการและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยพบว่า ในการออกอากาศข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 คือ ตั้งแต่เวลา 12.00 – 12.30 น. โดยเฉลี่ยภายในเวลา 30 นาที สามารถนำเสนอข่าวปกติจำนวน 10 ข่าวเป็นเวลา 15 นาที และนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งจำนวน 30 - 40 ข่าวโดยข่าวที่มีการวิ่งวนรอบซ้ำด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อข่าวของตัวอักษรวิ่งข่าวในแต่ละวัน แต่ข่าวตัวอักษรวิ่งก็สามารถนำเสนอในช่วงเวลาใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นเวลาในช่วงข่าว ถ้าหากข่าวนั้นมีความสำคัญเร่งด่วน เช่น เหตุการณ์วางระเบิดกรุงลอนดอนมีการรายงานความคืบหน้าเหตุการณ์ตลอดทั้งวัน “ทางการอังกฤษคาดหวังว่าโทรทัศน์วงจรปิดที่ถูกติดตั้งตามที่สาธารณะอยู่ทุกหนแห่งของกรุงลอนดอน อาจจะเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้ตำรวจสืบหาตัวผู้เกี่ยวข้องได้” เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

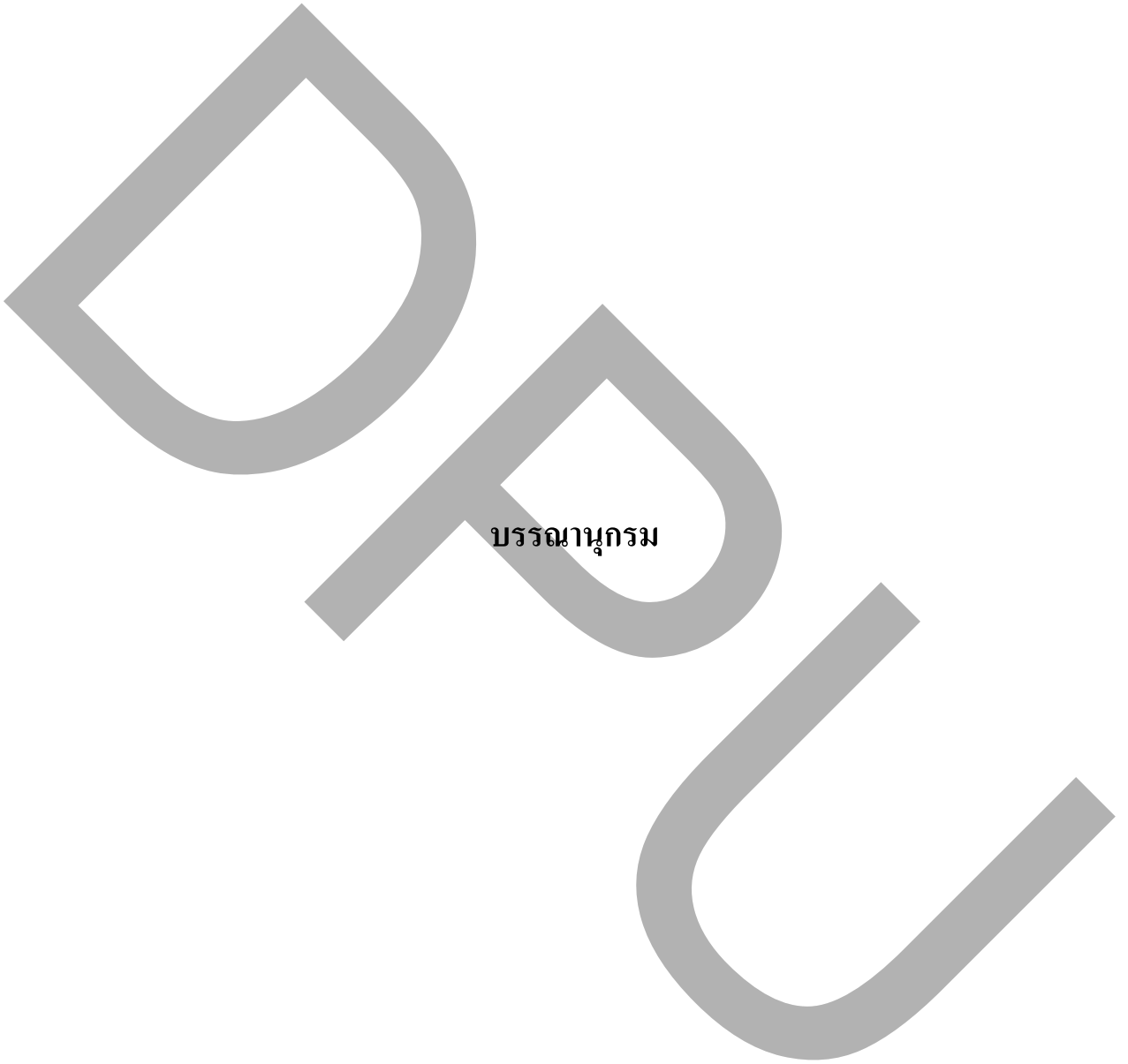
1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า ข่าวตัวอักษรวิ่งมักดึงความสนใจจากการชมข่าวปกติของผู้ชม ดังนั้น จึงควรทำการวิ่งตัวอักษรข่าวในกรณีที่เป็นข่าวที่มีความสำคัญหรือส่งผลกระทบต่อสังคมและประชาชนโดยทั่วไป และเป็นข่าวที่มีความน่าสนใจหรือเป็นที่ใคร่รู้ของประชาชน ตลอดจนเป็นข่าวที่มีความทันสมัยหรือทันเหตุการณ์เท่านั้น นอกจากนี้ การใช้ตัวอักษรวิ่งข่าวยังมีความเหมาะสมต่อการใช้ในกรณีทดแทนข่าวที่ภาพข่าวยังไม่ถึงหรือทดแทนข่าวที่ไม่มีภาพข่าว ก็ได้ ทั้งนี้ ในการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งนั้นควรต้องนำเสนอข่าวด้วยข้อความที่สั้น กระชับ และเข้าใจง่ายเป็นสำคัญ ซึ่งไม่ควรจะมีข้อความที่ยาวจนเกินไป เพื่อให้การวิ่งข่าวซ้ำนั้นสามารถทวนรอบได้มากกว่าในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน อันจะมีผลให้ผู้ชมที่พลาดอ่านข่าวนั้น ๆ สามารถวนกลับมาอ่านได้อีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้แล้ว จากผลการวิจัยยังพบว่า ข่าวตัวอักษรวิ่งไม่ควรใช้ในการนำเสนอในกรณีที่ข่าวนั้นมีความซับซ้อน เข้าใจยาก โดยใช้การนำเสนอเป็นข่าวภาคปกติจะดีกว่า เพราะจะทำให้การเล่าเรื่องข่าวได้สมบูรณ์และครบถ้วนกว่ามาก รวมทั้งไม่ควรใช้ในกรณีที่ข่าวนั้นขาดการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหา ก่อนการนำเสนอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ด้วยปัจจุบันได้มีการใช้ตัวอักษรวิ่งเป็นช่องทางสำคัญในการสื่อสารข่าวหรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายการต่าง ๆ ของทางสถานีโทรทัศน์ ดังนั้น อาจทำการศึกษาประเด็นที่ว่า การวิ่งตัวอักษรข่าวนั้นมีผลต่อระดับการรับรู้ข่าวสารของผู้ชมเพิ่มขึ้นหรือไม่ และมีลักษณะอย่างไร
2. ศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อสารสนเทศรูปแบบใหม่ ได้แก่ การส่งข้อความสั้น (Short Message: SMS) บนโทรศัพท์มือถือ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้ชมที่มีต่อสื่อสมัยใหม่
3. ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมโดยสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้บริหารในส่วนต่าง ๆ เพื่อกำหนดแนวนโยบายของสถานีโทรทัศน์ทางด้านข่าวตัวอักษรวิ่ง
4. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานในกระบวนการคัดเลือก การเรียบเรียงและการนำเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งระหว่างสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ นอกเหนือจากสถานีที่เป็นสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
5. เปรียบเทียบข้อมูลการปฏิบัติงานตัวอักษรวิ่งของสถานีโทรทัศน์ภายในประเทศและของต่างประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กาญจนา แก้วเทพ. (2541). **สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2524). **กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์**. กรุงเทพฯ : ปรึกษาการพิมพ์.
- คณะกรรมการกลุ่มการผลิตและบริหารชุดวิชาปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร, (2548). **ปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาการข่าวชั้นสูงและการบรรณาธิการ. (2548). **แนวคิดเกี่ยวกับการรายงานข่าวชั้นสูง**. เอกสารการสอนชุดวิชาการข่าวชั้นสูงและการบรรณาธิการ, หน่วย 1-7 กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรารักษ์ โพธิ์สุวรรณ. (2540). **เทคนิคการเขียนข่าววิทยุกระจายเสียง**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประมะ สดเวทิน. (2539). **การสื่อสารมวลชน กระบวนการและทฤษฎี**. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- _____. (2538). **หลักนิเทศศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 8) กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- ประชัน วัลลิโก. (2531). **หลักการเขียนข่าว**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิศิษฐ์ ชวลาวัช. (2540). **การรายงานข่าวชั้นสูง**. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- พีระ จิระ โสภณ. (2531). **หลักและทฤษฎีการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พจน์ี เษยจรยา และคณะ. (2538). **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพฯ: ข่าวฟ้า.
- ยุพา สุภากุล. (2534). **การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง** (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2526). **หลักการประเมินคุณค่าข่าว**. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ราชบัณฑิตสถาน. (2542). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์-พับลิเคชั่นส์.

สุรสิทธิ์ วิฑารัฐ. (2545). **การสื่อสาร : หลักการและเทคนิค**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ-สวนสุนันทา.

สมควร กวียะ. (2532). **การสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรนุช เลิศจรรยารักษ์. (2529). **รายงานการวิจัยเรื่อง โทรทัศน์ : วิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร**. ภาควิชาวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิทยานิพนธ์

ชิดาวรรณ กองสาร. (2535). กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ : ศึกษาเปรียบเทียบกรณี
สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 และ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชานิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ชเรศวร์ ณะสมบูรณ์., (2544). ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5
เกี่ยวกับตัวอักษรวิ่งในการนำเสนอทางโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรสุรีย์ ธนศรีสีบวงส์. (2535). กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ : ศึกษากรณีสถานีโทรทัศน์
กองทัพบก ช่อง 7. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พินทุ์สุดา ยุทธบรรดล. (2541). กระบวนการผลิตและการนำเสนอข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

เพ็ญแข เอี่ยมนิรัตน์. (2537). ปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวต่างประเทศเพื่อลง
พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน 4 ฉบับ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภิรมย์ พาบุ. (2542). การศึกษาเปรียบเทียบความชอบระหว่างรูปแบบการนำเสนอคอมพิวเตอร์
ระบบมัลติมีเดีย โดยใช้สถิติตัดกันและสีกลมกลืนประกอบภาพ สำหรับการ
ประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี.
กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

รัฐสภา แก่นแก้ว. (2541). การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในกิจการสถานีโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราเชษฐ หีมสุหรี. (2540). การวิเคราะห์เชิงโครงสร้างของกระบวนการผลิตข้าววิทยุเนชั่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริวรรณ อาชาศรีเพชร. (2543). การศึกษากระบวนการผลิตรายการข่าวต่างประเทศของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สรชัย กมลคุ้มสกุล. (2546). การใช้สารสนเทศจากสำนักข่าวและอินเทอร์เน็ตเพื่อการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิพันธ์ ศิวพิทักษ์. (2539). การศึกษาเปรียบเทียบการเสนอข่าวการเมืองภายในประเทศ ช่วงเวลาข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สุภาภรณ์ ธีวเลิศธรรม. (2544). พัฒนาการการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 อ.ส.ม.ท. (2529-24542). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

Bruce H. Westly and Malcolm McLean. (1957). **A Conceptual Model for Communications Research.** Journalism Quarterly.

David C. Coulsoon and Anne Hansen. (1995) **The Louisville Courier Journal's News Content After Purchase By Gannett.** Nevada : Carson City.

Kurt Lewin. (1947). **Channels of Group Life.** Human Relation I. New York: Longman Inc.

Laurence R. Cambell and Roland E. Welsley. (1969). **How to Report and write the news.** New York: Longman Inc.

MaQuail, Denis. (1994) **Mass Communication Theory : An Introduction.** Third Editor London : Sage Publication.

M.E. Mc Combs and D.L.Shaw. (1972). **The Agenda Setting Function of Mass Media.** Public Opinion Quarterly.

Peterson S. (1981). **International news selection by the elite press : A case study.** Public Opinion Quarterly.

Roger, E.M. and shoemaker, F.F. **Communication of Innovation.** 2nd.ed. New York : The Free Press, 1971

Severin, Werner J., and Tankard, James W. (2001) **Communication Theories (Origins, Methods, and Uses in the Mass Media).** United Stated: Affison Wesley Longman Inc.,

Tinker, Arthur T. Russell N. Baird. (1968) **The Graphics of Communication.** Holt Rinehart and Winston.

ARTICLES

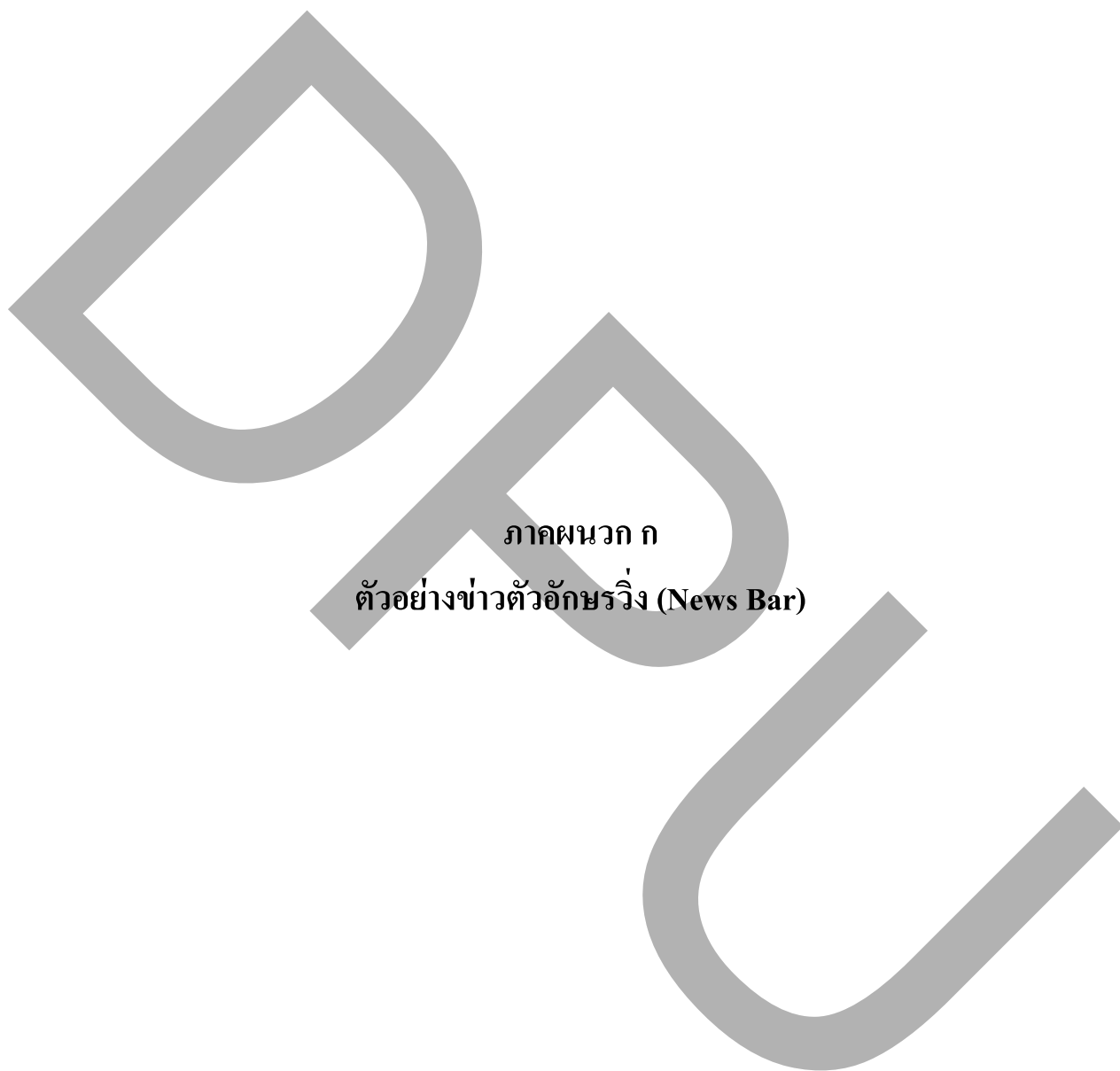
Galtung, Jahan and Ruge, Mari H. (1965) "The Structure of Foreign News." **Journal of Peace research 2.** pp. 64-119.

White, David M. (1950) "The Gatekeeper : A Case Study in the Selection of News." **Journalism Quarterly. VOL.27,** Summer pp.383-390.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างข่าวตัวอักษรวิ่ง (News Bar)

ตัวอย่างข่าวตัวอักษรวิ่ง ในช่วงเที่ยงวัน สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 1 กรกฎาคม 2548

- นายกรัฐมนตรีร่วมพิธีต้อนรับอย่างเป็นทางการจากรัฐบาลจีน พร้อมตรวจแถวทหารเกียรติยศ ร่วมกับนายเวิน เจียเป่า นายรัฐมนตรีจีน จากนั้นได้มีการหารือทวิภาคีระหว่างไทย-จีน โดย นายกรัฐมนตรีได้ร่วมเป็นสักขีพยาน ในพิธีลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทย-จีน รวม 6 ฉบับ
- การลงมติร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญวาระ 3 ตามร่างรัฐบาลผ่านฉลุย ด้วยคะแนน 484 ต่อ 156 งดออกเสียง 23 เสียง โดยไม่มี ส.ส.กลุ่มวังน้ำเย็นกล้าสวนมติพรรค ยกเว้น นายเสนาะ เทียนทอง ที่ไม่อยู่ในห้องประชุมขณะโหวต
- ฝ่ายค้านยื่นยื่นอภิปรายร่าง พรบ.งบประมาณ 2549 ไม่ใช่การอภิปรายไม่ไว้วางใจ แต่ฝ่ายค้านพยายามชี้ให้รัฐบาลเห็นการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่โปร่งใส และมีผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งมีการทุจริตในโครงการต่างๆ
- หัวหน้าพรรคชาติไทยแสดงความเป็นห่วงภาวะเศรษฐกิจขณะนี้ที่ถดถอยลงมากทั้งอัตราเงินเฟ้อ และการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้พร้อมแนะรัฐบาลให้ ความสนใจเศรษฐกิจระดับจุลภาคมากขึ้น
- รมว.กลาโหมยืนยัน ชาวกัมพูชามุสลิมกว่า 100 คน ที่เข้ามาในไทยทางด่านอรัญประเทศไม่เกี่ยวข้องกับความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- อาการอาพาธของหลวงพ่อกุณ ด้ขิ้นตามลำดับ ฉันทอาหารเองได้แล้ว หลังเข้ารับรักษาอาการโรค หลอดลมอักเสบ ที่โรงพยาบาลมหाराช จ.นครราชสีมา
- ประธานาธิบดีสหรัฐฯ สั่งตรวจสอบประวัติประธานาธิบดีมาห์มูด อหฺมาดีเนจัด ของอิหร่านหลัง อดีตตัวประกันชาวอเมริกันที่ถูกจับในอิหร่านระบุว่า ประธานาธิบดีอิหร่านคนใหม่เป็นหนึ่งใน แกนนำจับคนอเมริกันเมื่อปี 2522
- สหรัฐจะปรับลดอัตราภาษีศุลกากรสำหรับสินค้ามูลค่ากว่า 500 ล้านดอลลาร์ที่นำเข้าจากประเทศ ในเอเชียที่ประสบเหตุสึนามิในปีที่แล้ว แต่จะเพิ่มภาษีที่เรียกจากสินค้ามูลค่าราว 1 พันล้าน ดอลลาร์ที่นำเข้าจากประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ
- อย.เรียกเก็บคืนนมผงดัดแปลงสำหรับทารก 4 ยี่ห้อดึงออกจากท้องตลาดแล้วหลังพบเชื้อจุลินทรีย์ ทำให้เกิดโรคเอนเทอโรแบคเตอร์ ซากาซากิ
- 3 นักศึกษา ม.บูรพาเตรียมเดินทางไปปรับทราบข้อกล่าวหาที่ สภ.ต.แสนสุข จ.ชลบุรี บ่ายนี้ ขณะที่ อาการ “น้องหญิง” ยังทรงตัวเช่นเดิม

- ดำรวจ-ทหารลาดตระเวนเข้มพื้นที่ จ.ยะลา หลังมีชาวกลุ่มก่อความไม่สงบแฝงตัวเข้ามาในพื้นที่ อ.บันนังสตาอ.รามัน และ อ.ยะหา จ.ยะลา
- รมว.กลาโหม ขอมรับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ 3 จ.ชายแดนภาคใต้ยังล่าช้า ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนการทำงานใหม่ โดยปรับเป็นกองกำลังขนาดเล็ก และทำงานในเชิงรุกมากขึ้น
- ผู้ว่ารพท.ส่งสัญญาณดอกเบี้ยในประเทศจะต้องสูงกว่าดอกเบี้ยต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อดูแลเงินทุนไหลให้ยังเข้าสู่ประเทศ แก้ปัญหาขาดดุลบัญชีเดินสะพัด
- ประธานาธิบดีจีน-รัสเซีย ลงนามในคำประกาศร่วมกันที่มีชื่อว่า ระเบียบโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคาดว่าคำประกาศดังกล่าวเป็นการแสดงเจตจำนงของรัสเซียที่ต้องการสร้างแนวร่วมกับจีน เพื่อถ่วงดุลอำนาจสหรัฐฯ ที่ขยายอิทธิพลในดินแดนอดีตสหภาพโซเวียต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคพื้นเอเชียกลางมากขึ้น
- เทนนิสแกรนด์สแลม รายการ วิมเบิลดัน
  - ประเภทหญิงเดี่ยว รอบรองชนะเลิศ วินัส วิลเลียมส์ (มือ14 สหรัฐฯ) ชนะ มาเรีย ซาราโปว่า (มือ2 รัสเซีย) 2-0 เซต 7-6(7-2) 6-1 ลินด์เซย์ ดาเวนพอร์ต (มือ1 สหรัฐฯ) - อเมลี โมเรสโม (มือ3 ฝรั่งเศส) 6-7, 7-6, 5-3 (เลื่อนการแข่งขันเนื่องจากฝนตก)
- กอล์ฟยูโรเปียน ทัวร์ รายการสเมอร์ฟีต ยูโรเปียน โอเพ่น ที่ประเทศไอร์แลนด์
  - รอบแรก
    - (-6) 66 เทรเวอร์ อิมเมลแมน (แอฟริกาใต้)
    - (-5) 67 ฟร็องซัวส์ เดลามองตาเย่ (ฝรั่งเศส), รีทีฟ ฌูเซ่น (แอฟริกาใต้)
    - (-4) 68 โจนาธาน โลมาส (อังกฤษ), แกรี เมอร์ฟี (ไอร์แลนด์)
  - 6. (-3) 69 โรเจอร์ แซปแมน (อังกฤษ), ดาร์เรน คลาร์ก (ไอร์แลนด์เหนือ), เจมี โดนัลด์สัน (เวลส์), เกรกอรี อาฟเรต์ (ฝรั่งเศส), นิค โอเฮิร์น (ออสเตรเลีย), เบรตต์ รัมฟอร์ด (ออสเตรเลีย), แกรม สตรอม (อังกฤษ) 139 (+8) 80 ธงชัย ใจดี (ไทย)
- ฟุตบอลโคปา ลิเบอร์ตาดอเรส
  - รอบรองชนะเลิศ นัดที่สอง
    - ซิवास (เม็กซิโก) เสมอ แอตเลติโก พาราเนนเซ่ (บราซิล) 2-2 (แอต.พาราเนนเซ่ เข้าชิงชนะเลิศ ด้วยประตูรวม 5-2)

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 3 กรกฎาคม 2548

- เกิดเหตุรถไฟ 2 ขบวนชนกันที่บริเวณใกล้เทือกเขาอัลไพน์ในประเทศออสเตรีย ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองซาลซ์บูร์ก มีผู้เสียชีวิต 2 คน
- เกิดเหตุระเบิดพลีชีพ 3 จุดที่กรุงแบกแดด ทั้งที่มีผู้ไปปรับสมัครเป็นตำรวจบริเวณด้านตรวจบนถนนทางหลวงและบนถนนกลางเมือง ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 20 คน
- รองหัวหน้าพรรคชาติไทยมั่นใจ รัฐบาลต้องปรับครม.แน่นอน
- กทม.ยื่นยัน 4 ก.ค.นี้จะเริ่มจับปรับผู้ค้าหาบเร่ แผงลอยบนทางเท้า และนอกจุดผ่อนผัน โดยไม่มีการยกเว้น
- หลวงพ่อคุณอาจจะออกจากโรงพยาบาลในวันนี้ โดยจะเดินทางไปจำวัดที่วัดหนองบัวรองอย่างไม่มีกำหนด เพื่อเลี่ยงความขัดข้องเรื่องผลประโยชน์ภายในวัดของหมู่ลูกศิษย์
- เกิดเหตุระเบิด 3 ครั้งซ้อนในเมืองพริสติน่า เมืองเอกของจังหวัดโคโซโว ของเซอร์เบีย-มอนเตเนโกร ในเวลาห่างกันเพียงไม่กี่นาที แต่ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตแต่อย่างใด
- ชาวประมงในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทอยหยุดการเดินทางเรือ เนื่องจากไม่สามารถแบกรับภาระไหว หลังรัฐประกาศขึ้นราคาน้ำมันรายวัน
- ตำรวจไล่ล่าแก๊งยาบ้าบนทางด่วน โทลล์เวย์ หลังจับรถฝาดำตรวจบริเวณหน้าห้างฟิวเจอร์ รัชสิด สุดท้ายหนีไม่รอดถูกตำรวจยิงล้อย่างแตกบนทางด่วน โทลล์เวย์ขาเข้าช่วงอนุสรณ์สถาน พบยาบ้ากว่าแสนเม็ด
- สวมคมน้ำมันเห็นด้วยกับมาตรการประหยัดพลังงานของรัฐบาล ด้วยการปิดปั๊มช่วงกลางคืน พร้อมเสนอให้ปิดสถานีบริการ 1 วัน เพราะนอกจากจะช่วยลดการใช้ น้ำมันแล้ว ยังจะช่วยประหยัดไฟฟ้าด้วย
- **ฟุตบอลเยาวชนชิงแชมป์โลก รุ่นอายุ 20 ปี**
 รอบชิงชนะเลิศ นัดชิงชนะเลิศ
 อาร์เจนตินา 2-1 ไนจีเรีย
 นัดชิงที่ 3
 บราซิล 2-1 โมร็อกโก
- **เทนนิส วิมเบิลดัน ที่ประเทศอังกฤษ**
 หญิงเดี่ยว รอบชิงชนะเลิศ
 วินัส วิลเลียมส์ (14-สหรัฐฯ) ชนะ ลินด์เซย์ ดาเวนพอร์ต (1-สหรัฐฯ) 4-6, 7-6 (7-4), 9-7

ชายเดี่ยว รอบรองชนะเลิศ

แอนดี ร็อดดิก (2-สหรัฐฯ) ชนะ โทมัส โยฮันส์สัน (12-สวีเดน) 6-7 (6-8), 6-2, 7-6 (12-10), 7-6 (7-5)

- กอล์ฟ พีจีเอ ทัวร์ รายการ เวสต์เทิร์น โอเพ่น ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

หลังจบรอบที่ 3

1. (-12) 201 เบน เคอร์ติส (สหรัฐฯ) 64-71-66, จิม ฟิวริก (สหรัฐฯ) 64-70-67

3. (-9) 204 ทิม เฮอร์รอน (สหรัฐฯ) 68-66-70

4. (-7) 206 ไทเกอร์ วู้ดส์ (สหรัฐฯ) 73-66-67, ซอน มิชิล (สหรัฐฯ) 71-67-68

6. (-6) 207 วิเจย์ ชิงห์ (ฟีจี) 72-70-65, แพท เปเรซ (สหรัฐฯ) 74-66-67, แบร์รี ควิกกีเย่ (สหรัฐฯ) 69-69-69, คริส เคาซ์ (สหรัฐฯ) 66-67-74

10. (-5) 208 บิลลี เมย์แฟร์ (สหรัฐฯ) 72-69-67, ไบรอัน เกย์ (สหรัฐฯ) 68-70-70, เคิร์ก เพอร์กัส (นิวซีแลนด์) 67-71-70, ดัฟฟี วัลดอร์ฟ (สหรัฐฯ) 69-65-74

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 8 กรกฎาคม 2548

- รองนายกรัฐมนตรีเปิดเผยนโยบายประหยัดพลังงาน ต้องเริ่มจากภาครัฐก่อน เพราะมีคนทำงานในภาครัฐเกือบ 3 ล้านคน และเป็นที่จับตาของประชาชนทั่วไป หากเริ่มที่ข้าราชการก็จะกระจายไปสู่ภาคอื่นๆ ได้
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยเปิดเผย การขยายตัวของเศรษฐกิจในปี 2549 มีการลดการลงทุนลง จะมีการขยายตัวระดับที่ 5.1 และจะขยายตัว ในปีถัด 2550
- PM Blair vow Britain will not be terrorized by attacks, blames Islamic extremists for bombings.
- ว่าที่ ร.ต.ไพโรจน์ สุวรรณฉวี ส.ส.นครราชสีมา เปิดเผยกรณีที่น่าสยริยา ลากวิสุทธีสิน ลาออก จากตำแหน่งรมช.พาณิชย์ ถือเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย เพราะยังเป็นคนหนุ่มที่อายุยังน้อยและทำงาน เก่ง
- เจ้าหน้าที่ตำรวจยังคงเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยหน้าสถานทูตอังกฤษ
- คลีออด แมนดิ หัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่บริหารสำนักงานพลังงานสากล เปิดเผย ราคาน้ำมันใน ระดับสูง ยังคงเป็นภัยคุกคามเศรษฐกิจโลกอย่างต่อเนื่อง
- Police do not know if bombs left in packages or if suicide bombers carried out London attacks on the transportation systems.
- For more information on the London bombings go to cnn.com / London terror.
- Asia stock market rose slightly on Fridays, underpinned a higher close on Wall Street, following deadly bomb attacks in London that raised global security concerns.
- U.S. stocks recovered from early losses as investor adopted the view that the attacks on Thursday would have limited impact on the global economic outlook.
- ดัชนีหุ้นของสหรัฐฟื้นตัวขึ้นหลังนักลงทุนเห็นว่าเหตุระเบิดกลางกรุงลอนดอนครั้งนี้ไม่ส่งผล กระทบต่อเศรษฐกิจโลกมากนัก
- Messages of sympathy and condolences poured in from European and Middle Eastern nations, particularly those whose civilian populations had been targeted by militants.
- ผู้นำมุสลิมในอังกฤษ ขอให้ชาวอิสลามร่วมทำพิธีละหมาดไว้อาลัยแด่ผู้เสียชีวิตในเหตุ วินาศกรรมในกรุงลอนดอน รวมทั้งยังเรียกร้องให้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจติดตาม คนร้ายด้วย
- บรรดาประเทศแถบยุโรปส่งสาสน์แสดงความเสียใจและเห็นใจต่อเหตุการณ์ก่อการร้ายครั้งนี้

- นายกรัฐมนตรีได้สั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ดูแลสถานที่ราชการของประเทศอังกฤษประจำ ประเทศไทย รวมทั้งสถานที่ราชการที่สำคัญ ตลอดจนห้างร้านบริษัทที่มีคนอังกฤษเป็นเจ้าของและหุ้นส่วน
- ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานแนะนำประชาชนให้ประหยัดพลังงานทุกด้าน
- ประธานสมาพันธ์ธุรกิจญี่ปุ่น เปิดเผยเหตุระเบิดรถไฟใต้ดินและรถโดยสารที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ จะไม่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนของญี่ปุ่นในยุโรป
- ทางการอังกฤษคาดหวังว่า โทรทัสน์วงจรปิดที่ถูกติดตั้งตามที่สาธารณะอยู่ทุกหนแห่งของกรุงลอนดอน อาจจะเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้ตำรวจสืบหาตัวผู้เกี่ยวข้องได้
- อธิปไตยกรรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเปิดเผย แนวโน้มเด็กและเยาวชนดื่มสุราและสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้นจนน่าเป็นห่วง
- คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติประณามเหตุวินาศกรรมในกรุงลอนดอนว่าเป็นการกระทำที่ป่าเถื่อน และเรียกร้องให้นานาชาติร่วมกันต่อต้านและนำผู้ก่อการร้ายที่ก่อเหตุ ครั้งนี้มารับโทษตามกฎหมาย
- เลขานุการองค์การนาโต้ กล่าวถึงเหตุวินาศกรรมในกรุงลอนดอนว่า กลุ่มก่อการร้ายสามารถโจมตีได้ทุกที่ แต่ไม่สามารถทำลายความเชื่อมั่นของชาวอังกฤษและบรรลุดูมุ่งมั่นหมายได้
- The total dead toll from the London blasts stands at 52.
- ยอดผู้เสียชีวิตจากเหตุระเบิดกลางกรุงลอนดอนส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตขณะนี้ 52 คนแล้ว
- There are the rumours that the presidential palace had discovered a plot by communist rebels to assassinate the President Gloria Macapagal Arroyo.
- มีข่าวลือว่ากลุ่มกบฏวางแผนลอบสังการประธานาธิบดี กลอเรีย อาร์โรโย
- The most powerful men in sport held a moment's silence at the start of the International Olympic Committee's Session on Friday in tribute to those killed in deadly bomb attacks on London.
- โทนี่ แบลร์ นายกรัฐมนตรีอังกฤษ แสดงความเชื่อมั่นว่า ชาวมุสลิมเกือบทั่วทุกมุมโลกต้องต่อต้านการกระทำของกลุ่มก่อการร้ายในครั้งนี้
- นายกรัฐมนตรีจุนอชิโร โคอิซูมิ ของญี่ปุ่นระบุ ยังไม่มีแผนถอนทหารญี่ปุ่นออกจากอิรัก
- เทนนิสเอทีพี ทัวร์ ออลิอันซ์ ซูซี โอเพ่น ที่เมืองเกสตัด ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
ชายเดี่ยว รอบ 2
ฟรานซิสเซ็ค เซอร์มัท (เช็ก) ชนะ ราเค็ค สเตปาเน็ค (เช็ก, มือ 3) 6-7 (5/7), 6-4, 6-3
นิโคลัส มาสซู (ชิลี, มือ 7) ชนะ แยน เฮอร์นิช (เช็ก) 2-1 เซต 7-5, 2-6, 6-4

- หลุยส์ ซอร์น่า (เปรู) ชนะ อเลสซันโด คี แมโร (อิตาลี) 2-0 เซต 6-3, 6-4
- กอล์ฟยูโรเปียน ทัวร์ รายการเดอะ บาร์เคลย์ส สกอตติช โอเพ่น ที่ลอส โลมอนด์ พาร์ 71 จบรอบแรก
    1. (-7) 64 อังเจลา คาเบร่า (อาร์เจนตินา), สจวร์ต ลิตเทิล (อังกฤษ)
    6. (-5) 66 ชงชัย ใจดี (ไทย), เกรกอรี บูร์ดี (ฝรั่งเศส), นิค ค็อกเฮอร์ดี (อังกฤษ), ทอม เลห์แมน (สหรัฐฯ), มิเกล อังเคล มาร์ติน (สเปน), เฮนริก สเตนสัน (สวีเดน)
  - จักรยานทางไกล ตูร์ เดอ ฟร็องซ์ สเตจที่ 6 ระยะทาง 199 กิโลเมตร จาก ทราวส์ ไป น็องซี
    1. ลอเรนโซ เบร์นุชชี (อิตาลี/ ฟาสซา บอร์โตโล) 4 ชั่วโมง 12 นาที 52 วินาที
 สรุปอันดับเวลารวม หลังจบสเตจที่ 6
    - แลนซ์ อาร์มสตรอง (สหรัฐฯ / ดิสคัฟเวอรี แชนแนล) 17 ชั่วโมง 58 นาที 11 วินาที

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 8 สิงหาคม 2548

- นายแอเรียล ชารอน นายกรัฐมนตรีอิสราเอล แต่งตั้งนายอิสูค โอลเมิร์ต รองนายกรัฐมนตรีเป็นรมว.คลังคนใหม่ แทนนายเบนจามิน เนทันยาฮู ซึ่งเพิ่งยื่นใบลาออก
- รมว.กลาโหมเชื่อมั่นว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะทำงานแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ได้ อย่างไรก็ตามจนถึงขณะนี้ยังไม่ได้ประชุมร่วมกันอย่างเป็นทางการ
- กกต.เริ่มวินิจฉัย 38 สำนวนคำร้องเลือกตั้ง ส.ส. ที่อาจได้รับใบเหลือง-ใบแดง หรือ สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่วันนี้
- กรรมการวิศวกรรมสถานเรียก้องรัฐบาลตั้งหน่วยงานกลางเข้ามาตรวจสอบสนามบิงสุวรรณภูมิ หลังเกิดรอยร้าวบนรันเวย์
- ทหารสหรัฐออกแถลงการณ์จะปิดสถานทูตในกรุงริยาดและสถานกงสุลในเมืองเจดดาห์รานของซาอุดีอาระเบียในวันนี้และวันพรุ่งนี้ เนื่องจากได้รับคำขู่โจมตีสำนักงานของทางการสหรัฐ
- คู่ันระทึก ยานดิสคัฟเวอร์รีเตรียมร่อนลงจอดที่ศูนย์อวกาศเคนเนดี บนชายฝั่งตะวันออกของรัฐฟลอริดา วันนี้
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ระบุว่าให้กรมคุ้มครองสิทธิเข้ามารับผิดชอบการเข้ามอบตัวของแนวร่วมผู้ก่อความไม่สงบ โดยคนเหล่านี้จะได้รับการปฏิบัติดูแลตามแนวทางสันติสุข
- นายกรัฐมนตรีเร่งแก้ไขปัญหาภาคใต้ โดยเฉพาะการดูแลความไม่สงบในพื้นที่ถือเป็นเรื่องด่วนที่ต้องดำเนินการ
- ประธานที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ระบุปัญหาภาคใต้ต้องใช้เวลาไม่ใช่ใช้วิธีรวบรัดแบบที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่
- นายกรัฐมนตรียืนยันรอยแยกบริเวณภายในสนามบิงสุวรรณภูมิไม่มีปัญหา ยืนยันเป็นเพียงจุดต่อปกติ
- วันที่ 2 ของการประชุมส่งเสริมสุขภาพโลกครั้งที่ 6 ที่ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ เริ่ม kick off ตั้งแต่ช่วงเช้า โดย ดร. แคเธอรีน เลอ กัลส์ คามุส ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลก ระบุกฎบัตรกรุงเทพฯ เป็นกรอบปฏิบัติอย่างจริงจังให้กับประเทศต่างๆ ใช้ในการส่งเสริมสุขภาพประชากรในประเทศของตนเองอย่างเท่าเทียม
- นายกรัฐมนตรีระบุตำแหน่งโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีจะมีความชัดเจนในช่วงเย็นวันนี้
- กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนระบุนุผลการศึกษาวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคมพบเยาวชนไทยสูบบุหรี่สูงถึง 35.9 เปอร์เซ็นต์ ตามด้วยการดื่มสุราและเสพยาบ้า

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศยืนยันจะแก้ไขความล่าช้าในการทำ อี- พาสปอร์ต โดยเบื้องต้นได้กำหนดกรอบเวลาในการแก้ไขปัญหา 1 เดือน
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ระบุการทำเอฟทีเอไทย-ญี่ปุ่นจะเป็นประโยชน์ในระยะยาว โดยเฉพาะการดึงดูดญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในประเทศ
- รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์เตรียมแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษบุคคลที่รับสินบน โครงการอาคารลานจอดรถสนามบินสุวรรณภูมิเพิ่มเติมอีก 2 คนในวันพรุ่งนี้
- ประธานที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์เชื่อการเข้ามอบตัวของผู้ก่อเหตุป่วนได้ จะเป็นประโยชน์ต่อการคลี่คลายปัญหาความรุนแรงในพื้นที่ภาคใต้
- นายกรัฐมนตรีระบุการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ก่อนเป็นลำดับแรก
- นายกรัฐมนตรีระบุการยกเลิกโครงการถนนเลียบอ่าวไทย เนื่องจากผลกระทบสิ่งแวดล้อม ค่าก่อสร้างสูง
- ผู้นำเวเนซุเอลา สั่งระงับความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติดกับสหรัฐ
- รัฐบาลเร่งแก้ปัญหาตลาดคลองกองในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- พรรคชาติไทยเนะรัฐบาลส่งนายสมคิด จาคูศรีพิทักษ์ ลงพื้นที่ภาคใต้พลิกฟื้นเศรษฐกิจ 3 จังหวัดชายแดน
- คิวไฟที่กำลังเผาผลาญป่าในอินโดนีเซียส่งผลกระทบต่อทัศนวิสัยในหลายพื้นที่ของมาเลเซียแล้ว
- กศน.จัดสัปดาห์ “เกิดให้ มหาราชินี ทำความดี เพื่อแม่” ระหว่างวันที่ 10-17 สิงหาคมนี้
- ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวสำนักงานกัวลาลัมเปอร์ระบุนักท่องเที่ยวมาเลเซียยังเป็นตลาดหลักของไทย ตั้งเป้านักท่องเที่ยวปีนี้ที่ 1.6 ล้านคน
- ชาวสวนคลองกองในพื้นที่ จ.นราธิวาสต่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ หลังสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ทหารเข้าไปดูแลเกษตรกร
- รัฐบาลอังกฤษใช้ข้อหา “กบฏ” กับชาวมุสลิมที่มีแนวคิดสุดโต่ง
- รมว.กลาโหม ระบุบัญญัติโยกย้ายนายทหารประจำปีนี้ยังอยู่ระหว่างการปรับแก้เนื่องจากตำแหน่งที่แต่ละเหล่าทัพเสนอมายังไม่ตรงกัน
- ผู้ว่า จ.นราธิวาสเผยกลุ่มแนวร่วมก่อความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ อ.ตากใบ จ.นราธิวาส จำนวน 12 คนจะเดินทางเข้ามารายงานตัวกับทางการวันนี้

ข่าวตัวอักษรวิงวันที่ 24 สิงหาคม 2548

- ปช.วิปรัฐบาล แจงเหตุ รัฐบาลออกพรก.ฉุกเฉินเพราะเหตุการณ์บังคับ
- ก.พาณิชย์ เผยต่างชาติสนใจสินค้าโอท็อปมากกว่าปีที่แล้ว
- สำนักงานอุดมศึกษาฯ ระบุรายงานว่า พายุไต้ฝุ่นมอรวรรกำลังเคลื่อนตัวสู่ญี่ปุ่นและคาดว่าจะพัดกระหน่ำกรุงโตเกียวในปลายสัปดาห์นี้
- ทูบแก๊งค์เครื่องเพชรสาวใหญ่มูลค่า 10 ล.
- ความคืบหน้าเครื่องบินโดยสารแบบโบอิง 737-200 ของสายการบินแทนส์แอร์ไลน์เที่ยวบิน 204 จากกรุงลิมา ประสบเหตุตก มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 40 คน จากทั้งหมด 100 คน และมีผู้รอดชีวิตอย่างน้อย 52 คน
- นายศิริโชค โสภา ส.ส.สงขลา พรรคประชาธิปัตย์ เรียกร้องรัฐนำข้อท้วงติงถก พรบ.ฉุกเฉินปรับปรุง
- ร้านค้าตลาดวโรรสเลหลังสินค้าน้ำท่วม
- นายจรัส ศรีประทุม ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคใต้ เผย 14 จว.ได้มีการลงทุนเกือบ 300 ล้านบาท ในเดือน ก.ค.
- ส่งกลับ 70-80 ฟองจลาจล 20 แรงงานไทย
- “เหนะ” ร่วมถก พ.ร.ก.ส่งลูกกลุ่มขมมือผ่าน
- ดำรวจ สน.โชคชัย เชื้อคนร้ายทุบกระจกรถเพชรเป็นคนใกล้ชิด “เจ้าของร้านเพชรอำไพ” พร้อมส่งทีมสืบสวน เร่งตามล่า พนักงานเปิดร้านเพชร ผู้ต้องสงสัยมาสอบปากคำด่วน
- หลานส่วนในพื้นที่ตอนกลางและตอนใต้ของยุโรปเผชิญภาวะน้ำท่วมหลังฝนตกหนัก และเกรงกันว่า อาจส่งผลให้เกิดดินโคลนถล่ม ซึ่งจะสร้างความเสียหาย มูลค่าหลายพันล้านยูโร
- อากาศวันนี้ทุกภาคยังคงมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง และระดับน้ำบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือในลุ่มน้ำโขงยังคงมีน้ำท่วมขังในพื้นที่ราบลุ่มบางพื้นที่ของจังหวัดหนองคาย นครพนม และมุกดาหาร ในระยะนี้
- กมธ.แรงงาน เตรียมนำเหตุแรงงานไทยก่อเหตุจลาจลในไต้หวัน เข้าหารือวันนี้
- ปชป.เรียกร้องรัฐบาล เปิดเผย ข้อมูล พ.ร.ก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยการถ่ายทอดสดการอภิปราย เพื่อให้ประชาชนได้ทราบเนื้อหาสาระที่แท้จริง พร้อมวอนนำข้อท้วงติงไปปรับปรุงพ.ร.ก.ดังกล่าวด้วย
- นายวัฒนา เมืองสุข รมว.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แจงแนวคิดปิดถนน เพื่อตั้งเยาวชนกลับคืนสู่สังคม

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 11 กันยายน 2548

- ชาวจีนกว่า 350,000 คน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ผู้ขนุน ซึ่งคาดว่าจะพัดเข้ามาฉกฉวยเจ็ดยิ่งในวันนี้
- ประธานคณะกรรมการอิสลามปัตตานีเชื้อ การโยกย้ายข้าราชการไม่กระทบการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่
- กรมอุตุนิยมวิทยา เตือน จ.แม่ฮ่องสอน ตาก ลำปาง แพร่ และเพชรบูรณ์ ให้ระมัดระวังอันตรายจากสภาวะน้ำท่วมที่จะเกิดขึ้นในระยะ 2-3 วันนี้
- เกิดเหตุแผ่นดินไหว 4.3 ริกเตอร์ ทางตอนเหนือของประเทศญี่ปุ่น บริเวณชายฝั่งฟูกูชิม่า แต่ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต หรือความเสียหาย
- ภูเก็ตแอร์ไลน์ประสบอุบัติเหตุเครื่องบินไกลดกรันเวย์ ที่แม่สอดมีผู้บาดเจ็บเล็กน้อย
- บุษ เรือร้องไห้ชาวสหรัฐรวมกันเป็นหนึ่งเดียว เพื่อร่วมรำลึกถึงเหตุการณ์ 11 กันยายน
- กรมสุขภาพจิต เข้าร่วมสอบสวนและตรวจสุขภาพจิตใจของ น.ส.จิตตรา ดันติวานิชชัช ผู้ต้องหาใช้มีด น.ร.เชนตโยเซฟฯ

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 24 กันยายน 2548

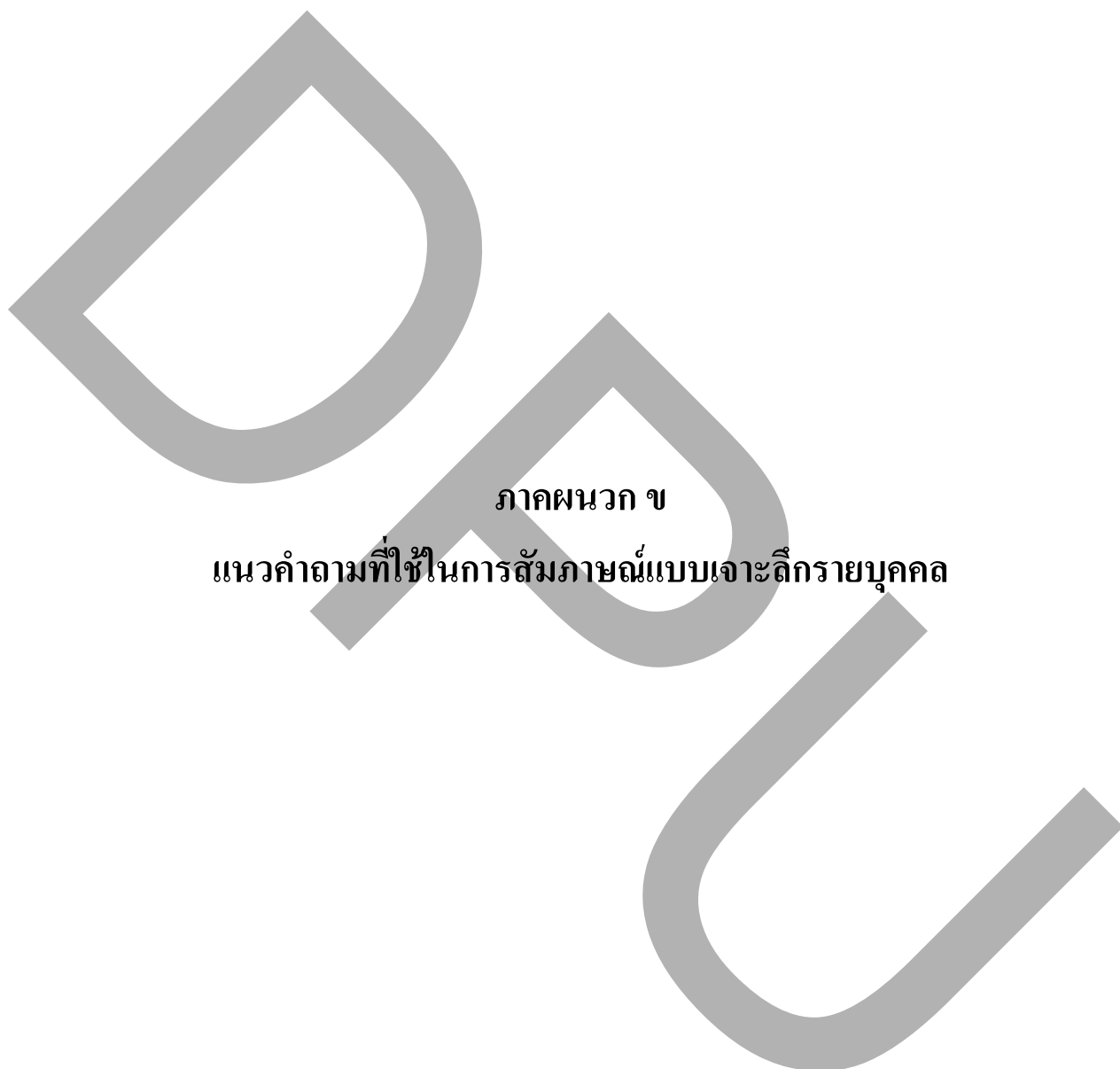
- เซอร์ริเคนริต้า อ่อนแรงลงเป็นพายุโซนร้อนแล้ว
- ยอดบริจาคช่วยเหลือสึนามิสูงกว่า 11,000 ล้านดอลลาร์
- นางกาญจนา เกษกาญจน์ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจับตาเรือนจำทั่วประเทศ หวั่นนักโทษเลียนแบบเรือนจำลพบุรี
- อังกฤษจะถอนทหารออกจากอิรักในกลางปีหน้า
- รมว.ไอซีทีเชื่อประชาชน 3 จว.ชายแดนใต้จะได้อำนาจบริหารถาวรตั้งต้นเดือน ต.ค.นี้
- ออกหมายจับมือสังหาร 2 นาย. เพิ่มอีก 5 ราย
- เปิดสนามประลองความเร็วใน งานรวมพลคนรักมอเตอร์ไซค์” ที่รังสิต คลอง 5 บ่ายวันนี้ คาดมีนักแข่งกว่า 2 พันคนเข้าร่วมงาน
- ผบ.เรือนจำลพบุรี เปิดใจไม่เสียใจหลังถูกสั่งย้าย แต่รู้สึกดีใจมากกว่า ที่ทำให้ปัญหาคลี่คลายไป
- อุตุเตือน ใต้ฝุ่นคอมเรยกกระทบเหนือ-อีสาน ฝนตกหนักในช่วงวันที่ 26 - 29 กันยายน 2548
- เด็ง ผบ.เรือนจำลพบุรี - นักโทษพอใจสลายตัว
- นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ ยันรัฐพร้อมสนับสนุนการจัดตั้งวิทยุชุมชน

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 2 ตุลาคม 2548

- คนร้ายระเบิดป้อมรถไฟใกล้สถานีจะนะ จ.สงขลา ตำรวจเสียชีวิต 2 นาย ยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก 1 คน
- ยอดผู้เสียชีวิตจากเหตุระเบิด 3 ระลอกในเวลาไล่เลี่ยกัน ที่ร้านอาหาร 3 แห่งบนเกาะบาหลิสของ อินโดนีเซียเมื่อคืนวันเสาร์เพิ่มอย่างน้อยเป็น 36 คน บาดเจ็บ 120 คน
- ผบช.น.คนใหม่มอบนโยบายการทำงานแก่เจ้าหน้าที่
- กทม.เตรียมยกเว้น VAT บีโออาร์ที อ้างเป็นกิจการเพื่อมวลชน
- นายกฯ อาจลงตรวจพื้นที่น้ำท่วมภาคเหนือหากสถานการณ์ไม่ดีขึ้น
- เม็กซิโก ประกาศฉุกเฉินรับเฮอริเคน
- ไทยได้รับเกียรติจากสหประชาชาติให้เป็นเจ้าภาพจัดงานมหกรรมวันที่อยู่อาศัยโลก ที่ห้อง สนามหลวง ระหว่างวันที่ 3-8 ตุลาคมนี้ซึ่งจะสร้างชื่อเสียงด้านการแก้ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของ ไทย
- เกิดอุบัติเหตุรถโดยสารปรับอากาศชั้น 1 สีฟ้า - ขาว ทะเบียน 12-6999 กทม.สายกรุงเทพ - ศรี เชียงใหม่ จ.หนองคาย เสียพลิกคว่ำที่บริเวณถนนมิตรภาพ หลัก กม.166 หน้า ร.ร.ธนากร สงเคราะห์ อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย ส่งผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 20 ราย
- คนร้ายวางระเบิดป้อมรถไฟใกล้สถานีจะนะ จ.สงขลา ตำรวจเสียชีวิต 2 นาย
- นายสีวะ แสงมณี อธิบดีกรมการปกครอง ยืนยันถึงการทำบัตรสมาร์ตการ์ด จะเริ่มในวันที่ 6 ตุลาคมนี้ โดยเริ่มแห่งแรกที่อำเภอเมืองปัตตานี จากนั้นจะขยายไปยังอำเภอเมืองยะลา อำเภอเมือง นราธิวาส

ข่าวตัวอักษรวิ่งวันที่ 11 ตุลาคม 2548

- ชิดชัยสั่งใช้สันติวิธีชักชวนแกนนำป่วนได้ร่วมพัฒนาชาติไทย
- เกาหลีใต้ขึ้นดอกเบี้ยครั้งแรกในรอบ 3 ปีกว่า
- ทะนงเผยแก้หนี้ ปชช. ไม่คุมบัตรเครดิต
- นายสุวัฒน์ ลิปตพัลลภ กล่าวถึงกระแสข่าวปัญหาความขัดแย้งกับนายประชา มาสินนทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เกี่ยวกับงบด้านกีฬาว่าไม่เป็นความจริง
- สุรนันทน์ค้านข้อเสนอให้นายกษะลอนำรายชื่อ กตช. ทูลเกล้าฯ
- รวบทนาย พลปืนเข้าศาลระหว่างการพิจารณาคดี 8 อุสตาซ
- รองเลขาธิการพรรคไทยรักไทยระบุ ไม่อยากให้เลือกตั้งซ่อมที่กำลังจะเกิดขึ้น จุดประเด็นความแตกในการแก้ปัญหาภาคใต้ระหว่างพรรคไทยรักไทยกับประชาธิปัตย์
- รอง ผอ.สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เผย ไฟใต้ทำวัดขาดกฐิน 50 วัด ผลกระทบอีกด้านหนึ่งจากปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้
- นักเศรษฐศาสตร์ ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ ดึงแนวคิดรัฐมนตรีคมนาคมที่เสนอเก็บภาษีรถป้ายแดง 50,000บาท เพื่อนำไปใช้ก่อสร้างระบบขนส่งมวลชน ระบุไม่สมเหตุผลและขาดความเป็นธรรม
- เมื่อช่วงเช้าที่ผ่านมา ยานอวกาศโซยุสของรัสเซีย พร้อมด้วยนักวิทยาศาสตร์และมหาเศรษฐีชาวอเมริกัน “เกรกอรี่ โอลเซน” พร้อมลูกเรืออีก 2 คน ได้ร่อนลงสู่พื้นโลกแล้วในประเทศคาซัคสถาน
- รมช.สธ.เชื่อจะมีการเปลี่ยนแปลงใน 3 สัปดาห์ ก่อนครบกำหนดตลาดออกของหมอสู้อย
- กกต.จะเร่งพิจารณาสำนวนร้องเรียน ส.ส.ให้เสร็จภายในเดือนนี้
- กรมปศุสัตว์ ยืนยันขณะนี้ยังไม่มีการกลายพันธุ์ของเชื้อไข้หวัดนกในไทย
- บราซิลพบการระบาดของโรคปากเท้าเปื่อยในปศุสัตว์
- ผู้นำฝรั่งเศสยินดีสนับสนุนไทยจัดตั้งแพชั่นเฮาส์ของไทยถาวรในกรุงปารีส

ภาคผนวก ข

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล

แบบสัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคล
เรื่อง กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งและวิธีการนำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของ
สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....เวลา.....

แนวคำถามสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. นโยบายเกี่ยวกับการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวเป็นอย่างไร
2. เมื่อรับนโยบายการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวมาแล้ว นำมาปฏิบัติงานได้อย่างไร
3. การใช้ตัวอักษรวิ่งข่าวในปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างไร
4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการนำเทคโนโลยีทางด้านอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการคัดเลือกข่าว
5. ท่านใช้เว็บไซต์อะไรในการคัดเลือกข่าว
6. เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกเว็บไซต์นั้นในการคัดเลือกข่าว
7. ในอนาคตจะมีการพัฒนาการนำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวอย่างไรบ้าง
8. อุปสรรคในการทำงานด้านตัวอักษรวิ่งข่าวมีอะไรบ้าง
9. ตัวอักษรวิ่งข่าวมีความแตกต่างจากข่าวประจำวันอย่างไรบ้าง
10. มีความคิดเห็นในเรื่องตัวอักษรวิ่งข่าวอย่างไร
11. เนื้อหาที่นำเสนอตัวอักษรวิ่งข่าวควรมีลักษณะอย่างไร
12. ตัวอักษรวิ่งข่าวของททบ.5 มีความแตกต่างจากสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ อย่างไร
13. จุดแข็งและจุดอ่อนของตัวอักษรวิ่งข่าวของ ททบ.5 มีอะไรบ้าง
14. สัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีกี่ประเภท
  - แนวคิดในการแบ่งสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร
  - ขั้นตอนในการแบ่งสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร
  - ปัญหาในการแบ่งสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันที่มีอะไรบ้าง

- อุปสรรคในการแบ่งสัดส่วนของข่าวตัวอักษรวิ่งแต่ละประเภทที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร
15. กระบวนการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีอะไรบ้าง
- หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นอย่างไร
  - ช่องทางในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันช่องทางไหนบ้าง
  - ขั้นตอนในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร
  - ปัญหาในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันมีอะไรบ้าง
  - อุปสรรคในการคัดเลือกข่าวตัวอักษรวิ่งที่นำเสนอในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร
16. กระบวนการในการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีอะไรบ้าง
- ความสำคัญของการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร
  - การเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันได้ผลมากน้อยแค่ไหนอย่างไร
  - ขั้นตอนการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร
  - ปัญหาในการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันมีอะไรบ้าง
  - อุปสรรคของการเรียบเรียงและการนำเสนอตัวอักษรวิ่งในช่วงข่าวเที่ยงวันเป็นอย่างไร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสมฤทัย ตาดเงิน
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี จากคณะศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จากสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ปี 2539 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี จากคณะนิเทศศาสตร์ โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ สาขาประชาสัมพันธ์ จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปี 2546
สถานที่ทำงาน	ปฏิบัติงานในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่กราฟฟิก ศูนย์ผลิตรายการ ฝ่ายรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5